

**NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
KATONAI MŰSZAKI DOKTORI ISKOLA**

Tímár Tamás

**A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat
felépítése, tevékenysége, működése és
fejlesztési lehetőségei**

Doktori (PhD) Értekezés

Tudományos témavezető:

.....
Dr. Komjáthy László egyetemi docens, PhD.

BUDAPEST, 2018

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	5
A tudományos probléma megfogalmazása	6
Kutatási célkitűzések	7
Kutatási hipotézisek megfogalmazása	8
Kutatási módszerek.....	9
Az értekezés felépítése.....	10
A téma körülhatárolása, szűkítése, irodalmi áttekintés.....	11
1. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat helye, szerepe a katasztrófavédelem rendszerében.....	12
1.1. A tűzvédelem a katasztrófavédelem szervezetén belül	12
1.1.1. A katasztrófavédelem központi szervének irányító tevékenysége	18
1.1.2. Vonatkozó jogszabályok	20
1.1.3. Műveletek, beavatkozások	25
1.2. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatra vonatkozó előírások	29
1.3. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat története.....	33
1.4. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat felépítése és a szervezeti struktúra..	37
1.5. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat irányítása, működési területe	39
1.6. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat tevékenysége	41
1.6.1. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat okmányai.....	42
1.6.2. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat szolgálat-ellátásának rendje .	44
1.7. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat beosztásai és létszáma.....	46
1.7.1. Képesítési követelmények	48
1.7.2. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat váltása és a napirend	53
1.7.3. A KMSZ öltözete, védő- és szakfelszerelése	56
1.8. Részkövetkeztetés	63
2. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat alkalmazása, működése	66
2.1. Bevetések.....	69
2.2. Tűzoltás vezetése és szervezete.....	71
2.3. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat káreseti tevékenysége.....	81
2.4. Ellenőrzések, gyakorlatok	85
2.4.1. Gyakorlatok rendszere.....	85
2.4.2. Az ellenőrzések rendszere	87
2.4.3. Az ellenőrzések végrehajtása	89

2.5.	A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat szerepe a tűzvizsgálati eljárásban ...	92
2.5.1.	Tűzvizsgálati eljárás	96
2.5.2.	Tűzvizsgálati adatok	99
2.5.3.	Helyszíni szemle	100
2.5.4.	Elsődleges tűzoltási cselekmények	102
2.5.5.	A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat tűzvizsgáló felszerelése.....	103
2.6.	Részkövetkeztetés	105
3.	Felmérések, megállapítások és fejlesztési lehetőségek.....	107
3.1.	Országos szintű elemzés.....	107
3.1.1.	Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatokra vonatkozó adatok	108
3.1.2.	Megyék és a főváros adatlapjai (séma)	110
3.2.	Kérdőívek	113
3.2.1.	Megyei tűzoltósági főfelügyelői kérdőív.....	113
3.2.2.	Osztályvezetői kérdőív	116
3.2.3.	KMSZ beosztotti állomány kérdőíve	119
3.2.4.	Szakmai kérdőív	122
3.3.	Külföldi tapasztalatok.....	125
3.4.	Fejlesztési lehetőségek	131
3.4.1.	Szervezeti és irányítási rendszer.....	132
3.4.2.	Létszám	135
3.4.3.	A párhuzamos vezénylés	140
3.4.4.	Ellenőrzési Protokoll	146
3.4.5.	Gyakorlatok szervezése	151
3.4.6.	Az Operatív Törzs	155
3.4.7.	Tűzvizsgálati fejlesztés.....	156
3.4.8.	Felszerelés	160
3.4.9.	Anomáliák	162
3.4.10.	Képzési fejlesztés.....	165
3.5.	Részkövetkeztetés	169
	Összegzett következtetések.....	173
	Tudományos eredmények, tézisek	176
	Ajánlás.....	177
	Kutatási eredmények gyakorlati alkalmazhatósága	178
	Hivatkozott irodalom	179
	A témakörből készült publikációim.....	190

Függelék	192
I. számú függelék – Főfelügyelői kérdőív	193
II. számú függelék – Osztályvezetői kérdőív	195
III. számú függelék – Beosztotti állomány kérdőíve.....	197
IV. számú függelék – Szakmai kérdőív	198
V. számú függelék – A megyék és a főváros adatlapjai.....	204
VI. számú függelék – Szolgálatellátás ellenőrzési protokollja.....	246
VII. számú függelék – Szolgálatváltás ellenőrzési protokollja.....	251
VIII. számú függelék – A kiképzési foglalkozások ellenőrzési protokollja.....	254
MELLÉKLETEK	257
1. számú melléklet – Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat munkaterve	258
2. számú melléklet – A szolgálatszervezés összeállításának útmutatója	259
3. számú melléklet – Szakmai képesítési követelmények.....	261
4. számú melléklet – A tűzoltási beosztások hívónevei.....	263
5. számú melléklet – A gyakorlatok ellenőrzéséhez használt ellenőrző ív	265
6. számú melléklet – Nyílt parancs	266
7. számú melléklet – Lefolytatott tűzvizsgálatok számadatai	267
8. számú melléklet – A tűzvizsgálatok statisztikai adatai	269
9. számú melléklet – Az új gépjárművek 'alap'-málhája.....	270

BEVEZETÉS

A nemzeti katasztrófavédelmi rendszer számottevő változáson ment keresztül az elmúlt években, amelynek egyik alappillére a katasztrófavédelmi törvény¹, alapvetően változtatta meg a katasztrófavédelem felépítését, a kiegészítő szabályzók pedig a rendszer működésének paramétereit. 2012-től az állami szerepvállalás megnőtt, az irányítás és felügyelet szerkezete megváltozott, átalakult a szervezeti struktúra és integrálódtak egyes apparátusok. A megújult rendszer egyik eleme a **Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (KMSZ)**, amely önálló szervezeti elemként 2012. április 1-én kezdte meg működését minden megyében és a fővárosban [1]. A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) alárendeltségében működő hivatásos területi szervek a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságok (19 db) és a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság. Az igazgatóságoknak készenléti jellegű szolgálatot kell működtetniük, ami a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat. A szolgálat tagjai a tevékenységét törvények, miniszteri rendeletek valamint főigazgatói intézkedések alapján végzik. A beavatkozások irányításának hatékonysága, a biztonság megkövetelése, az ellenőrzés magasabb szintre történő emelése indokolta leginkább, hogy életre hívják a KMSZ rendszerét. A kezdeti feladatszabásokon felül mára a szolgálat több, más szakterülethez tartozó feladatokat is elvégez, hatósági tevékenységet folytat, részt vesz a tűzvizsgálati eljárásokban, tűzvédelmi-, polgári védelmi-, iparbiztonsági- vagy komplex helyszíni szemlét tart, illetőleg helyszíni ellenőrzést végez. Ennek következtében lett integrált szervezeti elem, amely a katasztrófavédelem területi szerveinek operatív integrált feladatait végzi és irányítja.

¹ 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

A tudományos probléma megfogalmazása

Amikor a Katonai Műszaki Doktori Iskolában kezdtem a tanulmányaim és a kutatómunkámat, a tervezett értekezésem címe a következő volt: „A katasztrófavédelem és tűzoltóság szervezeti rendszerének elemzése, fejlődési lehetőségei”. A túl széleskörű célok miatt lehatárolást hajtottam végre, és ahogyan egyre szélesebb rálátásom lett a témákra szakmai oldalról, úgy körvonalazódott, hogy ez a téma túlságosan nagy és szerteágazó egy disszertációhoz. A katasztrófavédelem kötelékében teljesített szolgálati időm alatt körvonalazódott, hogy a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat érdekel leginkább. A kezdeti kutatásom megállapításai a megyei igazgatóságok és a tűzoltóságok viszonyát elemezte az ellenőrzés, felügyelet és a káreseteknél történő irányítás vonatkozásában. A 2012-ben bekövetkezett szervezeti változásokat követően osztályvezetőként lehetőségem nyílt részt venni a szervezeti elem kialakításában, a szabályzók elkészítésében. Később magam is a KMSZ állományába kerültem, így saját tapasztalataimat is beépíthettem a kutatásomba. Megítélésem szerint, mint minden rendszer, a KMSZ rendszere is fejleszthető. A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálatokat érintő több pontos fejlesztésre van szükség, továbbá a rendszer generált olyan anomáliákat, amelyek a működésben akadályozó tényezők.

A KMSZ immáron hat éve folytat irányító, jelentős szakmai kompetenciával bíró tevékenységet. Az eltelt idő alatt változtak a körülmények, az elvárások és a feladatok rendszere is. Megítélésem szerint időszerű a szervezeti egység átfogó felülvizsgálata, működésének és bevalásának elemzése.

A jelenlegi KMSZ szabályozás mindenre kiterjed. Viszont tudományos problémaként jelentkezhet a létszámhelyzet és a rendszer által generált anomáliák, amelyekre szakmai megítélésem szerint létezik megoldás.

A fentieknek megfelelően **az értekezés tárgya a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat, mint szervezeti elem felépítése, a tevékenységek rendszere, működése és fejlesztési lehetőségei.**

Kutatási célkitűzések

Kutatási célkitűzéseimként a következőket fogalmazom meg:

1. A 2012. évben megújult katasztrófavédelmi rendszeren belül a tűz elleni védekezés jog- és intézményrendszerének, valamint a szabályzók értékelését követően **megvizsgálni és értékelni** a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatok aktuális működési paramétereit, alkalmazás- és feladatrendszerét. A KMSZ működését előíró törvények, rendeletek tanulmányozását követően a belső szabályzók, főigazgatói intézkedések elemzése a cél. Továbbá **felmérni** az országban működő minden egyes Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat egyedi szabályozottságát, helyi sajátosságát és a működési körülményeket a technikai felszereltség, a tevékenységi kör, az alkalmazások és ellenőrzések vonatkozásában (komplex analízis).
2. **Elemezni** és összevetni a rendelkezésre álló adatbázisok tartalmát, levonni a fejlesztés irányába mutató következtetéseket, **Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatok jelenlegi innovációs irányait megfogalmazni, illetőleg megoldási javaslatokkal élni.**
3. Fejlesztési lehetőségek kidolgozása, amelynek alapvető célja **meghatározni** a legfontosabb strukturális, működési, technikai és személyi vonatkozású **irányelveket**, különös tekintettel a szervezeti felépítés, az ellenőrzés, a tűzvizsgálati eljárás és a káreseti tevékenység aspektusaira.
4. Célom olyan **statisztikai trendek, tendenciák** kimutatása, amelyek releváns információval rendelkeznek a fejlesztéseket illetően, valamint **célom olyan kutatást véghezvinni, amely eredményekből összehasonlítás és megállapítás útján következtetések vonhatók le.**
5. **Átfogó képet kívánok adni** Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat alkalmazásainak körülményeiről, paramétereiről, valamint eszközrendszeréről. **Ki szeretnék dolgozni** olyan metódusokat és dokumentumokat, amellyel a KMSZ feladat-ellátása egységesebb és hatékonyabb lenne.

Kutatási hipotézisek megfogalmazása

Az értekezés tudományos célkitűzéseinek és hipotézisének meghatározásához a szakmai munkám során szerzett tapasztalatokból indultam ki. Több mint 15 éve szereltem fel vonulós tűzoltónak, napjainkban pedig a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat kötelékében teljesítek szolgálatot. A szakmai megközelítésen alapuló kutatásom során a következő hipotéziseket követtem:

H1. A 2012. évben megújult megelőző és a mentő tűzvédelem átalakulásával kialakított szervezet-, jog- és intézményrendszer átszervezésének eredményeképpen alakult meg a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat. Az új szervezeti elem régi tapasztalatokon alapuló elképzelések (tűzoltási csoport) mentén szerveződött meg. **A korszerűsített jog-, szervezet és intézményrendszere keretében létrehozott KMSZ megfelelő alkalmazásával fejleszthető mentő tűzvédelem helyzete, amely átalakított szervezeti struktúrát jelent.** A speciális egység felépítésének és működésének fejlesztési irányai meghatározhatók, de ehhez komplex, tényfeltáró és részletes 'átvilágítás' szükséges.

H2. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat tevékenységrendszerének **fejlesztési elemei egyértelműen meghatározhatók** a feladatellátás szabályozottsága, a szakfelszerelések, a képzések és gyakorlatok, valamint a tűzoltásvezetés és a tűzvizsgálati eljárás lefolytatása területén. A működést nehezítő **anomáliák feltárhatók** és azokra megoldás adható.

H3. Megítélésem szerint a KMSZ szolgálatok egyes paramétereiben megvalósuló különbségek igazodnak a helyi specifikumokhoz, viszont egyes elemek séma szerinti, azonos módon történő bevezetés indokolt lehet. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat folyamatosan figyelemmel kíséri a működési területén, azaz a megye illetékességi területén történt tűzoltói beavatkozásokat, káreseti tevékenységet folytat, indokolt esetben átveszi a tűzoltás irányítását, gyakorlatokat és továbbképzéseket szervez, illetőleg számos esetben ellenőrzési tevékenységet folytat. Az ellenőrzések kiterjedhetnek a tűzoltóságok készenléti szolgálatának ellátására, a szolgálatok váltására, gyakorlatokra, vagy éppenséggel a képzések, továbbképzések rendszerére. **Véleményem szerint a KMSZ tevékenységének szerves részét képező ellenőrzési tevékenység fejleszthető, a működési szabályozás függvényében, azonos szempont- és követelményrendszer alkalmazása mellett.**

H4. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatok rendszeresített létszáma egységenként 9 fő, de ez tényszerűen nem valósul meg, így a szolgálati létszám optimalizálása, azok kapacitásnövelése prioritás. A csökkentett létszámú szolgálatellátás nem megfelelő, jelentősen növeli a hiba lehetőségét és hátráltatja a munkavégzés hatékonyságát. A létszámkérdés, mint tudományos probléma kiküszöbölésére **megítélésem szerint létezik olyan szolgálatszervezési megoldás, amelynek alkalmazása pozitívan befolyásolná a KMSZ tevékenységét, amennyiben nem megoldható a létszám feltöltése.**

Kutatási módszerek

A kitűzött célok elérése érdekében **tanulmányoztam** a vonatkozó szabályozást, szakirodalmakat, melynek során általános kutatási módszereket alkalmaztam (analízis, szintézis, indukció és dedukció). **Konzultációt** folytattam a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) és területi szerveinek állományába tartozó szakemberekkel, valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Katasztrófavédelmi Intézetének és a Katonai Műszaki Doktori Iskola (KMDI) oktatóival. **Tanulmányoztam és értékeltem** a kapcsolódó, a tűzvédelem szakterületén megjelent tudományos, releváns irodalmat, értekezéseket. Az értekezésemben felhasznált, hivatkozott információk jelentős része a BM OKF adatbázisaiból kerültek feldolgozásra. A **Katasztrófavédelmi Adatszolgáltatási Program (KAP Online)** és az **OKF Intranet** segítségével be tudtam építeni a szervezet alkalmazási és beavatkozási statisztikáit, valamint az értekezés célkitűzéseinek megvalósításához kapcsolódó egzakt számadatokat. Az értekezésbe foglalt következtetések és tudományos eredmények megalapozása céljából a **szabályzók, jogszabályok előírásainak végrehajtását értékeltem, illetve ütköztettem saját kutatómunkám megállapításaival.**

Empirikus kutatásként a Magyarországon működő összes Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálathoz elutaztam, így a személyes tapasztalataim útján gyűjthettem össze terület szervek szolgálatainak jellemzőit. Lehetőségem nyílt külföldi kiküldetések alkalmával **tanulmányozni** az Európai Unió tagállamainak katasztrófavédelmi rendszerét, és a megszerzett tapasztalatokat elemezve összehasonlítottam a szervezetek működését. Az általam készített **kérdőívek** alapján (irányítói és beavatkozási) kérdőíves felmérések útján részletesen **értékeltem** a

működő rendszert, annak felépítését, helyét és szerepét a katasztrófavédelem szervezetében. Az értekezésemben **felhasználtam** a témában írt cikkeimet, tanulmányaimat és pályázati anyagaimat.

Az értekezés felépítése

Értekezésem **I. fejezete** egyrészt rövid áttekintést ad a modern katasztrófavédelem szervezetének felépítéséről és rendszerének elemeiről. Ebben a fejezetben bemutatom a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat jogszabályait, történetét, majd a felépítését és irányítását. Bemutatom a KMSZ szolgálat-ellátásának környezetét, paramétereit, beosztásait, illetőleg elemzem a tevékenységek körülményeit, folyamatait és tényállásait.

A **II. fejezet** a KMSZ alkalmazásáról és működéséről szól. Ebben a részben vizsgálom a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat tevékenységét a tűzoltás-vezetése és szervezése aspektusában. Elemzem a gyakorlatok és ellenőrzések rendszerét és a KMSZ igénybevételeinek ezirányú információit. Bemutatom a szervezeti egység szerepét és teendőit a tűzvizsgálati eljárásokkal kapcsolatban.

Az értekezésem **III. fejezete** a kutatási elemeket és a fejlesztési lehetőségeket tartalmazza. Az országos szintű elemzésem, a szakmai kérdőíveim, valamint a külföldi tapasztalatokat összegzem, vizsgálom, valamint azokból következtetéseket állapítok meg. Ezen eredményeket analizálva fejlesztési irányokat és lehetőségeket fogalmazok meg, elvi elgondolásokat és konkrétumokat egyaránt. A szervezeti és irányítási rendszer átalakítása, a létszám-probléma megoldása alapvető szakmai kérdés. A feltárt hiányosságok megszüntetésére kidolgozott formanyomtatványok szerepét vizsgálom, illetőleg javaslatot teszek a gyakorlatok, az operatív törzs, a tűzvizsgálat és a képzési metodikák fejlesztési irányaira. A felszereléseket tekintve elemeztem a felméréseket. A feltárt rendszer-anomáliák megszüntetésére egyes szabályzók módosítását fogalmaztam meg.

A téma körülhatárolása, szűkítése, irodalmi áttekintés

A **Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatról nem áll rendelkezésre elegendő tudományos publikáció** a hazai szakirodalmat tekintve, konkrétan a KMSZ-hez köthető tanulmányok száma kevés. A teljes vizsgálatot végző, nagyobb perspektívában és az egész rendszert leíró szerzők említik a műveikben, de a behatárolt területi szervek speciális egységével foglalkozó írás nehezen fellelhető. Az irodalmi kutatás alapjául a szakterület meghatározó oktatóinak művei szolgáltak. Feldolgoztam a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet vezetőinek, oktatóinak, tanárainak és tanársegédjeinek írásait. Mélyítettem tudásomat a szakterület, BM OKF és tűzoltóságok aktív és nyugállományú tagjainak könyveiből. Használtam továbbá elektronikus könyvtárakat és letöltéseket is. Nemzetközi viszonylatban a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálathoz hasonló szervezeti egység kevés helyen fellelhető, így a tudományos publikációk száma is behatárolt.

A **Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat felépítését komplexen vizsgáltam**, tehát elhelyeztem a katasztrófavédelem rendszerében, majd taglaltam a működés feltételeit. Az értekezésben foglalt kutatási időszak a 2012. április - 2017. december közötti periódus. Egyes adatok ettől eltérhetnek, hiszen a szakmai kérdőív 2018. márciusi keltezésű, viszont ez a többi adatbázisból nyerhető adatokra nem vonatkozik. **A szakmai tevékenységek közül a mentő tűzvédelemre korlátoztam a kutatásomat**, bár a KMSZ alkalmazása érinthet polgári védelmi és iparbiztonsági tevékenységeket is. A beavatkozások és műveletek vonatkozásában a tűzoltó szakterületi eseményeket elemeztem, értékeltem, valamint a fejlesztések megfogalmazásánál is személyes tapasztalataimra és gyakorlatias megközelítésre támaszkodtam. Megvizsgáltam azokat a feladatokat vagy cselekményeket, amelyek megítélésem szerint fejleszthetők, ezeket elemeztem, majd következtetéseket vontam le.

1. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT HELYE, SZEREPE A KATASZTRÓFAVÉDELEM RENDSZERÉBEN

2012. január 1. óta a katasztrófavédelem szervezetrendszere jelentősen megváltozott az azt megelőző időszakhoz képest. *„Az Országgyűlés, a lakosság biztonságának és biztonságérzetének növelése céljából, a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának fokozása, a katasztrófavédelmi szervezetrendszer erősítése, a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességének növelése érdekében az Alaptörvény végrehajtására”* [2]², megalkotta a Katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló **2011. évi CXXVIII. törvényt**. Ezen jogszabály alapjaiban változtatta meg a szervezetrendszert.

1.1. A TŰZVÉDELEM A KATASZTRÓFAVÉDELEM SZERVEZETÉN BELÜL

A tűzvédelem alapvető feladata a tűz okozta veszélyeztetés megszüntetése, minimális szintre történő csökkentése és az emberi élet védelme. A tűz megelőzés, a mentő tűzvédelem, valamint a tűzvizsgálat szakterületeire osztható a komplex rendszer. Magyarországon már az 1800-as évektől létezik szervezett formátumú tűzvédelmi rendszer, amelynek átalakulása folyamatos változásokkal járt. 2012. január 1. mérföldkő a hazai katasztrófavédelmi rendszer életében, hasonló volumenű átalakítás 2000-ben volt, ugyanis 2012-ben számottevően átalakult az egységesített katasztrófavédelmi szervezetrendszer. Többek között az új katasztrófavédelmi törvény megalkotását több körülmény is indokolta, úgymint a katasztrófavédelem rendszerében feltárt hiányosságok, a gyakorlati és élet tapasztalatai, valamint az egyre bonyolultabbá és összetettebbé váló veszélyforrások. [3] A katasztrófavédelmi törvény [2] megváltoztatta a szervezet feladatát, működését, jogkörét és struktúráját. A törvényt a Magyar Országgyűlés a 2011. szeptember 19-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2011. október 3.

A Katasztrófavédelem vonatkozásában a tevékenységek tervezési, szervezési, összehangolási, irányítási, végrehajtási, létesítési, tájékoztatási, működtetési, riasztási, adatközlési és ellenőrzési szempont alapján kerültek meghatározásra. A

² preambulumban

célok pedig a katasztrófa kialakulásának megelőzése, közvetlen veszélyek elhárítása, az előidéző okok megszüntetése, a károsító hatásuk csökkentése, az élet- és anyagi javak védelme, az alapvető életfeltételek biztosítása, valamint a mentés végrehajtása, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtése.

A jogszabályi megfogalmazás minden tevékenységre kiterjed. A kárelhárítási feladatok olyan rendszabályok és tevékenységek összessége, amelyek magukban foglalják a katasztrófák elleni védekezés mentési időszakában végrehajtandó azonnali beavatkozásokat és operatív intézkedéseket. [4] A katasztrófavédelmi jogszabály [2] továbbá meghatározza, hogy a katasztrófavédelem nemzeti ügy és védekezés egységes irányítása állami feladat. Ennek szellemében a hivatásos önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok (HÖT) állami irányítás alá kerültek, valamint megjelent (többek között) a hivatásos tűzoltó-parancsnokság (HTP) és a katasztrófavédelmi kirendeltség (KVK) intézményrendszere. A feladat állami jellege olyan módon nyilvánul meg, hogy az ország teljes területét a hivatásos, állami fenntartású tűzoltóságok (HTP) működési területe fedi le, így a mentő tűzvédelmi tevékenység helyileg megvalósuló, de központilag irányított rendszer (KVK, igazgatóságok által). A változtatások a szervezet alrendszereit is érintették, a feladatok megelőzés centrikussá váltak, megváltozott a védelemigazgatás rendszere, átalakultak a hatáskörök, megújult a polgári védelem korszerűsödött az önerős védekezés, a lakosság tájékoztatása, riasztása, a hivatásos állomány képzése [17]³.

A katasztrófavédelem megvalósításában részt vevő hivatásos katasztrófavédelmi szerv:

- az országos illetékességgel működő központi szerv,
- a megyei, fővárosi illetékességgel működő területi szervek,
- helyi szervek a katasztrófavédelmi kirendeltségek és a hivatásos tűzoltóságok.

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv olyan rendvédelmi szerv, amely államigazgatási feladatot is ellát. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv tagja lehet hivatásos állományú, kormánytisztviselő, köztisztviselő vagy közalkalmazott [2].

³ [17] pp. 5.

A tűzvédelmi rendszer három szintre tagozódik:

- Országos szint: a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a katasztrófavédelem központi irányító szerve. A szakmai területek közül az Országos Tűzoltósági Főfelügyelőség végzi a szakmai felügyeletet.
- Területi szint: A megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok a megyék területén illetékesek, ahol a megyei tűzoltósági főfelügyelő végzi a mentő tűzvédelem szakirányítását. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat ebben a feladatkörben vállal jelentős szerepet. A Tűzoltósági Főfelügyelő feladata irányít és ellenőrzi, felügyeli a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat tevékenységét [5]. A tűzvédelmi hatósági feladatokat a Hatósági Szolgálat szervezeti egysége végzi.
- Helyi szint: a 2012-ben megalakított Katasztrófavédelmi Kirendeltségek. A katasztrófavédelmi kirendeltséget a kirendeltség-vezető irányítja. Jelenleg 65 kirendeltség működik. A helyi szervek esetében csak egy osztály került felállításra, mely a hatósági feladatokkal kapcsolatos tevékenységet látja el [6]. A Hatósági Osztály lokálisan jár el hatósági jogkörökben, míg a Tűzoltósági Felügyelő az illetékességi területen lévő Hivatásos Tűzoltó-parancsnokságok szakmai irányítását, felügyeletét látja el. A HTP-k működési területükön ellátják a komplex mentő tűzvédelmi feladatokat, amely székhelyi tűzoltósággal és katasztrófavédelmi őrs megalakításával valósulhat meg.

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény az alábbi egységeket definiálja helyi szinten [7]:

- hivatásos tűzoltóság (HT): tűzoltási és műszaki mentési, tűz megelőzési feladatok elvégzésére létrehozott, önálló működési területtel rendelkező hivatásos tűzoltóság, azaz a helyi szintű elsődleges hivatásos beavatkozó egység;
- katasztrófavédelmi őrs (KŐ): a hivatásos tűzoltóság elsődleges tűzoltási és műszaki mentési, tűz megelőzési feladatok elvégzésére létrehozott szervezeti egysége, vagyis a HT része;
- önkormányzati tűzoltóság (ÖT): tűzoltási és műszaki mentési feladatok elvégzésére létrehozott, elsődleges művelti körzettel rendelkező önkéntes tűzoltóság, amely az önkormányzathoz tartozik;

- létesítményi tűzoltóság (LT): tűzoltási és műszaki mentési feladatok elvégzésére, gazdálkodó szervezet által létrehozott, önálló működési területtel nem rendelkező tűzoltóság, azaz valamely létesítményhez tartozik;
- önkéntes tűzoltó egyesület (ÖTE): a tűzmelegelőzési, valamint a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködő vagy részt vevő olyan egyesület, amely alapszabályában ezt tevékenysége céljaként rögzítette (kiemelendő az önkéntesség);
- beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület (ÖTE): a vállalt tevékenységi területen a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel kötött megállapodás alapján tűzoltási, műszaki mentési feladatokat végző egyesület, azaz vállalja a riaszthatóságát.

A hivatásos állomány mellett nagy hangsúlyt kapnak az önkéntes egységek. Az egyesületek között vannak csak hagyományőrző egyletek. Az utóbbi időben az önkéntességen alapuló egyesületek egyre nagyobb mértékű bevonása növeli az ország biztonságát [8] és nagyban segítik a hivatásosok munkáját. Az elmúlt években beigazolódott, hogy a tűzoltásra és műszaki mentésre létrehozott állami hivatásos és önkormányzati tűzoltó egységek mellett az önkéntes tűzoltó egyesületek is önállóan képesek hatékonyan beavatkozni. Ennek feltételei a szakemberek kiképzése, felkészítése, illetve megfelelő tűzoltó technikai eszköz, szakfelszerelések biztosítása. [42]

Fontos kiemelni, hogy a szervezeti átalakításhoz kapcsolódóan létrejött az integrált hatóság, amely a szakterületek, vagyis tűzvédelem, polgári védelem, iparbiztonság, valamint a vízügyi hatóság tevékenységét foglalja magában. Az integrált hatósági feladatok azon szemlélete, hogy teljes körű eljárásokat kell folytatni, azaz minden szakterület előírásait figyelembe kell venni, azt eredményezte, hogy a területi szervek és a kirendeltségek állományában tűzvédelmi, polgári védelmi és iparbiztonsági felügyelők és a hatósági osztályvezetők szoros együttműködése alakult ki.

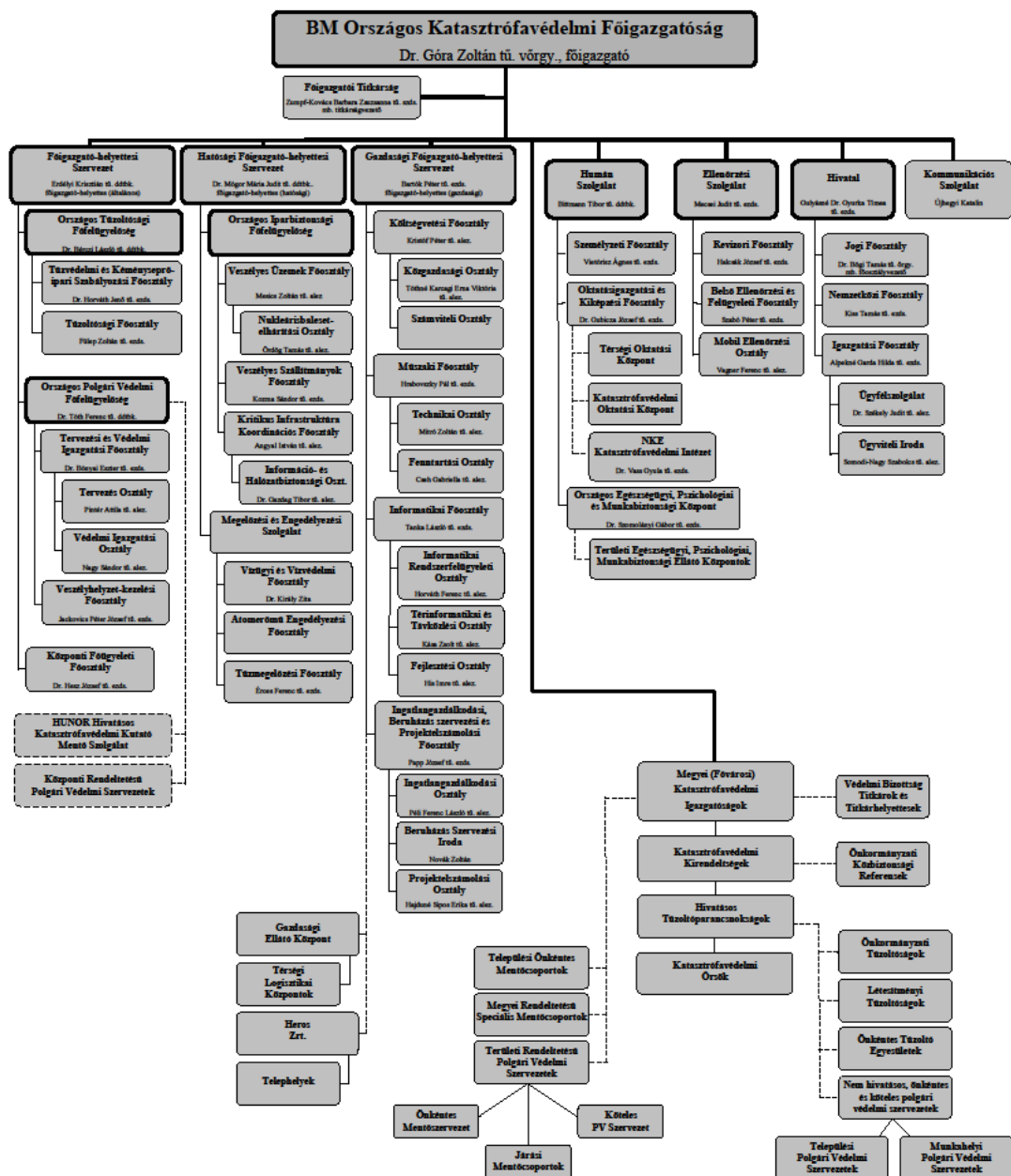
A katasztrófavédelem központi szerve a **BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság** (BM OKF), amely a belügyminisztérium irányítása alatt önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. A BM OKF a jogszabályokban meghatározott közfeladatokat látja el, alapvető rendeltetése a lakosság élet- és vagyonbiztonságának, a nemzetgazdaság és a létfontosságú rendszerek és

létesítmények biztonságos működésének védelme, a katasztrófák hatósági megelőzése, a katasztrófaveszély-helyzetben, valamint tűz- és káresetek esetén a mentés végrehajtása, a védekezés megszervezése és irányítása, a káros következmények felszámolása, a helyreállítás-újraépítés megvalósítása.

A mindenre kiterjedő komplex irányításhoz és vezetéshez rendelkezni kell a vezetéshez szükséges infrastruktúrával is. Az erők és eszközök szükségleteit hiteles erő-eszköz számvetések alapján kell meghatározni. Az erők volumenének megfelelése csak akkor elfogadható, ha az állományra vonatkozó felkészítésük és gyakoroltatásuk dokumentáltan megtörtént, és adekvát eszközökkel rendelkeznek, tehát a felszerelésekkel történő ellátás is biztosított [9]. Ezen filozófia mentén behatárolható a mentő tűzvédelem igénye, szükségletei és a működés feltételei. A szakmai és funkcionális feladatok végrehajtásának részletes szabályait a BM OKF Szervezeti és Működési Szabályzata [10], valamint az egyes szervezeti egységek Ügyrendjei határozzák meg.

Az országos katasztrófavédelmi főigazgatónak három helyettese van, általános-, hatósági-, és gazdasági főigazgató-helyettes. A szervezeti felépítést az 1. számú ábra szemlélteti. A szakmai szempontból vett mentő tűzvédelmet az általános főigazgató-helyettes irányítja, az országos tűzoltósági főfelügyelőség útján (tűzvédelmi és kéményseprő-ipari szabályozási főosztály és tűzoltósági főosztály). Természetesen a többi szakterületet is érinti a mentő tűzvédelem szervezése, hiszen a Műszaki Főosztály, a Humán Szolgálat háttérrel biztosító, vagy a Polgári Védelmi, Iparbiztonsági főfelügyelőségek és az ellenőrzési szolgálat szakterületi állásfoglalása is mértékadó.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek szervezeti felépítése 2018. április 18.

1. SZÁMÚ ÁBRA: A BM OKF és szervezeteinek rendszere [11]

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról szóló 3/2016. (IV.29.) BM OKF utasítás a Hivatalos Értesítő 2016. évi 17. (2016. április 29-én megjelent) számában megtalálható [12].

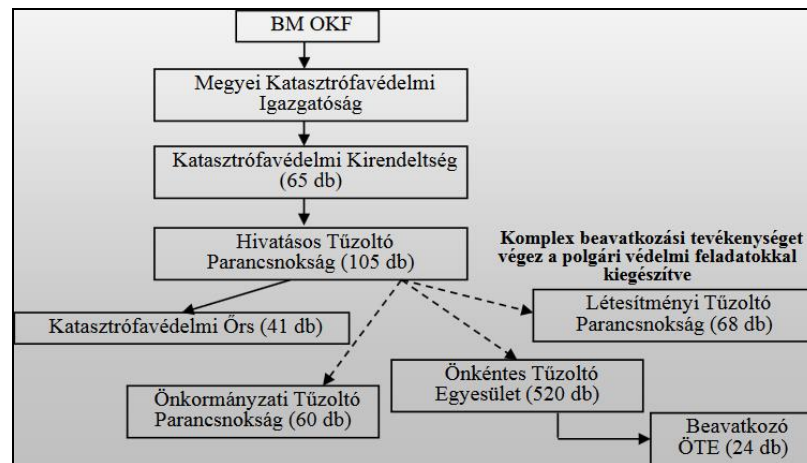
1.1.1. A katasztrófavédelem központi szervének irányító tevékenysége

A BM OKF a magyarországi tűzvédelmi rendszert szabályozza, irányítja, és teljes körűen felügyeli. Ennek keretében helyi és területi hivatásos szervei útján végzi a tűzoltást, a műszaki mentést, a lakosság védelmét, tájékoztatását és riasztását. [43] A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló (tűzvédelmi) törvény [7] egyértelműen előírja a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató jog- és feladatkörét. A jogszabály keretében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője, tehát a BM OKF Főigazgatója:

- irányítja a hivatásos tűzoltóság tevékenységét;
- közvetlen utasítással irányítja az egységeinek a tűzoltási és műszaki mentési feladatokban történő részvételét, az ezzel kapcsolatos felkészítést, jelentéstételt, működési területük elhagyását, továbbá rendkívüli készenléti szolgálatuk elrendelését, hiszen ez komplex feladatellátást jelent;
- kezdeményezi a hivatásos tűzoltóság létrehozását, megszüntetését;
- kinevezi és felmenti a tűzoltó parancsnokot, gyakorolja a munkáltatói jogköröket;
- kiadja a tűzoltóságok Szerelési Szabályzatát, a rendkívüli állapotban alkalmazandó Tűzoltási és Műszaki Mentési Szabályzatát, a tűzvédelmi műszaki irányelveket, és a tűzoltósport versenyszabályzatát, amelyek BM OKF intézkedések, utasítások;
- koordinálja és ellenőrzi az önkormányzati tűzoltóságok költségvetés tervezésével kapcsolatos feladatait, valamint folyamatosan ellenőrzi az önkormányzati tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek költségvetési és egyéb forrásból származó pénzeszközei felhasználását, ami a gazdasági vonatkozású feladat és kapcsolódik az állami normatívához;
- a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve, vagyis a megyei és a fővárosi igazgatóságok útján ellenőrzi az önkormányzati tűzoltóság, a létesítményi tűzoltóság és a tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátó önkéntes tűzoltó egyesület tevékenységét;

- meghatározza az alapvető működési előírásokat:
 - a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének részletes szabályait
 - a hivatásos tűzoltóságok létszámát
 - a hivatásos tűzoltóságok működési területét, a hivatásos tűzoltóságok készenlétben tartandó legkisebb gépjármű és technikai eszközállományát és műszaki megfelelőségük ellenőrzésének rendjét
 - a feltételeket, amelyek teljesítése esetén a beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület részére az önállóan végezhető tűzoltási, műszaki mentési feladatok végzésére, azokkal megállapodás köthető;
- jóváhagyja a beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesülettel az önálló tűzoltási és műszaki mentési tevékenység tárgyában kötött megállapodást, a vonatkozó követelményrendszer teljesülése esetén;
- meghatározza a tűzoltó szolgálatok tűzoltási, műszaki mentési tevékenysége végrehajtásának módjára vonatkozó szakmai szabályokat, intézkedéseket, belső szabályzókat és a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel való együttműködés rendjét.

Az Országos Főigazgató tehát a BM OKF központi egységén keresztül irányítja a területi szerveket, amelyek alá közvetlenül integrálódtak be a helyi szintű szervezeti elemek. Ezen vezetési struktúrában a 'direkt irányítás' figyelhető meg. A hivatásos katasztrófavédelmi szervek rendészeti feladatokat látnak el. Ennek során az általuk ellátott főbb tevékenységek a szabályozási feladatok, a hatósági tevékenységek, a szakmai irányítás, a képzés, a továbbképzés és a tájékoztatás [13], valamint az ellenőrzési tevékenység. A korábbi rendszerben a tűzoltó parancsnokot a település önkormányzata nevezte ki, az új rendben a BM OKF Főigazgató ad megbízást [14], tehát megváltozott a munkáltató személye, vagyis az állományilletékes parancsnok. A tűzoltási, műszaki mentési feladatokat közvetlenül végző vagy abban közreműködő szervezetek [28]: a megyei és fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságok (irányítás, vezetés, műveletirányítás, **KMSZ**, **KML**), a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok (HTP), a katasztrófavédelmi őrsök (KŐ), az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok (ÖTP), a létesítményi tűzoltó-parancsnokságok (LTP), valamint az önkéntes tűzoltó egyesületek (ÖTE).

2. SZÁMÚ ÁBRA: a mentő tűzvédelem szervezeti rendszere [45]

A 2. számú ábra a mentő tűzvédelem tagozódását mutatja, ahol látszik a BM OKF vezető mandátuma a területi és helyi hivatásos szervek vonatkozásában, míg az önkormányzati, önkéntes és létesítményi szervezetek felett szakmai irányítóként diszponál.

1.1.2. Vonatkozó jogszabályok

A katasztrófavédelem összetett szervezetrendszerét, részeit, elemeinek tagozódását, feladathalmazát és a tevékenységek köreit különböző szintű jogszabályok és egyéb szabályzók írják elő. A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLII. törvény 2012. január 01-jével a kialakításra került hivatásos katasztrófavédelmi szervezetet a rendvédelmi szervek közé sorolta. Ezzel párhuzamosan a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény szintén rendvédelmi szervként határozza meg a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetet [15].

A költségvetési szerv közfeladata: a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Kat. törvény), a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságokról szóló 1996. évi XXXI. törvényben, a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvényben, az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvényben, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényben, az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvényben, a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvényben, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI.10.) Korm. rendeletben, valamint a vonatkozó jogszabályokban meghatározott feladatokat látja el.

1. SZÁMÚ KÉP: kivonat a BM OKF alapító okiratából [16]

A katasztrófák elleni védekezést, valamint a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és területi, helyi szervek tevékenységrendszerét alapvetően a következő jogszabályok határozzák meg és írják elő:

3. SZÁMÚ ÁBRA: A katasztrófák elleni védekezés jogszabályi rendszere Magyarországon⁴

Magyarország Alaptörvénye, amely tartalmazza azokat a magyar állampolgári jogokat, kötelezettségeket, valamint állami feladatokat, melyek a katasztrófák elleni védekezés során kötelező érvényűek. **A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény**, amely meghatározza a két alaptételt, hogy a katasztrófák elleni védekezés nemzeti ügy és a védekezés irányítása állami feladat. A törvény nyolc fejezetben taglalja a katasztrófavédelem irányítási rendszerét, a katasztrófavédelemben résztvevő állami,

⁴ elvi vázlat, készítette: a szerző

gazdálkodási, hivatásos és önkéntes szervezetek, valamint magánszemélyek feladatait. A veszélyes anyagok által okozott balesetek elleni védekezést, a veszélyhelyzet részletszabályait, a polgári védelmi feladatokat és a védekezésben résztvevők kötelezettségeit, általános szabályait. [15]⁵ A katasztrófavédelmi törvény rögzíti azokat a jogi értelemben vett veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas katasztrófákat. A megelőzési, mentési, működtetési, ellenőrzési feladatokat az állam a katasztrófavédelem intézményrendszerén keresztül látja el. A katasztrófavédelem tevékenységi fázisai a veszélyeztető, fenyegető tényezők azonosítása, kockázatelemzés értékelés, adatszolgáltatás, tájékoztatás, felkészítés, értesítés, riasztás, hatósági döntés kialakítása, beavatkozás, arányosság biztosítása az intézkedések és a veszélyeztetés között [17]. A katasztrófavédelem alapvető jogszabálya továbbá nevesíti a kormány feladatait a katasztrófák irányítása körében, valamint a kormányzati koordináció megvalósulását. A **1996. évi XXXI. törvény** a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról, amely tűz elleni védekezés, a tűzoltás, illetve a műszaki mentés szabályait rögzíti, tartalmazza a jogok és kötelezettségek rendszerét, továbbá az irányítási rendet, és a személyi-, tárgyi feltételek irányadó előírásait. A tűzvédelmi törvény hat fejezetet tartalmaz, melynek I. fejezetében meghatározza a törvény hatályát, a tűzvédelemmel és a műszaki mentéssel kapcsolatos kötelezettségeket. A II. fejezet a tűzvédelmi hatósági feladatokról, a III. fejezet a magánszemélyek, a jogi személyek, valamint a magán- és jogi személyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek tűzvédelemmel kapcsolatos feladatairól, a IV. fejezet a tűzvédelmi és műszaki mentési tevékenységről, valamint a tűzoltóság irányításáról, az V. fejezet a Tűzoltóságról szól (a hivatásos-, az önkormányzati-, a létesítményi- tűzoltóságokra, valamint a tűzoltó egyesületekre vonatkozó szabályokról). A tűzvédelmi törvény [7] alkalmazásában a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat témaköréhez szervesen kapcsolódó meghatározások az alábbiak:

- *tűz (tűzeset)*: az az égési folyamat, amely veszélyt jelent az életre, a testi épségre vagy az anyagi javakra, illetve azokban károsodást okoz;
- *tűz elleni védekezés*: a tűzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása, a tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása;

⁵ [15] pp. 8.

- *tűzoltási feladat:* a veszélyeztetett személyek mentése, a tűz terjedésének megakadályozása, az anyagi javak védelme, a tűz eloltása és a szükséges biztonsági intézkedések megtétele, továbbá a tűz közvetlen veszélyének elhárítása;
- *műszaki mentés:* természeti csapás, baleset, káreset, rendellenes technológiai folyamat, műszaki meghibásodás, veszélyes anyag szabadba jutása vagy egyéb cselekmény által előidézett veszélyhelyzet során az emberélet, a testi épség és az anyagi javak védelme érdekében a tűzoltóság részéről - a rendelkezésére álló, illetőleg az általa igénybe vett eszközökkel - végzett elsődleges beavatkozási tevékenység;
- *tűzvizsgálat:* a tűz keletkezési idejének, helyének és okának felderítésére irányuló hatósági tevékenység, amelynek célja olyan tűz megelőzési, tűzoltási beavatkozási tapasztalatok megszerzése, következtetések levonása, amelyek alkalmasak a tűz megelőzési ismeretek bővítésére és a mentési beavatkozási feltételek javítására.

A **Honvédelemről és a Magyar Honvédségről**, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény, valamint e törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 290/2011 (XII. 22.) kormányrendelet a 'védelmi igazgatás' szempontjából releváns. A védelmi igazgatás tehát a közigazgatás részét képező feladat- és szervezeti rendszer. A védelmi igazgatás az állam védelmi feladatainak megvalósítására létrehozott és a kapcsolódó feladatra kijelölt közigazgatási szervek által végzett végrehajtó, rendelkező tevékenység, amely magában foglalja a különleges jogrendre történő felkészülést, továbbá az említett időszakok és helyzetek honvédelmi, katasztrófavédelmi, polgári védelmi, védelemgazdasági, lakosság-ellátási feladatainak tervezésére, szervezésére, a feladatok végrehajtására irányuló tevékenységek összességét [18].

A **234/2011.(XI.10.) Kormányrendelet** a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról, amely három részből és 10 mellékletből áll és a katasztrófavédelem általános előírásait, tevékenységrendszerét szabályozza. A kormányrendelet részletesen előírja a katasztrófák elleni védekezéssel kapcsolatos feladatait a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszternek, a katasztrófák elleni védekezésben érintett miniszternek, a katasztrófavédelemben résztvevő központi

államigazgatási szerv vezetőjének, kormányzati koordinációs szervnek, védelmi bizottság elnökének, a megyei önkormányzat elnökének, főpolgármesternek és a polgármester személyének [17]. A kormányrendelet továbbá előírja a katasztrófasegély nyújtásának szabályait, a nemzetközi beavatkozások szabályait, valamint a magyarországi települések veszélyeztetettség alapján történő katasztrófavédelmi szempontú besorolását.

A katasztrófák elleni védekezés további kiemelt jogszabályai:

- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X.20.) Kormányrendelet;
- a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól 62/2011 (XII.29.) BM rendelet;
- Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság létrehozásáról, valamint szervezeti és működési rendjének meghatározásáról szóló 1150/2012. (V. 15.) kormányhatározat

A tűzoltási szakterülethez kapcsolódó jogszabályok [19], és azon belül a mentő tűzvédelemhez, illetőleg a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat tevékenységével összefüggő kiemelt szabályozók:

- 239/2011. (XI. 18.) Korm. rendelet az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságokra, valamint a hivatásos tűzoltóság, önkormányzati tűzoltóság és önkéntes tűzoltó egyesület fenntartásához való hozzájárulásra vonatkozó szabályokról szóló
- 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról
- 19/2007. (VIII. 29.) ÖTM rendelet a tűzvédelem atomenergia alkalmazásával kapcsolatos sajátos követelményekről és a hatóságok tevékenysége során azok érvényesítésének módjáról
- 9/2015. (III. 25.) BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatott szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről

- 4/2008. (VIII. 1.) ÖM rendelet az erdők tűz elleni védelméről
- 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól
- 15/2010. (V. 12.) ÖM rendelet a tűzoltási, műszaki mentési tevékenységhez kapcsolódó tűzvédelmi technika alkalmazhatóságáról
- 44/2011. (XII. 5.) BM rendelet a tüzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról
- 48/2011. (XII. 15.) BM rendelet az önkormányzati tűzoltóság legkisebb létszámáról, létesítményei és felszereléseinek minimális mennyiségéről, minőségéről és a szolgálat ellátásáról
- 49/2011. (XII. 20.) BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szervek állományának, valamint a polgári védelmi szervezetek Szolgálati Szabályzatáról

Mindezekon felül külön jogszabály vonatkozik tűzvédelmi szempontból többek között a külügyi ágazatra, a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér tűzoltóságára, a büntetés-végrehajtási szervezetre, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokra, az egészségügyi ágazatra, valamint honvédelmi ágazatra.

A tűzoltósági szakterületre vonatkozó szabályzók széles körben előírják a tevékenységi köröket, feladatrendszert és a szaktevékenység szabályait. A KMSZ tevékenységét tekintve kiemelhetők azon rendeletek, amelyek alapvetően határozzák meg a szolgálatellátást, de kijelenthető, hogy közvetetten minden egyes jogszabály befolyásolhatja az operatív munkavégzést, illetőleg a katasztrófavédelmi műveletek végrehajtásának folyamatát.

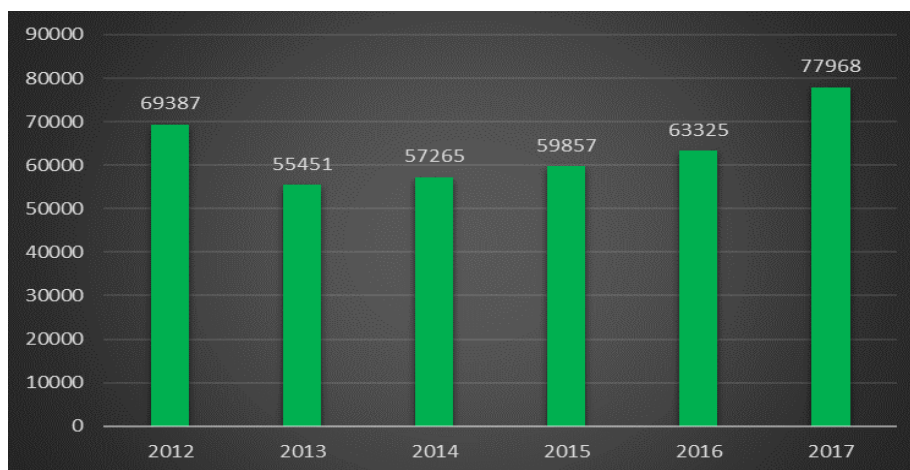
1.1.3. Műveletek, beavatkozások

A katasztrófavédelem szervezetében egyre szélesebb körű feladatokat kell végrehajtania a tűzoltó állománynak. Ez a tűzoltói operatív beavatkozásokra is igaz, amikor a tűzoltásnál vagy műszaki mentésnél növekszik a veszélyességi szint. [25]

A BM OKF vonatkozásában a szakmai feladatok az alábbi főbb csoportokra oszthatók⁶:

- Katasztrófa elhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos feladatok
- A tűzoltóság irányításával kapcsolatos feladatok
- Az iparbiztonsági szakterület irányításával kapcsolatos feladatai
- Nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos feladatok
- Hatósági feladatok irányításával és végzésével kapcsolatos feladatok

A szervezetnek a mentő tűzvédelmi szempontú prioritása a káresemények, tüzesetek felszámolása és a műszaki mentések végrehajtása, valamint az azonnali reagálás. Katasztrófavédelmi műveleti tevékenységet a katasztrófavédelmi műveleti szabályzat előírásait tartalmazó BM OKF intézkedés [26] definiálta, amelyet 2015-ben hatályon kívül helyezett a BM OKF. Lényegében a műveleti tevékenység a katasztrófavédelmi vezető szervek, törzsek, és szervezetek mentési tevékenység előkészítésére, vezetésére és végrehajtására alkalmazott eljárásainak, módszereinek összessége. Az elmúlt évek műveleteinek, vonulásainak számadatai alapján az esetek összesített volumene változó tendenciát határoz meg.

4. SZÁMÚ ÁBRA: A katasztrófavédelmi műveletek összesített számadatai⁷

⁶ [15] pp. 26.

⁷ Összes események száma = tüzesetek + műszaki mentések + téves jelzések + szándékosan megtévesztő jelzések + a beavatkozást nem igénylő események száma összesen; Készítette: a szerző; Forrás: OKF intranet

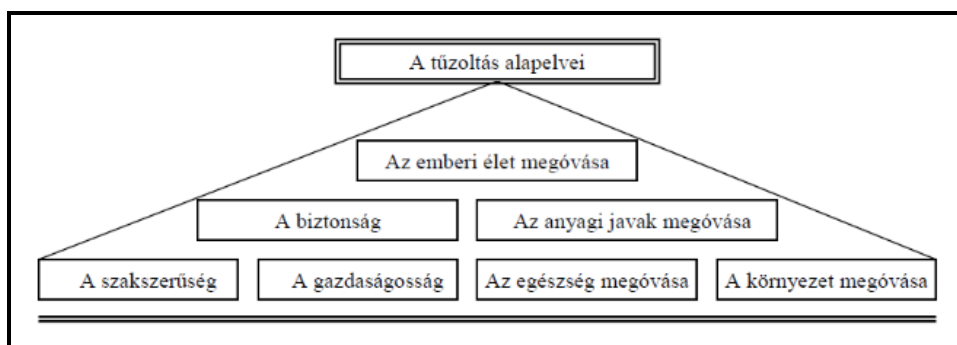
A 4. számú ábrán jól látható az események számadatainak változása, amelyből az a trend mutatkozik, hogy 2013-tól a műveletek száma folyamatosan növekszik. A műveletek csoportosításának számadatainak elemzéséből látszik, hogy a tüzesetek és a műszaki mentések volumene a számottevő. Jellemzően ilyen két típusú káresethez riasztják a katasztrófavédelem hivatásos egységeit.

KATASZTRÓFA- VÉDELMI MŰVELETEK	Tüzeset	Műszaki mentés
2012	35284	21260
2013	18637	25498
2014	18115	27407
2015	19697	27343
2016	16240	26839
2017	36944	41024

1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A tüzesetek és műszaki mentések száma⁸

A tüzeseten és a műszaki mentésen kívül a téves jelzés, a szándékosan megtévesztő jelzések, valamint a beavatkozást nem igénylő események csoportjába lehet sorolni az egyes műveleteket.

A beavatkozásokat tekintve nincs különbség a tüzeset és műszaki mentés között, tehát a szervezet ezeket a prioritásokat tartja szem előtt:

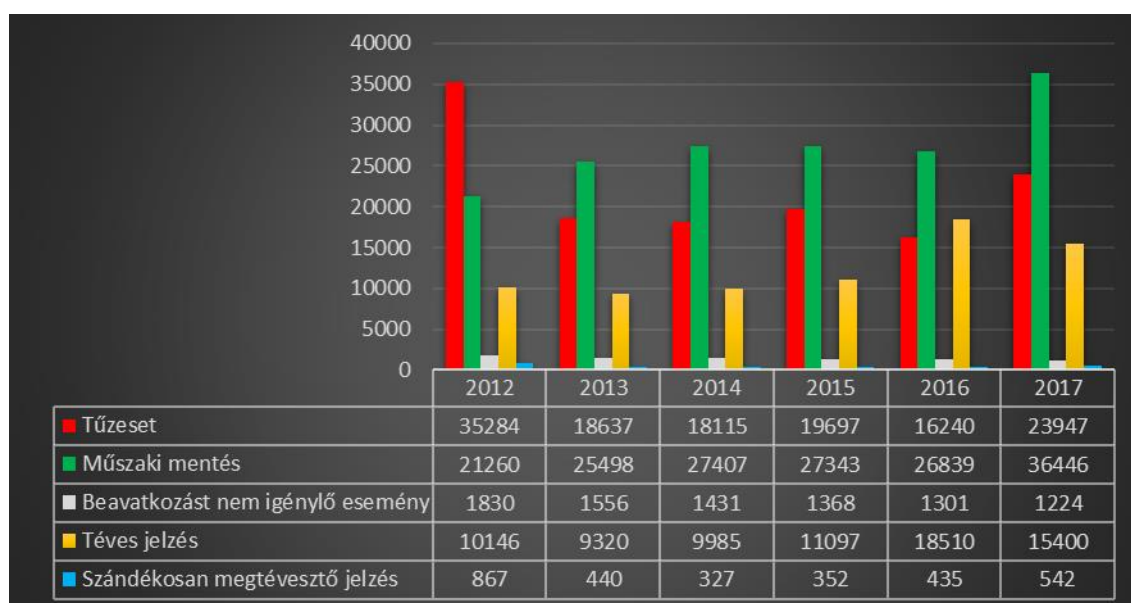

5. SZÁMÚ ÁBRA: A tűzoltás alapelvei [27]

⁸ Szerkesztette: a szerző, forrás: OKF Intranet

A tűzoltás alapelvei egyértelműen rávetíthetők az összes katasztrófavédelmi műveletre, vagyis a beavatkozásokra, legyen az tűzoltás vagy műszaki mentés. Minden esetben kiemelt fontosságú az emberi élet megóvása, az életmentés és a biztonság.

Az összesített számadatok táblázatából látszódnak az események típusaira vonatkozó változó tendenciák.

6. SZÁMÚ ÁBRA: A katasztrófavédelmi műveletek összesített számadatai⁹

A tűzoltások adatait elemezve változó tendencia, de összesítve csökkenés, míg a műszaki mentések számai növekedést mutatnak. A beavatkozást nem igénylő eseményekből egyre kevesebb van, a szándékosan megtévesztő jelzés hullámzó, a téves jelzések száma pedig növekvő eredményt mutat. Mindezekből arra lehet következtetni, hogy a beavatkozások felszámolásánál, azokra történő felkészítés során, valamint azok feltételeinek biztosításánál figyelembe kell venni, hogy a műszaki mentések egyre jelentősebb hangsúlyt kapnak.

⁹ Készítette: a szerző; Forrás: OKF Intranet (a 2017. év adatai a 2017. december 28.-i jelentés adatai)

1.2. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLATRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat a katasztrófavédelem kárterületi tevékenységét irányító és koordináló szervezeti elem, amely egzakt formában meghatározott irányelvek alapján tevékenykedik. A különböző szintű szabályzók egyértelműen meghatározzák a tevékenységek körét.

7. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ-re vonatkozó szabályzók rendszere¹⁰

Az állomány a vonatkozó törvények, rendeletek valamint főigazgatói intézkedések alapján végzi tevékenységét. A működési szabályzat¹¹ tartalmazza a KMSZ rendeltetését, feladatait, a tagokkal szemben támasztott követelményeket, és írja elő a szolgálat ellátásának rendjét, a szolgálatszervezés szabályait, az alkalmazás eseteit, a képzési rendet, az okmányok rendszerét, a napirendet, a felszereléseket, valamint az öltözetet. Alapvetően a KMSZ a feladatait a tűzvédelmi törvény [7], a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól szóló BM rendelet [47], a BM OKF Tűzoltás-taktikai Szabályzat és a Műszaki Mentési Szabályzat kiadásáról szóló¹², valamint a katasztrófavédelem központi, területi és helyi szerveit érintő iparbiztonsági, polgári védelmi és tűzmegelezési hatósági és szakhatósági tevékenység végzéséről szóló BM OKF főigazgatói utasítások és intézkedések alapján végzi.

¹⁰ elvi vázlat, készítette: a szerző

¹¹ 4/2017. BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatói Intézkedés

¹² 6/2016. (I. 24.) BM OKF utasítás

Az Országos Tűzoltósági Főfelügyelő, Dr. Bérczi László szavait idézve: „a beavatkozások támogatására, ellenőrzésére, szükség szerint a tűzoltásvezetés átvételére létrehoztuk a megyei igazgatóságokon a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatot” [20]¹³. A KMSZ, mint elsődlegesen a mentő-tűzvédelem beavatkozó egységének szolgálat-ellátása, a tűzoltási- és műszaki mentési tevékenysége, valamint a gyakorlatokkal kapcsolatos szabályozásának fő elemei az alábbiak:

- az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról (tűzvédelmi törvény);
- 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól;
- A BM országos katasztrófavédelmi főigazgató 4/2017. (I. 24) számú intézkedése a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, a Katasztrófavédelmi Mobil Labor, valamint a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység tevékenységének szabályozásáról;
- A BM országos katasztrófavédelmi főigazgató 6/2016. (I. 24.) BM OKF utasítása a Tűzoltás-taktikai Szabályzat és a Műszaki Mentési Szabályzat kiadásáról;
- A BM országos katasztrófavédelmi főigazgató 85/2014 (XII. 30.) intézkedése a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Kiképzési Szabályzatának kiadásáról;
- A BM országos katasztrófavédelmi főigazgató 8/2016. (II. 25.) BM OKF intézkedése a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Kiképzési Szabályzatának módosításáról.

A tűzoltóságok tűzoltási és műszaki mentési szabályait rögzíti a **39/2011 (XI. 15.) BM rendelet**, melyben az adatszolgáltatási kötelezettség, a szervezési, vezetési, előkészítési, végrehajtási előírások mellett, a beavatkozásban résztvevők jogai és kötelezettségei is megtalálhatóak. A kivonulás rendjére, a riasztott járműre beosztott személyi állomány kötelezettségeire, a jelzések felvételének módjára vonatkozó rendelkezések mellett az életmentés szabályait valamint a mentésvezető feladatait is rögzíti a jogok és kötelezettségek rendszerében.

¹³ [20] pp. 35.

A **6/2016. (VI. 24.) BM OKF utasítás** [21] tartalmazza a részletszabályokat, a vezetési és irányítási módok megválasztásának szabályait, a felderítésre vonatkozó előírásokat, illetve beavatkozásra és az utómunkálatokra vonatkozó rendelkezéseket. Az utasítás hatálya kiterjed a hivatásos katasztrófavédelmi szervre, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságokra, valamint azon önkéntes tűzoltó egyesületekre, amelyek a működési terület szerinti hivatásos tűzoltósággal együttműködési megállapodást kötöttek [21]. A Tűzoltás-taktikai Szabályzat az utasítás 1. számú, míg a Műszaki Mentési Szabályzat az utasítás 2. számú melléklete.

Az alaptevékenységeket meghatározó belső szabályzó a 2017. január 24-én kelt, a **Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, a Katasztrófavédelmi Mobil Labor, valamint a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység tevékenységének szabályozásáról szóló 4/2017. számú BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatói Intézkedés (a továbbiakban KMSZ intézkedés).**

A KMSZ Működési Szabályzata [23] meghatározza:

- a KMSZ tagjaival szemben támasztott követelményeket,
- a KMSZ elhelyezésével kapcsolatos követelményeket,
- a KMSZ szolgálat váltásának és ellátásának rendjét,
- a KMSZ szolgálatszervezésének szabályait,
- a KMSZ működési területét.
- a KMSZ okmányait,
- a KMSZ tagjainak öltözetét és képzését
- a KMSZ felszereléseit.

A KMSZ megalakítása óta, azaz 2012 óta a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat tevékenységének szabályozásáról szóló intézkedés több módosításon ment keresztül:

- 31/2012. számú BM OKF főigazgatói intézkedés (2012.03.01.)
- 25/2013. számú BM OKF főigazgatói intézkedés (2013.05.14.)
- 47/2014. számú BM OKF főigazgatói intézkedés (2014.07.01.)
- 26/2015. számú BM OKF főigazgatói intézkedés (2015.06.12.)
- 59/2015. számú BM OKF főigazgatói intézkedés (2015.12.30.)
- **4/2017. számú BM OKF főigazgatói intézkedés (2017.01.24.)**

Jogállás	Tartalom, jelentés
A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 23. § (2) bekezdése	A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője vezeti a központi szervet, irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét.
és (4) bekezdés	A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a katasztrófa-elhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos jogkörében
f)	meghatározza a tűzvédelmi és műszaki mentési, a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervek szakmai munkáját és tevékenységét
és l) pontjai,	irányítja a veszélyes áruk szállításának ellenőrzésével kapcsolatos, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv hatáskörébe tartozó hatósági feladatok ellátását
valamint a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 24/A. §	A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője
e) pontja	kiadja a tűzoltóságok Szerelési Szabályzatát, a rendkívüli állapotban alkalmazandó Tűzoltási és Műszaki Mentési Szabályzatát, a tűzvédelmi műszaki irányelveket, és a tűzoltósport versenyszabályzatát
alapján a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (KMSZ), a Katasztrófavédelmi Mobil Labor (KML), valamint a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység (KSE) tevékenységének szabályozása érdekében került kiadásra az intézkedés.	

8. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ intézkedés jogi aspektusa¹⁴

Az ábra taglalja az intézkedés jogi perspektíváját. A KMSZ intézkedés a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságra, valamint területi, területi jogállású és helyi szerveire vonatkozik. A területi szerv készenléti jellegű szolgálatot, Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatot működtet, amely a megyei/fővárosi főigazgatási osztály szervezeti egysége [22], így a szabályzó területi és személyi hatálya egyértelműen behatárolt, vagyis a területi szervek részére előírt a KMSZ működtetése. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény határozza meg a készenléti

¹⁴ Készítette: a szerző

jellegű szolgálat ismérveit. A szolgálatteljesítési idő heti negyven óra. A részben vagy egészben készenléti jellegű szolgálati beosztásban (készenléti jellegű szolgálati beosztás) ennél hosszabb szolgálatteljesítési idő is megállapítható, de heti negyvennyolc órát nem haladhatja meg. [24] Lényegében a készenléti jellegű szolgálati beosztás az a szolgálati beosztás, amelyben a hivatásos állomány tagja állandó készenléti helyzetben, tehát bármikor elriasztható, valamint a szolgálatteljesítés helyén látja el a szolgálatát, azaz állomáshelyén tartózkodik. A belügyminiszter a készenléti jellegű szolgálati beosztásoknak minősülő szolgálati beosztások körét rendeletben állapítja meg.

A kárhelyszínen a KMSZ állomány kiadmányozási joga kiterjed az azonnali intézkedések meghozatalára, amelynek hiányában a késedelem elháríthatatlan kárral, vagy veszéllyel járna, tehát a káresemény felszámolásával párhuzamosan a komplex, katasztrófavédelmi szemléletnek is érvényesülnie kell. Az intézkedés szerint a KMSZ eszközeinek, felszereléseinek beszerzését központi, az üzemben tartási és az üzemeltetési költségeit pedig a megyei/fővárosi forrásából kell biztosítani.

A BM OKF Főigazgatói intézkedéseket kiegészítve minden területi szerv vezetője kiadott megyei igazgatói intézkedést. Az adott szolgálatok részére meghatározott feladatok és a végrehajtás körülményei így a helyi adottságokhoz mérten és azokhoz igazítva kerültek szabályozásra. A KMSZ tevékenységére vonatkozó egyéb intézkedések vonatkoznak a szolgálati időkeretre, a tűzvizsgálattal kapcsolatos előírásokra, a szakhatósági tevékenység és az ellenőrzések végrehajtására is, amely szabályzók az értekezésben később kerülnek elemzésre.

1.3. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT TÖRTÉNETE

A tűzoltó társadalom tapasztaltabb állománya részére a KMSZ fogalma ismerősen hangozhat. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálattal kapcsolatosan két féle szemlélet létezik. Az egyik véleményt képviselők azt a nézetet vallják, hogy a KMSZ komplex katasztrófavédelmi feladatok ellátására képes, mint beavatkozási, mint hatósági szakterületen és a rendszer minden szegmensében alkalmas tevékenységet végezni. Ez azt jelenti, hogy a KMSZ olyan operatív egység, amely a kárhelyszínen az összes kapcsolódó és járulékos feladatot képes ellátni, vagyis teljes intézkedési jogköre és felhatalmazása van. A másik meglátás, hogy a KMSZ a régebben működött tűzoltási csoporttal megegyezik. Akik ezt a nézetet vallják, azok

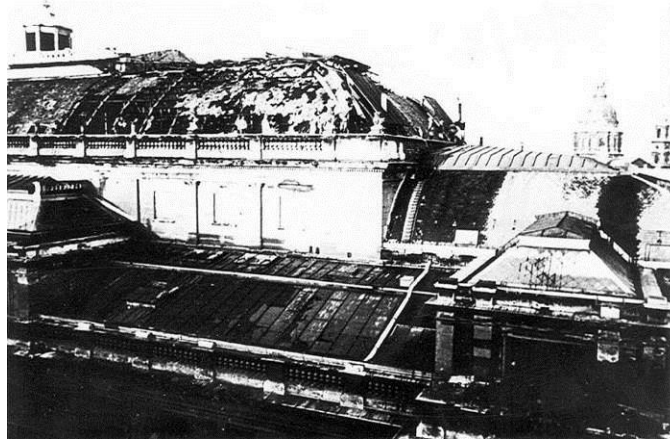
meggyőződése, hogy a KMSZ a tűzoltási szakterület, a mentő tűzvédelem, a tűzoltóságok feletti szakmai irányításért felel és az alapfeladata a beavatkozások irányítása. Megállapítom, hogy a riasztás előírásait és módozatát vizsgálva nem lehet elvitatni, hogy a korábban alkalmazott Tűzoltási Csoport és a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat között van párhuzam, így indokolt a történeti áttekintés.

Már 1952 előtt a budapesti parancsnokság törzsébe beosztott tisztek (osztályvezetők, kerületparancsnokok) 24 órás váltással, ügyeletesként irányították a jelentősebb káresetek beavatkozásait és felszámolásait [30]. 1952. március 23-án, 17.32-kor kigyulladt a Táncsics Bőrgyár bőrkikészítő üzeme.

2. SZÁMÚ KÉP: A Táncsics bőrgyár égése [31]

Mire a tűzoltáshoz szükséges erők kikerkeztek, addig a 2000 m²-es alapterületű, háromemeletes épület teljesen kiégett. Jelentős (ötmilliós) kár keletkezett, továbbá 5 fő tűzoltó súlyos égési sérülést szenvedett. Ennek a hatására 1952. április 17-én alakították meg a tűzoltási csoportot (TCS-t) a jelentősebb tűz- és káresetek mentési munkáinak irányítására [31].

3. SZÁMÚ KÉP: Az Opera tetőrésze a tűz eloltása után [32]

1952. Június 21-én 22.50-kor tűz ütött ki a fővárosi Operaházban. A színpad feletti tetőrész tüzét az akkor alig két hónapja megszervezett tűzoltási csoport irányításával oltották el. [32]. 1977 végén alakították meg a budai oldalon a TCS/2-t. Az állomáshelyük a 'Roham' egységgel közösen az XI. kerületi parancsnokság volt. A fővárosi TCS/2 megalakításával párhuzamosan megyei szinten is létrehozták a Tűzoltási Csoportokat, melyek feladata megegyezett a fővárosi csoportokéval, viszont a megyei szinten működő alakulatok 8 órás munkarendben dolgoztak, nem pedig 24/48-as váltásos rendszerben. A 3 fős csoport (vezető, helyettes és egy gépjárművezető) feladatai voltak az állomány szolgálat ellátásának, gyakorlatainak ellenőrzése, a tűzoltók részére gyakorlatokat szerveztek és részt vettek a bonyolultabb, nagyobb káresetek felszámolásának irányításában, ami lényegében a mai KMSZ tevékenységének a szerves része.

A Tűzoltási Csoport meghatározott szervezeti rendszeren belül végezte tevékenységét, rendeletben szabályozták a beavatkozási előírásokat, valamint megjelent a három féle (alap-, csoport- és vezetési törzs) irányítási mód is (ha a csoportirányítás már indokolt volt, akkor riasztották a Tűzoltási Csoportot). A TCS tagjai nagy szakmai tapasztalattal rendelkező tűzoltótisztek voltak, akik a tüzeset helyszínén, szükség esetén, átvették az irányítást. A riasztották őket életveszély esetén, tűz- és baleseteknél, mélyből-magashból történő mentéskor, robbanásveszélyes helyzetekben és veszélyes anyagokkal kapcsolatos káreseményeknél, továbbá II-es vagy magasabb riasztási fokozat elrendelése esetén, illetőleg ha a tűzoltásvezető a tűzoltási csoportot a kárhelyszínre kérte [33]. A Tűzoltási Csoport, egy olyan egység volt, mely a beavatkozó állománnyal ténylegesen a kárhelyeken együtt dolgozó, a tűzoltóból állt. [34]

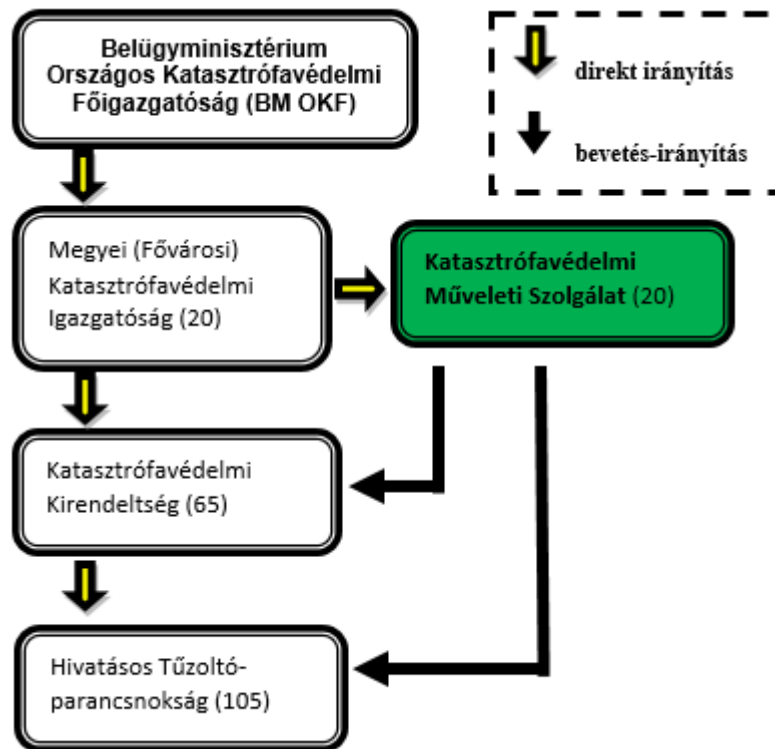
A Tűzoltási Csoportokhoz hasonlóan, kettő 'Roham' állt készenlétben a fővárosban, Pesten a 'Roham 1' (R1), míg Budán a 'Roham 2' (R2). Minden eseményhez riasztották őket, ahová a tűzoltási csoportok vonultak. Ugyanolyan gépjárműfecskendővel és felszerelésekkel vonultak a káresetekhez, mint a kerületi tűzoltó egységek, annyi különbséggel, hogy alpin technikai felszerelés is található volt a szereken, kiképzett személyzettel. Elsődleges feladata a 'Roham' egységeknek az életmentés volt.

A KMSZ története kapcsán a 2007-2010. között működtetett Biztonsági Tiszti Szolgálatot (BTSZ) is meg kell említeni. A beavatkozások biztonságának növelése céljából létrehozott egység Budapesten működött ('KUN 9/E', majd 'Kontroll' hívónéven). Az állomány biztonsági tisztből, ellenőrző tisztből, valamint gépjárművezetőből állt. A BTSZ 24/48 váltásos rendszerben vonultak a Ferencvárosi Tűzörségről. A beavatkozásoknál biztonsági tanácsadó szerepet töltöttek be, a tűzoltóságok gyakorlatait ellenőrizték, továbbá esettanulmányokat és fejlesztési javaslatokat terjesztettek fel. A Biztonsági Tiszti Szolgálat lényegében a szemlélet kialakításában játszott szerepet, hiszen a 2012-ben életre hívott Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatok egyik beosztását szokták a biztonsági tiszttel kifejezéssel is illetni.

A tűzoltási csoport működési tevékenysége és mintája alapján indokoltnak látszott létrehozni immáron az új katasztrófavédelmi állami rendszerben a KMSZ-t a területi szerv illetékességi területén valamint a fővárosban. Manapság ezek a feladatok ugyanúgy meg vannak a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat tevékenységében, viszont számos egyéb más, szakmai jellegű teendővel is kiegészültek [35]. Így tulajdonképpen a Tűzoltási Csoport az alapját képezi a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat felépítésének és rendszerének, viszont a mai KMSZ tevékenysége, működése és feladatai már szélesebb körűek.

1.4. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT FELÉPÍTÉSE ÉS A SZERVEZETI STRUKTÚRA

A megújult katasztrófavédelmi struktúra egyik eleme a KMSZ, amely önálló szervezeti egységként 2012. április 1-én kezdte meg működését minden megyében és a fővárosban. A KMSZ tagjai a tevékenységét törvények, Kormány- és miniszteri rendeletek valamint főigazgatói intézkedések alapján végzik [29]. A megyei (fővárosi) igazgatóságok, mint területi szervek a központi szerv (BM OKF) irányítása alatt álló, de önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek. A területi szervek készenléti jellegű szolgálatai a műveletek irányításának tekintetében a helyi szerveket, vagyis a Katasztrófavédelmi Kirendeltségek és a Tűzoltóságok állományát irányítják.

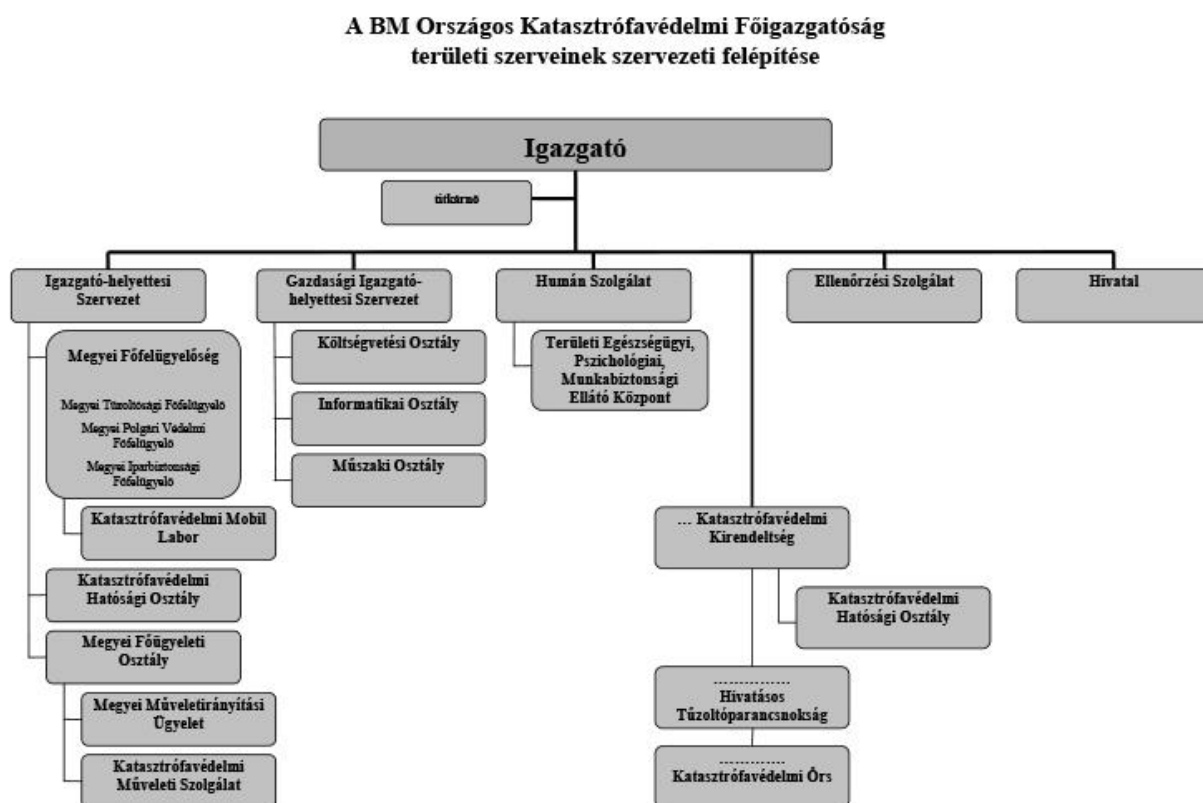

9. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ helyzete a katasztrófavédelmi bevetési struktúrában [36]¹⁵

Az ábrán látható az országos szerv és a területi szervek vezető szervek szerepe, továbbá a KMSZ bevetés-irányítási, vagyis operatív irányító mandátuma a helyi szervek felé. Az állomány illetékes vezető a megyei igazgató, alárendeltségében pedig az szakmai- és gazdasági igazgató-helyettes végzi tevékenységét, akik két

¹⁵ Készítette: a szerző

szakterület feladatit hangolják össze. Fontos pillér a szakmai hatékonyság, amely minden szervezet operatív feladatellátásánál fellelhető, egy megyei igazgató számára a rendelkezésre álló erővel, eszközökkel az életmentést, a tűz és káresetek mielőbbi felszámolását, a kárérték minimalizálását jelenti. [37] A szakmai igazgató-helyettes alárendeltségébe tartozik a megyei főfelügyelőség, a tűzoltósági, a polgári védelmi és az iparbiztonsági főfelügyelő, valamint a hatósági- és a főügyeleti osztály intézménye.

10. SZÁMÚ ÁBRA: Az igazgatóságok szervezeti struktúrája [38]

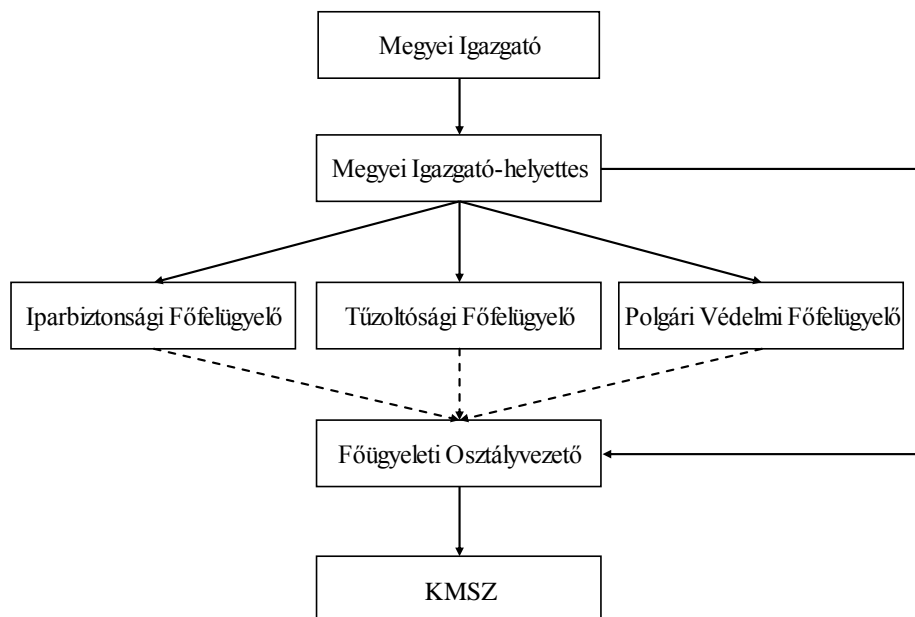
A megyei igazgatóságok szervezeti ábrájából látszik, hogy KMSZ a megyei főügyeleti osztályvezető irányításával végzi tevékenységét. Az osztály megalakulásakor a Katasztrófavédelmi Mobil Labor (KML) is a főügyeleti osztályhoz tartozott, de ma már a megyei főfelügyelőség alatt van, az iparbiztonsági főfelügyelő szakmai irányításával.

A területi szervek irányítják a helyi szerveket. A katasztrófavédelmi kirendeltségek a területi szerv közvetlen alárendeltségében tevékenykednek. A kirendeltségeken tűzoltósági, polgári védelmi és iparbiztonsági felügyelők, valamint hatósági osztály

végzi a feladatokat. A kirendeltség szervezetébe tartoznak a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok, melyek a tűzoltási és műszaki mentési feladatokat, továbbá hatósági részfeladatokat látnak el. Egyes hivatásos tűzoltóságok szervezetén belül katasztrófavédelmi őrök is működnek, a gyorsabb reagálás érdekében. A területi szervek, a megyei igazgatóságok irányítják és felügyelik továbbá a hivatásos-, önkormányzati-, és létesítményi tűzoltó-parancsnokságok, illetőleg a beavatkozást végző önkéntes tűzoltó egyesületek szakmai tevékenységét is. A megyei szervezetben tehát a KMSZ az igazgató-helyettesi szervezet, azon belül a főügyeleti osztály szervezeti eleme.

1.5. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT IRÁNYÍTÁSA, MŰKÖDÉSI TERÜLETE

A területi szervek irányítási mechanizmusában a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat a Megyei Főügyeleti Osztály alá tartozik, amely közvetlenül a szakmai Igazgatóhelyettes irányítása alá tartozik.

-----> szakmai feladatok meghatározása Főügyeleti Osztályvezetőn keresztül

11. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ irányításának struktúrája [22]

A KMSZ szakirányítását a szakterületnek megfelelő megyei főfelügyelő (polgári védelmi, tűzoltósági, iparbiztonsági) a megyei főügyeleti osztályvezetőn keresztül látja el [22]. A KMSZ szolgálati előljárói a megyei igazgató, igazgatóhelyettes és a megyei főügyeleti osztályvezető.

A KMSZ ellenőrzésére jogosultak:

- belügyminiszter, valamint a belügyminisztérium államtitkára;
- BM OKF főigazgató és helyettese;
- megyei igazgató és helyettese;
- a fentiek által írásban megbízott személyek;
- megyei főfelügyelők, az ellenőrzési osztály, illetve a műszaki osztály kijelölt állománya a megyei főügyeleti osztályvezetővel közösen, a saját szakterületük vonatkozásában;
- megyei főügyeleti osztályvezető. [22]

A megyei főügyeleti osztályvezető irányítása alá tartozik a megyei fő- és műveletirányító ügyelet (műveletirányítás), ahol az ügyeletvezetők, műveletirányító tisztek és referensek látnak el szolgálatokat. A megyei fő- és műveletirányító ügyeletek az országos előírás alapján megvalósuló, rendőrséggel történő integráció alapján kerültek kialakításra.

2014. évtől a 112-es hívószámra indított segélyhívások a hívásfogadó központokba futnak be, amelyek Szombathelyen és Miskolcon helyezkednek el és ahol több mint 600 alkalmazott van állományban, váltásos rendszerben történő munkaszerződéssel. Az operátorok magyar és idegen nyelven (angol, francia, szomszédos országok nyelvén) felveszik a jelzés alapadatait, amit azonnal továbbítanak a megyei műveletirányítási központokba. Ezek a központok megvalósítása volt az első meghatározó lépés a katasztrófavédelmi komplex döntéstámogatás irányába. Az új központok korszerű, gyors számítástechnikai eszközökkel felszerelt, a modern kor kihívásainak megfelelő munkaállomásokkal kerültek kialakításra, feladatorientált szoftverek kifejlesztésével [39]. Kiemelten fontos, hogy az intelligens döntéstámogató számítógép-rendszerek kiépítése biztosítja a káreset helyszínéhez legközelebb eső tűzoltó egység kiválasztását, a vonulási idő meghatározását, melynek feltétele a riasztás időpontjában kapott valós koordináták ismerete. [40] A tűzoltó egységek riasztása, azok megindítása, annak lefolyása ma már teljes mértékben informatikai alapokon zajlik. A riasztások kezelése teljes mértékben a katasztrófavédelem megyei szerveihez kerültek. [41] A területi szervek tűzoltó beavatkozásait irányítja a fő- és műveletirányítási ügyelet, ahol a jelzéseket fogadják, értékelik, a jelző személyt kikérdezik minden releváns információról, majd meghatározzák az eset riasztási fokozatát, illetőleg végrehajtják a szükséges erőket,

eszközök riasztását. Az eset kapcsán értesítik a társszerveket, valamint kezelik a káreseményt, tehát fogadják a tűzoltásvezető visszajelzéseit, alkalomadtán további intézkedéseket foganatosítanak. Ezen ügyeletek kiépítésével a rendőrség és a katasztrófavédelem ügyeletei egy helyiségbe (épületbe) kerültek.

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat működési területe az adott katasztrófavédelmi igazgatóság illetékességi területével megegyező terület, tehát a főváros területe vagy a megye területe. A működési területek meghatározásánál az adott települést leghamarabb elérő tűzoltóság távolságát veszik alapul. A tűzjelzésétől számított kiérkezés és a beavatkozás megkezdése nagyban befolyásolja a tűz elleni védekezés hatékonyságát és a műszaki mentések alkalmával az életmentés eredményességét. [64] A megye illetékességi területe nem egyezik meg a tűzoltóságok működési területével, így adódhat olyan eset, amikor egy adott tűzoltóság szerepei vonulnak saját területükre, de a KMSZ riasztása esetén a szomszédos megye egysége vonul. A KMSZ működési területét csak az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Központi Főügyeletének utasítására, illetve az adott megye katasztrófavédelmi igazgatójának engedélyével hagyhatja el.

1.6. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT TEVÉKENYSÉGE

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatra külön intézkedés¹⁶ vonatkozik. A KMSZ alaprendeltetése a megyében (vagy a fővárosban) a tűzoltói beavatkozásokban történő közreműködés, a tűzoltás-vezetői állomány segítése, képzése. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat magasabb szintű káresemények irányítását végrehajtó, területi hatáskörrel rendelkező, 24/48 órás készenléti jellegű szolgálat. [44] Mindezekon felül a KMSZ részt vesz a tűzvizsgálati eljárásban, hatósági feladatokat és részfeladatokat lát el. Kiemelten fontos, hogy a 24/48-as váltásos szolgálat vonulásra kötelezett, vagyis a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat állományának a meghatározott eszközökkel, 2 perces riasztási idővel kell a káresemény helyszínére vonulniuk. A káresemény során a KMSZ elsődleges feladata a tűzoltásvezetők önálló tevékenységének segítése, megfigyelése, valamint bizonyos esetekben a káreset irányításának átvétele. [26] A képzések, továbbképzések tekintetében is jelentős szerepe van, hiszen a beavatkozási állományt és azok vezetőit

¹⁶ 4/2017. BM OKF Intézkedés a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, a Katasztrófavédelmi Mobil Labor, valamint a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység tevékenységének szabályozásáról

is rendszeresen oktatja, gyakorlatoztatja és felkészíti. A KMSZ olyan speciális szervezeti elem, amelynek feladata egyebek mellett a katasztrófavédelmi műveletirányítás, a beavatkozások irányítása, ellenőrzése. [20]¹⁷ Megítélésem szerint a KMSZ nem mobil ellenőrző csoport, mert bár ez is a feladatok körébe tartozik, de nem tükrözi a KMSZ összetett munkavégzését. A KMSZ továbbá folyamatosan figyelemmel kíséri, hogy rendelkezésre állnak-e a biztonságos beavatkozás szükséges feltételei, ennek keretében, ha egy káresetnél nem veszi át az irányítást, úgy beavatkozás-ellenőrzést hajt végre, ahol különös figyelmet fordít a védőfelszerelésekre és a tűzoltók biztonságára.

Mindezen tevékenységek ellátásához az igazgatóságoknak biztosítaniuk kell a feltételeket. Ez lehet a KMSZ létszám, a vonuló szer, vagyis a KMSZ autó, az elhelyezési körlet, iroda, valamint az összes, megfelelő szolgálat-ellátáshoz kapcsolódó kritérium.

1.6.1. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat okmányai

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, különböző okmányok vezetésével látja el a szolgálati teendőit, ahol a szolgálati okmány: a készenléti beosztás ellátásával kapcsolatos okmány, továbbá az állományilletékes parancsnok által szolgálati okmánynak minősített egyéb okmány [46].

A KMSZ az alábbi okmányokkal rendelkezik (melyek lehetnek elektronikus formátumban is):

- eseménynapló és szolgálati napló;
- a szolgálat ellátást érintő alapvető, hatályos jogszabályok, szabályzatok;
- a működési területén található kiemelt létesítmények Egyszerűsített Tűzoltási és Műszaki Mentési Tervei;
- ellenőrzéshez, hatósági feladatokhoz, tűzvizsgálati és káreseti helyszíni szemle lefolytatásához szükséges okmányok, nyomtatványok;
- nyílt parancs az ellenőrzésekhez;
- veszélyes anyag azonosító szoftver vagy kézikönyv;
- havi munkaterv. [22]

¹⁷ [20] pp. 60.

A legfontosabb dokumentum a szolgálati napló, valamint az eseménynapló. Ezek általában összevont okmányok, illetőleg az elektronikus adatbázisból (Szolgálat Összesítő Szoftver: SZÖSZ) történő nyomtatással történik. A szolgálati- és eseménynapló nem egységes, több helyen különböző formátumban fellelhető, de minden esetben tartalmazza a kötelező tartalmi elemeket:

A szolgálati napló elemei:

- szolgálati csoport megnevezése,
- szolgálat ellátás időtartama (dátum, óra, perctől - dátum, óra, percig),
- létszám adatok, a szolgálati beosztásokat (név, rendfokozat),
- távollévők (a szabadságon lévők, betegszabadságon lévők, vezényeltek) adatai,
- készenléti szer, KMSZ gépjármű adatai (típus, rendszám),
- tartalék jármű típusa, rendszáma (amennyiben van ilyen),
- a szolgálatváltás tapasztalatai (a szolgálati nap során bekövetkezett a szolgálat ellátását érintő változások, feladatszabás),
- az átadók és az átvevők aláírásai, valamint
- a vezetői ellenjegyzés.

Az eseménynapló tartalmazza:

- a szolgálati csoport megnevezését,
- a szolgálat ellátás időtartamát (év, hónap, nap, óra, perctől, év, hónap, nap, óra, percig),
- az események időpontját, helyét, tárgyát, leírását,
- a szolgálatszervezésben, -ellátásában bekövetkezett változásokat,
- minden olyan eseményt, amelyet a vezető szükségesnek tart, és
- a vezetői ellenjegyzést.

A KMSZ szolgálat ellátást érintő alapvető, hatályos jogszabályok, szabályzatok, belső szabályzók, együttműködési megállapodások, valamint a működési területén található kiemelt létesítmények Tűzoltási és Műszaki Mentési Tervei (TMMT), vagy Egyszerűsített Tűzoltási és Műszaki Mentési Tervei (ETMMT) szintén fellelhetők a szolgálatoknál. Ezeket a dokumentumokat naprakészen kell tartani, így előfordul, hogy elektronikus formában kerülnek elhelyezésre. Az ellenőrzéshez, hatósági

feladatokhoz, tűzvizsgálati és káreseti helyszíni szemle lefolytatásához szükséges okmányok, nyomtatványok, továbbá a veszélyes anyag azonosító kézikönyv (vagy szoftver) a KMSZ járműben került elhelyezésre, mivel ezekre bármelyik szolgálatban szükség lehet.

A KMSZ részére a főügyeleti osztályvezető a megyei főfelügyelők, a hatósági osztályvezető szakterületükre vonatkozó javaslataik figyelembevételével és a megyei/ fővárosi igazgatóhelyettes jóváhagyásával, az előző hónap 20. napjáig havi munkatervet készít, melyet a BM OKF Központi Főügyeleti Főosztályára a tárgyhónapot megelőző hónap 28. napjáig felterjeszt [22]. A havi munkaterv-mintát az **1. melléklet** tartalmazza. A munkaterv tartalmazza az előírt ellenőrzéseket, (szolgálatváltás vagy szolgálat-ellátás), gyakorlatokat, képzéseket, továbbképzéseket.

1.6.2. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat szolgálat-ellátásának rendje

A KMSZ elhelyezését tekintve a szolgálat (a belső szabályzó előírásai alapján) az igazgató által kijelölt hivatásos tűzoltó-parancsnokság vagy a katasztrófavédelmi igazgatóság épületében állomásozik. Tanulmányutam során több elhelyezési megoldással is találkozhattam. Általánosságban elmondható, hogy a területi szervek épületeiben kaptak helyet a szolgálatok, de előfordul, hogy a tűzoltóságokon, vagy akár a katasztrófavédelmi őrs épületében állomásoznak. A gépjármű elhelyezése (elzárt terület, fűtött szerállás) megoldott. A KMSZ tagjai számára meghatározott feladatokat a részükre kialakított munkaterületen, irodában látják el. Van olyan megyei egység, amely külön iroda áll a rendelkezésre, van ahol csak egy számítógép. A hálókörletek és az elhelyezési körülmények megfelelőnek mondhatók.

A KMSZ tagjai készenléti jellegű szolgálatot látnak el, tehát a 24 órás szolgálat alatt kötelező a folyamatos készenlét, azaz minden percben riaszthatónak kell lenniük (állandó készenléti helyzetben) a szolgálatteljesítés helyén. Riasztás esetén legalább egy, a tűzoltás, műszaki mentés vezetésére jogosult személynek, az eset jellegének megfelelő, rendelkezésre álló készenléti szernek és az arra beosztott állománynak kötelező megkezdeni a vonulást [47]. Amennyiben riasztás érkezik, akkor 120 másodperc alatt kötelesek megkezdeni a vonulást, ami a gyakorlatban annyit tesz, hogy a készenlétben tartott szer hátsó tengelyével elhagyja a szertárkapu vonalát.

A készenléti jellegű szolgálati beosztások a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél a Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság kötelékében valósulnak meg (szolgálat-, raj-,

szerparancsnok, különlegesszer-kezelő, beosztott tűzoltó, stb.), továbbá ebbe a kategóriába sorolt Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálatnál rendszeresített szolgálati beosztások. [48] A szolgálat ellátása 24/48-as váltásos munkarendben történik, tehát 24 óra szolgálat és 48 óra szolgálat nélküli idő (szabadnap és pihenőnap). A folyamatos ügyeleti szolgálat ellátására szervezett, valamint a készenléti jellegű szolgálati beosztásban (a heti szolgálatteljesítési időtartam figyelembevételével) a szolgálatteljesítési idő legfeljebb hat havi keretben is meghatározható. [24] A szabályzó a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél folyamatos ügyeleti szolgálat ellátására szervezett, valamint a készenléti jellegű beosztásokban, váltásos szolgálati időrendszerben foglalkoztatottak szolgálatteljesítési időkeretének meghatározásáról szóló BM OKF intézkedés, amely tartalmazza a 24/48 órás időkereteket. A szolgálatteljesítési idő a hivatásos szolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak esetében (6 havi munkaidőkeretben) 2017. I. félévben 1224 óra, 2017. II. félévben 1224 óra [49], 2018. évben szintén féléves munkaidőkeretben történt meghatározás alapján az első és a második félévben is 1224 óra. [50]. A gyakorlati szolgálatellátás esetében ez 204 órát jelent havonta. A munkaidőkeret a naptári év, illetve a hónap első napjával kezdődik (6 havi munkaidő esetén január-június és július-december).

Az éves szabadságot a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendeletben foglaltak szerint kell átszámítani, a munkaidőkereteket alapul véve, annak egy évre történő meghatározásával. A ledolgozandó napok számát a munkaidőkeret egy évre kivetített mértéke és a 24 órás váltásos szolgálati rendben 24,5 óra napi szolgálatteljesítési idő hányadosa adja meg. (A 24,5 óra azért mérvadó, mert a szolgálat váltások alkalmával igénybe vett 15-15 perc is beleszámít). Ezekon túlmenően a heti pihenőnapokon történt igénybevétel duplán számít, amelyek a 24/48-as váltásos rendszerben

- ha a heti első szolgálat hétfőre esett, akkor szerda, szombat a heti pihenőnap,
- ha a heti első szolgálat keddre esett, akkor csütörtök, vasárnap a heti pihenőnap,
- ha a heti első szolgálat szerdára esett, akkor kedd, péntek a heti pihenőnap.

A KMSZ szolgálatvezénylését a tárgy hónapot megelőző hónap 20. napjáig a megyei főügyeleti osztályvezető készíti el Szolgálat Összeállító Szoftver (SZÖSZ) segítségével, amit végül a megyei igazgatóhelyettes hagy jóvá. Az elszámoláshoz

szükséges adatok átkerülnek a Központi Elektronikus Adatszolgáltató Rendszerbe. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve elkészíti az elszámolást az illetményszámfejtés részére, amelyet a költségvetési osztály ellenőrzi. Az igazgatók az elszámolás elkészítésének és az adatok ellenőrzésének részletes szabályait belső normában szabályozza.

Lényegében a féléves munkaidőkeret szabályozása alapján van meghatározva a szolgálatteljesítési idő. A keretben minden igénybevétel beleszámít. Éves szinten hozzávetőlegesen 11-18 szabadság lehet, amely függhet a gyermekek számától vagy mondjuk a tűzoltó szolgálati idejétől, valamint a vonatkozó rendeletben leírt befolyásoló tényezőktől. Az időkeretbe beleértendő az összes berendelés, alkalmazás is, amikor továbbképzésen vesz részt az állomány, az orvosi vagy PÁV vizsgálat napjai, illetőleg a hivatásos állományt megillető szabadságok is (Szabadnap, Szabadság, Pihenőnap, Kompenzációs szabadnap, Kiküldetés, Tanulmányi vagy Egészségügyi szabadság, Igénybevétel, Túlmunka miatt kiadott nap, Egyéb engedélyezett távollét). A betegség idején eltöltött napok után 6,86 órával kell számolni. Tehát a 204 órás havi keret 8,33 szolgálatot engedne, amiből lejön a szabadság és egyéb alkalmazás, így ez azt eredményezi, hogy „ideális esetben”, minden hónapban a KMSZ tagjai 6-7 szolgálatot adnak, de természetesen ezt a szolgálatszervezés igényei írják elő. A szolgálatszervezés összeállításának útmutatóját a **2. számú melléklet** tartalmazza.

1.7. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT BEOSZTÁSAI ÉS LÉTSZÁMA

Az OKF intézkedés alapján a KMSZ összlétszáma a meghatározott katasztrófavédelmi igazgatóságokon 9 fő.

- 3 fő kiemelt főreferens
- 3 fő kiemelt főelőadó
- 3 fő főelőadó

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságon a rendszeresített létszám ezen túlmenően 5 fő gépjárművezető. Bár a KMSZ intézkedésben szerepel, de a megyei állománytáblázatban megszüntetésre került a kiemelt főreferens beosztás a **KMSZ** esetében, csak kiemelt főelőadók és főelőadók (technikusok) vannak.

A belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló BM rendelet [48] meghatározza a KMSZ beosztásait, besorolási kategóriáit, valamint a hivatásos pótlék mértékét.

szerv	besorolási kategória	beosztás	hivatásos pótlék mértéke (%)
területi szervek (igazgatóságok)	D	kiemelt főelőadó KMSZ, KML	150
	C	főelőadó KMSZ, KML	150
	B	előadó I. KMSZ, KML	150

2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: Tiszti besorolási osztályba tartozó szolgálati beosztások¹⁸

szerv	besorolási kategória	beosztás	hivatásos pótlék mértéke (%)
területi szervek (igazgatóságok)	D	technikus KMSZ, KML	150
	C	segédelőadó KMSZ, KML	150
	B	gépjárművezető KMSZ, KML	150

3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: Tiszthelyettesi besorolási osztályba tartozó szolgálati beosztások¹⁹

Mint ahogyan a táblázatokból kiderül, a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálatok beosztásai tiszti (illetőleg főtiszti) besorolás esetében kiemelt főelőadó, főelőadó, előadó lehet, továbbá tiszthelyettesi besorolás esetében technikus, segédelőadó és gépjárművezető lehet. A hivatásos pótlék mértéke minden esetben 150 %, amit a hivatásos állomány illetményalapjából kerül számításra.

A KMSZ összlétszáma a meghatározott katasztrófavédelmi igazgatóságokon 9 fő, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságon ezen túlmenően 5 fő gépjárművezető. **A megyei KMSZ napi készenléti szolgálati létszáma minimum 2 fő.** A fővárosi KMSZ napi készenléti létszáma minimum 3 fő (2 fő + 1 fő gépjárművezető). A készenléti szolgálatot a vezénylési terv alapján a KMSZ vezető és a KMSZ vezető-helyettese közösen látja el. A KMSZ tagjainak helyettesítését a katasztrófavédelmi

¹⁸ Szerkesztette: a szerző, forrás: 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet

¹⁹ Szerkesztette: a szerző, forrás: 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet

igazgatóság előírt feltételekkel rendelkező állománya végzi [22]. A kutatásom óta véleményem szerint már többen vannak alkalmazásban, mivel valószínűleg a lehetőségekhez mérten a munkáltató igazgatók megpróbálták feltölteni a beosztásokat.

1.7.1. Képesítési követelmények

A katasztrófavédelmi szervek feladatait hivatásos állományú, közszolgálati, közalkalmazotti és munkavállalói jogviszonyban lévők látja el. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény tartalmaz rendelkezéseket a katasztrófavédelem hivatásos állományára vonatkozólag. [15]²⁰. A szolgálatok állományának szakmai és egészségügyi (fizikai, pszichológiai) követelményeknek kell megfelelniük.

Szakmai felsőfokú végzettség

A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képesítési követelményeiről és szakmai képzéseiről szóló jogszabályban [51] meghatározott tűzvédelmi szakmai felsőfokú végzettség [22]. A szakterületre vonatkozó képesítési követelmények listáját a **3. melléklet tartalmazza**. A szakmai felsőfokú végzettség a fővárosban szolgálatot teljesítő gépjárművezetőkre nem vonatkozik. A Katasztrófavédelmi Oktatási Központ (KOK) és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Katasztrófavédelmi Intézete biztosítja a katasztrófavédelem szervezetének felsőfokú végzettségű szakembereinek képzését, továbbképzését. [52]. Az oktatási központban több szaktanfolyam és moduláris képzés keretében történik a tűzoltók szakképzése, míg az egyetemen BSc, MSc diploma és PhD fokozat szerezhető.

Tűzoltás-vezetői jogosultság

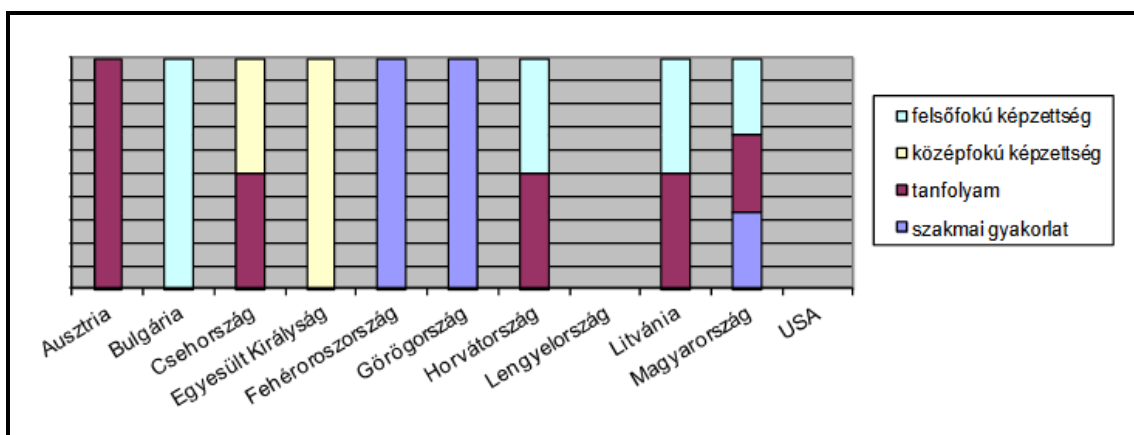
A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat állományában szolgálatot teljesítő kiemelt főelőadók esetében alapvető kritérium a „**tűzoltás-vezetői jogosultság**”. A káresemények felszámolása során a kárhelyszínre riasztott egységek irányítása a

²⁰ [15] pp. 22.

tűzoltásvezető (TV) feladata, (műszaki mentés esetén a mentésvezető). A tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól szóló BM rendelet kimondja: a tűzoltás szervezetét a tűzoltásvezető vezeti [47]. Tűzoltás, műszaki mentés vezetését hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél minimum tűzoltó II. rész-szakképesítéssel (illetve annak megfelelő, a vonatkozó rendeletben elismerhető szakmai képesítéssel) a képesítés megszerzésétől számított minimum 5 éves, hivatásos tűzoltóságnál szerzett tűzoltási, műszaki mentési gyakorlattal, legalább középfokú iskolai végzettséggel, továbbá tűzoltásvezető I. tanfolyammal, vagy a rendelet vonatkozó alpontjában foglalt középszintű, vagy felsőszintű képesítéssel rendelkező személy. [51] A KMSZ intézkedés előír legalább **2 év tűzoltás-vezetői beosztásban eltöltött időt** is, mint feltétel, ami azt foglalja magában, hogy a szolgálatot teljesítők előző beosztásukból adódóan gyakorlottak a tűzoltás irányításában, annak szervezésében.

Tűzvizsgálói képesítés

A tűzvizsgálók képzése a BM OKF és a KOK szervezésében történik. Az alapképzés 2 hét és vizsgamunkával zárul, amelynek olyan valós tűzvizsgálati eljárásnak kell lennie, amelyben a vizsgáló részt vett. A második, tűzeseti helyszínelő szaktanfolyam szintén 2 hét időtartamú, Dunakeszin. Itt a helyszínelés és fotózás részleteiről vannak oktatások és gyakorlat. A harmadik, 1 hetes tanfolyam Miskolcon kerül megrendezésre, ahol az ügyfél és tanú meghallgatásnak az előírásait gyakorolják a tűzvizsgálók.

12. SZÁMÚ ÁBRA: A tűzvizsgálók előírt iskolai végzettségei külföldön [53]

Az ábrán látható, hogy a végzettségeket tekintve a külföldi előírások igen eltérőek. A KMSZ, mint tűzvizsgáló személyének előírásai a legmagasabbak Magyarországon, hiszen a KMSZ szolgálat állományának a felsőfokú végzettség és szakmai gyakorlat kötelező, a tűzvizsgálati tevékenység pedig tanfolyamhoz kötött.

Gépjárművezetés előírásai

Alapvető előírás továbbá a „**B**” **kategóriás jogosítvány** és a **PÁV I-es kategóriás vizsga** a megkülönböztető jelzés használatához. A "B", nemzetközi kategóriába tartozik a legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű, a vezető ülésén kívül legfeljebb 8 állandó ülőhellyel rendelkező gépkocsi, amely lehet személygépkocsi vagy kis tehergépkocsi. Az intézkedés szerint terepjáró képességű, megkülönböztető jelzésekkel ellátott személygépjármű vagy N1 kategóriás haszongépjármű lehet a KMSZ vonuló szere. Az Európai Unióban rendszeresített N-kategória: Árufuvarozásra használt és legalább négy kerékkel, illetve három kerékkel és 1 tonnát meghaladó legnagyobb tömeggel rendelkező járművek; amelyen belül az N1 kategória az árufuvarozásra használt, 3,5 tonnát meg nem haladó legnagyobb tömeggel rendelkező járműveket jelenti.

A közúti járművezetők pályaalakmassági vizsgálatáról szóló rendelet²¹ kategorizálja a PÁV vizsgákat (I.-IV), viszont a jogszabály hatálya nem terjed ki a hivatásos katasztrófavédelmi szervek állományába tartozó hivatásos szolgálati jogviszonyban álló azon személyekre, akik e szervek megkülönböztető jelzést használó gépjárműveinek vezetésére jogosultak és ilyen gépjárművet vezetnek.

A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, valamint az önkéntes tűzoltó egyesületeknél megkülönböztető jelzést használó járművek vezetőinek pszichológiai alkalmasságát a közúti járművezetők pályaalakmassági vizsgálatáról szóló jogszabályban²² előírt, vagy a BM OKF által működtetett pszichológiai alkalmasság-vizsgálóhely állapítja meg. A megkülönböztető jelzést használó gépjármű vezetéséhez PÁV I-es alkalmassági

²¹ 444/2017. (XII. 27.) Korm. rendelet a közúti járművezetők pályaalakmassági vizsgálatáról

²² 57/2009. (X. 30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendelet egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazottai és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról

kategória megszerzése szükséges. A „PÁV I. Alkalmos” minősítés a PÁV kategóriák hierarchikus jellegéből adódóan alkalmas PÁV II-IV. kategóriákban és alkalmas 1-5 évig időtartamra korlátozva megkülönböztető jelzést használó gépjármű vezetésére. A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél foglalkoztatott főfoglalkozású gépjárművezetőknek és azoknak, akiket feladataik ellátása mellett a parancsnok szolgálati gépjármű vezetésére jogosít fel, elméleti és gyakorlati képzésen kell részt venniük.

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv vonatkozásában a hivatásos gépjárművezetők alaptanfolyamának, a megkülönböztető jelzést használó gépjárművezetők képzésének és a speciális képzések képzési programjait a BM OKF készíti el, hagyja jóvá. valamint finanszírozza a képzésének, továbbképzésének költségeit [51].

Egészségügyi követelmények

A KMSZ tagjainak az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazotti és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 57/2009. (X. 30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendeletben előírt **I. kategóriának megfelelő** egészségügyi alkalmassággal kell rendelkezniük. A követelményeknek több szempontból kell megfelelni. Az egészségügyi alkalmassági vizsgálat költségeit a területi szerv viseli [22].

Az egészségi alkalmassági vizsgálat a jogszabályban rögzített orvosi vizsgálatok elvégzésén alapul, amolyan szűrés. Abban az esetben, ha valamely eredmény kiugróan eltérő, úgy a munkavégzés korlátozható, további vizsgálatokhoz köthető, illetőleg specialista bevonását vonhatja maga után.

Az egészségi alkalmassági minősítések:

- „Egészségileg alkalmas”,
- „Egészségileg ideiglenesen alkalmatlan ...-ig”,
- „Egészségileg alkalmatlan”.

A pszichikai alkalmassági vizsgálat szintén szűrés jellegű. A különböző típusú tesztek és elkülönített vizsgálatok megmutatják a szakembereknek az egyénre

vonatkozó eredményeket, amely kiterjed a személyiség, a pszichés egyensúly, a képességek és készségek, a devianciák vizsgálatára, valamint a pályamotivációra.

A pszichikai alkalmasság minősítése:

- „Pszichikailag alkalmas”,
- „Pszichikailag ideiglenesen alkalmatlan ...-ig”,
- „Pszichikailag alkalmatlan”.

Fizikai alkalmassági vizsgálat

A rendvédelmi szerveknél (kivéve az Országgyűlési Őrséget) 55 éves életkorig fizikai, erőnléti állapotfelmérésen kell részt vennie az állomány tagjainak, ahol a tárgyévben betöltött életkor alapján korosztályokat különböztetünk meg. A fizikai alkalmasság vizsgálatára szolgáló mozgásformák a mellő fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás, a hajlított karú függés, a fekve nyomás, a 4x10 m-es ingafutás, a helyből távolugrás, a hanyatt fekvésből felülés, valamint a 2000 m-es síkfutás. (A síkfutás kötelező, és ezen felül négyet kell választani.) Az egyes gyakorlatokért legfeljebb 25 pont, így az öt gyakorlat után összesen 125 pont adható, eredmény pontérték táblázat alapján. Az öt gyakorlat végrehajtásának értékelése:

Korcsoport	Életkor	Elért pontszám	Eredmény
I. korcsoport:	29 éves korig	0–79 pont	„Nem megfelelő”
		80–95 pont	„Megfelelő”
		96–109 pont	„Jó”
		110–125 pont	„Kiváló”
II. korcsoport:	30–35 éves kor között	0–59 pont	„Nem megfelelő”
		60–85 pont	„Megfelelő”
		86–105 pont	„Jó”
		106–125 pont	„Kiváló”
III. korcsoport:	36–40 éves kor között	0–39 pont	„Nem megfelelő”
		40–59 pont	„Megfelelő”
IV. korcsoport:	41–49 éves kor között	60–100 pont	„Jó”
		101–125 pont	„Kiváló”

7. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A gyakorlatok végrehajtásának értékelése²³

Akkor „Fizikailag alkalmas” a minősítés, ha az öt gyakorlatot a felmérésen résztvevő teljesíti, továbbá a gyakorlatok végrehajtásának eredményeként legalább „Megfelelő” értékelést kap.

²³ Szerkesztette: a szerző, forrás: 57/2009. (X. 30.) IRM–ÖM–PTNM együttes rendelet

Az alkalmassági kategóriák meghatározása

Az I. alkalmassági kategóriába tartozik az a személy, aki munkakörének, beosztásának ellátása során, közterületen, külső helyszínen, intézményben vagy intézetben közvetlenül biztonsági, biztosítási, határrendészeti, mentési, illetve felügyeleti tevékenységet végez (ide tartozik a tűzoltói beavatkozás), így közvetlen kapcsolata van az állampolgárokkal. A szolgálati feladatok ellátása során a kockázatok olyan mértékűek, hogy sérülés, (könnyű, súlyos), egészségkárosodás, munka- vagy szolgálati baleset, vagy az esetleges foglalkozási megbetegedés bekövetkezésének valószínűsége munkavégzés alatt magasnak mondható. A vonatkozó rendelet [54] 3. függeléke a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél rendszeresített szolgálati beosztások alkalmassági kategóriába sorolását tartalmazza, amely a következőket írja elő:

besorolási kategória	szolgálati beosztás	Felvételkor, valamint a 40 éves kor alatti állományban lévőkre vonatkozó alkalmassági kategóriába sorolás	40 éves kor feletti állományban lévőkre vonatkozó alkalmassági kategóriába sorolás
D	kiemelt főelőadó (KMSZ, KML)	I.	I.
C	főelőadó (KMSZ, KML)	I.	I.

4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: szolgálati beosztások alkalmassági kategóriái ²⁴

Megállapítom tehát, hogy a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat állományába tartozó tűzoltóknak a „legmagasabb” szintű kategóriáknak kell megfelelniük, mind az egészség- mind a fizikai- és pszichológiai alkalmasság területén.

1.7.2. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat váltása és a napirend

A szolgálatváltás a megyei igazgatóhelyettes által meghatározott helyen és időben kell megtartani, havi munkatervhez igazodva naponta 06:00 és 08:00 óra közötti időpontban. A rádiópróbát a KMSZ gépkocsivezetője hajtja végre a műveletirányítással a váltás idején (legkésőbb 09:00-ig). A váltás legalább negyed

²⁴ Szerkesztette: a szerző, forrás: 57/2009. (X. 30.) IRM–ÖM–PTNM együttes rendelet

óra, annak végét az átvevő KMSZ vezető határozza meg. A szolgálatváltásra való felkészülést követően, az állomány az egyéni védőfelszereléseket és a KMSZ gépjárművet ellenőrzi, átbeszéli az aktualitásokat, folyamatban lévő ügyeket, feladatszabást, minden fontos és a szolgálat ellátásával kapcsolatos információt, majd dokumentálják a történeteket.

A szolgálatváltásra vonatkozó előírások [22]:

- Az adott szolgálati napon a szolgálat átvételétől annak átadásáig, a felszerelések meglétéért és azok állapotáért, az átvevő a felelős. Az átvételkor észlelt hiányosságok megszüntetésére az átadó KMSZ vezető köteles intézkedni. Ha a hiányosság nem kiküszöbölhető, annak tényét a megyei főügyeleti osztályvezető által meghatározott módon, írásban kell rögzíteni.
- Hetente egyszer (általában pénteken, a szerkarbantartás napján) a gépjárműre málházott tartalékpalcok palacknyomását és a nyomáspróbák érvényességét ellenőrizni kell (a 270 bar alattiak cseréjéről gondoskodni kell). Az ellenőrzések tényét, a feltárt hiányosságokat és az arra tett intézkedéseket az eseménynaplóban kell rögzíteni. Továbbá a járműveken elhelyezett légzőkészülékek palacknyomását, az átvevő naponta a váltás alatt köteles ellenőrizni. Igény szerint a cserét az átadó szolgálat végzi.
- A szolgálatváltás időtartama alatt történő riasztások esetén a szolgálatot átadó szolgálati csoportnak, az állománya köteles a vonulást megkezdeni. Az átvevő KMSZ vezető a szolgálatváltás előrehaladottságának függvényében dönthet arról, hogy a vonulást saját állománya kezdje meg.
- A szolgálatváltásról esetenként történő távolmaradásra az egyébként szükséges feltételek teljesülése esetén, (pl.: helyettesítés, szolgálatszervezés, stb.) a KMSZ vezetője adhat engedélyt, valamint azt a szolgálati naplóban megfelelő módon dokumentálni kell.
- Az adott 24 órás szolgálat ideje alatt a szolgálat átvételétől annak átadásáig a KMSZ vezetője felelős az állományáért, a rábízott gépjármű és az azon elhelyezett felszerelésekért, valamint a napirend betartásáért.

Előfordulhat olyan káresemény, amely a váltás időpontja előtt történik, így az átadás-átvétel ideje alatt is tart. Ebben az esetben a megfelelő jelentési rend betartásával, külön vezetői utasítás alapján történik a váltás, például a káreset helyszínén van szükség a szolgálatváltás végrehajtására, vagy később kerül megtartásra, amíg a

'leadó' állomány vissza nem érkezik, esetleg a beavatkozáshoz csatlakozik a 'fellépő' szolgálati állomány, segítve a káreset felszámolását.

A KMSZ szolgálatot ellátó állomány számára meghatározott **napirend** az alábbiak szerint került meghatározásra [22]:

06⁰⁰ ébresztő

06⁰⁰-08⁰⁰ felkészülés a váltásra (gépjármű és a felszerelések karbantartása), majd **szolgálatváltás** (a pontos helyéről és időpontjáról az igazgatóhelyettes dönt)

07³⁰-08⁰⁰ reggeli

08⁰⁰-08³⁰ szolgálat eligazítása

08³⁰-12⁰⁰ a szolgálati eligazításon meghatározott feladatok végrehajtása

12⁰⁰-13⁰⁰ készenléti szabadidő, vagyis a készenlét fenntartása melletti pihenőidő (a hálókörletben is eltölthető)

13⁰⁰-16⁰⁰ a szolgálati eligazításon meghatározott feladatok végrehajtása

16⁰⁰-18⁰⁰ egyéni képzés, parancsnoki idő (Sportolásra, gyakorlatok előkészítésére, végrehajtására, szerkarbantartásra, a megyei főügyeleti osztályvezető meghatározása alapján felhasználható idő)

18⁰⁰-22⁰⁰ kötetlen foglalkozási idő

22⁰⁰ takarodó - pihenőidő, 120 másodperces kivonulási kötelezettség fenntartásával.

Az egyes szolgálatok napirendje természetesen eltérő. Különbözik a hétköznapi és hétvégi elfoglaltság, a feladatszabásokból adódó időbeosztás miatt, vagy a káreseti riasztás miatt történik a módosítás. Kiemelten fontos a napirend, hiszen a tűzoltók a munkabeosztásuk révén életük közel egyharmadát közösen töltik [55]. Meghatározó továbbá a KMSZ napirendjében az önképzés is, hiszen így érhető el a szakmai tudás szinten tartása.

1.7.3. A KMSZ öltözete, védő- és szakfelszerelése

A KMSZ tagjai öltözetüket a hatályos Öltözködési Szabályzat és a munkavédelmi előírások szerint használhatják, vagyis a jelenlegi szolgálati öltözet a '10M' mintájú egyenruha.

4. SZÁMÚ KÉP: A katasztrófavédelem hivatásos állománya részére előírt egyenruha [56]

5. SZÁMÚ KÉP: A katasztrófavédelem hivatásos állománya részére előírt jelvény [57]

A hivatásos állomány azonosítása érdekében mindenki viseli a jelvényt (kivéve a 'vonulós' készenléti állományt.)

A bevetési védőruha tekintetében több eszköz is rendszeresítésre került. Míg az önkormányzati és önkéntes egységeknél még előfordul a 'Sattler' típusú védőruha, úgy a hivatásos állomány már csak 'Bristol' vagy 'R13' fajtát használ.

6. SZÁMÚ KÉP: A Bristol CH2 tűzoltó bevetési védőruha [58]

Megfelel az MSZ EN 469; MSZ EN 340; MSZ EN 471 szabvány előírásainak. A védőruha több rétegből áll, a rétegek állandó jelleggel össze vannak kapcsolva. Szövetkombináció: külső szövet (NOMEX Delta T, XT5), nedvességzáró réteg (Gore Fireblocker, M03), hőszigetelés/belső réteg (NOMEX viszkózra steppelt hőszigetelés, Q01) [58].

7. SZÁMÚ KÉP: Az 'R13' tűzoltó bevetési védőruha [59]

Az 'R13' tűzoltó bevetési védőruha többrétegű felsőruházati termék, kabátból és nadrágból áll, amelyek minimum 30 centiméterrel átfedik egymást, alapanyaguk és színük azonos, a ruházattal borított testfelületen azonos mértékben biztosít védelmet. A termék megfelel az érvényben lévő szabvány (MSZ EN 469) előírásainak. A külső réteg láng- és hőhatás, valamint a vegyi, mechanikai sérülések elleni védelmet szolgáló, vízlepergető kialakítással ellátott textil szövetréteg. Anyaga permanensen antisztatikus kermel és carbon. Színe sötétkék, területi sűrűsége kisebb, mint 220 g/m². A membrán tűz- és vegyszerálló hordozórétegre laminálva biztosítja a verejték testtől való elpárologtatását és a test védelmét a víz- és vegyszerek hatásától. Anyaga 57% meta-aramid, 29% para-aramid, 7% PTFE és 7% poliuretán. A hordozóréteg és a membrán együttes területi sűrűsége 210 g/m². [60]

A tűzoltó védősisakok tekintetében is több verzió lehetséges (MSA, Gallet, Drager, Rosenbauer). A sisak kialakításához kapcsolódhat a légzőkészülék típusa is, mivel előfordulhat gyorscsatlakozós gyártmány. A vezetői beosztásjelzéseket a 32/2017. BM OKF intézkedésben²⁵ meghatározott rádióforgalmi hívószámok alapján kell megjelölni. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat esetében a hívószám helyett a KMSZ betűkódot kell alkalmazni, illetőleg a jelölés mellett a sávozott megkülönböztető jelölést kell alkalmazni.

8. SZÁMÚ KÉP: A KMSZ bevetési sisakok jelölései [61]

Ezekon felül természetesen tűzoltó vagy műszaki mentő védőkesztyű, kámzsa és mászóöv is szerepel a rendszeresített egyéni védőeszközök között, amivel a KMSZ állománya rendelkezik.

²⁵ 32/2017. BM OKF intézkedés a BM OKF, mint EDR VPN gazda szervezetnek az egységes digitális rádiótávközlő rendszer 52-es virtuális magánhálózat üzemeltetésének és használatának általános VPN szabályairól

A szolgálati szabályzat [22] az alábbi felszereléseket írja elő (a tapasztalatokkal kiegészítve):

1. Közlekedéshez, kommunikációhoz szükséges eszközök:
 - Terepjáró képességű, megkülönböztető jelzésekkel ellátott személygépjármű vagy N1 kategóriás haszongépjármű
 - EDR mobil és kézi rádiók
 - Laptop mobil internettel (vagy ezzel egyenértékű elektronikus eszköz)
 - Szolgálati mobiltelefon
 - útvonaltervezésre alkalmas navigációs készülék, Magyarország térképpel
 - Megyei térképek (opcionálisan turista térképek, erdőtérképek, vízügyi térképek, katonai térképek – elektronikus formátumban is megfelelő)
 - Vízktaszter (opcionálisan elektronikus formában)
 - TMMT-k vagy ETMMT-k a működési területükön található kiemelt létesítményekről
2. Mentéshez szükséges felszerelés:
 - Robbanás biztos kézi lámpák, kézi reflektor
 - FORCE balta
 - Mentőkötél
 - Tűzoltó készülék 12 kg-os 2 db
 - Veszélyes anyag azonosító szoftver, kézikönyv
 - Havarria tapasz
 - Elektromos térerő mérő
 - Kéziszerszámok
 - Kulcskészletek (széfkulcsok, liftkulcsok, metró kulcsok, stb.)
3. Mérő, érzékelő eszközök:
 - Gázérezkelő
 - Ponthőmérő, távolságmérő
 - Hőkamera
4. Egyéb felszerelések:

Távcső, Egészségügyi felszerelés (szemmosó, Water Jel), káreseti, tűzvizsgálati helyszíni szemle, helyszíni ellenőrzés lefolytatásához meghatározott eszközök, Adatrögzítő eszközök (fényképezőgép, videokamera, diktafon)

A műveleti szolgálatok járműinek meghatározott feltételeknek kell megfelelniük, továbbá a felszerelések listája is szabályozott. A **Terepjáró képességű, megkülönböztető jelzésekkel ellátott személygépjármű vagy N1 kategóriás haszongépjármű** területi egységenként igen különböző. Az országos adatbázisból leszűkített adattáblázatból látszik a szerek által futott kilométerek. Ezen adatok is eltérést mutathatnak a területi szerek sajátosságai miatt, hiszen a feladatszabásokról és a szervezeti egységek elhelyezkedésinek távolságaiból adódóan számottevő a különbség.

KMSZ	Szer mozgása összesen (km)						
	2012 (áprilistól)	2013	2014	2015	2016	2017	Összesen
Bács-Kiskun	6236	17999	9796	4394	3033	7248	42470
Baranya	5557	9775	8512	4482	3102	4253	30124
Békés	6022	8988	5716	3575	4522	6748	29549
Borsod-A.-Z.	7945	10088	10170	6197	7254	7124	40833
Budapest	4823	7643	7067	5984	6811	6594	34099
Csongrád	5316	5391	4511	5961	6311	5612	27786
Fejér	7895	11700	8309	7247	8429	6636	42321
Győr-M.-S.	4808	7682	9669	6358	6947	6375	37031
Hajdú-Bihar	6193	8897	8395	7593	4619	7924	37428
Heves	2984	3206	2989	2070	2567	1688	12520
Jász-Nk.-Sz.	5044	10586	8343	5099	3447	4146	31621
Komárom-E.	3306	8222	5436	3227	5157	6393	28435
Nógrád	2092	3558	2284	2524	2098	1364	11828
Pest	9413	27697	22774	9349	8467	10213	78500
Somogy	2674	11363	5614	4856	6508	6239	34580
Szabolcs-Sz.-B.	3929	13766	10938	3193	3017	3680	34594
Tolna	2270	4062	3371	3177	2426	2270	15306
Vas	2175	3354	1330	1241	1976	3034	10935
Veszprém	2956	6036	3157	3023	3958	3950	20124
Zala	3896	6005	5148	5368	5218	5371	27110
Mindösszesen:	89298	168019	133733	90524	92834	99614	584724

5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A KMSZ gépjárművek mozgásainak adatai²⁶

²⁶ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

A táblázat adataiból kiderül, hogy átlagban 31359,7 km-t futottak a KMSZ autók az egység megalakítása óta, ami számottevő igénybevétel. Ehhez hozzátartozik, hogy ez az adatok a riasztások számai, tehát nem tartalmazzák az egyéb igénybevételek mozgásait, ami megítélésem szerint szintén jelentősek. A táblázat elemzéséből kitűnik az is, hogy Heves, Nógrád, Tolna és Vas megyék autói 16 ezer km alatt futottak, míg Bács-Kiskun, Borsod és Fejér megyékben KMSZ járművek 40 ezer fölött mozogtak. A Pest kiemelkedik a 78,5 ezres adattal. Ezek a számok egyértelműen mutatják, hogy a KMSZ autók igénybevétele számottevő, valamint jelzik, hogy minden helyen gondoskodni kell tartalék járműről.

A KMSZ feladatellátásához elengedhetetlen a megfelelő jármű, hiszen vonuló szernek minősül. Az elmúlt pár évben a BM OKF technikai fejlesztése a KMSZ gépjárműveket is érintette. Gépjárműfecskenők, magasból mentők és a katasztrófavédelmi műveleti szolgálatokat kiszolgáló terepjárók is beszerzésre kerültek. A biztosító társaságok százmillió forintos támogatása hét olyan terepjáró beszerzését tette lehetővé, amely a tűzoltásvezetői feladatokat ellátó megyei katasztrófavédelmi műveleti szolgálatokhoz kerültek. A járműveket Ford Ranger XL 4x4 2.2 TDCI típusú pickup-okból alakították ki, különleges eszközökkel (hőkamera, gázérzékelő, videokamera, robbanásbiztos világítóeszközök, stb.). [62] 2018-ban további KMSZ járművek kerültek beszerzésre (Volkswagen Amarok típusúak). Az új járművel 'alap' málházási listája az értekezés **9. számú melléklete**.

9. SZÁMÚ KÉP: Az új tűzvizsgálói járművek²⁷

²⁷ Forrás: BM OKF, Joóri András

A tűzvizsgálói járműveket a területi szervek KMSZ szolgálatai kapták, mivel a megyei igazgatóságok feladat-meghatározása alapján több megyében a KMSZ végzi a tűzvizsgálatok lefolytatását.

10. SZÁMÚ KÉP: Az új tűzvizsgálói járművek málhája²⁸

A gépjárművek technikai fejlesztése folyamatos kihívás. A fent említett támogatásból a KMSZ autók egy részét cserélték le, de a többi megyei szerv esetében is szükséges a géppark erősítése. A fejlesztés folyamatos és rendkívül időszerű.

1.8. RÉSZKÖVETKEZTETÉS

A jogszabályi változások hatására az új rendszerrel megújult az egész szervezet és a hivatásos szervek hatásköre, felépítése, amelyek alapvetően befolyásolták a tűz elleni védekezés és a bevetés irányítási rendszer jelenét, hiszen a szervezeti felépítésben is változások álltak be. A tűz elleni védekezés alapvető feladatai a tüzesetek megelőzésén, a keletkezett tüzek eloltásán, a káresetek felszámolásán és a tűzvizsgálaton túl a tűzvédelem feltételeinek biztosítása. Ahogyan az államé a vezető és irányító szerep, úgy a gazdasági és anyagi feltételeket is meg kell teremtenie a szervezetnek, amelynek fontos lépése, hogy állami irányítás alá kerültek a hivatásos tűzoltóságok. A modern katasztrófavédelemben végbement változások valamennyi alrendszert érintették, vagyis a feladatok megelőzés-centrikussá váltak, megváltozott

²⁸ Forrás: BM OKF, Joóri András

a védelem-igazgatás rendszere, változtak a hatáskörök, megalakításra került az egységes iparbiztonság és megújult a polgári védelem. A jogszabályok részletessége, tagoltsága és a szintenkénti részletszabályozása egyértelműen előírja a szakterület feladatait és a végrehajtók körét országos, területi és helyi szinten. A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság irányítja a hivatásos tűzoltóság tevékenységét, valamint meghatározza számára az alapvető működési előírásokat. A BM OKF mentő tűzvédelmi szempontú prioritása a káresemények, tüzesetek felszámolása és a műszaki mentések, vagyis a katasztrófavédelmi műveletek, beavatkozások végrehajtása.

A KMSZ történelmi áttekintése kapcsán kijelenthető, hogy a korábban alkalmazott Tűzoltási Csoport, Roham és Biztonsági Tiszti szolgálatok, egységek intézményrendszerei megalapozták a területi szervek operatív beavatkozó egységének életre hívását. A Tűzoltási Csoport kapcsán a 3 fős szolgálat, a tűzoltóságok szolgálat ellátásának, gyakorlatainak ellenőrzése, valamint a II.-es vagy magasabb riasztási fokozat esetében történő riasztás egyértelmű párhuzamot mutat. A rendszer, a feltételek és a paraméterek között van hasonlóság, viszont kijelenthető, hogy a **KMSZ feladatköre és tevékenysége számos új alkalmazási lehetőséggel bővült.**

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság alárendeltségében működő hivatásos területi szerveinek, a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságoknak készenléti jellegű szolgálatot kell működtetniük, ami a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat. Az állomány a vonatkozó törvények, rendeletek valamint főigazgatói intézkedések alapján végzi tevékenységét. A **szolgálati szabályzat** [22] tartalmazza a KMSZ rendeltetését, feladatait, a tagokkal szemben támasztott követelményeket, és írja elő a szolgálat ellátásának rendjét, a szolgálatszervezés szabályait, az alkalmazás eseteit, a képzési rendet, az okmányok rendszerét, a napirendet, a felszereléseket, valamint az öltözetet.

A területi szintű szervezet felépítést tekintve a **megyei igazgatóhelyettes közvetlen alárendeltségében tartozó Megyei Főügyeleti Osztály alá tartozik a KMSZ**, a megyei főfelügyelők szakmai koordinációja mellett. A megyei igazgató, illetőleg igazgatóhelyettes irányítása alatt tevékenykedő főügyeleti osztályvezető intézménye irányítja tehát a KMSZ szervezeti elemét, a megyei főfelügyelőség, azaz a

tűzoltósági-, iparbiztonsági-, és polgári védelmi főfelügyelők szakmai iránymutatása mellett. Szakmai álláspontom szerint a jelenlegi irányítási szerkezet nem megfelelő. Hatékonyabb és működőképesebb lenne, ha a megyei tűzoltósági főfelügyelő közvetlen vagy esetleg közvetett irányítása alá tartozna a KMSZ, a megyei főfelügyelőség egysége alá történő integrálással magvalósuló struktúrában.

A KMSZ területi hatáskörrel rendelkező 24/48 órás munkarendben alkalmazott készenléti jellegű szolgálat, amely kettő perces előírt riasztási idővel rendelkezik. A szolgálatteljesítési órakeret minden félévben meghatározásra kerül. A KMSZ a káreseti tevékenységen felül ellenőrzési feladatokat is végez, továbbá gyakorlatokat szervez és továbbképzéseket tart. A képesítési követelmények vonatkozásában magasak az elvárások, hiszen szakmai felsőfokú végzettség, tűzoltás-vezetői jogosultság, 2 év tűzoltás-vezetői beosztásban eltöltött idő, tűzvizsgálói képesítés, „B” kategóriás jogosítvány és PÁV I.-es kategóriás vizsga, valamint I. kategóriának megfelelő egészségügyi alkalmasság az előírás. A felszerelések tekintetében folyamatos a fejlesztés, ami igen pozitív fogalom. A szerek és eszközök folyamatos beszerzése lehetővé teszi a KMSZ fejlődését. Az elhelyezés és az okmányrendszer minden esetben szabályozott, viszont eltérő, igazodva a helyi sajátosságokhoz. Az országban működő KMSZ szolgálatok a meghatározott öltözetben, időrendben és napirend szerint végzik a tevékenységüket.

A szolgálati beosztások meghatározottak, bár a megalakulás (2012. április hó) óta már a besorolásokban is történt változás. Az egység állománytáblában szereplő létszáma (9 fő) meghatározásra került. Azonban az országos feltöltöttséget vizsgálva megállapítható azon rendellenesség, hogy a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat létszáma nem megfelelő. **Az előírt napi 2 fős szolgálati létszám tényszerűen nem valósul meg,** ami a feladatellátás hatékonyságának csökkenéséhez vezet, így megállapítom, hogy ezen a téren a fejlesztés elengedhetetlen.

2. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT ALKALMAZÁSA, MŰKÖDÉSE

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatok tevékenységei: káreseti tevékenység, ellenőrzés, továbbképzés és felkészítés, továbbá a területi szerv vezetője által meghatározott feladat. A KMSZ legfőbb feladata a kárterületi beavatkozás, annak irányítása. A riasztások alkalmával a szolgálatot teljesítők a kárhelyszínen tevékenykednek, saját döntés alapján átveszik a tűzoltás vagy mentés irányítását. Az ellenőrzéseket a munkaterv alapján végzik, minden tűzoltóságnál szolgálati csoportonként, félévente egyszer. Az ellenőrzések a szolgálat ellátásra, váltásra vonatkoznak, valamint a beavatkozásokra is. A képzések, továbbképzések palettája igen széles, lehet a tűzoltás-vezetésre jogosultaknak, beosztott állományának történő elméleti vagy gyakorlati oktatás. De előfordul olyan is, amikor az önkormányzati vagy egyesületi tűzoltók továbbképzése kerül megszervezésre.

KMSZ	Összes igénybevétel						
	2012 (áprilistól)	2013	2014	2015	2016	2017	Összesen
Baranya MKI	324	538	451	367	334	381	2395
Bács MKI	214	425	462	218	205	276	1800
Békés MKI	236	438	412	238	294	323	1941
Borsod MKI	371	561	503	348	366	362	2511
Csongrád MKI	225	301	307	282	354	358	1827
Fejér MKI	261	383	358	260	306	337	1905
Győr MKI	472	603	509	297	283	235	2399
Hajdú MKI	237	431	448	300	349	377	2142
Heves MKI	103	273	282	246	215	157	1276
Jász MKI	321	497	399	312	290	292	2111
Komárom MKI	226	427	339	283	349	381	2005
Nógrád MKI	290	331	295	164	202	160	1442
Pest MKI	260	713	584	249	339	343	2488
Somogy MKI	190	366	335	232	271	246	1640
Szabolcs MKI	265	614	564	300	315	266	2324
Tolna MKI	122	256	402	267	207	197	1451
Vas MKI	159	277	259	160	174	194	1223
Veszprém MKI	253	420	366	188	323	283	1833
Zala MKI	164	231	286	260	318	296	1555
Fővárosi KI	643	969	894	703	740	749	4698
Mindösszesen:	5336	9054	8455	5674	6234	6213	40966

6. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A KMSZ egységek igénybevételeinek összesített számadatai²⁹

Heves és Vas megye 1300 alatti, Pest és Borsod megyék 2400 fölötti alkalmazásértékei mutatják a szélsőségeket, valamint ismét kiemelendő a főváros, közel 4700-as adattal. Volt olyan év, amikor a területi szervek KMSZ egysége kevesebb, mint 200 alkalommal lettek igénybe véve, míg olyan esztendő, amikor több mint 600 tevékenységet végeztek. Természetesen ezek az adatok sok befolyásoló tényezők közül tevődnek össze, de jól mutatják, hogy a Katasztrófavédelmi

²⁹ Szerkesztette: a szerző, forrás: OKF Intranet

Műveleti Szolgálatok működési feltételeit igazítani kell a területi sajátosságokhoz (pl.: létszám, gépjármű).

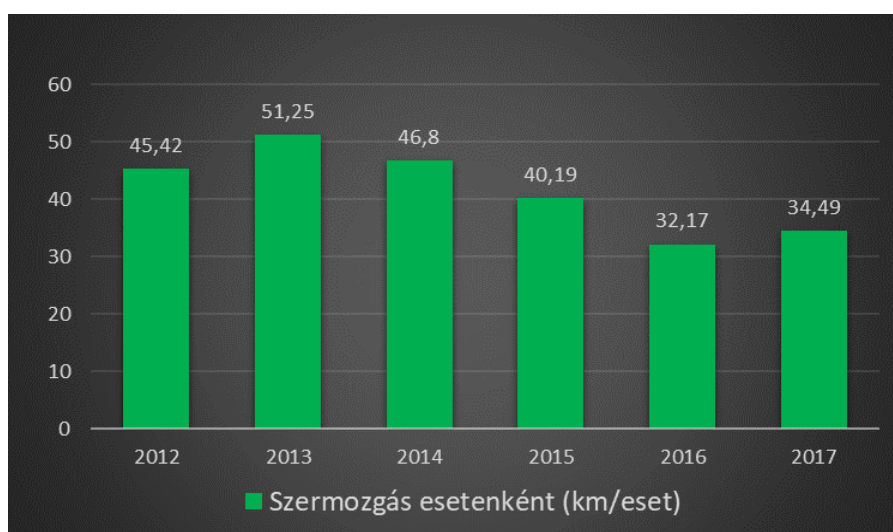
KMSZ vonulások adatai	Káreseti alkalmazások száma (ASZ)	Szermozgás kilométer (SZM)
2012	2106	89298
2013	3632	168019
2014	3067	133733
2015	2362	90524
2016	2980	92834
2017	3098	99614
Összesen:	17245	584724

7. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A KMSZ vonulások távolságainak adatai éves bontásban³⁰

Megítélésem szerint a káreseti KMSZ alkalmazások és a szermozgások adatai összefüggéseket mutatnak, amely aránymutató képletszerűen alkalmazható.

$$\text{SZM} / \text{ASZ} = \text{Szermozgás esetenként} \quad (1)$$

Amennyiben ezt a képletet alkalmazzuk, az alábbi eredményeket kapjuk:

13. SZÁMÚ ÁBRA: az esetenkénti szermozgások adatai³¹

³⁰ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

Amennyiben összességében vizsgáljuk ezt az adatot, úgy az összes szermozgás és a KMSZ káreseti alkalmazásainak az aránymutatója **33,91**. Az ábrán jól látható, hogy csökkenő tendencia figyelhető meg. 2012-ben csak 9 hónap, ami értékelésre került, hiszen a KMSZ 2012. április elejétől került megalakításra. A szeradatlapok információiból kinyert kutatás alapján, a vonulások távolságainak számadataiból kiderül, hogy átlagosan a KMSZ vonulás több mint 33 kilométerre történik. Azoknál az események, ahol a székhelyi településen történik a káreset, ott valós idejű kiérkezéssel lehet számolni, vagyis reális létjogosultsága van a kárhelyszíni irányításnak. Lényegében a KMSZ az elsőnek kiérkező egységekkel közel egy időben érkezik ki, a közös felderítést követően a KMSZ már dönthet az irányításról. Azokban az esetekben viszont, ahová a KMSZ 30 percet követően érkezik ki, már megváltozik az irányítás metodikája, a káreset alakulásának figyelembevételével más prioritásokat kell felállítani és az elsődleges beavatkozási cselekmények értékelése is befolyásoló tényező lehet. Ilyenkor nagyobb kiterjedésű káreseménnyel szembeül a KMSZ, ami lényegében 'testhezálló' feladat, ugyanis képes átlátni a káreset komplexitását, felülvizsgálva a kiérkezés előtti beavatkozási cselekményeket új helyzetértékelést végez, valamint gondoskodik a kapcsolódó feladatokról (társzervek, lakosságvédelmi intézkedések, tartalékképzés). Az esetek többségében, a távolabbi helyszínre történt riasztás alkalmával vonulás közben visszafordítja a műveletirányítás a KMSZ-t, mert módosították a riasztási fokozatot alacsonyabbra, vagy kiérkezik, de nem veszi át az irányítást, jóváhagyja az addigi intézkedéseket.

2.1. BEVETÉSEK

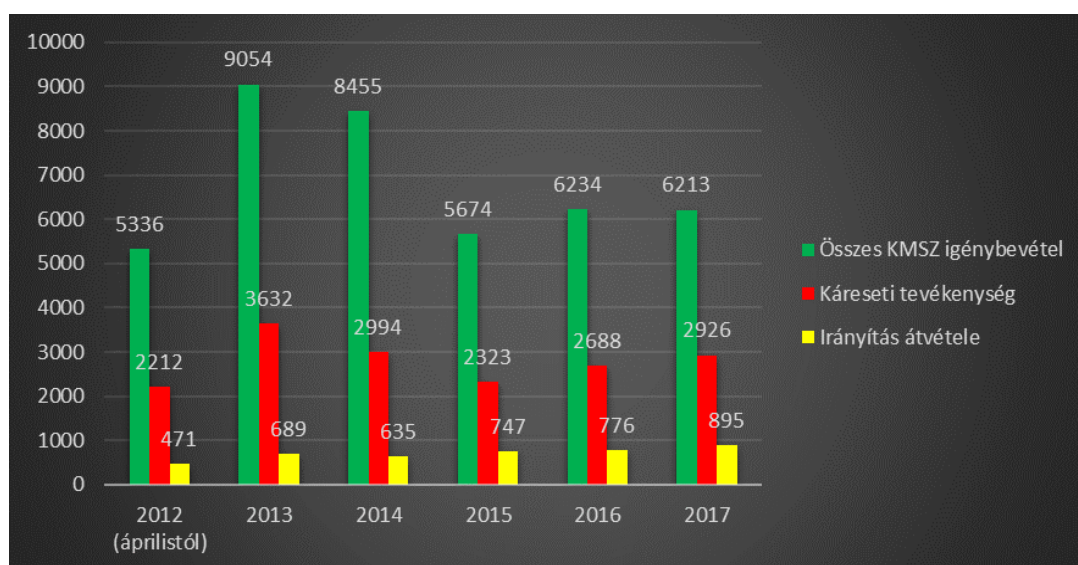
A KMSZ szolgálat a működési területén figyelemmel kíséri a tűzoltói műveleteket, beavatkozásokat, továbbá feladata a Katasztrófavédelmi műveletelemzés, továbbá az értékelésekben a KMSZ tevékenységéről, valamint azzal összefüggésben fejlesztési javaslatokat tesz.³² A tapasztalatok feldolgozása, vizsgálása és gyakorlatba történő átültetése céljából a művelet-elemzési tevékenység fejlesztése is prioritásként

³¹ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

³² [23] pp. 86.

jelentkezik a katasztrófavédelem feladatrendszerében [44]³³, amelyben a KMSZ meghatározó részt képes vállalni a kárterületi beavatkozások vonatkozásában.

A KMSZ káreseti tevékenységén keresztül valós idejű kapcsolatot teremt a hivatali munkarendben dolgozó irányítói és koordinatív feladatokat ellátók és a készenléti jellegű szolgálatban operatív feladatokat végzők között. A káresemény során a KMSZ elsődleges feladata a tűzoltás-vezetésre jogosultak irányítással összefüggő önálló tevékenységének segítése, szükség esetén a káreset irányításának átvétele [22].

14. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ műveleti tevékenységének számadatai³⁴

A táblázat mutatja, hogy a KMSZ megalakítását követően igen 'aktív' volt az alkalmazás, majd az összes igénybevételeket tekintve kezdett stagnálni (6000 esetszám körüli értékre). A káreseti alkalmazás esetében hasonló trend mutatkozik, míg az irányítás paraméterei növekedő tendenciának bizonyulnak. Ez utóbbi adat előremutató és biztató, hiszen kijelenthető, hogy a KMSZ egyre több alkalommal veszi át az irányítást, igazolva létjogosultságát. A KMSZ igénybevételének adataiból kivehető, hogy az összes KMSZ alkalmazásból, annak 40%-ánál folytatnak káreseti tevékenységet, amely események 1/5 részénél átveszik a tűzoltásvezetést vagy a mentés irányítását.

³³ [44] pp. 20.

³⁴ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line, OKF Intranet

2.2. TÚZOLTÁS VEZETÉSE ÉS SZERVEZETE

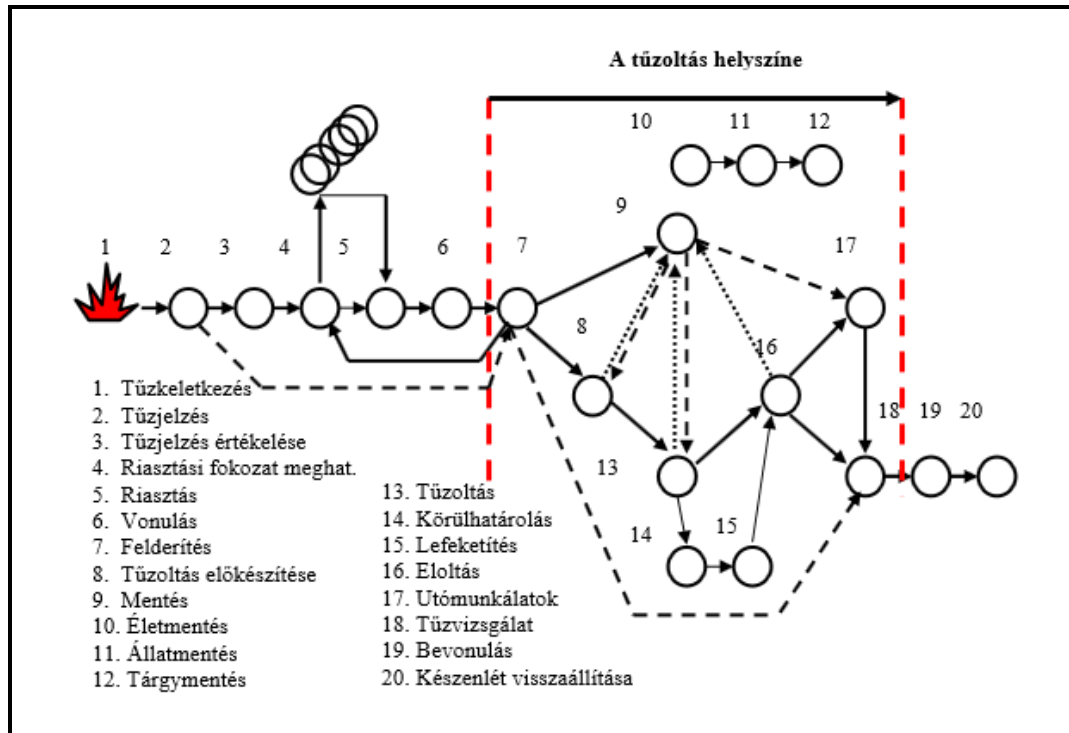
A káresetek, tüzesetek és műszaki mentések felszámolása meghatározott előírások alapján történik. A beavatkozásoknál egyértelműen definiáltak a beosztások, pozíciók és feladatkörök, így a résztvevők tudják a számukra előírt tevékenységeket és felelősségi köröket. A tűzoltási és műszaki mentési tevékenységet előíró főbb rendelkezések a tűzvédelmi törvény³⁵, a tűzoltási és műszaki mentési szabályzat³⁶, valamint a szakutasítás³⁷. A tűzoltási szervezet a tűz oltásával kapcsolatos feladatok végrehajtása érdekében a tűzoltóság tagjaiból létrehozott olyan beavatkozási kötelék, amely vezetőkből és végrehajtókból áll. A tűzoltási szervezetbe más szervezetek, személyek és eszközök is bevonhatók, akiket a tűzoltásvezető irányít a helyszínen lévő vezetőjükön keresztül. A tűzoltásvezető által szervezhető beosztások: tűzoltásvezető-helyettes, háttérparancsnok, háttérparancsnok-helyettes, törzstiszt, szakasz-, raj-, vagy mentési csoport parancsnok, összekötő, eligazító, biztonsági tiszt [47], viszont ezen beosztásokat csak nagyobb kiterjedésű esetekben szervezi az irányító. Az összetettebb esetek a beavatkozókra vonatkoztatva nagy tűrőképességet és fizikai állóképességet igényelnek (magas hőmérséklet, a látótávolság lecsökkenése, nagy fizikai és mentális igénybevétel, elhúzódó mentési feladatok). A tartalékképzés nehézségei, valamint egyes események összetettsége miatt a mentésben résztvevők pihentetése olykor nehezen megoldható. [78] Mindezek felül a káresetek felszámolása során tudatosan kell törekedni arra, hogy a legkisebb másodlagos kártokozás következzen be. [79]

³⁵ 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról

³⁶ 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól

³⁷ BM OKF főigazgató 6/2016. (I. 24.) BM OKF utasítása a Tűzoltás-taktikai Szabályzat és a Műszaki Mentési Szabályzat kiadásáról

A tűzoltás folyamatát az alábbi ábra szemlélteti:

15. SZÁMÚ ÁBRA: A tűzoltás folyamata [65]

Az ábra szemlélteti, hogy a keletkezéstől a készlet visszaállításáig milyen lépéseket kell végrehajtani. A KMSZ vonatkozásában a riasztási fokozat meghatározásánál és a riasztásnál van először feladata. Ha nem kap riasztást és nem vonul, akkor is figyelemmel kíséri a káresetet és hallgatja a forgalmazást. Vonulás esetében számítja a helyszínre érkezésig eltelt időt, hiszen a már kiérkezett egységek beavatkoztak és zajlik a káreset felszámolása. Az ábra szerinti 'tűzoltás előkészítése' (8) és a 'tűzoltás' (13) történések közé tehető a KMSZ kiérkezése, amely ponttól folyamatos felderítést végez, hiszen, ahogy látszik is, a felderítés a kiérkezéstől a bevonulás megkezdéséig tart. A KMSZ legtöbbször a beavatkozó egység vezetőjével, vagyis a tűzoltás-vezetővel együtt végzi a felderítést, majd dönt, hogy átveszi-e az irányítást vagy sem. Viszont minden esetben, ha a KMSZ a helyszínen van, akkor bekapcsolódik a tűzoltásba. Ha pedig tűzvizsgálatra (az ábrán 18) kerül a sor, úgy részt vesz a helyszíni szemle lefolytatásában. A kárterületre történő kiérkezést követően az első lépés a helyszíni felderítés, ami nélkül a beavatkozás megkezdésére nem adható parancs. A tüzeset helyszínén a felderítést lehetőleg a tűzoltásvezető és legalább 1 fő tűzoltó végezze. Amennyiben a helyszín

bonyolultsága, valamint az intézkedések összetettsége indokolja, a tűzoltásvezető felderítő csoportokat jelölhet ki, amely minimális létszáma 2 fő. [47] A felderítés mindazon adatszerző- és elemző tevékenységek összessége, melyek a hatékony és gyors reagálást teremtik meg. [73] A felderítés kiemelten nehéz része, amikor zárt térbe történik behatolás, vagy a zárt tér az épített környezetben olyan, falazattal körülvett terület, ahol a ki és behatolás csak korlátozott átjárási pontokon hajtható végre. Továbbá a fokozottan veszélyes, ha a falazaton való átjutás csak bontási művelettel lehetséges [74].

Dr. Komjáthy László által megfogalmazott csoportosítás taglalja a kapcsolódó veszélyeket: „Zárttéri tüzek kísérőjelenségei lehetnek:

- *Szúróláng: a zárt térben a tökéletes égéshez szükséges oxigén elfogy, ezért a tökéletlenül elégett részek felhalmozódnak a térben, majd bármilyen nyílászáró megnyitásával hirtelen belobban (backdraft).*
- *Teljes lángba borulás: az égés során a tűz környezetében lévő éghető anyagok a hőszugárzás hatására éghető gőzöket bocsátanak ki, melyek a födém alatt összegyűlve a lobbaspontot elérve, szinte egyszerre lobbannak lángra (flashover).” [75]*

Amennyiben szaktevékenységnek minősítjük, úgy a tűzvédelmi felderítést külön kezelhetjük, amely felderítés a tűzhelyzetet vizsgálja, értékeli annak terjedési irányát, az kockázatokat, felméri a tűzoltáshoz szükséges oltóanyag-szükségleteket. [76] Kiürítés szempontjából az első fázis a veszélyeztetett helyiségek kiürítése, a második fázis a veszélyeztetett tűzszakasz kiürítése, a harmadik pedig az építmény evakuálása. [77] Kimenekítés szempontjából a KMSZ megoszthatja, vagy tovább oszthatja az irányítást, hogy a megfelelő feladatot a kijelölt, arra képzett állományok adja.

A tűzoltásvezető

A tűzoltásvezető a tűzoltóság vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő tagja lehet. A tűzoltás helyszínén más személy csak a tűzoltásvezető előzetes engedélyével intézkedhet [7]. A beavatkozás axiómája, hogy tűzoltás szervezetét a tűzoltásvezető vezeti. A döntést befolyásoló, vagy annak szakmaiságát meghatározó körülményként további sarokkövek fogalmazhatók meg, úgymint a mindent felülíró életmentés elsődlegessége, a biztonság és a szakszerűség fontossága [41][65]. Ezeket a

szempontokat kell figyelembe vennie a KMSZ-nek is. Lényegében egy kulcsszereplő, vagyis a tűzoltásvezető dönt az alkalmazandó eljárásról, megválasztja a megfelelő taktikát és irányítja a végrehajtást. A helyszínen tapasztaltak, az értesülések alapján, illetve azokból a helyes következtetések levonása döntő jelentőséggel bír a súlypontok beazonosításához, az erők és eszközök kihasználtságának vonatkozásában. [66]

A tűzoltásvezető döntése alapján és felelőssége mellett a tűzoltásban résztvevők vezetése, irányítása a következő módon történhet:

- alapirányítással, ha a beavatkozó erőket a tűzoltásvezető egyedül irányítja (ez a legjellemzőbb, általában I. vagy II. riasztási fokozatú események);
- csoportirányítással, ha a tűzoltásban résztvevő erőket csak megosztva, a beavatkozás hátterének biztosításával lehet irányítani (amennyiben a helyszín vagy a beavatkozás tagoltsága megköveteli);
- vezetési törzsszel, ha az esemény nagysága, bonyolultsága, a helyszín tagoltsága, a beavatkozó erők létszáma, vagy egyéb körülmények a feladatok szélesebb körű megosztását indokolják (bonyolult, összetett, nagyobb kiterjedésű káresemények).

Tűzoltás-vezetői feladatokat az alábbi szolgálati beosztásban szolgálatot ellátó személyek láthatnak el [47]:

- a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 33/E. §-a szerinti együttműködési megállapodásban meghatározott személy (ez a közreműködő önkéntes tűzoltó egyesületre vonatkozik)
- a létesítményi tűzoltóság (LT)
 - raj- vagy szolgálatparancsnoka,
 - tűzoltási szakterület vezetője,
 - parancsnoka vagy helyettese,
- az önkormányzati tűzoltóság
 - parancsnoka vagy helyettese, rajparancsnoka,
- a hivatásos katasztrófavédelmi szervek tekintetében a főigazgató által meghatározott személyek.

A megyei és fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságoknál³⁸:

- a katasztrófavédelmi műveleti szolgálat (KMSZ) szolgálatszervezés szerinti vezetője;
- a megyei tűzoltósági főfelügyelő;
- az igazgató által az állományból megbízott személy, aki felsőszintű tűzoltó szakképesítéssel és megfelelő tűzoltási, műszaki mentési gyakorlattal rendelkezik (minimum 5 év);
- a megyei igazgató.

A tűzoltás-vezetői feladatokat csak a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, a tűzoltóságoknál, valamint az ez irányú szakágazatban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről szóló rendeletben³⁹ meghatározott iskolai végzettséggel, érvényes foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálattal lehet ellátni.

A helyszínre érkező magasabb beosztású személy, aki tűzoltás vezetésére jogosult (KMSZ), a felderítés és helyzetértékelés alapján dönt a tűzoltás vezetésének átvételéről. A tűzoltás vezetésének átvételét vagy át nem vételét, félreérthetetlen és egyértelmű módon, a tűzoltás vezetőjének, valamint a beavatkozásban résztvevő egységeknek a tudomására kell hozni, és a működési terület szerinti fő- és műveletirányító ügyeletnek jelenteni kell. Sem az átvételre jogosult, sem más a tűzoltás szervezetén kívüli személy parancsot, utasítást a tűzoltásban részt vevőknek nem adhat a tűzoltás vezetésének átvétele nélkül. [47] A tűzoltás vezetésének átadás-átvétele a következő sorrendben történik:

- a beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesülettől a vezetést átveszi (azaz minden esetben) az önkormányzati tűzoltóság, vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv,
- a nem főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságtól a vezetést átveheti (tehát nem minden esetben) az önkormányzati tűzoltóság, az önkormányzati tűzoltóságtól a vezetést átveszi (azaz minden esetben) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv,

³⁸ [23] pp. 98.

³⁹ 9/2015. (III. 25.) BM rendelet

- a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságtól a vezetést átveheti (tehát nem minden esetben) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv,
- önkormányzati tűzoltóságtól a vezetést átveszi a hivatásos katasztrófavédelmi szerv (azaz minden esetben).

A tűzoltás vezetésére jogosult személy, a helyzetértékelést követően a tűzoltás vezetésének átvétele nélkül is felelős mindazért, ami az esemény felszámolásával kapcsolatban a helyszínen történik, kivéve a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság működési területén. Ahhoz, hogy az összetett feladatokat a káresemény felszámolásában részt vevő tűzoltó egységek gyorsan, hatékonyan és szakszerűen végre hajtsák, professzionális irányításra és döntésekre van szükség. [68] A tűzoltásvezető a tűz oltásának egyszemélyi felelős vezetője, előljárója a riasztott és a tűzoltásban részt vevő tűzoltóknak. A tűzoltásvezető a megállapított riasztási fokozat alapján meghatározza a vonulási útvonalat és a vonulási sorrendet, intézkedik a rendelkezésre álló erők és eszközök szakszerű alkalmazásáról, meghatározza a tűzoltásban résztvevők számára a személyi és csapat védőfelszerelések körét és használatát. Mindezen feladatok ellátásához megfelelő szakmai felkészültség és emberi habitus szükséges.

Az egyszemélyi vezetés alapján a tűzoltás vezetése egy felelős irányító kezében összpontosul, így biztosítva a központi irányítást, a szervezett és fegyelmezett beavatkozást. Tűzoltás tekintetében minden intézkedési jog a tűzoltás vezetőt illeti meg, valamint minden felelősség őt terheli még azért is, ha 'kiesik a kezéből a vezetés' és a tűznél mások intézkednek. [71] Ennek érdekében fontos, hogy a tűzoltásban résztvevőket határozott, pontos, félreérthetetlen parancsokkal kell utasítani és irányítani [47]. A tűzoltásvezető meghatározza a tűzoltás vezetésének módját, kijelöli a vezetési pontot, az intézkedéseinek, utasításainak végrehajtását folyamatosan számon kéri, ellenőrzi, vagy ellenőrizteti. Ezen felül a helyszínen előírja a tűz oltásával kapcsolatos feladatokat, s ezek végrehajtásának sorrendjét, az alkalmazandó oltóanyagot, tűzoltási módot, a lehető legbiztonságosabb és az egészséget legkevésbé veszélyeztető munkavégzés feltételeit [47]. A rendelkezésre álló általános kockázatértékelésekkel, a helyi ismeretekkel, a szakmai megítéléssel rendelkező operatív vezető döntése és a kockázati információk kombinációja segítséget nyújt a megfelelő kockázatkezelési folyamatok kialakításában. [67] A

tűzoltásvezető folyamatosan döntési helyzetben van a kárterületi tevékenységét tekintve. Az egyéni dinamikus döntéstámogató elemek (tudás, tapasztalat), az egyéni döntéstámogatás elemeit befolyásoló statikus tényezők (szerencse, véletlen, pozitív és negatív stressz), valamint a statikus döntéstámogató elemek (humán elemek, jogi környezet, technikai elemek) [69] mind-mind hatással vannak a tűzoltásvezető döntéseire. **A rendelet előírja, hogy a tűzoltásvezető szükség esetén tűzvizsgálatot kér a helyszínrre.** Ez nyilván abban az esetben nem értelmezhető, amikor a KMSZ a helyszínen van és átvette az irányítást, majd később ő fogja végezni a tűzvizsgálatot vagy annak első lépéseként lefolytatni a tűzeseti helyszíni szemlét.

A fent említett leírás, feladat-, tevékenységi- és jogkör jól mutatja, hogy a tűzoltásvezetői beosztás igen bonyolult és összetett. Rendkívül nagy figyelmet és szakmai tudást igényel. Ezért nem elhanyagolható a 'tűzoltás vezetésben eltöltött idő', hiszen minden káresemény más, ami azt eredményezi, hogy bizonyos tapasztalat és rutin csak több év után alakulhat ki.

Riasztási fokozatok

A katasztrófavédelem és a tűzoltóság hivatásos erőit a káreset jelzéséhez kapcsolódva riasztják. A tűzoltóság részére érkező tűzesetre, robbanásra vagy azok közvetlen veszélyére vonatkozó bármilyen formájú közlést (tűzjelzés) káreset-felvételi lapon írásban vagy elektronikusan rögzíteni kell. Dr. Restás Ágoston szavait idézve: „Az olcsó, de hatékony tűzoltás egyik legfontosabb eleme a korai tűzjelzés és a gyors kezdeti reagálás.” [109] Ehhez kapcsolódva került meghatározásra a tűzjelzési és riasztási rendszer. A riasztás a készenléti jellegű szolgálatba beosztott személyi állomány és az általuk kezelt gépjárművek, felszerelések, oltó- és segédanyagok vonulására szóló felhívás. A riasztást az annak elrendelésére jogosult személynek a riasztólámpa működtetését követően az arra rendszeresített hang- és vizuális jelek vagy élőszo alkalmazásával kell elrendelni. Az adott szer riasztásának befejezése után a legrövidebb időn belül a vonulásra fel kell készülni. Az állandó készenléti jellegű szolgálattal rendelkező katasztrófavédelmi szerv riasztott szere a riasztáskori tartózkodási helyét kettő percen belül köteles elhagyni, a vonulást megkezdeni. A csere-felépítményes gépjárművek riasztási 'normaideje' hat perc. A tűzeset, műszaki mentés felszámolásához szükséges erőket, eszközöket a riasztási fokozattal kell kifejezni. Amennyiben a gépjárműfecskeendőkön felül kell egység, úgy a riasztandó különleges gépjárművek fajtáját és darabszámát a riasztást elrendelő

határozza meg, ebben az esetben a riasztási fokozat megnevezése után a „**KIEMELT**” szót kell alkalmazni. A riasztási fokozatok [47]:

- I-es a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz legfeljebb 2 raj riasztása szükséges, amely félrajokkal is kiadható,
- **II-es a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz 2,5-3 raj riasztása,**
- III-as a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz 3,5-4 raj riasztása,
- IV-es a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz 4,5-6 raj riasztása,
- V-ös a riasztási fokozat, amelyben a beavatkozáshoz 6-nál több raj riasztása szükséges.

A 2014. és 2015. években történt események riasztási fokozatainak adatait elemezve kijelenthető, hogy a vizsgált időszakban az esetek jelentős része, több mint 99%-a I. fokozatú (99,17-99,22). [72] Kutatásom kiterjedt az összesített adatokra, amelyeket az alábbi táblázat tartalmaz:

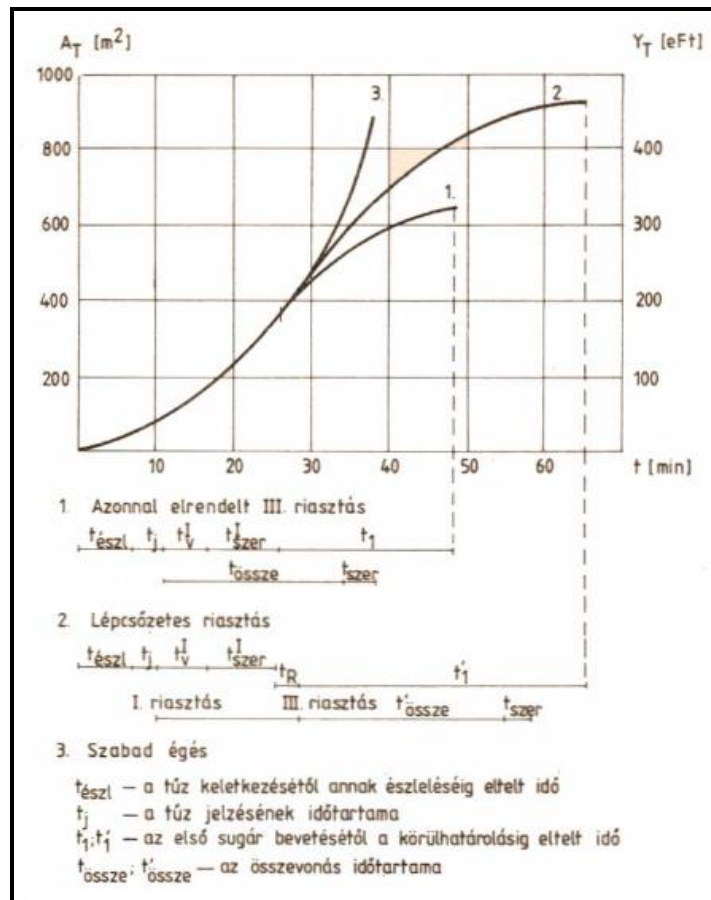
Riasztási fokozatok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Összesen
I.	66484	66614	53206	55163	57844	60345	75208	434864
II.	1313	769	540	494	500	853	872	5341
III.	93	108	101	124	89	368	289	1172
IV.	41	33	36	42	41	320	226	739
V.	38	32	9	11	18	133	139	380
Utólagos	1861	1830	1553	1431	1370	1301	1235	10581

8. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: a riasztási fokozatok adatai⁴⁰

A táblázat tartalmazza az összesített, riasztási fokozatokra vonatkozó adatot, éves bontásban. Szerepelnek az 'Utólagos' jelzések adatai is, amikor nincs riasztás, így nincs beavatkozás sem, tehát nincs riasztási fokozat sem. Kijelenthető, hogy a beavatkozást igénylő esetek riasztási fokozatát tekintve 98,28%-ban I. fokozatúak, az esetek 1,2%-hoz rendelnek II. riasztást, továbbá a katasztrófavédelmi műveleteknek 0,52%-a éri el a III. vagy magasabb riasztási fokozatot.

⁴⁰ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

A KMSZ-t II. fokozatnál riasztani kell, viszont több eseményhez vonulhat saját döntés alapján. A KMSZ részére tehát a normaidő 2 perc, vagyis a riasztáskori tartózkodási helyét kettő percen belül köteles elhagyni, a vonulást megkezdeni. Továbbá a riasztási fokozatok szempontjából kettő fontos tényező van; a KMSZ minden II-es fokozatnál vonulni köteles, valamint a riasztási fokozattól függetlenül, ha a KMSZ riasztásra kerül, akkor a fokozat 'kiemelt' minősítést kap (mert a KMSZ különleges szernek minősül).

16. SZÁMÚ ÁBRA: A kárérték változása a riasztási fokozat helyes vagy helytelen megválasztása esetén [70]

Az ábrán láthatjuk, hogy a megfelelően, megválasztott riasztási fokozat (az ábrán III.) jelentősen befolyásolja a káreset alakulását pozitív irányba, vagyis nem lesz akkora nagyságú a tűz (A_T) valamint alacsonyabb lesz a kárérték (Y_T). Kijelenthető, hogy a riasztási fokozat megválasztása minden esetben kritikus kérdés. Ha nem riasztjuk a megfelelő erőket, úgy késlekedés, időcsúszás lesz a következmény, viszont ha túl sok szert riasztunk, úgy többletköltség keletkezik. Én azon az

állásponton vagyok, hogy minden esetben, ha mérlegelni kell a riasztási fokozatot illetően, akkor válasszuk a magasabbat és/vagy a 'kiemelt'-et azonnal, hiszen amennyiben szükség van az erőkre, akkor már úton lesznek, ami lényeges időnyereséget jelent a további kikerkező erők és eszközök vonatkozásában. Amennyiben viszont nincs szükség a riasztott szerekre, úgy a tűzoltásvezető visszaminősíti a fokozatot, a műveletirányítás visszafordítja és indulnak állomáshelyükre.

Kárhelyszíni kommunikáció

Az Egységes Digitális Rádiórendszer (EDR) és azon belül a kárterületi kommunikáció a TETRA⁴¹ rendszeren belül megvalósuló hálózat. A TETRA megbízható technológia, ahol a jogosultságvizsgálat és a szigorú hozzáférés-ellenőrzés mechanizmusai biztosítják, hogy csak az arra jogosult személyek férhessenek hozzá. A rendszer gyors hívásfelépítést biztosít a hálózati infrastruktúrán keresztül, és a rádiós, közvetlen kommunikáció esetén egyaránt. [80]

A kárterületi rádióforgalmazás szabályait, csatornakiosztást és az egységek, személyek hívóneveit a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, mint EDR VPN gazda szervezetnek az egységes digitális rádiótávközlő rendszer 52-es virtuális magánhálózat üzemeltetésének és használatának általános VPN szabályairól szóló 32/2017. számú OKF intézkedés tartalmazza. Az intézkedés kivonata az értekezés **4. számú melléklete**. Az intézkedés szerint a szolgálat hívóneve „KMSZ”, bizonyos esetekben, amikor az illetékességi területen, azaz a megyehatáron átnyúló nagy kiterjedésű esetenél több KMSZ van jelen, úgy 'MEGYEAZONOSÍTÓ' KMSZ (Békés KMSZ, Tisza KMSZ). A káresetnél történő forgalmazás esetében a '30'-as (vagy KMSZ 30-as) hívónév került kiosztásra a KMSZ részére, ami régen a tűzoltásvezető hívóneve volt.

A káreset helyszínén történő rádióforgalmazás a megyei „TÜÓ”, bonyolultabb esetekben pedig az úgynevezett „káreseti” csatornán történik (a PAJZS döntéstámogató rendszer által generált csatorna, mely az EDR készüléken beállítható, és amelyen kizárólag a kárhelyen tartózkodók kommunikációja hallható).

⁴¹ TERrestrial Trunked RAdio – földi trónkölt rádiórendszer

A műveletirányítás felé a visszajelzéseket pedig a „szolgálati” csatornán adják (ezen a csatornán, a kárhelyszínen az egységek közötti visszajelzés és kommunikáció nem történhet, csak a tűzoltásvezető adhat visszajelzést). Ebből következik, hogy az eset egyszemélyes irányítójánál minimum két darab EDR készüléknek kellene lennie. [81] Az 'Irányítási pont' alkalmazása esetén a döntéshozó szakterületi vezetők egy helyről irányítanak, valamint az a forgalmazás iránya is, mindenki oda forgalmaz.

2.3. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT KÁRESETI TEVÉKENYSÉGE

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat a káresemény helyszínén irányít vagy a beavatkozó állomány beavatkozását folyamatosan felügyeli és ellenőrzi. A szervezeti elem legfontosabb mandátuma, hogy átvegye az irányítást a helyszínen, tehát leginkább a KMSZ tűzoltás-vezetőként vesz részt a tűzoltásban, műszaki mentésben. A beavatkozás biztonságával kapcsolatban tapasztalt hiányosság esetén azonnal intézkedik annak elhárítására. Katasztrófa esetén a KMSZ helyszínre érkező állománya azonnal megkezdheti a katasztrófa felszámolásának irányítását, illetőleg a nagy kiterjedésű, bonyolult nagy erőket igénylő káresemények során részt vesz a vezetési törzs megszervezésében és irányításában. Tevékenységről a KMSZ a beérkezést követő 2 órán belül elvégzi az adatok rögzítését a megfelelő elektronikus adatlapok kitöltésével. A KMSZ folyamatosan figyelemmel kíséri az illetékességi területén történt tűzoltói beavatkozásokat (különösen a veszélyes anyagok jelenlétében, valamint a mélyből vagy magasból történő mentéssel kapcsolatos műveleteket). A KMSZ adatokat gyűjt az egyéni védőeszközök használatával, beválásukkal, esetleges hiányosságaikkal, sérülésükkel kapcsolatban, valamint értékeli a szabályozókban foglaltak végrehajthatóságát, az alkalmazott tűzoltási és műszaki mentési terv, tűzriadó terv, műveleti terv megfelelőségét. [22]

A rendkívüli eseményeket leginkább a következő három fő tényező alakítja [82]: a kiváltó káresemény fajtája (tűzoltás, műszaki mentés, veszélyes anyag), a kárterület adottságai (épületek, épített vagy természetes környezet), és a hatást elszenvedett közösség viselkedése (lakossági és beavatkozási reakciók). A kárterületen az elsődleges teendő az életmentés, a tűzoltás. Kiterjedtebb eseményeknél kiemelten fontos a lakosságvédelmi feladatok ellátása (tájékoztatás, kitelepítés, kimenekítés,

befogadás, áldozatokkal való feladatok végzése). [76]⁴² A KMSZ a lakosság valamint az anyagi javak veszélyeztetettsége esetén, a kialakult helyzet és a mérési eredmények alapján dönt lakosságvédelmi intézkedések foganatosításáról, gondoskodik annak végrehajtásáról.

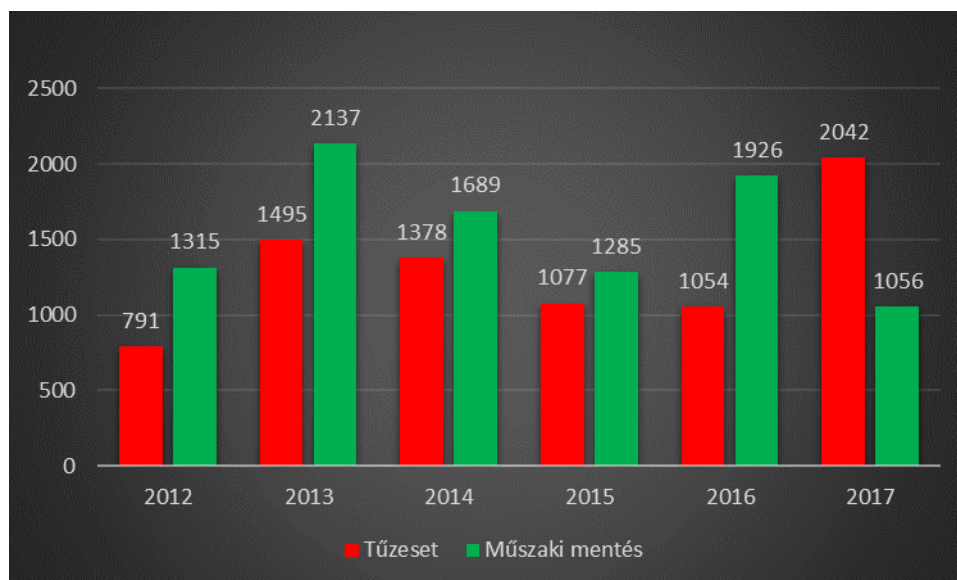
A KMSZ szolgálati út betartásával kezdeményezheti az önkéntes mentőcsoportok alkalmazását, irányítja kárterületen belüli tevékenységüket. A KMSZ végzi a kárterületen az iparbiztonsági, polgári védelmi és tűzmelegelőzési hatósági és szakhatósági tevékenységével kapcsolatos, intézkedésekben részére meghatározott hatósági eljárási cselekményeket, részfeladatokat.

A KMSZ riasztására az alábbi esetekben kerül sor:

- minden II-es vagy annál magasabb riasztási fokozat elrendelésekor;
- ha a kárhelyszínen tűzoltó súlyosan, életveszélyesen megsérült, elhunyt, illetőleg tűzoltó gépjármű balesetéhez, ha a baleset személyi sérüléssel járt;
- amennyiben a megyei/fővárosi fő-és műveletirányító ügyelet a visszajelzések alapján úgy dönt, (általában telefonos egyeztetést követően);
- amennyiben a kárhelyszínen lévő tűzoltásvezető konzultációra kéri összetett, bonyolult eseteknél (speciális műszaki mentés, daruzás, magasból-, mélyből mentés, stb.);
- amennyiben a KMSZ-en málházott speciális felszerelésekre a helyszínen szükség van;
- az igazgató, igazgatóhelyettes vagy a tűzoltósági főfelügyelő utasítására. [22]

A KMSZ vezető döntése alapján is lehetséges a KMSZ riasztása, amennyiben a visszajelzések alapján indokoltnak tartja, ebben az esetben a megyei fő- és műveletirányítási ügyelettel a vonulás megkezdése előtt konzultál. [84]

⁴² [76] pp. 80.

17. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ beavatkozásainak számadatai ⁴³

Az ábrán jól látható, hogy az esetszámok és az esetek típusai között nagy eltérések vannak. A változó adatokból nem állapítható meg tendencia, következtetés vagy irányzat.

A KMSZ riasztástól eltérő alkalmazására az alábbi esetekben kerül sor:

- amennyiben káreseti helyszíni szemle vagy helyszíni ellenőrzés lefolytatása szükséges (tűzeseti, iparbiztonsági, polgári védelmi vagy komplex);
- az igazgató, igazgatóhelyettes vagy a tűzoltósági főfelügyelő közvetlen utasítására (továbbá a polgári védelmi főfelügyelő utasítására, amennyiben a kárhelyszínen lakosságvédelmi intézkedés lefolytatása szükséges).

A KMSZ tagjai az alkalmazást követő két percen belül kötelesek elindulni a helyszínre a jelen Működési Szabályzatban meghatározott felszerelésekkel. Riasztástól eltérő alkalmazás esetén a megkülönböztető jelzés használata tilos. Hivatalosan a KMSZ riasztását saját működési területére a megyei főügyelet, működési területén kívülre a BM OKF Központi Főügyelete rendelheti el.

⁴³ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

A káreseti tevékenységek túlnyomó részben a Műveletirányítás kezdeményezésére történt a KMSZ riasztása, illetve az illetékes Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság intézkedése a számottevő.

KMSZ vonulás elrendelése	2013	2014	2015	2016	2017
BM OKF Központi Főügyelet intézkedésre	706	4	-	3	3
Elsődleges működési körzet szerinti tűzoltóság	63	604	527	571	572
Híradóügyelet intézkedésre	10	14	6	3	2
Műveletirányító ügyelet intézkedésére	2796	2348	1748	2093	2339
Személyesen észlelt	13	24	40	30	20

9. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A KMSZ vonulásainak elrendelésére vonatkozó adatok⁴⁴

A táblázat adatai abból a szempontból ellentmondásosak, hogy a KMSZ az elsődleges működési körzet szerinti tűzoltóság és a híradóügyelet intézkedésre hivatalosan nem vonul. Elképzelésem szerint előfordulhat olyan tömeges jelzésű esemény (pl. vihar), ahol a fő- és műveletirányító ügyelet kapacitása nem teszi lehetővé az összes esemény kezelését, így megbízzák részfeladatokkal valamely tűzoltóságot (pl. közvetlen események kezelése). Vagy az is elképzelhető, hogy az esetek dokumentálása nem egységes, vagyis rosszul viszik fel az adatokat a központi rendszerbe.

A szeradatlapok kitöltésében is lehetnek eltérések. Nem minden káresethez vonul a KMSZ megkülönböztető jelzés használata mellett, így nem feltétlenül töltöttek ki szeradatlapot (pl.: konzultáció, jegyzőkönyvezés). Tehát differenciáltan kell adminisztrálni és dokumentálni a káreseti tevékenységet és a beavatkozásokat. [85]

A területi szervek fő-ügyeletei napi jelentésben terjesztik fel a naponta történt események leírását. Ezen felül a jelentés mellékleteként terjesztik fel a KMSZ tevékenységeit, ellenőrzéseket, szemléket.

⁴⁴ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

2.4. ELLENŐRZÉSEK, GYAKORLATOK

A KMSZ működési szabályzat szerint: A KMSZ működési területén található tűzoltóságok mindhárom szolgálati csoportjánál félévente legalább egy alkalommal gyakorlatot, illetve kiképzési foglalkozást ellenőriz (alaki, elméleti, szerelési, tűzoltótechnika kezelői, sportfoglalkozás, stb.) és értékeli. Hétfvégén és munkaszüneti napon ellenőrizheti a készenléti szolgálat ellátását és a váltást. Amennyiben káresethez vonult, de az irányítást nem vette át, a beavatkozás ellenőrzését végzi, a tett megállapításokat saját ellenőrzési naplójában rögzíti.

2.4.1. Gyakorlatok rendszere

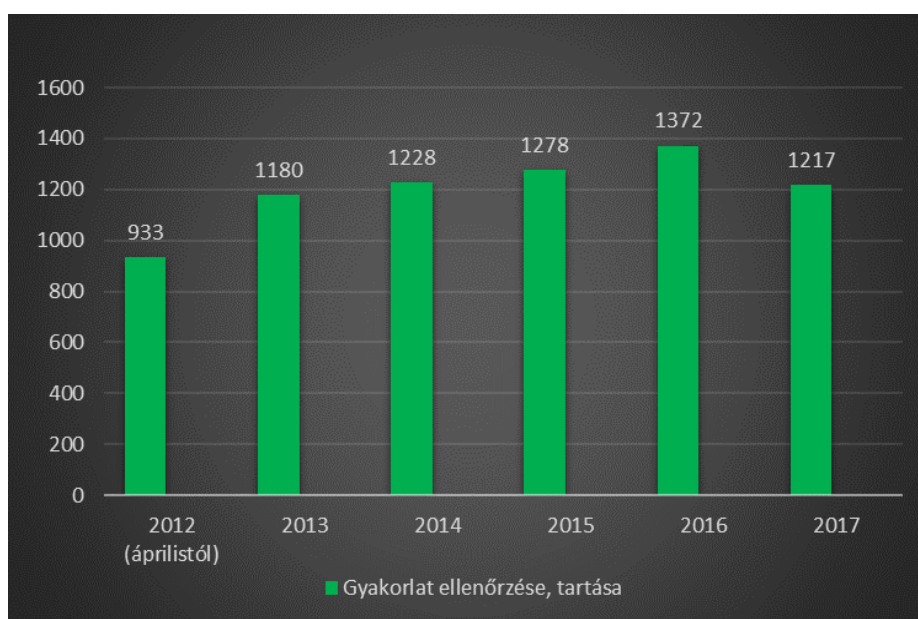
A katasztrófavédelem és tűzoltóság állományában szervezhető gyakorlatok fajtái: vezetési gyakorlat, szerelési gyakorlat, tűzoltótechnika kezelői gyakorlat, helyismereti gyakorlat, szituációs begyakorló gyakorlat, ellenőrző gyakorlat, tűzoltási gyakorlat. A tervezett gyakorlatok minimális mennyiségét, valamint a szervezésért felelősök körét a 60/2016. számú BM OKF főigazgatói intézkedés tartalmazza. A gyakorlatok fajtái:

- Felkészítő gyakorlatok (vezetési-, szerelési-, tűzoltótechnika kezelői-, szituációs begyakorló-, tűzoltási gyakorlat, helyismereti foglalkozás);
- Ellenőrző gyakorlatok (helyi- és területi szintű ellenőrző gyakorlat). [86]

A felkészítő gyakorlatok célja az elméleti képzésen elsajátított ismeretek begyakoroltatása, gyakorlati kiegészítése, a szerelési készség fejlesztése, a felszerelések kezelésének gyakorlása, különböző káresetek szimulálása. A felkészítő gyakorlatokat nem kell minősíteni.

Véleményem szerint az ellenőrző gyakorlatok célja a felkészítő gyakorlatok során elsajátított ismeretek megfelelő szintű alkalmazásáról való meggyőződés és a vezető, irányító parancsnoki állomány gyakorlatszerzése a társszervekkel való együttműködés, közös beavatkozás begyakorlása a magasabb szintű irányítás különböző formáiban. Az ellenőrző gyakorlatokat a befejezésük után a helyszínen szóban, majd írásban is értékelni kell. A gyakorlat írásos értékelését, megállapításait az értekezés **5. számú melléklete** szerinti gyakorlat ellenőrző íven, valamint a

gyakorlatterven is dokumentálni kell. A gyakorlat minősítése lehet „megfelelt” és „nem megfelelt”. A nem megfeleltre értékelt gyakorlatot egy hónapon belül meg kell ismételni, amelyet a fent leírtak szerint kell ellenőrizni. Személyenként kell értékelni az irányításban feladatot teljesítő vezetők munkáját. A gyakorlatok dokumentációit az Iratkezelési Szabályzatnak megfelelően kell kezelni, a gyakorlat ellenőrző ívvel együtt.

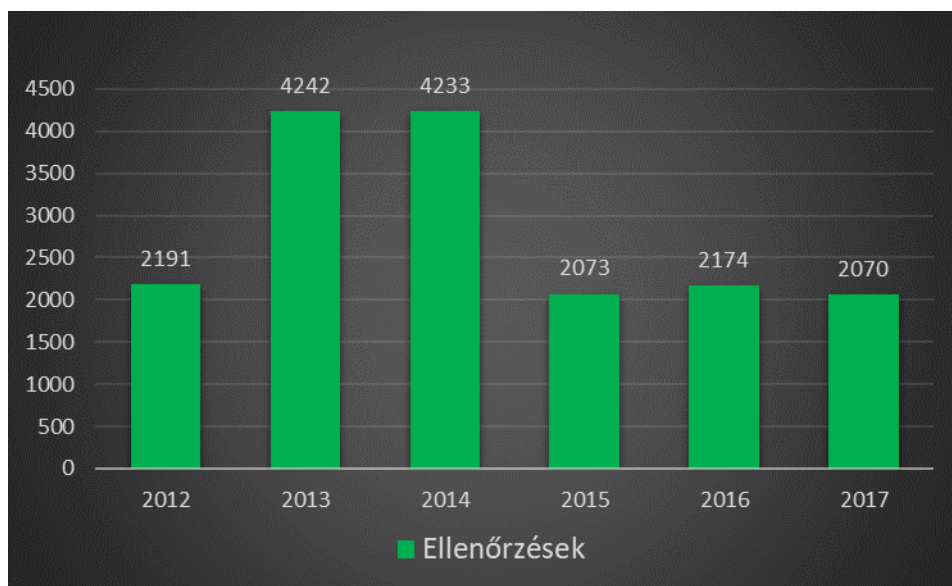
18. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ gyakorlatokkal kapcsolatos számadatai ⁴⁵

Az ábrán jól látható, hogy a gyakorlatok ellenőrzése nagy hangsúlyt kap a KMSZ tevékenységei között. A napi tevékenységet a káreseti beavatkozásokon felül a munkatervben előírt feladatokat végrehajtása határozza meg. [87] Ezek jellemzően ellenőrzési tevékenységek, ami lehet szolgálatváltás, szolgálatellátás, gyakorlat ellenőrzése, de előfordul „egyéb” ellenőrzés is (veszélyesáru-szállítás, pirotechnika, szúnyoggyérítés stb.). Továbbá a KMSZ részt vesz különböző gyakorlatok szervezésében is, illetőleg az állomány részére rendszeresen tart oktatást és továbbképzést. A gyakorlatok kapcsán a szolgálat szervezi a tűzoltási, műszaki-mentési szituációs gyakorlatokat, a nem általa szervezett és nem a részvételével zajló **gyakorlatok végrehajtását ellenőrzi**. Vezetési törzsgyakorlatok, tűzoltási gyakorlatok, katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlatok megszervezésében, lebonyolításában, koordinálásában, végrehajtásának ellenőrzésében, értékelésében működik közre.

⁴⁵ Szerkesztette: a szerző, forrás: OKF Intranet

2.4.2. Az ellenőrzések rendszere

A KMSZ napi tevékenységei jellemzően **ellenőrzési tevékenységek, ami lehet szolgálatváltás, szolgálatellátás, gyakorlat ellenőrzése**, de előfordul „egyéb” ellenőrzés is, továbbá a KMSZ részt vesz különböző gyakorlatok szervezésében is, illetőleg az állomány részére rendszeresen tart oktatást és továbbképzést.

19. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ káreseten kívüli tevékenységeinek számadatai ⁴⁶

Az ellenőrzések ábrájából jól látszik, hogy a kezdeti időszakban nagyobb hangsúlyt kaptak az ellenőrzések, később állandósult az érték. A hatályos BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató intézkedése [22] alapján minden félévben a KMSZ működési területén (azaz a megye illetékességi területén) található tűzoltóságok mindhárom szolgálati csoportjánál legalább egy alkalommal négy témakörben végez ellenőrzést. Ezek értelmében ellenőrzi:

- hivatali munkaidő után a készenléti szolgálat ellátást;
- gyakorlat végrehajtását;
- kiképzési foglalkozás végrehajtását (alaki, elméleti, szerelési, tűzoltótechnika kezelői, sportfoglalkozás, stb.);
- szolgálatváltás végrehajtását.

⁴⁶ Szerkesztette: a szerző, forrás: OKF Intranet

Az ellenőrzések jellemzői

A BM OKF ellenőrzési szabályzata [88] taglalja a szervezet működésével kapcsolatos tevékenységi sorokat, a jogosultságokat (az ellenőrző és ellenőrzött jogosultságait, kötelezettségeit), és az ellenőrzések alapvető szabályait, illetőleg meghatározza az ellenőrzés alapelveit: tervszerűség, törvényesség, meglepetésszerűség, objektivitás, szakszerűség, gazdaságosság, megalapozottság, összeférhetlenség kizárása, segítő jelleg.

Az ellenőrzés fajtái közül az alábbiakat különböztetjük meg:

- ellenőrzés: vezetői, irányítószervi, szakmai, revíziós, felügyeleti, hatósági
- vizsgálat

A KMSZ ellenőrzéseit tekintve a tűzoltóságok állományának tevékenységét ellenőrizve 'szakmai ellenőrzésnek' minősül, azaz: egy speciális szakterület célzott ellenőrzése, amely egy szakmai kérdés működését vizsgálja az alárendelt szervezeteknél.

Az ellenőrzések módszerei

Az intézkedés alapján az ellenőrzési fajtákon belül az ellenőrzési módszer alkalmazásáról az ellenőrzést elrendelő vezető dönt. A módszerek között szerepel: átfogó ellenőrzés, témavizsgálat, céllellenőrzés (ezen belül vezetői céllellenőrzés, átadás-átvétel ellenőrzése, utóellenőrzés, visszatérő ellenőrzés, felüellenőrzés), szemle, beszámoltatás, adatszolgáltatás elemzése, referáda, hatósági ellenőrzés, mobil ellenőrzés, KMSZ speciális ellenőrzés, ellenőrző gyakorlat, országos, megyei és helyi szinten alkalmazott ellenőrzések. [88]

KMSZ speciális ellenőrzés

A területi adatok eltérést mutatnak az ellenőrzések számát illetően. Ennek több oka is lehet, például a megyében található tűzoltóságok száma, vagy az „egyéb ellenőrzések” (veszélyesáru-szállítás, pirotechnika, szúnyoggyérítés), amiket a vezető döntése alapján a KMSZ végez.

Ellenőrző gyakorlat

A szerelési és begyakorló gyakorlatokon elsajátított ismeretek ellenőrzése. Ha az ellenőrzés helyi szinten történik, akkor úgynevezett 'parancsnoki – helyi szintű ellenőrző gyakorlatról' beszélhetünk, amit az adott tűzoltóság parancsnokai (vagy helyettesei) szerveznek az állomány részére, a tudtuk nélkül. A 'megyei - területi szintű ellenőrző gyakorlatot' pedig a megyei tűzoltósági főfelügyelő szervezi, ami jellemzően több tűzoltó-parancsnokság állományát érinti, mivel azokat minimum III. riasztási fokozatra kell szervezni. Az ellenőrző gyakorlatok szervezésével kapcsolatos előírásokat BM OKF intézkedés tartalmazza [86]. A gyakorlatok célja a szerelési, helyismereti, szituációs begyakorló gyakorlatokon elsajátított ismeretek ellenőrzése, a tűzoltás, műszaki mentés vezetésének, a tűzoltásnál szervezhető beosztási feladatok gyakorlása, az ezzel kapcsolatos ismeretek ellenőrzése. Helyi szinten hivatásos tűzoltóságon a parancsnok vagy helyettese köteles félévenként valamennyi szolgálati csoport részére egy-egy ellenőrző gyakorlatot tartani (amelyek közül az egyiknek nappalinak, a másiknak éjszakainak kell lennie), míg területi szinten az igazgatóság évente legalább három ellenőrző gyakorlatot szervez. **A gyakorlatok értékelése ellenőrző íven történik** (5. számú melléklet), ami az Ellenőrzési Szabályzat részét képezi.

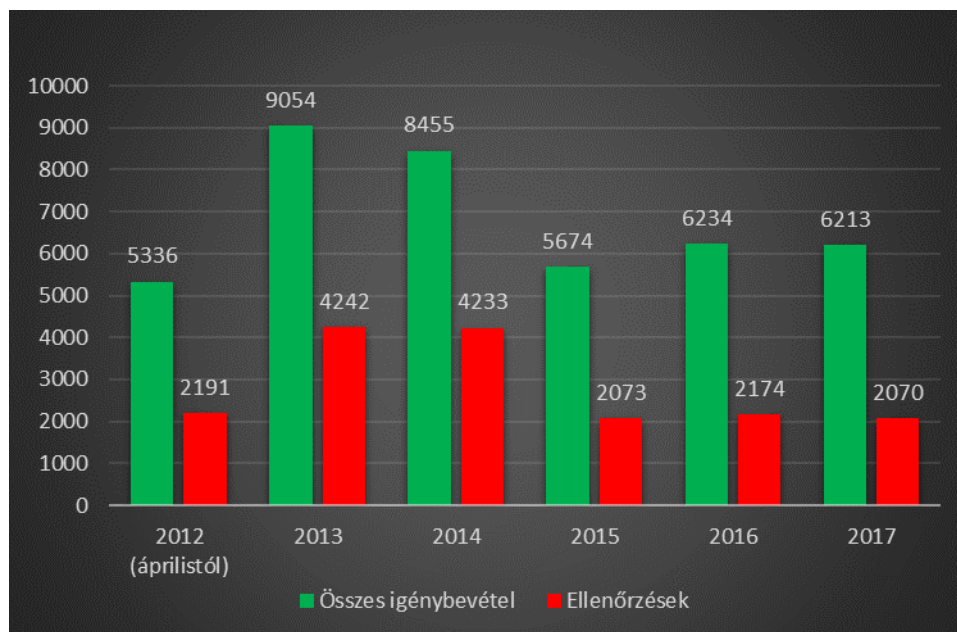
2.4.3. Az ellenőrzések végrehajtása

A megyei főügyeleti osztályvezető által készített munkatervben foglalt ellenőrzéseket hajtja végre a KMSZ állománya. A munkatervet (1. számú melléklet) a megyei tűzoltósági-, polgári védelmi- és iparbiztonsági főfelügyelő aláírja, az igazgatóhelyettes pedig jóváhagyja a tárgyhónapot megelőző hónap 25-ig, így az ellenőrzések tervezhetők. A KMSZ riasztása esetén az ellenőrzés felfüggesztésre kerül, hiszen 2 percen belül meg kell kezdeni a vonulást.

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat szakemberei az ellenőrzések megkezdése előtt 'igazolják magukat' a szolgálati igazolvány és a **nyílt parancs (6. számú melléklet)** felmutatásával és tájékoztatják az állományt az ellenőrzés tényéről.

Az ellenőrzés dokumentálása ellenőrzési napló naplóban történik. A helyi szerveknél végzett ellenőrzések alkalmával az ellenőrzés tényét, időpontját és az ellenőrzésen

tapasztaltakat, a feltárt hiányosságokat, a megtett intézkedéseket és a javaslatokat az ellenőrzési naplóban kell rögzíteni. A hivatali munkaidő után a készenléti szolgálat ellátás, a kiképzési foglalkozás végrehajtásának, valamint szolgálatváltás ellenőrzésének esetében az adott szervezeti egység ellenőrzési naplójába kerülnek a megállapítások, hiszen a napló a tűzoltó-parancsnokságokon van elhelyezve. A gyakorlat végrehajtásának ellenőrzése esetén a KMSZ részére kiadott naplóba kerülnek az észrevételek, mivel az a szolgálat gépjárművén van elhelyezve.

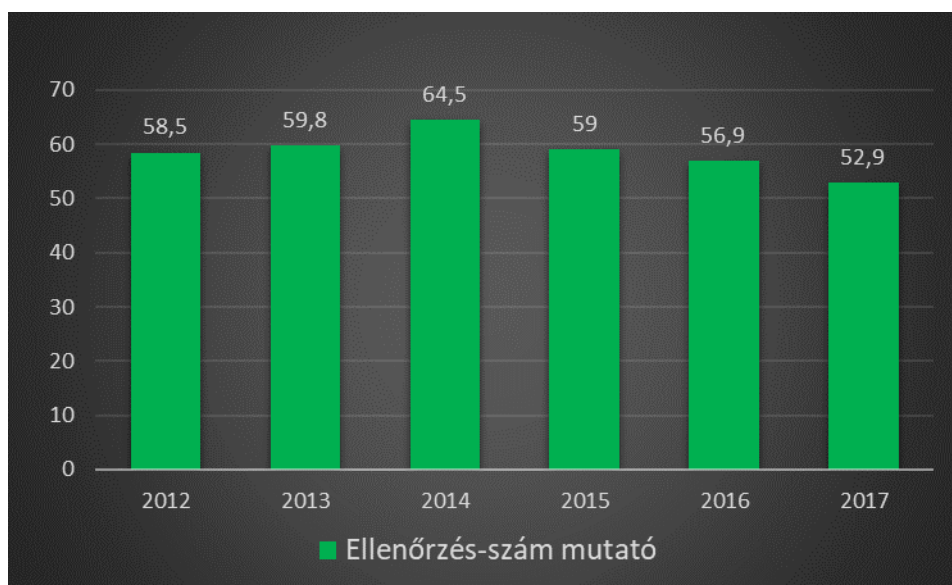
20. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ káreseten kívüli tevékenységeinek számadatai ⁴⁷

Megítélésem szerint érdemes vizsgálni az összes igénybevétel (ÖI) és az ellenőrzések (E) viszonyát, amelyek adatai összefüggéseket mutatnak, és amely aránymutató képletszerűen alkalmazható.

$$\text{ÖI} / \text{E} = \text{ellenőrzés-szám mutató (\%)} \quad (2)$$

Amennyiben ezt a képletet alkalmazzuk, az alábbi eredményeket kapjuk:

⁴⁷ Szerkesztette: a szerző, forrás: OKF Intranet

21. SZÁMÚ ÁBRA: az összes igénybevétel és az ellenőrzések aránya⁴⁸

Mindezek alapján kijelenthető, hogy a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálatok tevékenységének jelentős részét az ellenőrzések teszik ki. 2012. évben az összesített adatok alapján az igénybevételek több mint 58,5 %-a volt ellenőrzés. 2013-ban alig változott az arány, mert 59,8 %, míg 2014. év számított mutatója 64,5%, 2015-ben 59 %, valamint a 2016. évben 56,9 %, 2017-ben pedig 52,9%. Ez az érték szintén olyan trendet mutat, ahol a kezdeti megalakulást követően növekedés volt tapasztalható, majd csökkenő tendencia figyelhető meg.

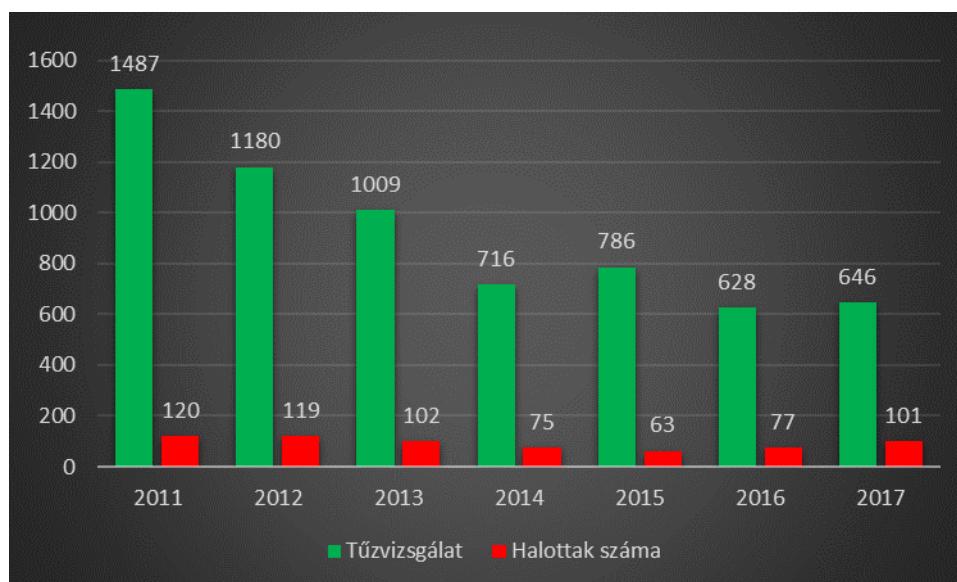
Kijelenthető tehát, hogy a **KMSZ** esetében **az alkalmazások több mint fele ellenőrzés**. A kötelezően előírt kontroll száma megyénként eléggé eltérő lehet, továbbá a szabályozottsága nem teljes körű (önkormányzati és létesítményi tűzoltó-parancsnokságok, önkéntes tűzoltó-egyesületek vonatkozásában). **A gyakorlatok ellenőrzéséhez létezik ellenőrző ív, viszont a készenléti szolgálat ellátás, a kiképzési foglalkozások és a szolgálatváltások ellenőrzésére nincs séma.**

⁴⁸ Szerkesztette: a szerző, forrás: OKF Intranet

2.5. A KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT SZEREPE A TŰZVIZSGÁLATI ELJÁRÁSBAN

A tűzvizsgálat a tűz keletkezési idejének, helyének és okának felderítésére irányuló hatósági tevékenység. A tüzeseteket követően számos alkalommal indul meg oly módon az eljárás, hogy a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat folytatja le a tüzeseti helyszíni szemlét, továbbá szervesen részt vesz a hatósági munkában, ügyfeleket és tanúkat hallgat meg. 1996. évi XXXI. törvény alapján: A tűzvédelmi hatóság külön jogszabályban meghatározott esetekben engedélyező, tiltó és korlátozó intézkedéseket tesz, a tüzesettel kapcsolatban tűzvizsgálati eljárást folytat le és hatósági bizonyítványt ad ki, valamint a tűzvédelmi kötelezettségeiket megsértőkkel szemben tűzvédelmi bírságot szab ki. A tűzvizsgálati eljárás ügyintézési határideje az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény [94]⁴⁹ előírása szerint 60 nap.

259/2011. rendelet alapján: A Kormány első fokú tűzvédelmi hatóságként a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét jelöli ki, amely **lefolytatja a tűzvizsgálati eljárást.**

22. SZÁMÚ ÁBRA: tűzvizsgálati szám adatok ⁵⁰

⁴⁹ 50. § (2) c)

⁵⁰ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

A tűzvizsgálati ábrán kivehető, hogy a tűzvizsgálatok száma határozottan csökkenő tendenciát mutat. Ezt a trendet jelentősen befolyásolta a tűzvizsgálatok megindításának okrendszere, annak változása. Magyarországon bűncselekmény gyanúja, haláleset története esetén, a tűz nagysága miatt (riasztási fokozat alapján), továbbá szakmai tapasztalatot hordozó esetekben, a hatáskörrel rendelkező illetékes tűzvédelmi hatóság hivatalból tűzvizsgálati eljárást folytat le, hasonlóan számos nemzetközi gyakorlathoz. A nemzeti jogszabályban meghatározott kötelezően vizsgálandó esetek néhány példája [90]:

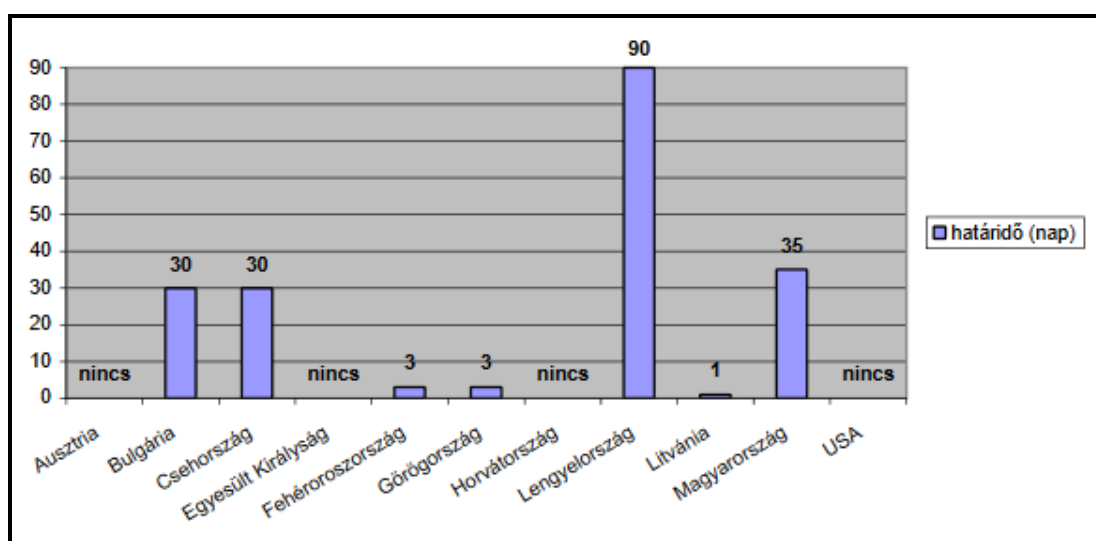
- Csehországban minden tűz esetén van vizsgálat;
- Egyesült Királyságban a gyújtogatásokat és a tűzhalálokat kell vizsgálni (rendőrség);
- Lengyelországban sérülés, halál, illetve nagy tűz vagy nagy kárérték esetén van eljárás;
- Amerikában a tagállamtól függ, de általában minden halálos tüzesetet ki kell vizsgálni;

A tűzvédelmi törvény kimondja: A tűzvizsgálati eljárás során tartandó szemle a tűz keletkezési okának egyértelmű megállapítása és a bizonyítékok megsemmisülésének megelőzése érdekében haladéktalanul megtartható. [7] Az állandó készenlétben lévő Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat képes arra, hogy azonnal elinduljon a kárhelyszínre, lefolytassa a helyszíni szemlét, illetőleg lefolytassa a tűzvizsgálati eljárást. Az eljárások lefolytatása a katasztrófavédelmi kirendeltségek hatásköre volt; a katasztrófavédelmi kirendeltségek által lefolytatott tűzvizsgálatok számadatainak összesített táblázata az értekezés **8. számú melléklete**.

A tűzvédelmi hatóság külön jogszabályban meghatározott esetekben engedélyező, tiltó és korlátozó intézkedéseket tesz, a tüzesettel kapcsolatban tűzvizsgálati eljárást folytat le és hatósági bizonyítványt ad ki, valamint a tűzvédelmi kötelezettségeiket megsértőkkel szemben tűzvédelmi bírságot szab ki [7]. A Kormány első fokú tűzvédelmi hatóságként a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét jelöli ki, amely lefolytatja a tűzvizsgálati eljárást [91]. A BM OKF főigazgatói intézkedésben írja elő a tevékenységekre vonatkozó előírásokat. A 17/2015. számú főigazgatói intézkedés, a katasztrófavédelem központi, területi és helyi szerveit érintő hatósági és

szakhatósági tevékenység végzéséről szól, többször módosításra került⁵¹. Ezen szabályozás aktuális intézkedése, a katasztrófavédelem központi, területi és helyi szervei hatósági és szakhatósági tevékenységének rendjéről szóló 9/2018. BM OKF intézkedés.

Az eljárás határideje változó, amennyiben nemzetközi viszonylatban megvizsgáljuk. (Hozzá tartozik az adatokhoz, hogy több esetben a rendőrséggel közösen folyik az eljárás.)

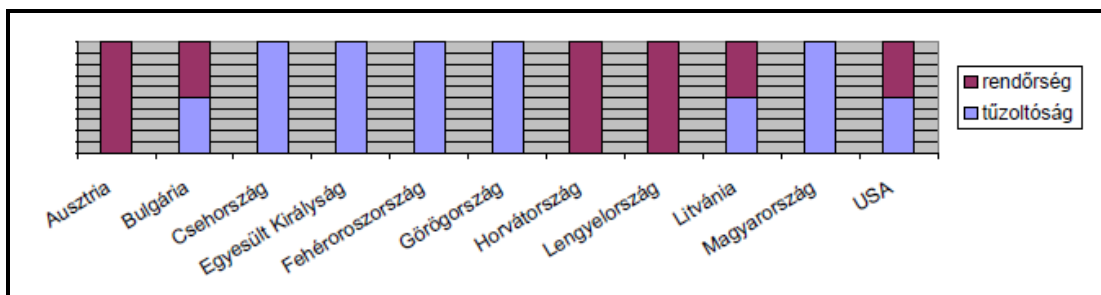

23. SZÁMÚ ÁBRA: A tűzvizsgálati eljárások ügyintézési határideje külföldön [92]

Az ábrán látható, a forrás által szerepeltetett, Magyarországra vonatkozó 35 nap már nem érvényes, mert az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény [94] kimondja, hogy az eljárások ügyintézési határideje 60 nap. Az 1-3 nap határidő megítélésem szerint csak az előzetes tűzvizsgálati cselekményekre igaz, valamint jelentős erőt, eszközt igényel (pl. azonnali reagálás, nagyobb létszámú vizsgálói csoport, jármű, felszerelés). Azokban az államokban, ahol nincs határidő, ott a vizsgálatok hatékonysága, illetőleg a kimenetele is módosulhat (pl. ha később derülnek ki dolgok, vagy idővel felülvizsgálják az eseteket).

⁵¹ 60/2015. BM OKF számú intézkedés, hatályos 2016.01.01; 23/2016. számú BM OKF intézkedés, hatályos 2016.06.04; 38/2016. számú BM OKF intézkedés, hatályos 2016.07.01; 56/2016. számú BM OKF intézkedés, hatályos 2016.12.09.

Nemzetközi viszonylatban a tűzvizsgálat feladatait többségében a tűzoltóságok végzik. Néhány esetben a tűzoltóság és a rendőri szervek egymás munkáját segítve végzik a tűzvizsgálati munkát, főként halálesetek és bűncselekmények vonatkozásában.

24. SZÁMÚ ÁBRA: A tűzvizsgálatokat végző szervek külföldön [92]

Az ábrán jól látható, hogy a nemzetközi viszonylatban vizsgált nemzetek álláspontjai és mechanizmusai változók. Ahol a rendőrség egységei végzik a tűzvizsgálatot, ott a KMSZ-hez hasonló egység van a szervezeten belül. Viszont olyan államok is vannak, ahol közösen végzik a szaktevékenységet, ami bűncselekmény esetében indokolt lenne, hiszen a kriminalisztika egy része is lehet a tűzvizsgálat. Magyarországon az eljárások lefolytatása a Katasztrófavédelem hatásköre, a rendőrség szerepe társszervként jelenik meg, továbbá bizonyos esetekben külön eljárást folytatnak.

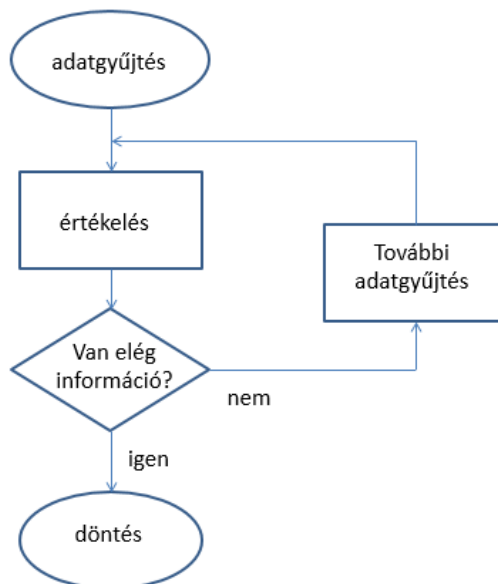
10. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: tűzvizsgálati adatok rendőrségi vizsgálat szerint ⁵²

⁵² Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

Az ábrán jól látható, hogy az összes tűzvizsgálat csökkenő tendenciája mellett a rendőrségi vizsgálatok száma is csökkenő trendet mutat, ami egyértelmű összefüggést jelent. Ebből arra következtettek, hogy azoknál az eseményeknél, ahol rendőrségi vizsgálat is van, ott lehetne közös eljárási cselekményeket alkalmazni (pl. közös helyszíni szemle, ügyfél és tanú meghallgatás).

2.5.1. Tűzvizsgálati eljárás

A tűzvizsgálati feladatokat, a folyamat elemeit és jogköröket a szabályzók egyértelműen meghatározzák. A tűzvizsgálati eljárás során tartandó szemle a tűz keletkezési okának egyértelmű megállapítása és a bizonyítékok megsemmisülésének megelőzése érdekében haladéktalanul megtartható. Amennyiben nem állapítható meg egyértelműen, hogy a tűz mely, a tűzvizsgálati eljárás lefolytatására jogosult tűzvédelmi hatóság illetékességi területén keletkezett, vagy a tűz több megye területére is kiterjed, a tűzvizsgálat lefolytatására jogosult szervezet a közös felügyeleti szerv vezetője jelöli ki. A tűzvédelmi hatóság bűncselekmény gyanúja esetén értesíti az illetékes rendőri szervet, ha a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy katoná, az illetékes katonai nyomozó hatóságot [7].

25. SZÁMÚ ÁBRA: A tűzvizsgálat folyamata [63]

Az ábra szerint az adatok értékelését követően mérlegeljük az értesüléseket, majd szükség szerint további adatot, információkat gyűjtünk. Hozzá tartozik a folyamathoz

szerintem az egyes verziók felállítása, valamint bizonyítás (vagy ellenbizonyítás). Amennyiben viszont egyértelműen nem lehet meghatározni a tűz keletkezésének körülményeit, úgy az eredmény 'ismeretlen'. A tűzvizsgálat átfogó tűzvédelmi ismereteket igénylő mérnöki szaktevékenység, amely több a tűz keletkezési okának megállapításánál. A vizsgálatok során sok szakmai tapasztalat gyűjthető, továbbá a tüzesetek alapos kivizsgálására meghatározó társadalmi igény van. [100]

Hivatalból tűzvizsgálati eljárást kell lefolytatni [93]:

- a tüzesettel összefüggésben bűncselekmény (szándékosság) gyanúja merül fel;
- haláleset történt a tüzeset következtében;
- a tüzeset minősített riasztási fokozata III-as (ha a beavatkozáshoz 3,5-4 raj szükséges) vagy annál magasabb volt;
- a hatóság vezetője (igazgatóságok esetében a megyei igazgató) szakmai szempontból indokoltnak tartja.

Ezekben az esetekben felül tűzvizsgálatot kell lefolytatni, ha a tüzeset során súlyos-életveszélyes sérülés történt, vagy ha a tűz által érintett területen a tűzvizsgáló által becsült kárérték meghaladja az 50 millió forintot.

Az igazgató saját hatáskörben elrendelheti a tűzvizsgálati eljárás lefolytatását⁵³:

- olyan egyedi, vagy sorozatosan előforduló tüzeset esetén, melynek keletkezési oka vélhetően valamely tűzvédelmi előírás elégtelenségére, pontatlanságára, vagy egy bizonyos készülékre, berendezésre, technológiára, háztartási készülékre vezethető vissza,
- tüzesetek során építőanyaggal, épületszerkezetekkel, építési módokkal kapcsolatban tapasztalt olyan hiányosság esetén, amely tűzvédelmi intézkedést, tűzoltási szabályok kialakítását teszi indokolttá (pl. kőszház),
- ha a tüzeset során a beépített tűzvédelmi berendezés nem az elvárható hatékonysággal működött (pl. a beépített automatikus oltóberendezés a tüzeset során működésbe lépett, de a keletkezett tüzet nem oltotta el, vagy nem korlátozta a tűz terjedését),
- a közszolgáltatás folyamatosságára, a közszolgáltatást igénybe vevők biztonságára, egészségére hatással bíró tüzeset esetén (pl. földmunka során a gázvezeték sérülése miatt következett be a tűz).

⁵³ 9/2018. számú BM OKF intézkedés a katasztrófavédelem központi, területi és helyi szervei hatósági és szakhatósági tevékenységének rendjéről

A megyék és a főváros tűzvizsgálatainak számadatait az alábbi táblázat tartalmazza:

Illetékességi terület	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Összesen
Bács-Kiskun	108	105	80	51	36	34	43	457
Baranya	75	45	43	29	33	36	34	295
Békés	31	39	33	19	25	30	24	201
Borsod-Abaúj-Zemplén	108	85	85	37	47	26	34	422
Budapest	326	199	182	121	123	124	166	1241
Csongrád	68	56	22	30	28	23	34	261
Fejér	38	46	35	17	32	16	43	227
Győr-M.-S.	55	40	49	35	32	30	29	270
Hajdú-Bihar	78	111	75	40	63	42	51	460
Heves	56	22	21	25	21	10	18	173
Jász-Nagykun-Szolnok	48	61	33	30	28	24	26	250
Komárom-Esztergom	60	50	33	23	17	18	17	218
Nógrád	25	20	20	6	13	8	17	109
Pest	120	101	59	55	72	45	69	521
Somogy	49	33	42	17	31	29	20	221
Szabolcs-Szatmár-Bereg	78	58	72	78	70	31	50	437
Tolna	34	18	28	18	24	17	17	156
Vas	25	17	27	40	23	25	26	183
Veszprém	69	46	55	34	35	33	28	300
Zala	36	28	15	11	33	27	34	184

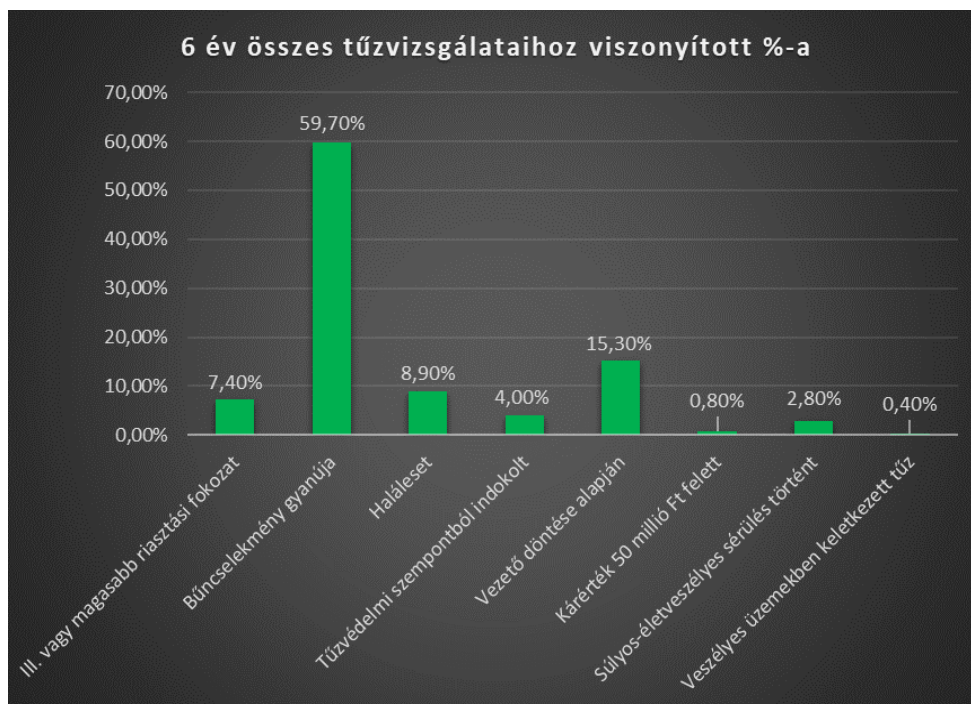
11. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: Tűzvizsgálati adatok⁵⁴

A táblázatból a területi szervek és a főváros összesített adataiból jelentős eltérés mutatkozik. A Budapesten működő tűzvizsgáló csoport alkalmazásai az esetszámok alapján egyértelműen indokoltak. A megyék esetében a 109 tűzvizsgálat és az 5 megyében megvalósuló 400 feletti érték azt bizonyítja, hogy az eljárások lefolytatásának körülményeit indokolt a helyi adottságokhoz igazítani, vagyis nagyobb személyi állományt vagy tűzvizsgáló szakemberenként több időt biztosítani központilag.

⁵⁴ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

2.5.2. Tűzvizsgálati adatok

2011. és 2016. közötti, 6 éves periódusban mindösszesen 5806 tűzvizsgálati eljárás lefolytatására került sor. (A tűzvizsgálati részkutatás ezen részét 2017-ben lezártam.) Az eljárásokat összesítve, az egyes megindító okrendszerek %-os értékei az alábbiak:

26. SZÁMÚ ÁBRA: A tűzvizsgálatok megindításának főbb okai ⁵⁵

Az eljárások megindításának számszerű kimutatásánál jól látszik, hogy a bűncselekménnyel összefüggő esetszámok a legtöbbek (59,7%). Minden tízedik káresetnél elhunyt személy miatt indul tűzvizsgálat, továbbá kijelenthető, hogy minden ötödik esemény szakmai indokok alapján történik (amennyiben 'a vezető döntése alapján' kategória is ide sorolható).

⁵⁵ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

Keletkezési okok (2011-2016)	Esetszám	az összes tűzvizsgálathoz viszonyítva
Dohányzás	195	3,4%
Elektromos energia	310	5,5%
Gépjármű tüzeset	147	2,6%
Hőtermelő berendezés	184	3,2%
Ismeretlen	1949	34,4%
Nyílt láng - Egyéb	2352	41,5%
Nyílt láng - meghatározott	293	5,2%
Öngyulladás	30	0,5%
Robbanás	105	1,9%
Technológiai hiba	108	1,9%

12. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: Megállapított tükeletkezési okok ⁵⁶

A táblázatból kivehető, hogy a legtöbb megállapított tűz nyílt láng eredménye, továbbá az esetek több mint 1/3-a ismeretlen, tehát nem vagy nem egyértelműen megállapítható. Az elemzéshez hozzátartozik, hogy ma már a tűzvizsgálatok elemzésében van 'vélelmezett' keletkezési ok, amely eredmények belső használatra alkalmazandók. Tehát lehetséges olyan eset, amikor a megállapított keletkezési ok ismeretlen, de vélelmezetten lehet következtetni valamely konkrétumra, viszont annak bizonyítása nem lehetséges. A tűzvizsgálatok statisztikai adatait az értekezés **8. számú melléklete** tartalmazza.

2.5.3. Helyszíni szemle

A tűzvizsgálati eljáráshoz kapcsolódó halaszthatatlan cselekmények közé tartozik a helyszíni szemle, a mintavételezés, szemletárgy begyűjtése, valamint a tanú és az ügyfél meghallgatása. A tűzvizsgálati eljárás első lépése a tüzeseti helyszíni szemle, amelyet minden esetben végre kell hajtani. A szemlét Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat, illetve annak akadályoztatása esetén az igazgató által kijelölt, előírt felkészültségű személy végzi, továbbá kivételesen indokolt esetben az igazgató által összeállított szemlebizottság megalakítása is lehetséges.

⁵⁶ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

A szemle lefolytatására jogosultak:

- BM OKF országos tűzvizsgálója;
- Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat;
- Katasztrófavédelmi kirendeltség tűzoltósági felügyelője.

Személyi feltételei a felsőfokú tűzvédelmi szakmai képzettség, tűzvizsgálói tanfolyami végzettség és legalább 3 éves szakmai gyakorlat, vagy hatályos tűzvizsgálati szakértői engedély. [95] A tűzeseti helyszíni szemlék pontos lefolytatásának alapvető feltétele a helyszín előzetes felmérése és biztosítása, a szemle végrehajtásának helyes módszertani megválasztása, a helyszín leírásának megfelelősége (részletező, rajz, fényképmelléklet), valamint ha szükséges a mintavételezés, annak szakszerűsége. A jól készített tűzeseti helyszíni szemle jegyzőkönyv tényhű, közérthető és áttekinthető. [98] A tűzeseti helyszíni szemle lefolytatásának általános szabályait az 56/2016. számú BM OKF főigazgatói intézkedés 1. melléklete tartalmazza.

27. SZÁMÚ ÁBRA: Tűzeseti helyszíni szemlék adatai (2014)⁵⁷

Például 2014. évben megindított eljárások száma 1030, amelynek 62%-ánál a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat szemlézett. Ide kell sorolni azokat az eseteket is, amikor munkaidőben történt a riasztás, de a Katasztrófavédelmi Kirendeltség tűzoltósági felügyelője akadályoztatva volt (szolgálati teendők, továbbképzés, távollét vagy akár szabadság).

⁵⁷ Forrás: Fentor László t. alezredes, országos fő-tűzvizsgáló, BM OKF

A helyszíni tűzvizsgálatot végző szakemberek továbbképzésen kiemelt problémák: Helyszíni szemle hiányai; Logikai lánc szakadásai, ok és okozat döccenési [99], vagyis a szemle módszertana fejleszthető, a logikai lánc szakadását pedig az egy ügryhöz rendelt több tűzvizsgáló személy okozza. Tehát megállapítható, hogy hibás az a szemlélet, hogy a helyszíni szemlét más folytatja le, mint aki a tűzvizsgálatot tovább viszi. Ez mára már részben megoldódott, hiszen a KMSZ a szemlét követően végzi a további tűzvizsgálati cselekményeket.

A helyszíni szemlét hagyományosan két részre lehet osztani, a statikus és dinamikus szakaszra [96]. A statikus szakaszban megfigyelés és dokumentálás történik, míg a dinamikus szakaszban változtatnak a helyszínen. Megítélésem szerint ezt a csoportosítást kiegészítendő, harmadik szakasz a rekonstrukció, amikor is megkísérlik azonos körülmények között szimulálni a gyulladás folyamatát. A szemlék végrehajtásánál az általános taktikai szabályok és szempontok közül kiemelendő a szemle halaszhatatlansága, tárgyilagossága, valamint részletessége és teljessége. [97]

A tűzvizsgálatok célja a tűzmegeelőzési szakterületen felül, a tűzoltói beavatkozási tapasztalatok megszerzése, következtetések levonása, amelyek alkalmasak az ismeretek bővítésére és a feltételek javítására. A tűzeseti helyszíni szemlét végző feladata a tűz keletkezési körülményeinek vizsgálata mellett a tűzoltással kapcsolatos információkat összegyűjtése, azok elemzése, értékelése. Továbbá alapvető cél, hogy a tűzvizsgálatot végzők felkészültségének fejlesztése nagyobb hangsúlyt kapjon, továbbá még nagyobb figyelmet kell fordítani a tűzvizsgálattal nyert tapasztalatok hasznosítására. [112]

2.5.4. Elsődleges tűzoltási cselekmények

Egy eredményes tűzeseti helyszíni szemle lefolytatásánál kiemelten fontos szerepe van a tűzoltás-vezetőnek, illetőleg a beavatkozó egységnek. A tűzoltóság, a tűzvizsgáló vagy a rendőrség kiérkezéséig köteles biztosítani a tűzeset helyszínét, továbbá azoknak a tárgyaknak, eszközöknek az őrzését, amelyek a bűncselekmény gyanújának bizonyítékául szolgálnak [7]. Továbbá a tűzoltásvezető, mint a tűzoltóság felhatalmazott képviselője a rendőrség helyszínre érkezéséig jogosult intézkedéseket fogantatosítani a tűzvizsgálati feladatok ellátása érdekében, így többek

között az ügyfelet, tanút a helyszínen tartózkodásra kötelezni, valamint a helyszínen tartózkodókat személyazonosságuk igazolására kötelezni (a rendőrségről szóló törvény szabályainak megfelelő alkalmazásával). Mindezekon felül a tűzeseti helyszínelő jogosult tűzoltás-vezetőtől a tűzvizsgálati tevékenységhez kapcsolódóan segítséget kérni (fényképezés, adatfelvétel), valamint tájékoztatást kérni a beavatkozó tűzoltótól, akinek az ügygel kapcsolatosan releváns tényről, adatról tudomása lehet. A tűzoltásvezető és a beavatkozó állomány vonatkozásában fontos tényezők a megfelelő helyszíni szemle érdekében:

- Helyszín állapotának megőrzése (az utómunkálatokat csak szükséges mértékben, a lehetséges bizonyítékokat figyelembe véve kell végrehajtani és információk gyűjtése a tárgyak helyzetére vonatkozóan);
- A tapasztaltak közlése, amely lehetséges szóban, majd írásban is (az épületbe történt behatolás módja, helye, valamint a helyiségen belüli, helyiségek közötti tűzterjedés megvalósulása);
- A jelenlévő személyekre vonatkozó adatok, információk közlése;
- Beavatkozás menetének ismertetése, módosító tényezők (kiérkezéskor és a tűzoltás során látottak, tapasztaltak, valamint a helyszín megváltoztatására vonatkozó információk).

Összefoglalva, a tűzoltásvezető kapcsolódó feladatai közé tartozik a tűzvizsgálat szükségességének felismerése (megindítására okot adó körülmény), a helyszín megőrzése, biztosítása (mozgás korlátozása) és a tűzvizsgáló tájékoztatása a tapasztaltakról a tűzoltás folyamatáról, a körülményekről. [98]

2.5.5. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat tűzvizsgáló felszerelése

A tűzvizsgálat eredményes és pontos végrehajtásához elengedhetetlen a megfelelő felszerelés. A káreseti helyszíni szemlék egyes szabályairól, technikai támogatásuk rendjéről, valamint az egyes eljárások szakszerű végrehajtásának szempontrendszeréről BM OKF Intézkedés rendelkezik. A szabályzó egyértelműen meghatározza az eljárási rendet, a használatos iratmintákat, a szakszerűség érdekében felállított szempontrendszert, továbbá a káreseti helyszíni szemlék általános és speciális felszereléseit. Tűzvizsgálati eljáráshoz kapcsolódó eszközigény az 56/2016. BM OKF intézkedés 2. számú melléklete.

11. SZÁMÚ KÉP: A helyszíni szemle lefolytatásának eszközei ⁵⁸

Az ábrán láthatóak a helyszíni szemle megfelelő lefolytatásához szükséges eszközök. Abban az esetben, ha a valamilyen égésgyorsító használatára utalnak a nyomok, mintavételezésre kerül sor. A mintavételezés szigorú szabályokhoz kötött, pontosságot és szakszerűséget igénylő tevékenység. A BM OKF Katasztrófavédelmi Kutatóintézetben (BM KOK) lehetőség van az égésgyorsító anyagok vagy anyagmaradványok kimutatására a mintákból, kémiai elemzéssel.

12. SZÁMÚ KÉP: Mintavételi egységcsomag ⁵⁹

Az ábrán látható a mintavételi egységcsomag. A tűzvizsgáló vagy tűzvizsgáló csoport speciális felszerelésekkel mintát vesz arról a helyről, ahol feltételezeten égésgyorsítót használtak. Az egységcsomag tartalma: 1 pár gumikesztyű, 4 db mintavételi üveg, 4 db minta-azonosító etikett címke és 8 db piros lezáró címke. A minta négy részből áll: mintavételi vak-, vizsgálati-, kontroll- és utazó vak-minta.

⁵⁸ Forrás: Békés KMSZ; készítette a szerző

⁵⁹ Forrás: Békés KMSZ; készítette a szerző

2.6. RÉSZKÖVETKEZTETÉS

A KMSZ tevékenységrendszere igen széleskörűnek mondható, a káreseti beavatkozásoktól kezdve a képzésen, továbbképzésen, gyakorlatok tartásán át, az ellenőrzési folyamatok végrehajtásáig terjed a feladatok listája (de ez szervezeti egységenként eltérő lehet).

Az összesített beavatkozási adatok több tényező miatt mutathatnak eltérést. Ilyen például a megyében található tűzoltóságok száma is, hiszen ez alapvetően meghatározza az előírt ellenőrzések számát. Ugyanis a hatályos BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató intézkedése alapján minden félévben a KMSZ működési területén (azaz a megye illetékességi területén) található tűzoltóságok mindhárom szolgálati csoportjánál legalább egy alkalommal négy témakörben végez ellenőrzést. Így a KMSZ ellenőrzi hivatali munkaidő után a készenléti szolgálat ellátást, a gyakorlatok végrehajtását, a kiképzési foglalkozások végrehajtását (alaki, elméleti, szerelési, tűzoltótechnika kezelői), sportfoglalkozás, valamint a szolgálatváltás végrehajtását. Kijelenthető tehát, hogy a **Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatok igénybevételeit a területi szervek tagozódása, a megye kiterjedése, a vezetés irányítási állásfoglalása is meghatározza.** Ehhez kapcsolódva a differenciált feladat-előírás vagy a KMSZ diszlokációja jelenthetne megoldást. A gyakorlatok szervezésével kapcsolatban indokolt lenne olyan szituációs gyakorlat, ahol több tűzoltóság egysége vesz részt és begyakorolják az összetettebb káresemény felszámolásának mozzanatait.

A tűzoltás szervezetébe történő bekapcsolódást jelentősen befolyásolja a kérés érkezés időpontja, vagyis a káresetektől számított távolság. Kimutattam, hogy a megfelelő riasztási fokozat megválasztása kiemelten fontos döntés a káresemények felszámolásában. Ehhez kapcsolódik, hogy a KMSZ megfelelő időben történő riasztása is nagyban befolyásolhatja a tűzoltást, műszaki mentést. **Elemelve a tűzoltás-vezetés és a KMSZ vonatkozó szabályzóit, anomáliákat véltem felfedezni az opcionális átadás-átvétel és a beavatkozás-ellenőrzés tekintetében.** Ezek a rendellenességek rendszerszintűek és a különböző álláspontokat ütköztetve, a szabályzók megváltoztatásával kiküszöbölhetők.

Az alkalmazás módozatai rávilágítanak arra, hogy **a káreseti tevékenységen felül az összes KMSZ igénybevételnek több mint a fele ellenőrzés.** Továbbá megállapítottam, hogy egyes ellenőrzésekhez nincs alkalmazott séma vagy segédlet.

A tűzvizsgálat legfontosabb eljárási cselekménye a tűzeseti helyszíni szemle lefolytatása, amelynek részletes szabályait a hatósági tevékenységről szóló főigazgatói intézkedés tartalmazza. A helyszíni szemle lefolytatásán túl a tűzvizsgálat során a bizonyítékok felkutatása érdekében gyakran további eljárási cselekményekre is sor kerül: lefoglalásra, tanú-meghallgatásra, szakértő bevonására, vagy esetleg bizonyítási kísérletre. A bizonyítási eljárás befejezését követően összefoglaló jelentés készül, amely a tűzvizsgálat legfontosabb szakmai dokumentuma. Belső használatra készül, összeállításának szempontjait jogszabály írja elő. A tűzvizsgálat, mint közigazgatási eljárás határozat meghozatalával zárul, amelyet ebben az esetben tűzvizsgálati jelentésnek hívunk. A tűzvizsgálati jelentés az összefoglaló jelentéshez képest kivonatos felépítésű, pontos adattartalmát szintén jogszabály határozza meg. A fő feladatok a megyei tűzvizsgálatok szervezése, amelynek köszönhetően manapság több helyen a KMSZ állománya viszi végig a tűzvizsgálati eljárást. **Megállapítom**, hogy a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat által végzett tűzeseti helyszíni szemlék határfoka a feltételek megteremtésével biztosítható, azaz a megfelelő létszám biztosításával (vagy a beosztások módosításával), az állomány képzettségi szintjének növelésével (tűzvizsgálói tanfolyamok, szakmai továbbképzések) és a szakfelszerelések biztosításával. A KMSZ és a helyszínen lévő tűzoltó egységek tagjainak összehangolt munkájának eredménye lehet, hogy a tűzvizsgálati eljárásokat követően a jövő számára is hasznosítható tanulságokat állapítsunk meg.

3. FELMÉRÉSEK, MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, mint szervezeti elem előírt módon és feltételekkel végzi tevékenységét. A szabályzók meghatározzák a szolgálatellátás és a feladatok végrehajtásának szabályait, mégis egyes szolgálatok között eltérés mutatkozik. Ez adódhat a területi sajátosságokból, a vezetés szemléletéből, valamint a prioritások meghatározásából. A célul kitűzött fejlesztési lehetőségek megállapításaihoz a releváns adatok és statisztikák feldolgozásán felül országos elemzést és kérdőíveket használtam.

3.1. ORSZÁGOS SZINTŰ ELEMZÉS

Sikerült egy olyan kutatómunkát végrehajtani, amelynek során minden egyes területi szerv Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatára elemzésre került. A több hónapos tanulmányút során átvizsgálásra kerültek a szolgálatok dokumentumai, a gépjárművek és felszereléseik, a szervezési feladatok, tevékenységi sorok, szabályzók, valamint a munkavégzés feltételei. A megyék „képei” eltéréseket mutatnak, ami részben a helyi sajátosságokból adódik (terület nagysága, tagozódása, tűzoltóságok száma és az állomány volumene), részben pedig a feladatszervezési tevékenység is befolyásoló tényező (megyei szakmai vezetés, támogatás, csatolt feladatok).

A megyék részletező tűzvédelmi felépítését a következő fejezet tartalmazza. A tanulmányút során sikerült minden egyes megyébe eljutni, minden egyes KMSZ tevékenységét és azok körülményeit elemezni. A tényfeltáró elemzés eredményei a területi szervek felépítését bemutató lapokat követően kerülnek analízisre.

A megyék információit tartalmazó oldalak összeállításánál a térképszelvények szemléltetésénél kiemelendő Uhrin Mihály tűzoltó őrnagy tevékenysége (Köszönet érte!) A térképet ő készítette, és a szerző szerkesztette.

A megyék területi és lakónépség adatait a Központi Statisztikai Hivatal internetes oldaláról töltöttem le. [101] Az adatok 2011. évben rögzített tények.

A járásek és a települések számadatai a <http://www.jaras.info.hu/> internetes oldalon található adatbázisból kerültek szűrésre.

A Katasztrófavédelmi Kirendeltségek, Tűzoltó-parancsnokságok és Katasztrófavédelmi Őrsök információi a BM OKF honlapjáról elérhető területi szervekre vonatkozó megyei igazgatóságok honlapjairól származnak.

13. SZÁMÚ KÉP: A BM OKF területi szerveinek tagozódása [102]

3.1.1. Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatokra vonatkozó adatok

KMSZ Állomáshelye: a szolgálat állomáshelye, elhelyezési körlet, készenléti gépjármű és szakfelszerelések

A legtávolabbi település: a KMSZ szolgálati helyétől a működési területen található legtávolabbi település távolsága, ami útvonaltervező alkalmazás segítségével került meghatározásra⁶⁰

Tűzoltóságok: az illetékességi területen található hivatásos tűzoltó-parancsnokságok száma

⁶⁰ <https://www.google.hu/maps>

Kötelező minimális ellenőrzés félévente [22]:

Félévente a KMSZ működési területén található tűzoltóságok mindhárom szolgálati csoportjánál legalább egy alkalommal az alábbi ellenőrzéseket hajtja végre és azokat értékeli:

- hivatali munkaidő után ellenőrzi a készenléti szolgálat ellátást,
- gyakorlatot ellenőriz,
- kiképzési foglalkozás ellenőrzést végez (alaki, elméleti, szerelési, tűzoltótechnika kezelői, sportfoglalkozás, stb.),
- váltás ellenőrzést végez.

Az „**igénybevételek számadatai**” táblázatok az összes igénybevételeket, a káreseti tevékenységek számát, az irányítás átvételével kapcsolatos adatokat a tartott és ellenőrzött gyakorlatok volumenét, valamint az egyéb ellenőrzéseket tartalmazza. Mindezeket éves bontásban, a KMSZ megalakulásától kezdve, vagyis a 2012-es és adatok április 1.-től értendők. A tevékenységgel kapcsolatos számok forrása a BM OKF INTRANET oldala. Az értekezésben szerepeltetett összesített számadatok tartalmazzák a 2017-es adatokat, de a megyék részletes lapjai még abban az évben készültek, az azokra vonatkozó kutatást akkor lezártam.

A **KMSZ járművekről** készített fotósorozat bemutatja az adott megyében vonuló egységek gépkocsi állományát.

A megyék a többször hivatkozott OKF Intranetes táblázat alapján, azaz ABC sorrendben következnek, majd a végén a főváros.

A tűzoltóságok és a katasztrófavédelmi őrök vonatkozásában az adatbázis frissítésre került a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok és katasztrófavédelmi őrök készenléti szerállományáról és szolgálat szervezésének szabályairól szóló 7/2016. számú BM OKF intézkedés 1. számú melléklete (szerállomány-tábla) alapján.

3.1.2. Megyék és a főváros adatlapjai (séma)

Az adatlapok az értekezés V. számú függelékében találhatóak.

... megye

ábra: megye tűzoltóságai (térképszelvény)

Terület: ... km² **Népesség:** ... fő
Járások száma: ... **Települések száma:** ...
Katasztrófavédelmi Kirendeltség: ... Katasztrófavédelmi Kirendeltség
... Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Tűzoltó-parancsnokság: ... Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
... Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Katasztrófavédelmi Őrs: ... Katasztrófavédelmi Őrs
Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:
KMSZ Állomáshelye: ... település
A legtávolabbi település: ... km
Tűzoltóságok: ...
Kötelező minimális ellenőrzés félévente: ...

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012					
2013					
2014					
2015					
2016					

számú táblázat: ... megyei KMSZ igénybevételeinek számadatai ⁶¹

KMSZ gépjármű:

számú kép: ... megyei KMSZ jármű

⁶¹ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

Megye	Tűzoltóság (T)	Őrs	ellenőrzés félévente (E _F)	legtávolabbi település
Bács-Kiskun	6	3	72	138
Baranya	5	4	60	62
Békés	6	1	72	78
Borsod-Abaúj-Zemplén	9	6	108	132
Budapest	14	5	168	20
Csongrád	5	2	60	76
Fejér	3	1	36	57
Győr	4	4	48	68
Hajdú-Bihar	4	3	48	70
Heves	3	3	36	85
Jász-Nagykun-Szolnok	6	0	72	84
Komárom-Esztergom	3	3	36	74
Nógrád	3	4	36	75
Pest	9	3	108	113
Somogy	5	0	60	99
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4	3	48	90
Tolna	3	1	36	81
Vas	3	1	36	69
Veszprém	6	0	72	75
Zala	4	3	48	73

13. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A megyék tematikus adatai ⁶²

A félévente elvégzendő ellenőrzések száma az alábbi képlet alapján számítható ki:

$$T \times 4 = E_F \quad (3)$$

Tehát a 4-es szorzó a négy féle ellenőrzés miatt van (szolgálat ellátást, - váltás, gyakorlat és kiképzési foglalkozás). Fontos kiemelni, hogy a 13. számú táblázatban szereplő ellenőrzések számadatainak meghatározásánál a katasztrófavédelmi őröket együtt kezeltem, vagyis nem vettem azokat külön tűzoltóságnak. Amennyiben az őröket külön vesszük figyelembe, hiszen azok más laktanyában vannak, esetleg más

⁶² Készítette: a szerző

gépjárműfecskendővel rendelkeznek és külön őrparancsnoki beosztás is van, akkor bizonyos megyék esetében jelentősen megnövekedne az ellenőrzések száma (Borsod +72, Nógrád, Győr-Moson-Sopron és Baranya +48). A KMSZ szempontjából alapvetően meghatározza az alkalmazásokat az ellenőrzések száma. A félévente előírt ellenőrzések volumene 36 és 108 között mozog, míg a főváros esetében ez a mutató 168. A legtávolabbi település a KMSZ szolgálati helyétől a működési területen található legtávolabbi település távolsága, ami útvonaltervező alkalmazás segítségével került meghatározásra⁶³ (a fővárosban a legtávolabbi helyszín). Itt az határértékek (57 km – 138 km) szintén jelentős különbséget mutatnak. Erről arra a következtetésre jutottam, hogy lehetőségekhez mérten, differenciáltan kellene biztosítani a feladatellátások feltételeit a területi szervek vonatkozásában.

A tanulmányúton szerzett tapasztalatok alapján az egyik legszembetűnőbb eredmény, hogy az általánosan előírt tevékenységekre vonatkozó szabályzó kapcsán egyes területi szerveknek nagyobb „mozgásteret kellene adni”. Meggyőződésem, hogy Budapest, Pest- és BAZ-megyék KMSZ egységeinek az előírt ellenőrzések számában lehessen eltérést engedélyezni, hiszen nem mindegy, hogy fél év alatt 36 vagy 100 fölötti a szolgálat ellátás ellenőrzések száma. A helyi sajátosságokhoz való igazítás következő eleme a távolság miatt adódó jellegzetesség. Négy olyan területi szerv van, ahol a KMSZ állomáshelyétől számítva 100 km fölötti távolságban vannak a legtávolabbi települések. Ez akkor jelent gondot, ha például tűzvizsgálati eljárást kell indítani, vagy valamely hatósági szaktevékenység miatt riasztják az egységet. Arról nem is beszélve, hogy amennyiben 100 km távolságra lévő településen keletkezik II. (vagy magasabb, esetleg kiemelt) riasztási fokozatú káreset, akkor hivatalból el kell indulnia a KMSZ-nek, amit követően nem biztos a kiérkezés sem, valamint addig a kiérkezésig is meg kell oldani a kárhelyszínen kialakult helyzet felszámolásának irányítását.

Így tehát számomra a legszembetűnőbb tapasztalat az egységesítés igénye, pontosabban a differenciált egységesítés, hiszen figyelembe kell venni a helyi sajátosságokat. Ugyanis kijelenthető, hogy jelenleg ahány megye, annyi féle KMSZ működés. Eltérés mutatkozik a technikai felszereltség, létszám, feladat-végrehajtás és a dokumentumok tekintetében is. A differenciált feladatszabáshoz ezeket az eltérő paramétereket kell figyelembe venni.

⁶³ <https://www.google.hu/maps>

3.2. KÉRDŐÍVEK

A kutatási módszerek közül megítélésem szerint a kérdőíves kitöltés módszere az egyik leghatékonyabb. Szakmai meggyőződésem, hogy az elméleti vezetés és irányelvek bevalásának vizsgálata, valamint a gyakorlati alkalmazások tapasztalatai a dolgozó, beavatkozó, tehát a rendszer működésében napi szinten részt vevő állománytól a leghitelesebbek. A szakterületi munkát végzők véleménye meghatározó relevanciával bír. A tapasztalatok összesítése és értékelése érdekében a kutatásaim folyamán négy kérdőívet készítettem: **tűzoltósági főfelügyelői** kérdőív, **főügyeleti osztályvezetői** kérdőív, a **KMSZ beosztotti állományának** kérdőíve és **összesített szakmai kérdőív**, amely minden érintettre vonatkozik. A tűzoltósági főfelügyelők részére egy továbbképzés keretében történt a kérdőívek kitöltése. Az osztályvezetők részére elektronikusan juttattam el a dokumentumokat. A KMSZ állomány pedig a tanulmányúton töltötte ki a felmérő lapokat; amikor bejárásom vettem részt a megyéken, az aznapi szolgálat állománya fejtette ki véleményét. A kérdőívek **anonim** módon kerültek kitöltésre, így a hiteles és őszinte válaszokat tükrözik. A tűzoltósági főfelügyelők és a főügyeleti osztályvezetők esetében a teljes vezetői állomány kitöltötte a kérdőíveket, így a felmérés **teljes körű**. A KMSZ állomány a teljes állomány egy része, viszont valamennyi szolgálati csoport, minden megyei egység állománya kitöltötte a dokumentumot, így azon felmérés **reprezentatív**. Ezen kérdőívek kitöltése 2014-ben történt, majd 2015. évben kiegészítettem adatbekéréssel. Ezek után indokolt volt az aktuális helyzet felmérése, valamint a szakmai kérdőíveknél fontos szempont volt, hogy minden tűzoltónak lehetősége legyen kitölteni a vezetőtől a beosztott állományig. A szakmai kérdőív elektronikus formátumú és szintén anonim.

3.2.1. Megyei tűzoltósági főfelügyelői kérdőív

2014. évben, Bérczi László tű. dandártábornok, országos tűzoltósági főfelügyelő elnökségével tartott szakmai fórumon szó volt a tűzoltósági és tűzvédelmi szakterület aktuális feladatairól, az önkéntes tűzoltó egyesületekkel kapcsolatos kérdésekről és az adatszolgáltatásokkal összefüggő ismeretekről [106]. A szakmai konferencia kiváló alkalmat teremtett, hogy a tűzoltósági főfelügyelők részére készített kérdőívet kitöltsék a résztvevők. A kérdőív eredményeit tartalmazó összesítés az értekezés **I. számú függeléke**.

**Békés Megyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság**
Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat

H-5600 Békéscsaba, Kazinczy utca 9.
Tel: 06/66 549-470 Fax: 06/66 441-628 e-mail: bekes.titkarsag@katved.gov.hu

Kérdőív

A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat tevékenységével kapcsolatban

Tímár Tamás mk. tű. százados, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Katonai Műszaki Doktori Iskola hallgatója vagyok. A kérdőív kitöltése „**A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat, mint szervezeti egység felépítése, tevékenységrendszere, működése és fejlesztési lehetőségei**” című doktori értekezés kutatását szolgálja. Hipotézisem szerint a KMSZ tevékenysége fejleszthető, hatékonyabbá tehető. A disszertációm elkészítéséhez elengedhetetlenek a szakterületi vezetők releváns véleményei, így **kérem, hogy a kérdőívet kitölteni szíveskedjék**, hozzájárulva a kutatás sikeréhez. A válaszadás önkéntes, illetőleg teljes mértékben anonim, az adatok statisztikai formában kerülnek az értekezésbe.

A KMSZ szolgálati előjárója a főügyeleti osztályvezető. Melyik állítással ért egyet leginkább?

1. Jobb lenne, ha a KMSZ a megyei tűzoltósági főfelügyelő közvetlen irányítása alatt lenne.
2. Az egész főügyeleti osztály tartozzon a megyei tűzoltósági főfelügyelő irányítása alá.
3. A jelenlegi struktúra megfelelő.

A KMSZ szakmai tevékenységével kapcsolatban Ön melyik állítást preferálja?

1. A KMSZ állományát be kell vonni az ipabiztonsági és polgári védelmi tevékenységekbe is (veszélyes anyagok szállításának ellenőrzése, mentőcsoportok tevékenységei, ...)
2. A KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, illetőleg a káreseményekkel foglalkozzon.

Ön szerint mennyi a szolgálat napi létszáma optimális esetben?

1. Egy fő is el tudja látni a szolgálatot.
2. A kettő fő minden szolgálati nap szükséges.
3. Három fő szükséges.

Ön szerint a tűzvizsgálati eljárást megindító tűzeseti helyszíni szemlét ki folytassa le?

1. Minden esetben a tűzoltósági felügyelő.
2. Munkaidőben a tűzoltósági felügyelő, munkaidőn kívül a KMSZ.
3. Minden esetben a KMSZ.

A KMSZ illetékességét tekintve...

1. megfelelő, hogy a KMSZ illetékessége a megye illetékességi területe.
2. jobb lenne, ha a KMSZ illetékessége a megyében lévő tűzoltóságok működési körzete lenne.

Ön szerint a KMSZ a felsorolt gyakorlatok kapcsán szervező vagy résztvevő legyen?

	A KMSZ szervezze	A KMSZ résztvevő
Tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlatok	[]	[]
Szituációs begyakorló gyakorlat	[]	[]
Katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat	[]	[]
Vezetési törzsgyakorlat	[]	[]
Megyei ellenőrző gyakorlat	[]	[]

A KMSZ káresetnél történő beavatkozások kapcsán Ön szerint kinek teljesítse azonnali jelentési kötelezettségét?

1. A főigyeleti osztályvezetőnek.
2. A megyei tűzoltósági főfelügyelőnek.
3. A megyei igazgatóhelyettesnek.
4. A megyei igazgatónak.
5. Minden előjárónak.

A KMSZ képzését tekintve...

1. elegendő a főigyeleti osztályvezető által szervezett.
2. az előírtan felül még szükséges az önképzés is.
3. az előírtan és az önképzésen felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket.
4. a továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van.

Ön szerint, a helyszíni ellenőrzések kapcsán melyik állítással ért leginkább egyet?

1. Munkaidőben a tűzoltósági felügyelő, munkaidőn kívül a KMSZ feladata a kémény és CO káresetekkel kapcsolatos helyszíni ellenőrzések lefolytatása.
2. A KMSZ feladata a kémény és CO káresetekkel kapcsolatos helyszíni ellenőrzések lefolytatása.
3. A kémény és CO káresetekkel kapcsolatos helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvét a tűzoltás vezetője is ki tudja tölteni, nem indokolt a KMSZ riasztása.

Ön szerint mely plusz tűzoltó szakfelszerelésre van szükség a KMSZ gépjárműben?

.....
.....
.....
.....
.....

Megítélése szerint milyen módon lehetséges a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat fejlesztése, valamint mely változások váltak szükségessé a tevékenységrendszerrel illetően? Amennyiben van észrevétele, javaslata úgy kérem, kifejteti szíveskedjék:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A disszertációmban a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat hatékonyabb működésére irányuló elképzeléseket kívánom elemezni. Válaszait köszönöm szépen, azok nagyban hozzájárulnak álláspontom kialakításához.

Békéscsaba, 2014. április 14.

Tisztelettel:

.....

**Tímár Tamás mk. tú. szds.
doktorjelölt, kutató**

A megyei főfelügyelők véleménye több ponton egyezést mutat, de vannak eltérések is. Például a szakmai irányítás és illetékesség esetében eltérnek a vélemények, míg a létszámkérdésben és a feladat-meghatározás területén egyetértés tapasztalható.

A főfelügyelők 86,36%-a változtatna a jelenlegi struktúrán, 45,45% közvetlenül irányítaná a KMSZ-t, továbbá 87,5% szerint a KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, illetőleg a káreseményekkel foglalkozzon. Ebből arra következtettek, hogy a KMSZ szakmai irányítása indokolná a változtatásokat. A létszámkérdésben számomra nem meglepő eredmény született, amely szerint nincs olyan vélemény, ami a napi 1 főre vonatkozna, 87,5% szerint 2 fő, 12,5% szerint pedig 3 fő szolgálati létszám kell naponta, ez azt jelenti, hogy indokolt a létszám fejlesztése is.

A válaszadók jelentős része (83,33%) a KMSZ aktív szerepéről nyilatkozott helyszíni szemle lefolytatásának tekintetében. A megyei főfelügyelők véleménye közel megegyezik abban a tekintetben, hogy a KMSZ illetékessége a megye illetékességi területe (54,17%) vagy a megyében lévő tűzoltóságok működési körzete (45,83%) lenne optimális esetben. A gyakorlatok kapcsán, hogy a KMSZ szervező vagy résztvevő legyen-e, közel egyező vélemények (41,67% - 62,50%) kerültek összesítésre, kivéve a vezetési törzsgyakorlatot, mert ott a főfelügyelők 70,83%-a szerint inkább résztvevő legyen a KMSZ. A káreseti jelentési kötelezettség kapcsán egybehangzó az a vélemény, hogy a KMSZ a tűzoltósági főfelügyelőnek vagy az igazgatóhelyettesnek jelentsen, ami szintén a szervezeti struktúra változtatási irányát határozza meg.

A képzés tekintve 37,5% a főfelügyelők közül szervezne továbbképzést a KMSZ-nek, valamint 58,33% szerint „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van, ami a képzések fejlesztésének igényét mutatja. A helyszíni ellenőrzések kapcsán feltett kérdésem válaszainak mára már nincs relevanciája.

A megyei tűzoltósági főfelügyelők által adott válaszok elemzése és az eredmények beépítésre kerültek az általam megfogalmazott fejlesztési lehetőségekbe.

3.2.2. Osztályvezetői kérdőív

A főügyeleti osztályvezetők elektronikusan kitöltve küldték meg részemre a kérdőíveket, amelyeket összesítettem. Valamennyi megye szervezeti egységének vezetője kitöltötte a felmérést. A kérdőív összesített eredménye az értekezés **II. számú függeléke**.

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat			
Létszám (kiemelt főreferensek)	Válaszok		
Kinevezett kiemelt főreferensek száma a KMSZ-nél az előírásoknak megfelel?	igen	nem	
Felsőfokú állami képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Felsőfokú szakmai képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Tűzvizsgálói képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
PÁV I-el (vagy azzal egyenértékű) képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Megfelelő tűzoltásvezetői gyakorlattal mindenki rendelkezik?	igen	nem	
ADR/RID/ADN képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Létszám (kiemelt főelőadók)			
Kinevezett kiemelt főelőadók száma a KMSZ-nél az előírásoknak megfelel?	igen	nem	
Felsőfokú állami képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Felsőfokú szakmai képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Tűzvizsgálói képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
PÁV I-el (vagy azzal egyenértékű) képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Megfelelő tűzoltásvezetői gyakorlattal mindenki rendelkezik?	igen	nem	
ADR/RID/ADN képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Létszám (főelőadók)			
Kinevezett főelőadók száma a KMSZ-nél az előírásoknak megfelel?	igen	nem	
Felsőfokú állami képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Felsőfokú szakmai képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Tűzvizsgálói képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
PÁV I-el (vagy azzal egyenértékű) képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Megfelelő tűzoltásvezetői gyakorlattal mindenki rendelkezik?	igen	nem	
ADR/RID/ADN képesítéssel mindenki rendelkezik?	igen	nem	
Szolgálatellátás			
A KMSZ napi minimum szolgálati létszáma az előírásoknak megfelel?	igen	nem	
A KMSZ átlag napi szolgálati létszáma az előírásoknak megfelel?	igen	nem	
A KMSZ helyettesítése megoldott-e?	igen	nem	
A KMSZ-nél keletkezik-e túlmunka?	igen	nem	
Túlmunka keletkezése esetén, annak átlagos óraszám: óra		
A KMSZ szolgálatváltásának időpontja: óra perc		
A KMSZ elhelyezése az igazgatóságon történik?	igen	nem	
A KMSZ elhelyezése HTP-n történik?	igen	nem	

A KMSZ elhelyezése Katasztrófavédelmi Őrsön történik?	igen	nem	
A KMSZ szolgálati és pihenő helyiségei egy szinten található-e?	igen	nem	
Az előírt szolgálati gépjárművel rendelkezik-e a KMSZ?	igen	nem	
Robbanásbiztos kézi rádióval rendelkezik-e a KMSZ?	igen	nem	
Mobil internettel rendelkezik-e a KMSZ?	igen	nem	
Lapotoppal rendelkezik-e a KMSZ?	igen	nem	
Az előírt egyéni védőfelszereléssel rendelkeznek-e a KMSZ tagjai?	igen	nem	
A légzőkészülék Bodyguard-os-e a KMSZ-en?	igen	nem	
Mentőálarccal rendelkezik-e a KMSZ?	igen	nem	
Gázérzékelővel a KMSZ rendelkezik-e?	igen	nem	
Ponthőmérővel a KMSZ rendelkezik-e?	igen	nem	
Hőkamerával a KMSZ rendelkezik-e?	igen	nem	
Egészségügyi felszereléssel a KMSZ rendelkezik-e?	igen	nem	részben

A főigazgatói osztályvezetők által szolgáltatott adatok alapján az egységek különböző paraméterek és adottságok mellett végzik a tevékenységüket. A létszám- és végzettség kérdéskörének eredményei egyértelműen meghatározzák a fejlesztés prioritását. Az eredményekből látszik, hogy a végzettségek tekintetében a kiemelt főelőadók és főreferensek között a szakmai képzés 90-100%. A tűzvizsgálói végzettségekre vonatkozóan az állomány 46,66% rendelkezett megfelelő végzettséggel. Ezek a számok a kitöltés óta megítélés szerint jelentősen elmozdultak pozitív irányba. A válaszok alapján az állomány 76,66%-a megfelelő tűzoltás-vezetői gyakorlattal rendelkezik, a PÁV I., valamint az ADR/RID/ADN képzéssel rendelkezők száma eltérő, ami szintén növekvő tendenciát mutat. A létszámkérdés esetében, a megyei igazgatóságok 40%-ánál a KMSZ napi minimum szolgálati létszáma az előírásoknak megfelelő, míg 60%, tehát 12 megyében a feltöltöttség nem megfelelő. Ezt az adatot tükrözi, hogy a 17 megyében kell megoldani a helyettesítést, 5 megye folyamatosan kalkulál keletkezett túlórával (ami átlagosan 41,3). Az aktuális információ alapján (forrás BM OKF Főigazgatói Főosztály) országosan folyamatos a létszám feltöltése, valamint jelenleg 6 megyében teljes a létszám. Ez üdvözlendő, de a létszám problematikája továbbra sem megoldott. A váltások időpontjai igazodik a megyék sajátosságaihoz (7 db különböző időpont). Az elhelyezés és munkavégzés feltételei adottak. A technikai fejlesztés pedig szintén kiemelt szerepet kap. A kérdőív releváns válaszainak további elemzését beépítettem az általam megfogalmazott fejlesztési lehetőségekbe.

3.2.3. KMSZ beosztotti állomány kérdőíve

Amikor a területi szervek KMSZ szolgálatainak a bejárását hajtottam végre, akkor az éppen szolgálatot teljesítő állományt megkértem, hogy töltsék ki a részükre összeállított kérdőívet, amelynek összesített eredménye az értekezés **III. számú függeléke**.

Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat

H-5600 Békéscsaba, Kazinczy utca 9.
Tel: 06/66 549-470 Fax: 06/66 441-628 e-mail: bekes.titkarsag@katved.gov.hu

Kérdőív

A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat tevékenységével kapcsolatban

Tímár Tamás mk. tű. százados, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Katonai Műszaki Doktori Iskola hallgatója vagyok. A kérdőív kitöltése „**A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat, mint szervezeti egység felépítése, tevékenységrendszere, működése és fejlesztési lehetőségei**” című doktori értekezés kutatását szolgálja. Hipotézisem szerint a KMSZ tevékenysége hatékonyabbá tehető, fejleszhető, amelyhez elengedhetetlenek a szakterület résztvevőinek releváns véleményei, így **kérem, hogy a kérdőívet kitölteni szíveskedjék**, hozzájárulva a kutatás sikeréhez. A válaszadás önkéntes, illetőleg teljes mértékben anonim, az adatok statisztikai formában kerülnek értékelésre.

A KMSZ szolgálati elöljárója a főügyeleti osztályvezető. Melyik állítással ért egyet leginkább?

1. Jobb lenne, ha a KMSZ a megyei tűzoltósági főfelügyelő közvetlen irányítása alatt lenne.
2. Az egész főügyeleti osztály tartozzon a megyei tűzoltósági főfelügyelő irányítása alá.
3. A jelenlegi struktúra megfelelő.

A KMSZ szakmai tevékenységével kapcsolatban Ön melyik állítást részesíti előnyben?

3. A KMSZ állományát be kell vonni az ipabiztonsági és polgári védelmi tevékenységekbe is (veszélyes anyagok szállításának ellenőrzése, mentőcsoportok tevékenységei, ...)
4. A KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, illetőleg a káreseményekkel foglalkozzon.

Ön szerint mennyi a szolgálat napi létszáma optimális esetben?

4. Egy fő is el tudja látni a szolgálatot.
5. A kettő fő minden szolgálati nap szükséges.
6. Három fő szükséges.

A KMSZ illetékességét tekintve...

3. megfelelő, hogy a KMSZ illetékessége a megye illetékességi területe.
4. jobb lenne, ha a KMSZ illetékessége a megyében lévő tűzoltóságok működési körzete lenne.

Ön szerint a KMSZ a felsorolt gyakorlatok kapcsán szervező vagy résztvevő legyen?

	A KMSZ szervező	A KMSZ résztvevő
Tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlatok	[]	[]
Szituációs begyakorló gyakorlat	[]	[]
Katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat	[]	[]
Vezetési törzsgyakorlat	[]	[]
Megeyei ellenőrző gyakorlat	[]	[]

A KMSZ káresetnél történő beavatkozások kapcsán Ön szerint kinek teljesítse azonnali jelentési kötelezettségét?

6. A megyei műveletirányítási ügyeletnek.
7. A főügyeleti osztályvezetőnek.
8. A megyei tűzoltósági főfelügyelőnek.
9. A megyei igazgatóhelyettesnek.
10. A megyei igazgatónak.
11. Minden előjárónak.

A KMSZ állományának képzéseit tekintve...

5. elegendő a főügyeleti osztályvezető által szervezett.
6. az előírtan felül még szükséges az önképzés is.
7. az előírtan és az önképzésen felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket.
8. a továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van.

Ön szerint a tűzvizsgálati eljárást megindító tűzeseti helyszíni szemlét ki folytassa le?

4. Minden esetben a tűzoltósági felügyelő.
5. Munkaidőben a tűzoltósági felügyelő, munkaidőn kívül a KMSZ.
6. Minden esetben a KMSZ.

Ön szerint mely plusz felszerelésekre és tűzoltó szakfelszerelésre lenne szükség a KMSZ gépjárműben?

.....
.....
.....
.....

Véleménye szerint milyen tapasztalatok vannak a KMSZ tevékenységével kapcsolatban a beavatkozó tűzoltói állomány vonatkozásában?

Pozitívum

Negatívum

.....
.....

Megítélése szerint milyen módon lehetséges a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat fejlesztése, valamint mely változások váltak szükségessé a tevékenységrendszerrel illetően? Észrevételét, javaslatát kérem, kifejteni szíveskedjék:

.....
.....
.....

A disszertációmban a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat hatékonyabb működésére irányuló elképzeléseket kívánom elemezni. Válaszait köszönöm szépen, azok nagyban hozzájárulnak álláspontom kialakításához.

Békéscsaba, 2014. július 15.

Tisztelettel:

.....
Tímár Tamás mk. tű. szds.
doktorjelölt, kutató

A KMSZ beosztotti állományának összesített véleményei néhol egyezést mutatnak a megyei tűzoltósági főfelügyelőkével, de van, ahol különbség körvonalazódik. A struktúrával kapcsolatos álláspontban az állomány 63,77%-a szintén változtatna a jelenlegi irányítási rendszeren, ami összecseng a főfelügyelők véleményével. Továbbá szintén egyezés, hogy az ebben a körben megkérdezettek 93,62%-ának véleménye szerint a KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, illetőleg a káreseményekkel foglalkozzon. A létszámra vonatkozó kérdésben az állomány határozott állásponton van: 1 válaszadó írta be, hogy 1 fő elegendő, míg 82,98% szerint 2 fő, 14,89% szerint 3 fő napi szolgálati létszám szükséges. Ebből egyértelmű fejlesztési igényre lehet következtetni. Az illetékességi terület kérdésében 59,57% nyilatkozott arról, hogy a megye illetékessége legyen, ami hasonló a főfelügyelőkével. A gyakorlatok vonatkozásában színes eredmény született. A tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlat (89,36%), a szituációs begyakorló gyakorlat (76,6%) és a megyei ellenőrző gyakorlat (59,57%) esetében a KMSZ állomány inkább szervező szerepet töltene be, míg a katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat (76,6%) és a vezetési törzsgyakorlat (85,1%) vonatkozásában jellemzően résztvevő lenne a KMSZ. Ezt az irányvonalat elemezve meghatározható a gyakorlatok rendszerével kapcsolatos fejlesztés.

A jelentési kötelezettség kapcsán az állomány a megyei műveletirányítási ügyeletnek (70,21%) vagy a megyei tűzoltósági főfelügyelőnek (23,4%) jelentene leginkább, ami igazán gyakorlatias megközelítés, hiszen a szabályok alapján a megyei fő- és műveletirányító ügyelet felé történik a forgalmazás, viszont távbeszélőn a kiegészítő információkról szintén jelenteni kell.

A KMSZ állományának képzéseit tekintve 10,64% nyilatkozta, hogy elegendő a főügyeleti osztályvezető által szervezett, 25,53% szerint még szükséges az önképzés is, 27,66% véleménye, hogy ezeken felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket, illetőleg 55,32% mondta, hogy a továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van. Így tehát kijelenthető, hogy a képzések rendszere is fejlesztésre szorul.

A helyszíni szemle kérdésében közel döntetlen lett az eredmény: a tűzoltósági felügyelő (44,68%) és munkaidőn kívül a KMSZ (46,80%), ami lényegében azóta megváltozott, hiszen a KMSZ manapság a KMSZ folytatja le a helyszíni szemlét.

A kérdőív eredményei alapján kialakított álláspontom határozza meg az általam megfogalmazott fejlesztések irányait.

3.2.4. Szakmai kérdőív

A megyei tűzoltósági főfelügyelők, a megyei főügyeleti osztályvezetők és a KMSZ beosztotti állomány részére készített kérdőívek differenciáltan mutatnak eredményeket. Így indokolt volt egy közös, szakmai kérdéseken alapuló, összesített kérdőív készítése, amelynek kitöltése elektronikus formában történt. A felmérés aktuális, 2018. évre vonatkozó adatokat mutat és az érintett beosztásokat betöltő állomány véleményét tükrözi. A szakmai kérdőív értékelhető eredménye az értekezés **IV. számú függeléke**. A kiküldött kérdőívet 60 fő töltötte ki (a nem kötelező kérdésekre nem mindenki válaszolt).

Szakmai Kérdéssor⁶⁴

Tisztelt Kollégák! A doktori képzés felméréséhez készített kérdéssor a Megyei Tűzoltósági Főfelügyelők / Megyei Főügyeleti Osztályvezetők / Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálatok állománya részére készült. A kérdéssort a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szakmai vezetése jóváhagyta.

Ezúton kérem, hogy válaszaival járuljon hozzá a felmérésem eredményéhez. A kitöltés 10-15 percet vesz igénybe és teljesen anonim. (A * mező kötelezően kitöltendő)

1. A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat szolgálati elöljárója a főügyeleti osztályvezető, a megyei főfelügyelőség szakmai irányítása mellett. Ezzel kapcsolatban melyik állítással ért egyet leginkább? *
 - A jelenlegi struktúra megfelelő.
 - Jobb lenne, ha a KMSZ a megyei főfelügyelőség alá tartozna.
 - Jobb lenne, ha a KMSZ a megyei tűzoltósági főfelügyelő közvetlen irányítása alatt lenne.
2. A KMSZ szakmai tevékenységével kapcsolatosan Ön melyik állítást preferálja? *
 - A KMSZ állományát be kell vonni az ipabiztonsági és polgári védelmi tevékenységekbe is (veszélyes anyagok szállításának ellenőrzése, mentőcsoporthoz tevékenységei, stb.)
 - A KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, illetőleg a káreseményekkel foglalkozzon.

⁶⁴ Forrás:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScvJLPdJEiHbu12e85iqVLovay0CI67H7bpCmkVrjSr5LRLwQ/viewform>; letöltés ideje: 2018.04.30. Készítette: a szerző

3. A KMSZ működési területét tekintve... *
 - Megfelelő, hogy a KMSZ működési területe a megye illetékességi területe.
 - Jobb lenne, ha a KMSZ működési területe a megyében lévő tűzoltóságok működési területeivel megegyező terület lenne.

4. A KMSZ továbbképzését tekintve... *
 - Elegendő a főigazgatói osztályvezető által szervezett.
 - Az előírtan felül még szükséges az önképzés is.
 - Az előírtan és az önképzésen felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket.
 - A továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van.

5. Tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlatok kapcsán: * (a KMSZ szervezze vagy résztvevő legyen)
 Katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlatok kapcsán: * (a KMSZ szervezze vagy résztvevő legyen)
 Vezetési törzsgyakorlatok kapcsán: * (a KMSZ szervezze vagy résztvevő legyen)
 Területi szintű ellenőrző gyakorlatok kapcsán: * (a KMSZ szervezze vagy résztvevő legyen)

6. Milyen típusú és évjáratú a KMSZ jármű? *

7. Ön szerint mennyi a szolgálat szükséges napi létszáma optimális esetben? *
 - Egy fő is el tudja látni a szolgálatot.
 - A kettő fő minden szolgálati nap szükséges.
 - Három fő szükséges.

8. Hány fő a KMSZ létszáma a megyében? * 5 fő - 6 fő - 7 fő - 8 fő - 9 fő

9. A KMSZ helyettesítése: (szükséges vagy nem szükséges)
 A KMSZ helyettesítését (ha van ilyen) kik végzik?

10. A KMSZ állomány közül mennyien rendelkeznek "megfelelő tűzvizsgálói tapasztalattal"? *
 - Mindenki.
 - Minden szolgálati napon legalább egy fő.
 - Nem minden szolgálati napon valósul meg, hogy a megfelelő tapasztalatú tűzoltó adjon szolgálatot.

- A KMSZ állomány közül mennyien rendelkeznek előírt tűzvizsgálói végzettséggel?
 *
 - Mindenki.
 - Minden szolgálati napon legalább egy fő.
 - Nem minden szolgálati napon valósul meg, hogy a megfelelő végzettségű tűzoltó adjon szolgálatot.

11. Megítélése szerint milyen módon lehetséges a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat fejlesztése, valamint mely változások váltak szükségessé a tevékenységrendszerrel illetően?

A szakmai kérdőívet kitöltők véleménye valamely pontokon egyezést mutat az előző kérdőívekével. A nyilatkozók 91,7%-a változtatna a jelenlegi struktúrán, ami hasonló az előző eredményekhez. A megkérdezettek 85%-ának véleménye szerint a KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, ami szintén meghatározó. Az illetékességre vonatkozó arány 60%-40%, ami szinte azonos az előzőkével. A szakmai állomány 16,7% szerint szükséges az önképzés, 16,7% véleménye, hogy ezeken felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket, illetőleg 60% mondta, hogy a továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van, tehát szükséges a képzési fejlesztés is.

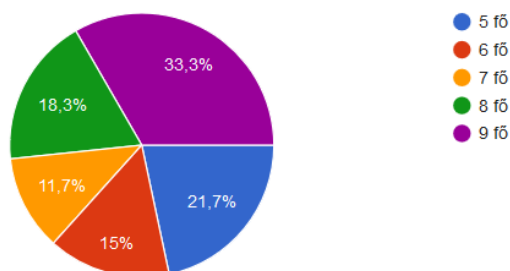
A gyakorlatok vonatkozásában a szakmai álláspontok alapján a tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlat (66,7%) esetében a KMSZ állomány inkább szervező szerepet töltsön be. Továbbá a katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat (90%) és a vezetési törzsgyakorlat (86,7%) vonatkozásában a KMSZ résztvevő legyen. A területi ellenőrző gyakorlatok kapcsán a szakmai kérdőív eredménye: 61,7% résztvevő, míg 38,3% szerint a KMSZ szervező megbízást kapjon. Ezt az irányvonalat elemezve meghatározható a gyakorlatok rendszerével kapcsolatos fejlesztés.

A KMSZ gépjárművek vonatkozásában több típus és évjárat felmerült. Jellemzően Ford Ranger a KMSZ autó, de van több féle Nissan, több féle Mitsubishi és Mercedes is. A legrégebbi jármű 1996-os, míg a legfiatalabb 2017-es évjáratú. Ezekből az adatokból egyértelműen látszódik a fejlesztés igénye.

A létszám kérdésében nem meglepő az eredmény: a szakmai állomány 91,7%-a gondolja úgy, hogy a napi szolgálati létszámnak legalább 2 főnek kell lennie. Ebből az aspektusból a létszámfejlesztés igen időszerű.

Hány fő a KMSZ létszáma a megyében?

60 válasz

28. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

Az ábrán jól látható, hogy a válaszok alapján a területi szervek 1/3 részénél megfelelő a létszám, viszont, ha azt nézzük, hogy minden ötödik helyen csak 5 fő a létszám és van egy 15%-os adat is, ahol csak 6 fő a KMSZ létszám, akkor az körvonalazódik, hogy a folyamatos feltöltések mellett további állománybővítésre van szükség. Mindehhez csatlakozik az az eredmény, amely szerint a KMSZ-ek 55%-ánál szükséges a helyettesítés. Ezeket a helyettesítéseket HTP és KŐ parancsnokok, helyettesek, a főügyeleti osztály állománya, főügyeletesek, kirendeltségi felügyelők végzik, de olyan megye is van, ahol a szolgálatparancsnoki állomány is lehet KMSZ. Ezen a területen igen eltérőek a megoldások. A tűzvizsgálattal kapcsolatos válaszokból kiderül, hogy az állomány nagyobb része rendelkezik megfelelő végzettséggel, mint tapasztalattal.

A szakmai kérdőív eredményeinek további értékelése és elemzése szerves része az általam kifejtett fejlesztési lehetőségeknek.

3.3. KÜLFÖLDI TAPASZTALATOK

A '**Disaster Management Operational Service**', azaz a KMSZ több nemzetközi fórumon is bemutatásra került. *The Hungarian Disaster Management Operational Service* címmel jelentettem meg cikket az International Firefighter Magazine-ban. [103] A folyóiratban bemutattam a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálatot, amely angolul Disaster Management Operational Service (DMOS). A cikkben taglaltam a szervezeti egység tevékenységrendszerét, bemutattam az egység alkalmazhatóságát és statisztikai adatait. Tóth Tibor tűzoltó dandártábornok úrral közösen írt tanulmányunkat a Magyar Rendészet szakmai folyóirat közölte le, *The Disaster Management Operational Service* címmel. [104] Ebben a tanulmányban a magyar katasztrófavédelem beavatkozó egységein keresztül mutattuk be a KMSZ-t, valamint elemzésre kerültek a kárterületi beavatkozások, a biztonsági tényezők, valamint a KMSZ ellenőrzési tevékenysége is. Ezen felül lehetőségem nyílt cikket megjelentetni *Extra Back-Up For When You Need It* címmel a Fire & Rescue magazinban. [117] A cikkben bemutattam a magyar rendszert, részleteztem a KMSZ (DMOS) tevékenységét, felépítését és a katasztrófavédelmi apparátusban betöltött szerepét. A szaklapot Angliában szerkesztik és nyomtatják, és Európában, az Amerikai Egyesült Államokban, valamint világszerte forgalmazzák.

Nemzetközi viszonylatban megvizsgálva a tűzoltásban résztvevő irányítókat viszonylag eltérő képet kapunk. Szakmai pályám során szerencsére lehetőségem nyílt több európai ország tűzvédelmi struktúráját is elemezni. Több helyen az önkéntesség irányába történnek fejlesztések, viszont az irányítás minden esetben hivatásosok végzik. Németországban és Ausztriában már hagyománya van a bevetés-irányító járműveknek is, ahol a nagyobb kiterjedésű káresetek felszámolásánál kerülnek alkalmazásra. Alapvetően két fajta van: Az első a 3,5-4,2 tonna össztömegű, furgonokból kialakított bevetés-irányító jármű (a helyi tűzoltóságokon) és a 7,5-12 tonna össztömegű nagy bevetés-irányító jármű, amely a körzetközpontokban teljesít szolgálatot. Az összkerék-hajtás és a kimagasló technikai felszereltség elengedhetetlen. Ideális eset egy 3-4 fő részére kialakított, irodaszerű tér, ahol az irányításhoz szükséges informatikai és kommunikációs eszközök és dokumentumok el vannak helyezve, a gépjármű hátsó részében pedig az irányításhoz szükséges kiegészítő felszerelések vannak. A katasztrófavédelem egyes megyei szerveinél a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység (KSE) gépjárműi hasonló paraméterekkel bírnak.

Vannak országok (pl.: Anglia), ahol az operatív irányítás a „8 órás” vezetői beosztásokhoz rendelt feladat, ami azt jelenti, hogy a munkaidőben a vezetők vonulnak a jelentősebb eseményekhez. Munkaszüneti napokon, ünnepnapokon és munkaidőn kívül pedig a kijelölt ügyeletes tiszt köteles vonulni a tüzeset helyszínére. Angliában a tűzoltó vezetői beosztások a következők: csapatvezető (Brigade Manager) irodavezető (Chief Fire Officer), területi parancsnok (Chief Fire Chief) és annak helyettese (Assistant Chief Fire Officer). [125] A kárterületi irányítás beosztásai:

- Területkezelő: a szervezet igazgatóságának vezetője;
- Csoportvezető: szakértő a műveletek és képzés területén;
- Állomáskezelő: egy vagy több tűzoltóállomást irányítanak;
- 'Watch Manager': megfigyelő szakértő;
- Személyzetkezelő: kisebb feladatok, megbízások felelőse;
- Beosztott tűzoltó: a beavatkozást végző.

Ebben a szisztémában kiépített rendszerben csoportvezető beosztás hasonlít a legjobban a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat állományának beosztásához, ha a káreseti tevékenységet nézzük. A hétköznapi feladatellátást tekintve viszont a területi parancsnok a KMSZ brit megfelelője.

Írországban 'működési összekötő' beosztás van rendszeresítve. Ebben a pozícióban szolgálatot teljesítő tűzoltó a tűzmelegelőzési tevékenység során szerzett információkat az operatív beavatkozás előírásaiba építik be, így hatékonyan segíthetik a tűzoltóságokat a törvényben előírt kötelezettségeik teljesítésében. Az káresemény előtti tervezési tevékenység, a tűzmelegelőzési szemlélettel hasonló alapon elsőbbséget élvez. A tűzvédelmi tevékenység során szerzett rutinszerű, releváns információkat az érintett beavatkozó állomány rendelkezésére kell bocsátani ('Prefire Planning tevékenység'). [126]

Kanadában az irányító, felügyeleti szerepek és felelősségek nem igényelnek külön beosztásokat a vezetői állományban, a funkcionális személyzet vezetőinek a szükséges speciális készségeket és képzést külön biztosítják. Minden szervezeti egységnek meg kell határoznia a képzett személyek számát az általa nyújtott 'szolgáltatási szint' és működési igények alapján. A szervezeti egységek működési irányelvei alapján választják meg a felügyeleti pozíciókra vonatkozó funkcionális készségeket és képzési követelményeket, az adott tűzoltó tisztviselő és az operatív parancsnoki szerepekhez igazodva. A Kanadában rendszeresített beosztások közül a 'csapatvezető' (incident command) felel meg a KMSZ tevékenységi köréhez leginkább (alapfeladata a kiképzett tűzoltók csoportjának vezetése tűzoltási feladatok elvégzésében, a szervezeti szintű szolgálati szintre vonatkozóan). A csapatvezetőkre vonatkozó követelményeket a nemzeti szabványok és az irányelvek szakaszai tartalmazzák. Alapvetően a beavatkozási (fire officer) és a tűzvizsgálói (emergency scene manager) tevékenységek elhatároltak egymástól, ami a magyartól eltérő példa. [113]

Az Európai Unió finanszírozásában megvalósuló „Exchange of Experts Programme” projekt a tagállamok katasztrófavédelmi szakértőinek nyújt lehetőséget tanulmányutakon, konferenciákon való részvételre. 2016-ban egy munkatársammal lehetőségem nyílt **Spanyolországban, Madridban** részt venni egy szakértői csereprogram keretei között megvalósult tanulmányúton, amelynek egyik célja volt elemezni a spanyol tűzoltóság felépítését, rendszerét és technikai hátterét. A tűzoltósági szakterület vonatkozásában a Madrid tűzoltóságain tett látogatások, a vezetői találkozók, előadások, a bejárás a madridi műveletirányításon, valamint az irányítókkal és beavatkozókkal történt megbeszélések alapján szereztem tapasztalatokat. A fővárosok katasztrófavédelmi rendszerei között rengeteg hasonlóság, de ugyanakkor sok különbség is mutatkozik. A szakterületet érintően a

spanyol KMSZ témavizsgálatát is elvégeztem, amelyből megállapítható, hogy a nemzetközi példák közül a madridi tűzoltóság rendszerében létrehozott operatív irányítói szolgálat hasonlít a legjobban a KMSZ felépítésére, így ezt a rendszert kívánom részletesebben kidolgozni.

Madridon belül a tűzoltóság vonatkozásában négy térség van, minden térségben 3 tűzoltóság (1 központi és 2 kerületi), összesen 12 parancsnokság. A lakosságszám: 3,2 millió. A fővárosban 1600 tűzoltó teljesít szolgálatot, az éves vonulások száma: 22500 eset. A madridi tűzoltóságokon a napi szolgálatot teljesítő állomány vezetője a szolgálatparancsnok. Minden tűzoltóságon két fecskendő (8 fő + 6 fő), egy magasból mentő (3 fő) és a speciális egységek szereit vonultathatók. A szolgálat 24 órás, a váltás reggel 9 órakor van. A beosztottak éves órakerete: 1662 óra.

14. SZÁMÚ KÉP: Madrid tűzoltóságán rendszeresített beosztások sisakjai [105]

Három parancsnokságnak van egy ügyeletes vezetője (sub-officer, ami a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat – KMSZ megfelelője). Vonulásra kötelezett életveszély esetén, nagyobb tüzeknél, több szintes épületeknél, vagy ha konzultációra kéri.

A 'sub-officer'-i szolgálat létszáma 3 fő:

- 1 fő sub-officer (KMSZ vezető) – mérnöki, építész vagy statikus végzettség kötelező;
- 1 fő beosztott tűzoltó, aki „hírvivő”-i feladatokat lát el (forgalmazás, eligazítás);
- 1 fő speciális sofőr, aki „háttérparancsnok”-i feladatokat lát el, a logisztikáért felel, és a később kiérkező egységeket irányítja.

Szolgálati gépjármű: Land Rover Discovery. A szolgálat ellátás a részükre: 24 órás szolgálatokat látnak el, éves szinten 40 szolgálat, továbbá napi 7 órában végzik az adminisztratív és irányítói feladatokat, évente 110 napon (így az éves órakeret: 1730 óra).

Amennyiben a káreset nagyobb kiterjedésű és a fenti egységek nem elegendők, úgy további egységeket riasztanak, de minden parancsnokságon kell „maradnia” készenléti szernek, azaz fontos a területvédelem. Ebben a több tűzoltó-parancsnokságot érintő káresemény esetében a következő vezető, aki a kárhelyszínre megy az Officer vagy sub-Inspector, ami a tűzoltósági főfelügyelő megfelelője. A vonulási területe Madrid területének a fele. Egyszerre vonul 3 fő (+ beosztott és speciális gépjármű-vezető), szolgálati gépjármű: Land Rover Discovery. Szolgálat ellátásuk 12 órás, azaz 12 óra nappal a parancsnokságon, majd 12 óra folyamatos készenlét parancsnokságon kívül. A váltásuk hetente történik.

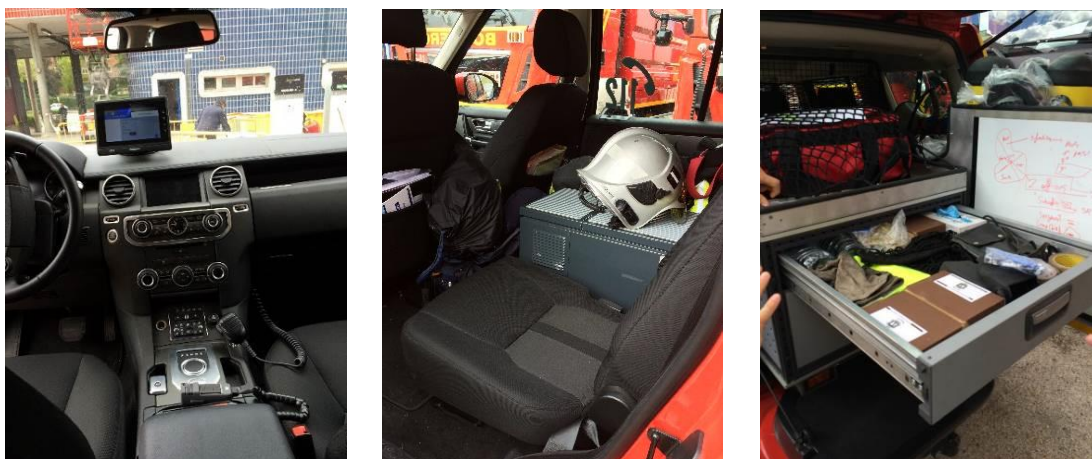

15. SZÁMÚ KÉP: Madrid tűzoltóság vonulásra kötelezett felsővezetőinek járművei

65

Felettük „M0 és M1” elnevezésű beosztás van, ami nálunk az igazgató és igazgatóhelyettes megfelelője. Ők irodai tevékenységet látnak el, de ha Madridra kiterjedő káreset van, akkor vonulnak. Négy területre szakosodnak: koordináció, tervezés, megelőzés és beavatkozás. Egyszerre vonul 3 fő (+ beosztott és speciális gépjármű-vezető), szolgálati gépjármű: Land Rover Discovery. Tehát Spanyolországban a három tűzoltóságként, 24 órás szolgálatot teljesítő vezető (KMSZ) és a nagyobb kiterjedésű káresethez vonuló felsővezető, a riasztást követően szolgálati gépjárművel vonul a helyszínre. Minden esetben a járművel vonuló létszám 3 fő.

⁶⁵ Készítette: a szerző

16. SZÁMÚ KÉPEGYÜTTES: Madrid tűzoltóság KMSZ jármű felszereltsége ⁶⁶

A beépített GPS navigáció összeköttetésben van a műveletirányítással, így a riasztás nyugtázását követően az útvonaltervezés automatikus. Az irányító hátul ül, folyamatosan gyűjti és értékeli az információkat, vonulás közben folyamatosan figyelemmel kíséri az események alakulását, majd a kárhelyszínen átveszi az irányítást. A speciális kiképzésen és vezetéstechnikai tréningen átesett gépjárművezető a forgalomra és a kéklámpás vonulásra figyel, majd a kiérkezést követően a logisztikai feladatokat látja el. A beosztott (jobb egyben vonuló) tűzoltó kezeli a rádiókat, végzi a hírforgalmazást, eligazításokat tart, tulajdonképpen a KMSZ parancsnok utasításainak és intézkedéseinek a végrehajtója.

A gépjármű felszereltsége hasonló az itthon használt tűzoltás-vezetői járművekéhez, illetőleg a KMSZ autókéhoz (hőkamera, gázérzékelő, egyéni védőfelszerelések, légzők, revitox, intelligens navigáció, dokumentumok, beépített számítógép, élelem, víz, stb.). Minden beosztáshoz ugyanolyan járművet rendeltek. A megkérdezett vezető elmondása szerint a leghasznosabb felszerelés az előhúzzható, laminált felület, amire filctollal írnak és rajzolnak, így gyors és egyértelmű az információk értékelése, az eligazítás és a feladatszabás.

⁶⁶ Készítette: a szerző

3.4. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK

A szakmai tapasztalataim alapján, a jogszabályok és szabályzók elemzése, a tevékenységrendszer tanulmányozása, az adatok, statisztikák értékelése, valamint a tanulmányutakon szerzett élményeim alapján megállapítom, hogy vannak olyan területek, amelyek fejleszthetők, módosításokat eszközölve hatékonyabbá tehetők.

A KMSZ feladatainak végrehajtásával és szolgálat ellátásával kapcsolatosan kidolgozott fejlesztési lehetőségek az alábbi témákban tartalmaznak megállapításokat:

- **A szervezet irányítási rendszere**
- **Létszámkérdés**
- **Ellenőrzések rendszere**
- **Gyakorlatok rendszere**
- **Tűzvizsgálat fejlesztése**
- **Az Operatív törzsben történő alkalmazás lehetőségei**
- **Felszerelések**
- **Rendszeranomáliák**
- **Képzési fejlesztés**

A fejlesztési lehetőségek több szervezettel kapcsolatos javaslatot, konkrét innovációs irányt és bevezetendő dokumentum részleteit tartalmazza. Az irányítási rendszer átalakítása aktuális és szakmai, míg a létszám kérdése tudományos problémaként is értelmezhető. Az ellenőrzések rendszerénél azonos dokumentumrendszer bevezetése a cél, míg a gyakorlatok esetében új irányelv helyezhető kilátásba. A tűzvizsgálat rendszere folyamatosan változik, annak további fejlesztése szükséges. Az operatív törzsben történő alkalmazás kapcsán módosító javaslataim vannak, szintúgy a felszerelések tekintetében. A rendszer működése közben feltárt anomáliák megszüntetésére véleményem szerint a szabályzók módosítása a megoldás. A képzési és továbbképzési rendszer fejlesztése folyamatos, de az állomány visszajelzése alapján nem elégséges.

3.4.1. Szervezeti és irányítási rendszer

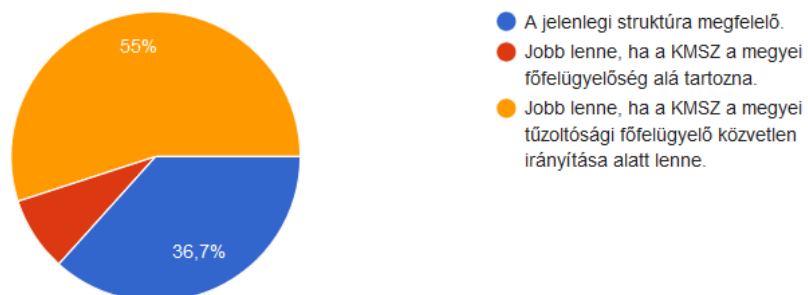
A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatok legfőbb profilja a mentő tűzvédelem szakterületi irányítása és a beavatkozások reagálása. A megyei tűzoltósági főfelügyelők körében végzett felmérésem alapján, kijelenthető, hogy inkább részesítik előnyben azt a strukturális kialakítást, ahol a KMSZ a főfelügyelő közvetlen irányítása alatt van (a főfelügyelők 45,45%-a), vagy a teljes főügyeleti osztályt irányítanak (40,90%).

Az irányítást a szakterületek főfelügyelői az osztályvezető útján látják el, viszont a tűzoltósági főfelügyelők inkább azt igényelnék (87,5%-ban), hogy a KMSZ csak a tűzvédelem területén végezze feladatát. A káreseti jelentések kapcsán leginkább a tűzoltósági főfelügyelő (70,83%), illetőleg a megyei igazgatóhelyettes (29,16%) személyének teljesítené kötelezettségét a KMSZ.

A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat állománya körében végzett felmérésem alapján, a kérdésekre adott válaszokból kiderül, hogy a beavatkozási KMSZ állomány szintén azon a véleményen van, hogy a tűzoltósági főfelügyelő irányítása megfelelőbb lenne (51%), valamint a feladatok előírásai célirányosan a tűzoltósági szakterületre korlátozódjanak (93,62%). A káreseteknél történő visszajelzések és jelentések tekintetében a KMSZ-esek inkább a műveletirányításon szolgálatot teljesítő kollégák felé továbbítanak az információkat, melynek az lehet a legfőbb indoka, hogy a műveletirányítás meghatározott intézkedési sorok alapján jelent (tehát meg van szabva, hogy mikor kinek kell jelenteni).

A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat szolgálati előjárója a főügyeleti osztályvezető, a megyei főfelügyelőség szakmai irányítása mellett. Ezzel kapcsolatban melyik állítással ért egyet leginkább?

60 válasz

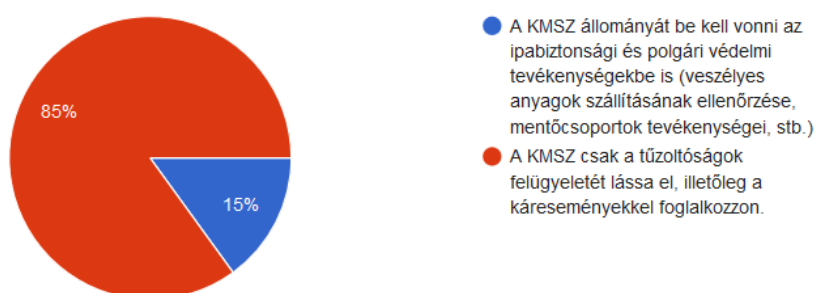

29. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

A szakmai kérdőívet kitöltők, vagyis a megyei tűzoltósági főfelügyelők, a főügyeleti osztályvezetők és KMSZ beosztotti állománya szerint jobb lenne (55%), ha a KMSZ a főfelügyelő közvetlen irányítása alatt teljesítene szolgálatot, 8,3%-uk a főfelügyelőség alá integrálná a KMSZ-t, illetőleg 36,7% szerint megfelelő a jelenlegi struktúra. Ez összecseng a két másik kérdőív eredményével.

A KMSZ szakmai tevékenységével kapcsolatosan Ön melyik állítást preferálja?

60 válasz

30. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

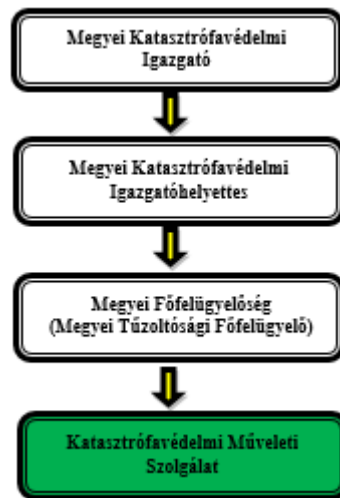
Mint látható, abban is egyetértés van, hogy a KMSZ a tűzoltóságok felügyeletét és a káresemények felszámolását végezze, amely szintén hasonlít a főfelügyelői és KMSZ beosztotti kérdőívek eredményéhez.

A szakmai irányítás a vezetők útján történik, ahol a KMSZ szolgálati elöljárói [22]:

- igazgató;
- igazgatóhelyettes;
- megyei főügyeleti osztályvezető.

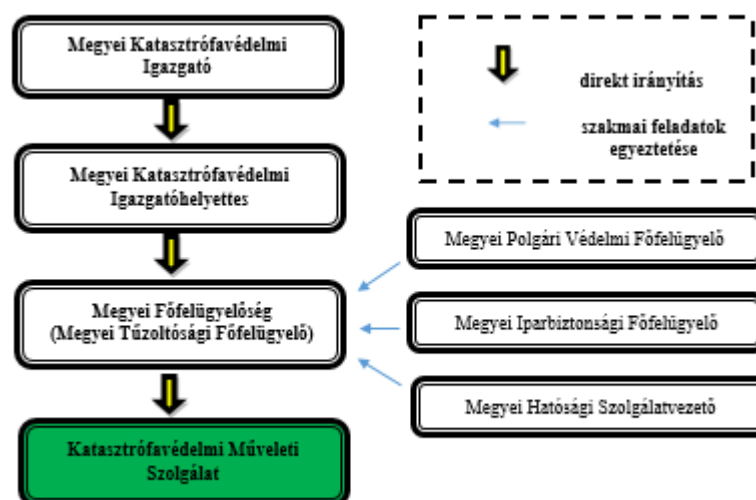
Ugyanakkor a KMSZ riasztástól eltérő alkalmazására a tűzoltósági főfelügyelő utasítására is sor kerülhet, valamint jellemzően a megyei tűzoltósági főfelügyelővel tartja a kapcsolatot az operatív egység. A vezetéssel szemben támasztott legfontosabb követelmények: folyamatosság, szilárdság, következetesség, rugalmasság, előrelátás, operativitás és tervszerűség. [83] Az igazgató és a helyettese értelem szerűen irányíthatják a KMSZ-t, de több egység van, ahol a főügyeleti osztályvezetőnek nincs vonulási kötelezettsége, tehát az operativitás nem valósul meg. Továbbá véleményem szerint nonszensz, hogy a KMSZ-nek a megyei tűzoltósági főfelügyelő nem szolgálati elöljárója.

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat szakirányításával kapcsolatban az alábbi irányítási modellt dolgoztam ki:

31. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ elképzelt szervezeti struktúrája ⁶⁷

A szervezeti átalakítással a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, mint szervezeti elem a Megyei Tűzoltósági Főfelügyelő közvetlen irányítása alá kerülne. A főfelügyelő készítené a szolgálati beosztást és havi munkatervet is, bár ezek a feladatok a KMSZ állományán belül is kivitelezhetők. A feladatszabás kapcsán együttműködésben végezné tevékenységét a többi főfelügyelővel és a hatósági szolgálat vezetőjével.

32. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ irányításának elképzelt struktúrája ⁶⁸

⁶⁷ Készítette: a szerző

A vázolt irányítás megvalósulásával a Megyei Tűzoltósági Főfelügyelő direkt irányításával működne a KMSZ. A szakterületek főfelügyelői előzetes egyeztetés után határoznák meg feladatokat, amiket a Tűzoltósági Főfelügyelő szab ki. A polgári védelmi kapcsolódó feladatok (lakosságvédelmi intézkedések) és az iparbiztonsági tételek (veszélyes anyagokkal kapcsolatban, veszélyes üzemek, ADR-RID-ADN-ICAO ellenőrzések) meghatározásán túl a hatósági szakterülettel is fontos a konzultáció, hiszen a tűzvizsgálat (vagy egyéb helyszíni hatósági ellenőrzés) is a KMSZ munkaköréhez tartozik.

Az ábrázolt irányítási struktúra ismérvei:

- közvetlen megyei tűzoltósági főfelügyelői irányítás (egy irányú vezetés);
- káreseményeknél egyértelmű a jelentési kötelezettség iránya;
- direkt feladatszabás;
- a szolgálatot teljesítő KMSZ a főfelügyelő feladataiból részt tudna vállalni (beszámolók, jelentések, összefoglalók, kimutatások készítése, ellenőrző gyakorlatok szervezése, tűzoltóságok és tűzoltó egyesületek felügyelete);
- a megyei főügyeleti osztályvezető megosztottságának kiküszöbölése (a főügyeletek és műveletirányítási ügyeletek irányítása miatti többletfeladatok kezelésére).

Az általam vázolt irányítási modell megalkotásában leginkább a szakmai tapasztalataim és a kérdőívek eredményei kaptak hangsúlyt. Amennyiben a főfelügyelőség alárendeltségébe kerülne a KMSZ, úgy hasonló helyzet alakulna ki, mint a Katasztrófavédelmi Mobil Labor esetében. A KML szakmai irányítása a megyei iparbiztonsági főfelügyelő hatásköre, viszont a vezénylest és feladatszabást mindhárom főfelügyelőnek jóvá kell hagynia.

3.4.2. Létszám

A KMSZ kapcsán a létszámkérdés a megalakulás óta problémát jelent. Jelen pillanatban a szolgálatok 1/3 része van feltöltve, a többi megyében helyettesítésekkel vagy 1 fős napi szolgálatokkal oldják meg a dolgot. A BM OKF intézkedés napi minimum létszámként 2 főt ír elő, ami tényszerűen nem valósul meg országosan.

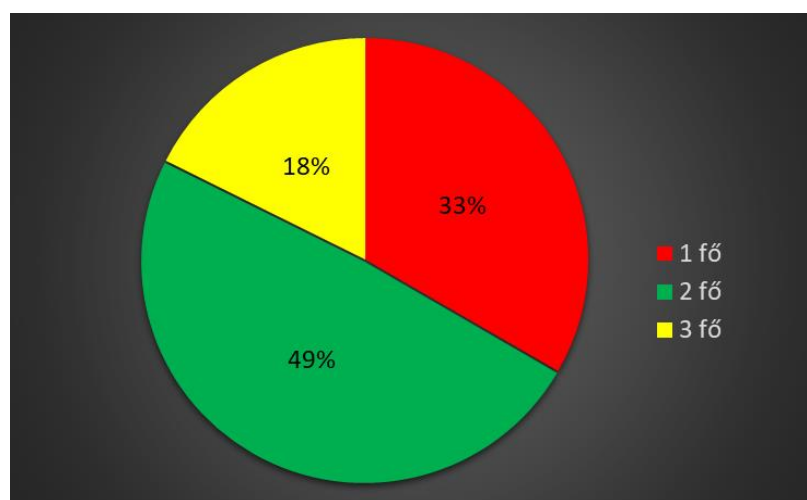
⁶⁸ Készítette: a szerző

A KMSZ riasztása esetén (az adott tűzoltóság Tűzoltási- és Műszaki Mentési Adatlap/TMMA/-hoz kapcsolódva) a gépjármű mozgásának adataival kitöltött Szer Adatlapot készít, és azt az elektronikus rendszerben rögzíti. A káreseményeknél történő beavatkozások információi az adatszolgáltatási programból lekérdezhetők. A KMSZ szeradatlapokat összesítve minden egyes szolgálat vonulását tekintve az alábbi számadatokat kapjuk:

KMSZ vonuló létszám	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 fő	943	1304	814	739	960	854
2 fő	805	1601	1597	1113	1448	1671
3 fő	336	637	549	437	488	518

14. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A KMSZ vonuló létszámadati éves bontásban⁶⁹

A rögzített adatokból kiderül, hogy az éles káreseményekhez riasztott KMSZ egységek az esetek harmadában **csak 1 fővel vonulnak**.

33. SZÁMÚ ÁBRA: A KMSZ vonuló létszámadati százalékos bontásban⁷⁰

A hat év összesített adatait szemléltető ábra mutatja, hogy a létszámkérdés alapvetően határozza meg a KMSZ hatékonyságát, bevetettségét és a kárhelyszíni tevékenységét, továbbá riasztást követően a vonulás stádiumában is jelentkeznek

⁶⁹ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

⁷⁰ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

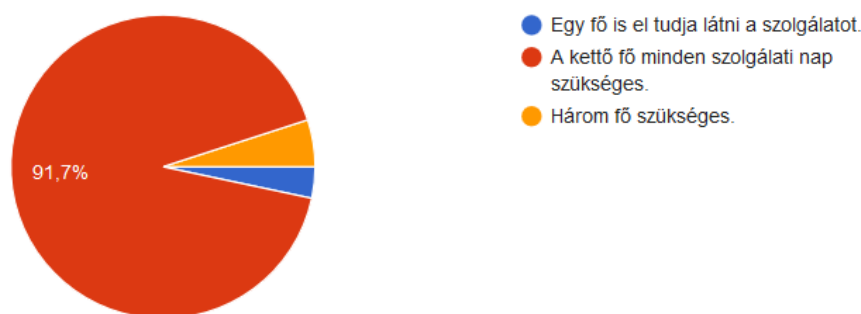
feladatok, amit megkülönböztető jelzés használata mellett lehetetlen kivitelezni. A statisztikai adatok egyértelműen mutatják, hogy minden harmadik káresetnél az előírtnál kevesebb létszám végzi a beavatkozás irányítását. Az ábrán szereplő adatok a 2012-2017 közötti időszakban megkezdett vonulásokat jelenítik meg, ami részletezve 5614 vonulást jelent 1 fővel, 8235 vonulást 2 fővel és 2965 vonulást pedig 3 fős KMSZ létszámmal. **A szolgálat 2012. évben történt megalakítása óta az összes riasztás adatai alapján kiderül, hogy a káresetek 1/3-ához egy fővel történik a vonulás.**

A főfelügyelői kérdőív alapján 87,5% szerint kettő fő minden szolgálati nap szükséges, míg 12,5% úgy véli, hogy három fő szükséges (senki sem gondolja úgy, hogy 1 fő is el tudja látni a szolgálatot a KMSZ). A beosztotti állomány véleménye hasonló, ott 82,98% mondja, hogy 2 fő kell minden szolgálatba és 14,89% szavazott a 3 főre.

Fontos kiemelni, hogy a 3 fős szolgálat nem adható ki az állománytáblában szereplő 9 fős KMSZ összlétszámmal, de a napi 2 igen. Továbbá meg kell jegyezni, hogy értelem szerűen a fővárosi egység nem sorolható ide, hiszen ott más paraméterekkel dolgoznak.

Ön szerint mennyi a szolgálat szükséges napi létszáma optimális esetben?

60 válasz

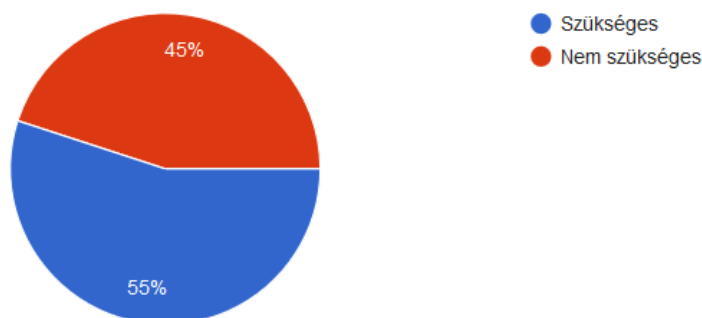

34. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

A szakmai kérdőív válaszai alapján a 2 fő napi szolgálai létszám szükséges. A válaszadók 91,7%-a van azon a véleményen, hogy az intézkedéseknőben előírtak megfelelőek, de biztosítani kell a feltételeket.

A KMSZ helyettesítése:

60 válasz

35. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

Ahol nincs teljes létszám, ott vagy túlóra keletkezik, vagy helyettesítéssel adják ki a szolgálatokat. A szakmai kérdőív eredménye szerint a KMSZ-ek 55%-ánál szükséges a helyettesítés, amelyeket HTP és KŐ parancsnokok, helyettesek, a főügyeleti osztály állománya, főügyeletesek, kirendeltségi felügyelők végeznek, de olyan megye is van, ahol a szolgálatparancsnoki állomány is lehet KMSZ. Amennyiben a tűzoltósági felügyelőket beosztják, akkor az szakmai döntésnek minősülhet, továbbá ha a főügyeleteseket, műveletirányítókat 'vezényelnek' a KMSZ-be, nem parancsnoki pozícióba, akkor az is üdvözlendő, hiszen a helyettesítő állomány újszólván továbbképzésen vesz részt, szélesíti látókörét, mélyíti tudását. Viszont azt nem szabad elfelejteni, hogy a KMSZ nem ezért került megalkotásra, továbbá lehetséges olyan szituáció, amikor mindkét KMSZ tűzoltó rutinjára, tapasztalatára és szakmai tudására van szükség.

A KMSZ vonatkozásában vett tűzoltójármű vezető, a közúti jármű kezelésére beosztott tűzoltó. A tűzoltójármű vezető, gépkezelő kötelessége riasztáskor a járművet vonulásra kész állapotba helyezni és vonulás során megtartani a KRESZ vonatkozó előírásait, továbbá emberélet, a jármű és a felszerelés veszélyeztetése nélkül a helyszínre érkezni. Ezen felül törekednie kell arra, hogy a járművel ne akadályozza a közúti forgalmat, a később érkező rajok felvonulását és bevetését, oltóanyaggal való táplálását. [47]

A vonulás: a riasztott tűzoltó erők és eszközök riasztáskori tartózkodási helyének elhagyásától a jelzésben meghatározott esemény helyszínére érkezéséig tart. A vonulást a megkülönböztető fény- és hangjelzés egyidejű használatával, a közúti közlekedésre vonatkozó jogszabályi előírások keretei között a legelőnyösebb útvonalon és a lehető leggyorsabban kell végrehajtani. A tűzjelzés alapján a szerparancsnoka a vonulás idejére az egyéni védőfelszerelések kötelező viselése alól könnyítést engedélyezhet (kivéve a tűzoltó védősisak viselése alól, de a gépjárművezetők részére olyan rendszeresített sisakot kell biztosítani, ami a biztonságos vezetést nem akadályozza [47]. Amennyiben a KMSZ 1 fővel látja el a szolgálatot, úgy a riasztást követően felveszi az öltözetet, elfoglalja a helyét és elindul a káresethez, megkülönböztető hang és fényjelzés mellett vonul, közben figyeli a káresemény alakulását és a forgalmazást, esetleg ő is forgalmaz vagy egyeztet telefonon. Ez így, ebben a formában nem működőképes. Arról nem is beszélve, hogy ha nem 'klasszikus tűzoltói' beavatkozásról beszélünk, hanem ellenőrzésről, szemléről vagy jegyzőkönyvezésről, akkor szintén nagyban befolyásolja a tevékenység hatékonyságát, ha többen végzik azt. Például egy tűzeseti helyszíni szemle alapossága is jobb, ha többen folytatják le, rövidebb ideig tart, valamint meg is lehet osztani egyes munkafolyamatokat.

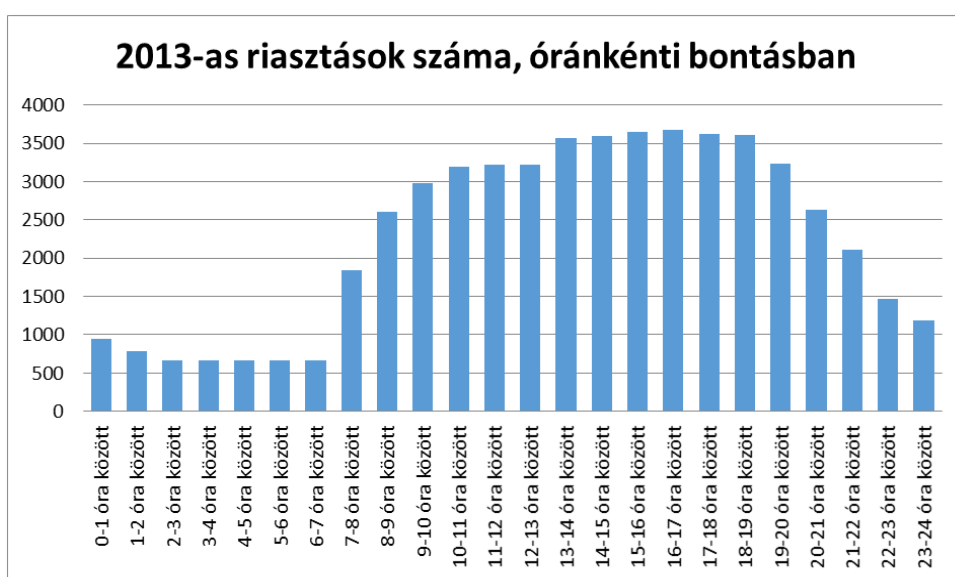
A fentiek alapján egyértelműen kijelenthető, hogy mind a szakmai irányítást végző megyei tűzoltósági főfelügyelők, mind a beavatkozó KMSZ állomány körében az általános vélemény, hogy minimum 2 fő szükséges naponta (ami a KMSZ intézkedésben szabályozva is van). A **megoldást**, kétséget kizáróan **az állománytáblázat teljes feltöltése** jelentené, de ennek költségvonzatai igen jelentős terhet rónak a területi szervekre. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatok létszáma, a feltöltöttség szervezeti egységenként nagyon eltérő. Állománytábla szerint a KMSZ létszáma 9 fő. Kijelenthető, hogy a területi szervek KMSZ szolgálatai nincsenek feltöltve. Van olyan megye, ahol 5 fő az összlétszám, létezik olyan is, hogy 100 %-os, de előfordul olyan speciális eset is, hogy a szolgálatok gépjárművezetői státuszait a hivatásos tűzoltó-parancsnokság gépjárművezetőivel adják ki az adott szolgálati napon.

3.4.3. A párhuzamos vezénylet

A párhuzamos vezénylet elvét, rendszerét az alábbiak szerint fogalmazom meg:

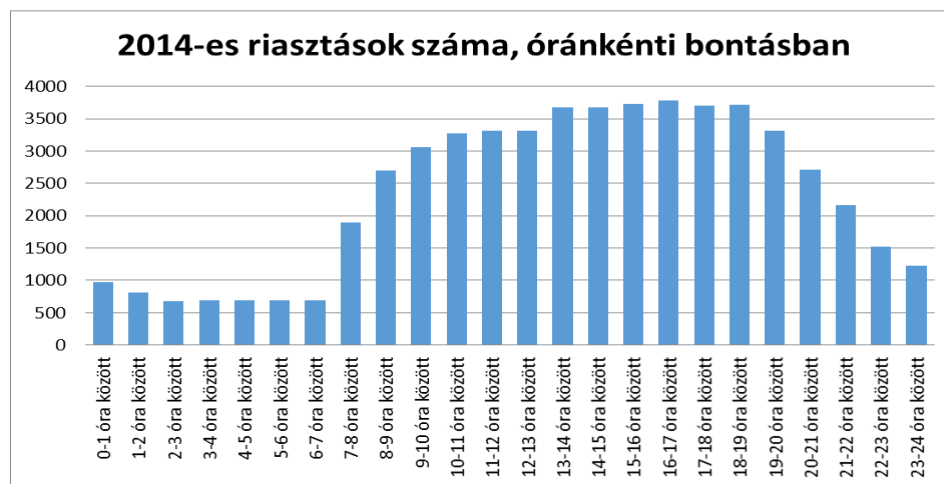
Párhuzamos vezényleti elv: olyan szolgáltatás szervezési rendszer, amellyel bizonyos időszakokban biztosítható az adott szervezeti egység előírt napi szolgálati létszáma úgy, hogy a szolgálati beosztásokhoz rendelt meghatározott órakeret nem változik és az adott szervezeti egység állományának egy része az eredeti munkarendtől eltérően teljesít szolgálatot. Ez a KMSZ esetében azt jelenti, hogy a 24/48 órás, váltásos rendszerben foglalkoztatottak mellett a KMSZ állományából bizonyos létszám esetlegesen vezényletes, vagy 8 órás, vagy 12 órás munkarendben kerülne alkalmazásba egy bizonyos ideig.

Amennyiben a létszám feltöltése nem megoldható, úgy egy olyan verziót állítok, amely pozitívan képes befolyásolni a beavatkozások felszámolását. A létszámhelyzet kérdésére olyan szolgálati rendszert dolgoztam ki, amely a szolgálatot teljesítők órakeretét nem érinti, viszont a káresemények felszámolásának hatékonyságát és a tűzvizsgálati cselekmények elvégzését elősegíti. A rendszer lényege, hogy a 24/48-as váltásos szolgálati rend kiegészülne 12 órás szolgálatokkal. Az adott napon természetesen fix lenne a szolgálat felelős vezetője, viszont a 2. vagy 3. fő létszáma opcionálisan kerülne beosztásra. Ehhez meg kell vizsgálni a káresemények bekövetkezésének adatait.

36. SZÁMÚ ÁBRA: éves riasztási időpontok

2013-ban a legkevesebb hajnali 2-3 óra között történt (662 eset), míg a legtöbb káresemény (3677) délután 16-17 órai periódusban következett be.

37. SZÁMÚ ÁBRA: éves riasztási időpontok

2014-ben a legkevesebb szintén hajnali 2-3 óra között történt (685 vonulás), továbbá a legtöbb káresemény (3781 riasztás) szintén délután 16-17 órai periódusban következett be. Mindezekből egyértelműen kirajzolódik, hogy a műveletek jelentős része nappal történik.

A fentiekből egyértelműen megállapítható, hogy a káresemények jelentős része napközben következik be. A párhuzamos vezénylés alapkonceptiója, hogy az adott napon reggeltől estig kiegészül a szolgálat plusz egy fővel. Így tehát nappal egyel több tűzoltó teljesítene szolgálatot a KMSZ kötelékében, amely létszám növelésével optimalizálható a beavatkozás hatékonysága. Az elgondolás kialakításánál a féléves órakeretet vettem alapul, beleértve a szabadságokat, kompenzációs napokat, viszont az egyéb igénybevételeket és betegségeket nem, hiszen azok nem tervezhetők.

15. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: a párhuzamos vezénylés elvi táblázata⁷¹

A szolgálatteljesítés az adott napon beosztott létszámmal történik. A szeradatlapok adataiból kiderül, hogy a káresetek **34 %-ánál, vagyis minden harmadik esetről a vonuló létszám 1 fő.**

⁷¹ Készítette: a szerző

Három fős szolgálati csoport esetén

Adott hónapra levetítve egy KMSZ csoport (3 fő) szolgálati beosztási táblázata:

Csoport	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A				
dátum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
napok	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	
KMSZ v.																																
KMSZ vh.																																
KMSZ t.																																

Leírás:

- Csoport: adott szolgálati csoport (A, B és C);
 dátum: a hónap adott napja;
 napok: hétköznapok és hétvégék;
 KMSZ v.: KMSZ parancsnok – kiemelt főelőadó;
 KMSZ vh.: KMSZ parancsnok-helyettes – kiemelt főelőadó;
 KMSZ t.: KMSZ technikus – gépjárművezető;
 A hónap hétfői nappal indul. A példában a „C” szolgálati csoport szerepel.

A 24/48 órás váltásos szolgálati rendben foglalkoztatottak szolgálatteljesítési ideje a hivatásos jogviszonyban foglalkoztatottak esetében 6 havi munkaidőkeretben került meghatározásra, 2016. I. és II. félévben 1224 óra, ez 204 órát jelent havonta. A szabadságokat (átlagolva havonta 1 nap), valamint a túlmunka elkerülése miatt kiadandó kompenzációs szabadnapokat (havonta 1-2 nap) is figyelembe véve számolhatunk 6-7 szolgálattal minden hónapban. Így a következő képet kapjuk.

Csoport	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A			
dátum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
napok	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze
KMSZ v.			X			X			X			X			Ksz			X			X			Ksz			X				SZ
KMSZ vh.			X			SZ			X			Ksz			X			Ksz			X			X			X				X
KMSZ t.			X			X			SZ			X			X			X			X			X			Ksz				X

Leírás:

- X: szolgálat (24,5 óra a váltások);
 SZ: szabadság (24 óra);
 Ksz: kompenzációs szabadnapokat (0 óra);
 Ebben a vezénylésben minden tűzoltó 7 szolgálatot teljesít, kivesz 1 szabadságot, valamint nincs bent 2 napot kompenzáció miatt, így az órakeret: 195,5 óra.

A 10 „C” szolgálatból csak 1 nap van 3 fős létszám. Amennyiben egy szolgálattal többet teljesít valaki, úgy túllépi az órakeretet. Továbbá nem szerepel a vezényletben a berendelés, vezénylés, tanfolyam, betegség vagy egyéb igénybevétel.

A KMSZ intézkedésben meghatározásra került: A megyei KMSZ napi készenléti szolgálati létszáma minimum 2 fő. A fővárosi KMSZ napi készenléti létszáma minimum 3 fő (2 fő + 1 fő gépjárművezető) [22]. A fenti vezénylési mintából látszódik, hogy a 2 fős napi létszámhoz 3 fő rendszeresített létszám szükséges, ami a legtöbb megyében nem valósul meg.

A 24 órás szolgálattal párhuzamosan, azt kiegészítve egy fő 12 órás szolgálatot ad, így a csoportot kiegészítve 3 főre. A 12 órás szolgálat reggel kezdődik a váltással, majd 12 óra leteltével újból 2 fő a napi szolgálati létszám. Így a szolgálatok az alábbiak szerint alakul:

Csoport	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A			
dátum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
napok	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze
KMSZ v.			x			x			x			x			Ksz			x			x			12			x			SZ	
KMSZ vh.			x			SZ			x			Ksz			x			12			x			x			x			x	
KMSZ t.			12			x			SZ			x			x			x			12			x			Ksz			x	

Ez annyit jelent, hogy 2 főnek a 7 szolgálat mellett, egy alkalommal van 12 órás szolgálat havonta (207,5 óra), 1 fő pedig 6 szolgálat mellett kétszer van bent 12 órában (marad a 195,5 óra). Eszerint amennyiben havonta cserélik, hogy ki ad két 12 órás szolgálatot, úgy negyedévente nem lesz túllépve az órakeret. **Továbbá az érintett négy szolgálati napon reggeltől estig, amikor az esetek 75%-a történik, akkor 3 fő a szolgálat.** Ezzel a vezénylési módszerrel **mindösszesen 20% a növekedés** azon események vonatkozásában, ahol a megfelelő létszám tud beavatkozni, azaz minden ötödik KMSZ vonulásnál kiegészül teljesre a szolgálat anélkül, hogy változna az órakeret, vagyis többletköltséget nem jelent.

Kettő fős szolgálati csoport esetén

Abban az esetben viszont, ha 2 fős egy csoport, úgy az alábbi helyzet adódik:

Csoport	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A			
dátum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
napok	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze
KMSZ v.			x			x			x			x			Ksz			x			x			Ksz			x			SZ	
KMSZ vh.			x			SZ			x			Ksz			x			Ksz			x			x			x			x	

Így a 10 szolgálati nap közül 4 esetben valósul meg a 2 fős KMSZ, a többi 6 esetben csak 1 fő. Az állomány teljesített órája 195,5 óra, amely 7 szolgálatot, 1 szabadságot és 2 nap kompenzációt jelent.

A párhuzamos vezénylés alapján kiegészülne a napi szolgálati létszám:

Csoport	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A
dátum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
napok	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze	CS	P	SZ	V	H	K	Sze
KMSZ v.			x			x			x			x			12			x			12			12			12			SZ	
KMSZ vh.			12			SZ			12			12			x			12			x			x			x			x	

Ebben az esetben 10 szolgálati nappól 2 nap lenne 1 fő a KMSZ, a többi szolgálat pedig nappal 2 éjjel 1 fő. A teljesített óraszám 194,5 óra (persze ebben nincsenek benne a váltás miatti 15 percek). **Az érintett négy szolgálati napokon reggeltől estig, amikor az esetek 75%-a történik, akkor 2 fő a szolgálat.** Így mindösszesen a káreseményekhez viszonyított vonuló KMSZ létszám függvényében **40%-ról 60%-ra történő növekedés következne be.** Ez jelentősen megváltoztatná a beavatkozások felszámolásának hatékonyságát úgy, hogy nem jelentkezik túlóra vagy többletkiadás.

A módszer hatékonysága valószínűleg csak gyakorlatban lehetne vizsgálható, hiszen annak beválása csak számok tükrében jelenthető ki bizonyosan. A váltásokat lehetne a 12 órás szolgálatához igazítani, így nem jelentene extra időt. Amennyiben a váltás a kárhelyszínen történik, úgy az nem probléma, hiszen a 'felvevő' állomány minden esetben 2 fő lenne, minimum. Az állományra gyakorolt hatását tekintve már bonyolultabb a helyzet, hiszen bár többlet munkaidőt nem jelent, de más időeloszlást igen.

3.4.4. Ellenőrzési Protokoll

A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatok részére előírt, helyi szerveket érintő ellenőrzések közül a szolgálatellátás-, a szolgálatváltás- és a kiképzési foglalkozás végrehajtására vonatkozó ellenőrzésre nincs szabályozva, arra nincs egységes tematika kidolgozva.

Az ellenőrzésekre vonatkozóan kidolgoztam a három típus okmányát. Viszont az ellenőrzésnek van általános része, amely alapidokumentum, tehát az összes ellenőrzésnél alkalmazandó.

Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat		
Ellenőrzött szervezet:	_____	
Ellenőrzés:	☐ Szolgálatellátás ☐ Szolgálatváltás ☐ Kiképzési foglalkozás	
Ellenőrzésen résztvevők:	Ellenőrzött	Ellenőrző
	Név, rf., beo. Aláírás	_____
Ellenőrzés időtartama:	Kezdete: _____ év _____ hó _____ nap _____ óra _____ perc	Vége: _____ óra _____ perc
Szolgálati csoport - Szerállomány		
Napi szolgálati létszám:	_____ fő	
Készenléti létszám:	_____ fő	
Rendszeresített létszám:	_____ fő	
Szabadság levők száma:	_____ fő	
Szabadnapon levők száma:	_____ fő	
Vézényelvek száma:	_____ fő	
Betegszabadságon levők száma:	_____ fő	
Egyéb ok miatt távollevők száma:	_____ fő	
Alkoholszondás ellenőrzés:	☐ fő	Eredmény:
	☐ fő Negatív	☐ fő Pozitív
Megjegyzés:	_____	
Riasztható gépjárművek száma:	_____ db	
	Típus Állapot	
I. szer:	_____	_____
II. szer:	_____	_____
..... szer:	_____	_____
..... szer:	_____	_____
..... szer:	_____	_____
..... szer:	_____	_____
..... szer:	_____	_____
..... szer:	_____	_____
Megjegyzés:	_____	

17. SZÁMÚ KÉP: Az ellenőrzési protokoll első oldala ⁷²

⁷² Készítette a szerző; (összesen 2 oldal)

A szolgálatellátás ellenőrzése

A szolgálati csoportok az előírásoknak megfelelően jogszabályok és belső szabályzók alapján végzik tevékenységüket, az előirt időben, napirend szerint, meghatározott öltözetben, előirt dokumentumokat használva. Amennyiben a szolgálat ellátásának teljes körű vizsgálatát vesszük alapul, úgy az ellenőrzés meglehetősen hosszú időt vesz igénybe. Általában próbariasztás az első. A Tűzoltási és Műszaki Mentési Szabályzat [47] kimondja: *„A riasztás a készenléti jellegű szolgálatba beosztott személyi állomány és az általuk kezelt gépjárművek, felszerelések, oltó- és segédanyagok vonulására szóló felhívás.”* Továbbá a riasztott szer a riasztáskori tartózkodási helyét 2 percen belül köteles elhagyni és megkezdeni a vonulást. A riasztási normaidő hat perc is lehet csere-felépítményes gépjárművek esetében. A 'késleltetett riasztás' esetében legfeljebb hat perc a normaidő gyakorlat végrehajtása, sportfoglalkozás végrehajtása, málházási tevékenység végzése, rendezvényen történő részvétel, szerkarbantartás végzése, üzemanyag és oltóanyag utánpótlása vagy a szerek rendeltetésüktől eltérő használata során. A próbariasztás során az ellenőrző méri az időt a riasztási jel elhangzásától addig, amíg az riasztott szerek közül az utolsó gépjármű hátsó tengelye nem hagyja el a szertárat (feltételezve, hogy a csoport állomáshelyén tartózkodik). Erről már van szakmai állásfoglalás, viszont az nincs szabályozva, hogy milyen hosszúságú a riasztási felhívás.

A szolgálatellátás ellenőrzéskor vizsgált területek:

- védőfelszerelések,
- szerelési, kötözési feladatok,
- gépjárművek állapota,
- málházási ismeretek,
- okmányok és dokumentumok,
- híradóügyelet.

Mindezeket követve, amennyiben minden egyes szakmai területet tételesen áttekint az ellenőrző, úgy rendkívül hosszú idő egy-egy ellenőrzés. Továbbá vannak olyan tételek, amiket felesleges minden egyes ellenőrzés alkalmával elkérni (például, ha ellenőriztem a gépjárművezetők jogosítványát, és ebben az évben senkinek nem fog lejárni, úgy nem kell megnéznem kettő hónap múlva...)

Továbbá **több egység is végez ellenőrzést**, ami azt jelenti, hogy egy adott tűzoltóság szolgálati csoportját ellenőrizheti:

- helyi szinten a kirendeltség-vezető, tűzoltósági felügyelő
- területi szinten a KMSZ, megyei (fővárosi) ellenőrzési szolgálat (a továbbiakban (MESZ)⁷³
- országos szinten az országos ellenőrzési szolgálat (OESZ)⁷⁴ avagy mobil ellenőrzési osztály (MEO)

Így tehát szükséges egy egységes szemléletű séma arra az esetre, hogy az ellenőrzések mért értéke valós képet adjon, az elvárások realizálódjanak és a fejlesztési pontok láthatóvá váljanak. **A szolgálatellátás ellenőrzés segédletének dolgoztam ki a KMSZ ellenőrzési protokollt (VI. számú függelék).**

Próbariasztás végrehajtása			
Próbariasztás végrehajtása		Idő <input type="text"/> : <input type="text"/>	
Megjegyzés:			
Egyéni védőfelszerelések			
Tűzoló védőkabát állapota:	☐	Megfelelő	☐
Tűzoló védőnadrág állapota:	☐	Megfelelő	☐
Tűzoló védősisak állapota:	☐	Megfelelő	☐
Tűzoló kármza állapota:	☐	Megfelelő	☐
Tűzoló védőkesztyű (tűzhási):	☐	Megfelelő	☐
Tűzoló védőkesztyű (műszaki mentési):	☐	Megfelelő	☐
Tűzoló védőcsizma állapota:	☐	Megfelelő	☐
Tűzoló mászóöv állapota, felszereltsége:	☐	Megfelelő	☐
Sűrített levegős légzőálarc állapota:	☐	Megfelelő	☐
Légzőpalack nyomásértéke (szűrőpróbaszerűen):	☐	Megfelelő	☐
Zajvédő fülugó:	☐	Megfelelő	☐
Megjegyzés:			
Okmányok			
Kisgépkazetűi igazolványok:	☐	Megfelelő	☐
Gépjárművezetők vezetői engedélyei:	☐	Megfelelő	☐
Gépjárművezetők személyi igazolványai:	☐	Megfelelő	☐
PÁV. I.:	☐	Megfelelő	☐
Menetlevelek kitöltése:	☐	Megfelelő	☐
Napi gépjármű ellenőrzés:	☐	Megfelelő	☐
Üzemeltetési napló:	☐	Megfelelő	☐
Gépjármű forgalmi engedély:	☐	Megfelelő	☐
Megjegyzés:			

18. SZÁMÚ KÉP: A szolgálatellátás ellenőrzési protokoll első oldala ⁷⁵

⁷³ a főigazgató közvetlen alárendeltségébe tartozó, kizárólag ellenőrzést végző, országos illetékességben eljáró szervezeti egység.

⁷⁴ az igazgató közvetlen alárendeltségébe tartozó, kizárólag ellenőrzést végző, megyei illetékességben eljáró szervezeti egység.

⁷⁵ Készítette a szerző; (összesen 3 oldal)

A szolgálatváltás, kiképzés ellenőrzése

A szolgálatok reggel 6:00 és 8:00 óra között végzik a váltást. Az átadás-átvételi rendet szabályozó intézkedés [124] egyértelműen meghatározza a váltás alkalmával előírtakat (24 pontban). A szolgálat átadás-átvételének kezdetét és befejezését gépi hangjelzéssel kell jelezni, továbbá nem érhet véget addig, amíg az átvevő szolgálatparancsnok erre engedélyt nem ad. A váltás idejét és helyét a parancsnok által meghatározott időpontban és helyen kell megtartani. **A szolgálatváltás ellenőrzésére kidolgozott protokoll a VII. számú függelék.**

Szolgálatváltás Ellenőrzése		
A szolgálatba lépő állomány beérkezett	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
átadás-átvétel ... óra ... perc	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
gépi hangjelzés	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
felsorakozás	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
ruházatát, felszerelések ellenőrzése	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
gyakorló, sisak, csizma és mászóöv	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
„VÁLTÁS VIGYÁZZ”	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
vezényszavak	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
felolvasás	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
vezényszavak	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
„1”-es beosztott	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
„2”-es beosztott	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
„3”-as beosztott	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
„4”-es beosztott	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
„5”-ös beosztott	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
„5”-ös beosztott - napi gépjármű ellenőrzés	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
Féltaj esetén ...	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
légzőkészülék nyomások	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
rádiópróba	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
laktanya állapota	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
jelentések	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
vezényszavak	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
gépi hangjelzés	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
Híradóügylet átadás-átvétel	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
Próbarisztás (leadó)	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
mászóöv vizsga	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
szolgálati napló	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
szolgálatcsere, szolgálati jegyek	☐ Megfelelő	☐ Nem Megfelelő
Megjegyzés:		
Az ellenőrzött észrevételei:		
Az ellenőrző észrevételei:		
Az ellenőrző eljárójának záradéka:		

19. SZÁMÚ KÉP: A szolgálatváltás ellenőrzési dokumentum ⁷⁶

⁷⁶ Készítette a szerző; (összesen 1 oldal)

Az állomány képzését ciklikusan előírt, előre kidolgozott tervek alapján végzik. Az elméleti oktatáson kívül (katasztrófavédelmi ismeretek, szabályzatismeret, műszaki ismeretek, műszaki mentési ismeretek, tűzoltási ismeretek, valamint a szakmai tapasztalatok feldolgozásán túlmenően) gyakorlati oktatásban is részesülnek (sportfoglalkozás, katasztrófavédelmi versenysport, kisgépek és különleges szerek kezelése, helyismereti foglalkozás, szerelési ismeretek) [89]. **A kiképzési foglalkozások ellenőrzésére kidolgozott protokoll a VIII. számú függelék.**

Kiképzési foglalkozás ellenőrzése	
Tantermi foglalkozás	
oktatási tematika	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
oktatási tematikának megfelelő végrehajtás	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
foglalkozási terv	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
prezentáció ☐ van ☐ nincs	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
oktatási napló	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
számonkérés ☐ van ☐ nincs eredmény: _____	
Elmélet:	
☐ katasztrófavédelmi ismeretek	☐ szabályzatismeret
☐ műszaki ismeretek	☐ tűzoltási ismeretek
☐ műszaki mentési ismeretek	☐ szakmai tapasztalatok feldolgozása
Gyakorlat:	
☐ sportfoglalkozás	☐ kisgépek és különleges szerek
☐ katasztrófavédelmi versenysport	☐ helyismeret
☐ szerelési ismeretek	
Alaki foglalkozás	
alaki foglalkozást tartanak	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
foglalkozás vezető kijelölése	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
mindenki részt vesz	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
kiképzési szabályzatnak megfelel	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
oktatási napló	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
Sportfoglalkozás	
sportfoglalkozáson részvétel	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
foglalkozás vezető kijelölése	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
bemelegítés	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
oktatási napló	☐ Megfelelő ☐ Nem Megfelelő
Az ellenőrzött észrevételei:	Az ellenőrző észrevételei:
Az ellenőrző eljárójának záradéka:	

20. SZÁMÚ KÉP: A kiképzési foglalkozás ellenőrzési dokumentum ⁷⁷

⁷⁷ Készítette a szerző; (összesen 1 oldal)

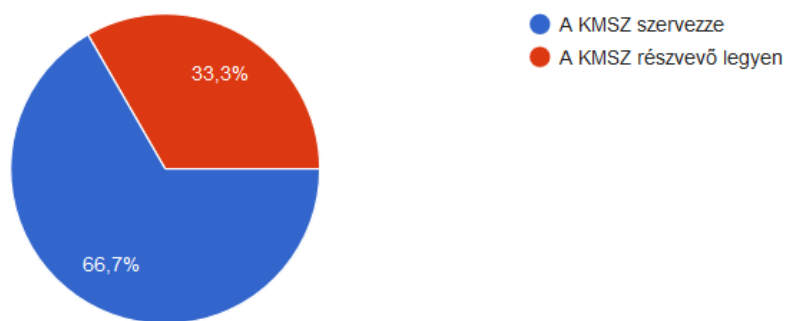
3.4.5. Gyakorlatok szervezése

A gyakorlatok rendszerében elemeztem a tűzoltóságok gyakorlatait, majd az előkészítéseket, szervezéseket valamint az ellenőrzéshez kapcsolódó előírásokat. Mindezeket felül a kérdőívek eredményeit vettem alapul.

A gyakorlatok tekintetében, hogy a KMSZ szervező vagy résztvevő legyen-e, közel egyező vélemények (41,67% - 62,50%) kerültek összesítésre a szervezés kapcsán, kivéve a vezetési törzsgyakorlatot, mert ott a főfelügyelők 70,83%-a szerint inkább résztvevő legyen a KMSZ. A beosztotti állomány esetében a tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlat (89,36%), a szituációs begyakorló gyakorlat (76,6%) és a megyei ellenőrző gyakorlat (59,57%) esetében a KMSZ állomány inkább szervező szerepet töltsen be, míg a katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat (76,6%) és a vezetési törzsgyakorlat (85,1%) vonatkozásában jellemzően résztvevőként szerepelne.

Tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlatok kapcsán:

60 válasz

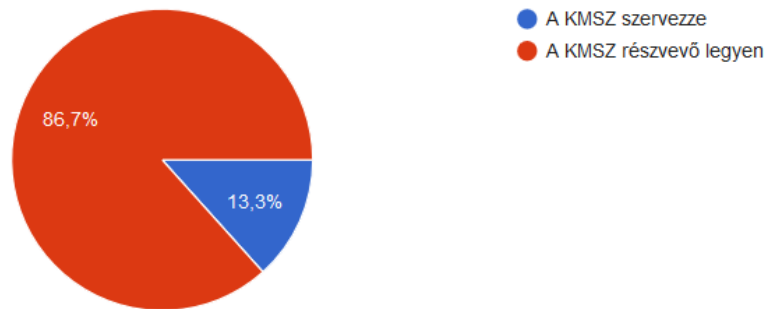

38. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívől

Az összesített kérdőív eredményében látszik, hogy a szakmai álláspont szerint (66,7%) a KMSZ szervezze a tűzoltási és műszaki-mentési gyakorlatokat. Ez hasonló vélemény az előző két kérdőívéhez.

Vezetési törzsgyakorlatok kapcsán:

60 válasz

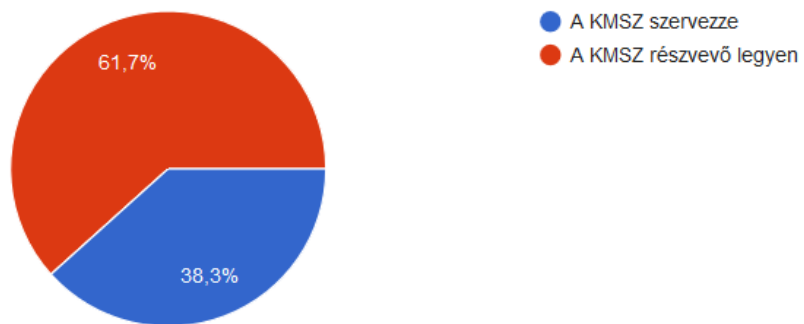

39. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

A vezetési törzsgyakorlatok kapcsán 86,7%-a a szakmai véleményeknek úgy nyilatkozott, hogy a KMSZ résztvevőként legyen jelen, ami szakmailag alátámasztott, hiszen a KMSZ állomány egyik meghatározó feladata az operatív irányítás, vagyis a vezetési törzsgyakorlat részfeladata. Továbbá az operatív törzsben betöltött szerep is szervezésfüggő, tehát a KMSZ több beosztást is elláthat.

Területi szintű ellenőrző gyakorlatok kapcsán:

60 válasz

40. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

A területi szintű (megyei) ellenőrző gyakorlatok esetében a szakmai vélemény (61,7%) az, hogy a KMSZ résztvevője legyen a gyakorlatnak (38,3% a szervezést jelölte meg). Jelen állás szerint a területi szintű ellenőrző gyakorlatokon a KMSZ-t is ellenőrzik, ami jó és szakmai elvárás. Viszont a főfelügyelők szívesen bíznák meg a KMSZ-t a szervezéssel (62,5%).

A kérdőívek alapján abban a kérdésben, hogy a KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét (szolgálatokkal kapcsolatos ellenőrzések, káresemények) lássák-e el, nagyjából egybehangzó eredmény született. Mind az irányítók (87,5%), mind a beavatkozók (93,62%) jobbnak látnák, ha a KMSZ csak a tűzoltói szakterület koordinálását végezné. A gyakorlatok kapcsán már más a helyzet. A 'Tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlat és a Szituációs begyakorló gyakorlat' vonatkozásában a többség véleménye alapján a KMSZ szervezői (ellenőrzői) tevékenységet folytasson. A 'Katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat' témakörben a szakmai vezetők nyilatkozata alapján közel döntetlen álláspont született, míg a beavatkozók nagyobb arányban, inkább részt vennének ezeken a gyakorlatokon. A 'Vezetési törzsgyakorlat' esetében is azonos az álláspont, miszerint a KMSZ a résztvevő szerepet töltsön be. A 'Megyei ellenőrző gyakorlat' kérdésében szintén megegyeznek a vélemények (59,57% és 62,5%), azaz a Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat állomány szervezze meg a megyei ellenőrző gyakorlatokat.

A gyakorlatokat tekintve az alábbi fejlesztési pontokat javaslom:

- Tűzoltásvezetők és műveletirányítók részére közös továbbképzés szervezése a KMSZ által ezzel valós kapcsolat létesítése a beavatkozók és a műveletirányítás között. A szakmai tevékenység és kutatás során több alkalommal tapasztaltam, hogy a megyei műveletirányítás és a beavatkozó tűzoltás-vezetői állomány véleménykülönbsége hátráltatja a beavatkozást, így ezen a területen indokolt a 'közös nevező'.
- A KMSZ állománya, a tapasztalatai és megyei szintű helyismerete alapján olyan típusú gyakorlatokat szervezhetne, amely terepgyakorlat, életszerű gyakorlat (komplex), illetőleg tényleges, valós gyakorlat, azaz tűzoltási gyakorlat.
- A megyei, vagyis területi szintű ellenőrző gyakorlatokat szervezhetné a KMSZ, hiszen van rá kapacitása, segítve ezzel a megyei tűzoltósági főfelügyelő munkáját, továbbá így a főfelügyelő le tudná ellenőrizni a KMSZ szakmai tevékenységét ebből a szempontból. Illetőleg azon helyi szintű ellenőrző gyakorlatok, amelyek 'nem megfelelt' minősítéssel kerültek értékelésre, azokat meg kell ismételni. A megismételt gyakorlatot szervezhetné a KMSZ állománya, így a szakmai iránymutatás érvényesülhetne.

- Az integrált katasztrófavédelmi rendszer megköveteli, hogy a TMMT tartalma ne korlátozódjon csak a tűzvédelemre, komplex szemléletre van szükség. Ezért, a TMMT készítőjének célszerű már a kidolgozói munkába bevonni, közös helyszíni bejárás, helyismereti foglalkozás során a KMSZ (és KML) állományát, valamint Katasztrófavédelmi Kirendeltségek felügyelőit is. [108] A közreműködésen felül a TMMT-vel rendelkező létesítményekben többféle gyakorlatot is lehetséges szervezni, ezeket a KMSZ végezhetné.
- Megítélésem szerint egy új típusú gyakorlatot kellene bevezetni. Hasonlóan a szituációs begyakorló gyakorlathoz, csak nagyobb káreseményt feltételezve. Vagy **'megyei szituációs begyakorló gyakorlat'** vagy **'KMSZ gyakorlat'** elnevezéssel szervezhető olyan gyakorlatot a KMSZ, ahol több tűzoltóság, egy helyszínen végezne beavatkozást. A gyakorlat célja nem az ellenőrzés lenne, hanem a különböző tűzoltóságok tűzoltás-vezetői megosztanák egymással a beavatkozási elképzeléseiket. A gyakorlat szervezője a KMSZ, vezető a megyei tűzoltósági főfelügyelő, igazgató vagy a helyettes. A gyakorlatterv az előírttal megegyezik, csak nagyobb erőket kell tervezni. A tűzoltóságok részére előírt gyakorlatokat általában csütörtökönként tartják, a KMSZ gyakorlat szintén aznap lenne, így nem változna a ciklikus képzés sem. A KMSZ előkészíti a gyakorlatot, jóváhagyja a megyei tűzoltósági főfelügyelő. A lényeg, hogy több tűzoltóság egységei érkeznének a helyszínre és a helyismereti foglalkozást követően egy feltételezett káresemény, szituáció felszámolása következne. Így a KMSZ vezető felkészítené az egységek vezetőit, hogy ők és egységeik milyen beosztást és feladatot kaphatnak. A tűzoltásvezetők általában II. vagy II. kiemelt fokozatban irányítanak. Ezeken a gyakorlatokon lehetőség nyílna gyakorolni a csoportirányítást, vagyis az egységvezetők gyakorolhatnák a tűzoltásvezető-helyettes, háttérparancsnok, háttérparancsnok-helyettes, törzstiszt, mentési csoport parancsnok vagy összekötő szerepeket és feladatokat. A beosztotti állomány gyakorolhatná a szakasz-, rajparancsnoki, vagy, eligazító, biztonsági tiszt beosztásokat, továbbá több egység elhagyná így a működési területét, vagyis növekedne a helyismereti tudás. A szereléseket követően differenciált értékelés, valamint a tapasztalatok feldolgozása zárná a gyakorlatot.

3.4.6. Az Operatív Törzs

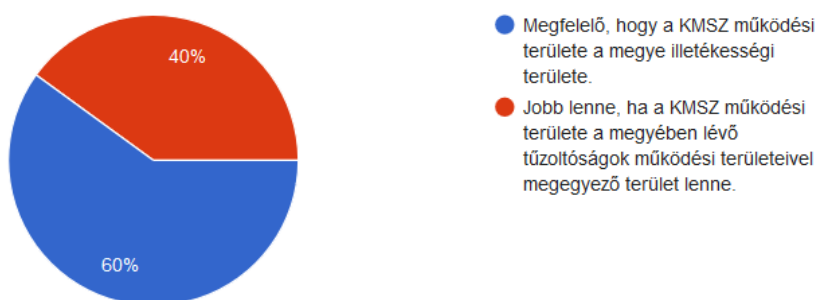
Nagy kiterjedésű, bonyolult nagy erőket igénylő káresetek során a KMSZ részt vesz a vezetési törzs megszervezésében és irányításában. Ezek alapján a KMSZ, az irányító törzsben teljesítene szolgálatot, viszont ugyanakkor: A KMSZ káreseti tevékenységén keresztül valós idejű kapcsolatot tart a hivatali munkarendben dolgozó irányítói és koordinatív feladatokat ellátók és a készenléti jellegű szolgálatban operatív feladatokat végzők között... amely nem fér össze azzal, hogy: A káresemény során a KMSZ elsődleges feladata a tűzoltás-vezetésre jogosultak irányítással összefüggő önálló tevékenységének segítése, szükség esetén a tűzoltói beavatkozás irányításának átvétele [22]. **Megítélésem szerint a KMSZ a vezetési törzsben irányító szerepet töltsön be, az operatív törzsben viszont ne, vagyis inkább a kárterületen legyen a mentés vagy kárfelszámolás irányítója.** A KMSZ a lakosság, valamint az anyagi javak veszélyeztetettsége esetén a kialakult helyzet és a mérési eredmények alapján dönt a lakosságvédelmi intézkedések bevezetéséről, gondoskodik annak végrehajtásáról. A KMSZ a szolgálati út betartásával kezdeményezheti az önkéntes mentőcsoportok alkalmazását, irányítja kárterületen belüli tevékenységüket [22]. Az egyes mentőcsoportok alapvető képességei a következők: vezetésbiztosítás (szakmai irányítás), bevetéstervezés és előkészítés; tűzoltás, műszaki mentés; kutyás kutatás; statikai vizsgálat; alpin technikai mentés; légi kutatás, felderítés; víz felszíni és alatti kutatás, mentés; egészségügyi, pszichoszociális ellátás; valamint logisztikai biztosítás. [110] A mentőszervezetek kárhelyszíni tevékenységét a helyszíni műveletirányító irányítja, ahol a helyszíni műveletirányító a kárhelyszínen a beavatkozást irányító, döntési jogkörrel felhatalmazott személy [111]. Ez pontosan összhangban van azzal a feltevéssel, hogy a nagyobb kiterjedésű káreseményeknél a KMSZ állományára a 'terepen' van szükség. A KSE gépjárművek a megyei és fővárosi KML támogató, felderítő, készenléti, műveleti járművekként működnek. Készenléti szolgálatot nem látnak el és a BM OKF Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőség szakmai irányításával végzik tevékenységüket. A KSE gépjárművek tökéletesen el tudják látni a helyszíni operatív törzset támogató feladatokat, vagyis a kárhelyszínen képesek a folyamatos kapcsolat biztosítására és az állandó monitoringra, amely a nagyobb kiterjedésű káresemények esetében rendkívül fontos. Véleményem szerint **a helyszíni operatív törzs megalakítása esetén a KMSZ állománya irányítói szerepet tölthetne be.**

3.4.7. Tűzvizsgálati fejlesztés

A tűzvizsgálat témakör több összetevőből áll. A létszámhelyzet elemzésénél már kifejtettem, hogy szoros összefüggés van a napi szolgálai létszám és a megfelelő szintű munkavégzés között. Ez a tűzvizsgálatra hatványozottan igaz. Már a szemle lefolytatása kapcsán is fontos, hiszen az lényegesen növeli a hatékonyságot a megfelelő létszám („több szem, többet lát” elv alapján), továbbá csökkenti a tévedési faktort. A KMSZ állomány kérdőíve szerint a helyszíni szemle kérdésében közel hasonló az eredmény: a tűzoltósági felügyelő (44,68%) és munkaidőn kívül a KMSZ (46,80%), amely szemlélet azóta megváltozott, hiszen a KMSZ manapság a KMSZ folytatja le a helyszíni szemlét. A következő meghatározó tényező az illetékeség kérdése. A megyei főfelügyelők véleménye közel megegyezik abban a tekintetben, hogy a KMSZ illetékessége a megye illetékességi területe (54,17%) vagy a megyében lévő tűzoltóságok működési körzete (45,83%) lenne optimális esetben. A beosztotti állomány 59,57%-a nyilatkozott arról, hogy a megye illetékessége legyen.

A KMSZ működési területét tekintve...

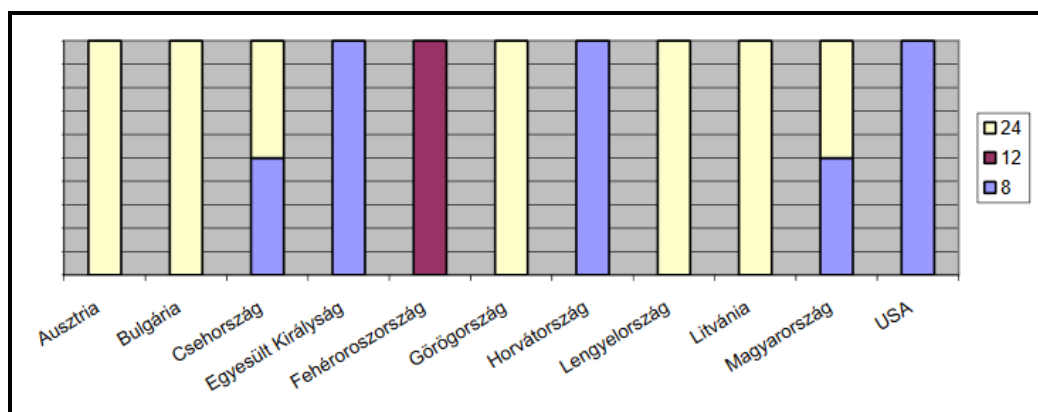
60 válasz

41. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

Az ábrán látható, hogy a szakmai álláspont szerint az érintettek 60%-a tartja megfelelőnek a megyei illetékességet. Ennek azért van jelentősége, mert a tűzvizsgálati eljárások hatósági cselekmények, tehát közigazgatási eljárások, vagyis a közigazgatási határokhoz igazítandók. (Ezen határok újragondolása vagy változtatása a KMSZ diszlokációjának változtatásával lenne csak elérhető.)

A KMSZ szolgálatok szakmai vezetőinek több mint 60%-a találja megfelelőnek a helyszíni szemle rendszerét. (Jelen esetben azon álláspont kerül napirendre, hogy szakmai szempontból az a jó módszer, ha egy személy végzi a vizsgálati folyamat minden szakaszát.) A tűzeseti helyszíni szemle lefolytatása csak a tűzvizsgálati eljárás első lépése. Az első következtetés, hogy az a személy végezze a tűzeseti helyszíni szemlét, aki a későbbiekben végig viszi az eljárást, vagyis a tűzvizsgálatot lefolytatja. Manapság a KMSZ vonatkozásában nem csak az alapfeladatok ellátása a cél (tűzoltás, műszaki mentés, képzés).

42. SZÁMÚ ÁBRA: A tűzvizsgálók szolgálati beosztása külföldön (8-12-24 óra) [53]

Nemzetközi viszonylatban látszik, hogy nemzetenként igen eltérő időbeosztással dolgoznak a tűzvizsgálók. A szolgálati beosztások idejéből is látszik, hogy különböző időbeosztásúak a szakértők, viszont az is látszik, hogy ez több helyen önálló beosztásként értelmezendő. Megítélésem szerint itthon is kivitelezhető lenne hasonló rendszer.

Amennyiben végig tekintjük a tűzvizsgálati eljárás rendszerét lépésenként a helyszíni szemle lefolytatása utáni szakaszban, úgy láthatjuk, hogy számottevően összetett cselekmény-sorozatról van szó.

A tűzeseti helyszíni szemle lefolytatását követően:
Új hatósági eljárás megindítása a HADAR ⁷⁸ -ban a káresemény napján (töltése folyamatosan)
Tűzvizsgálati Adatlap megindítása a KAP-ban a káresemény napján
Dokumentum kiadása az eljárás megindításáról az ismert ügyfelek részére
Rendőrség értesítése az eljárás megindításáról és a keletkezett bizonyítékok megküldése (Bűncselekmény vagy haláleset megindítása okán)
Feljelentés a rendőrségen (Bűncselekmény megindítása okán)
További eljárási cselekmények (ügyfél, tanú, szakértő, kísérlet, lefoglalás, labor)
Összefoglaló jelentés
Tűzvizsgálati jelentés minden ügyfél részére
Összefoglaló jelentés, Tűzvizsgálati jelentés, fényképmelléklet és a további keletkezett bizonyítékok megküldése a rendőrségnek
Tűzvizsgálati Adatlap kitöltése, lezátása
Tűzvizsgálati jelentés jogerősítése
Eljárás lezárása a HADAR-ban

16. SZÁMÚ TÁBLÁZAT: A tűzvizsgálati eljárás lépései ⁷⁹

A folyamatos iktatás mellett ez a tevékenység úgymond teljes embert kíván. Több megyében az eljárást a KMSZ állománya viszi végig.

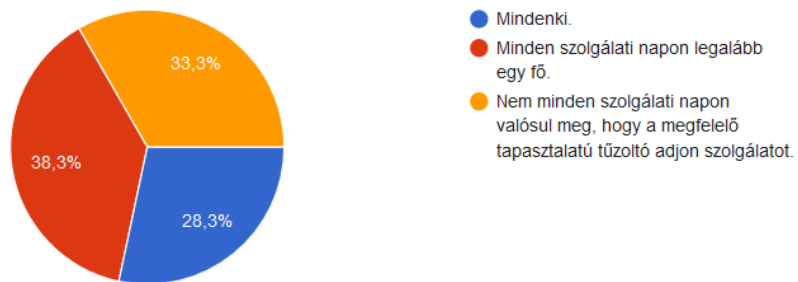
Az egyik kollégám megfogalmazása alapján: 'A tűzvizsgálat tapasztalati sportág', ami azt jelenti, hogy lehet tanfolyamot végezni, tanulmányozni eseteket vagy olvasni releváns irodalmat, jó tűzvizsgálóvá csak idővel válhat az ember. Továbbá ezen a gondolatmeneten haladva elmondható, hogy a KMSZ állományhoz esetenként a hatósági szakterület állományából lehetne létszámot csatolni, azaz tűzvizsgálói csoportot kellene alakítani.

⁷⁸ Hatósági Adatszolgáltatási Rendszer (HADAR), amely tartalmazza a hatósági szemlék, ellenőrzések, hatósági és szakhatósági eljárások adatait.

⁷⁹ Szerkesztette: a szerző, forrás: KAP On-line

A KMSZ állomány közül mennyien rendelkeznek "megfelelő tűzvizsgálói tapasztalattal"?

60 válasz

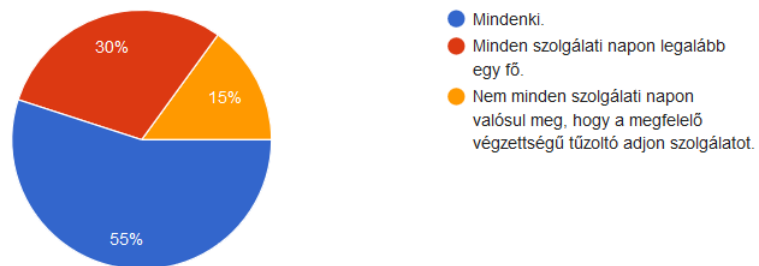

43. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

Kritikus pontja a kutatásnak, hogy az érintettek nyilatkozatai alapján (33,3%) nem minden szolgálati napon van megfelelő tapasztalattal rendelkező tűzoltó szolgálatban. Természetesen feltehetjük a kérdést, hogy mi számít megfelelőnek, de az tény, hogy a tapasztalatot nem lehet könyvből megtanulni.

A KMSZ állomány közül mennyien rendelkeznek előírt tűzvizsgálói végzettséggel?

60 válasz

44. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

A tűzvizsgálói végzettségek ábrájából pozitívabb eredmény leszűrhető, viszont még mindig van olyan megye ahol nincs megfelelő végzettség (15%).

Van, ahol a tűzeseti helyszíni szemlét a KMSZ folytatja le, majd átadja az ügyet a hatósági osztály megbízottjának. Esetleg közösen pótszemlét, bejárást hajtanak végre. Ezt követően a hatósági szakterület viszi végig a vizsgálatot.

Megítélésem szerint az a **megoldás** lenne a legjobban alkalmazható, amikor a KMSZ végzi a helyszíni szemlét, majd megindítja az eljárást, majd a tapasztalt és az eljárásokban jártas munkatársakból **1 fő kijelölésre kerül**, mint tűzvizsgáló és ő viszi végig az ügyet. Ez úgy valósítható meg, hogy az adott KMSZ-ben szolgálatot teljesítő tűzoltó vezényléses munkarendben dolgozna, tehát bármikor tud az esettel foglalkozni, de még jobb lenne, ha **8 órában végeznék ezt a szaktevékenységet**. Így biztosítva lenne a megfelelő létszám, hiszen már ő is megkapná az értesítést, amennyiben tűzvizsgálati eljárás megindítására okot adó körülményt észlelnek. Továbbá ezt a beosztást biztosítani lehetne, hiszen a 9 főből 1 lenne a tűzvizsgáló, 8 pedig vonulna.

3.4.8. Felszerelés

A tanulmányúton több KMSZ állományú munkatárssal beszélgettem a fejlesztések vonatkozásában, és azt egyértelműen meg lehet állapítanom, hogy a felszerelésekben is eltérések vannak. A helyi sajátosságok nagy szerepet játszanak, a technikai felszereltség pedig az anyagi ráfordítás és a vezetői hozzáállás függvénye.

Előfordulhat olyan káresemény, ahol a tűzoltásvezető, tehát a kárhelyszínen lévő vezető, konzultációra kéri a KMSZ állományát, például bonyolultabb esetek, daruzás, mélyből- vagy magasból mentés, illetőleg ha a KMSZ gépjármű felszerelése közül speciális eszközökre van szükség. Ilyen lehet többek között az alapfelszereltségen felül málházott gázkoncentráció-mérő (gázérzékelő), az elektromos térerő mérő, a pont hőmérő, a távolságmérő, vagy akár a hőkamera. A területi szervek által biztosított eszközökön felül az alábbi lista elemeinek beszerzése és rendszeresítése a KMSZ vonatkozásában indokolt:

- KED mellény
- SCADCO hordágy és komplex elsősegély láda
- BONPET patron
- erővágó
- impulzus-oltó vagy HiPRESS, HiCAFS⁸⁰ felszerelés
- alpin felszerelés (a területi szerv sajátosságától függ)

⁸⁰ Kompakt oltópisztoly, nagy hatótávolságú habbal - Üzemi nyomás (34 bar) Sugárhosszúság: 16 méter

A KMSZ, mint tűzoltásvezető feladatának végrehajtásához elengedhetetlen a kárhelyszíni informatikai támogatás [39]⁸¹.

- Tablet vagy Commander-Tablet (KAP, 'Pajzs mini'⁸², DÖMI⁸³, veszélyes anyag azonosító program, MT és TMMT, Lukas Crash Recovery szoftver⁸⁴)
- Laptop mobilnyomtatóval

A szakmai kérdéssor válaszai között a KMSZ gépjárművek vonatkozásában több típus és évjárat felmerült. Jellemzően Ford Ranger a KMSZ autó, de van több féle Nissan, több féle Mitsubishi és Mercedes is. A legrégebbi jármű 1996-os, míg a legfiatalabb 2017-es évjáratú. A KMSZ gépjárművekről általánosságban elmondható, hogy maga a mállhatér szorul átalakításra és fejlesztésre (a fent említett speciális eszközöket is fel lehetne mállhazni). Mindezekon felül a KMSZ állományának lehetősége lenne kísérletezni új felszerelésekkel, kipróbálni új technikai eszközöket.

A drón-alkalmazás szempontjából célszerű lenne az első gépjárműfecskeendőre felmállhazni, ott pedig megfelelő egy személyt kiképezni [114]. A nagyobb kiterjedésű eseteknél, illetőleg eltűnt személy keresésénél remekül alkalmazható a drón, amit megítélésem szerint a KMSZ eszközei között lehetne rendszeresíteni.

A veszélyes anyagok egy része képes a levegővel keveredve olyan robbanásveszélyes koncentrációt képezni, amely környezetében a mobiltelefonok és az általános informatikai eszközök és az EDR-rádiók biztonságosan nem használhatóak (léteznek robbanásbiztos kivitelű eszközök is). [115] Ebből az aspektusból törekedni kell az 'RB'-s eszközök számának növelésére.

A tűzoltó gépjárműveken elhelyezett videó kamerák használatának eredeti célja a katasztrófavédelmi beavatkozások megfelelőségének regisztrálása volt. Azonban a képfelvételeken az állomány tevékenysége is megjelent, így sérült a célhoz kötöttség követelménye, az Infó törvény⁸⁵ előírása, ezt követően kellett az állománynak hozzájáruló nyilatkozatot kitölteni. [116]

⁸¹ [39] pp. 9.

⁸² riasztási program

⁸³ döntéstámogató szoftver

⁸⁴ műszaki mentéseket segítő program

⁸⁵ az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

21. SZÁMÚ KÉP: Fedélzeti kamera és navigáció egy KMSZ járművön ⁸⁶

Több teória és próbálkozás is történt, hogy a KMSZ (és a szereken is) elhelyezésre kerüljön fedélzeti kamera, de ezidáig ez túlnyomó részt nem történt meg, de van, ahol alkalmazzák.

3.4.9. Anomáliák

A hatályos BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató intézkedése [22] alapján **minden félévben a KMSZ működési területén (azaz a megye illetékességi területén) található tűzoltóságok mindhárom szolgálati csoportjánál legalább egy alkalommal négy témakörben végez ellenőrzést.** Ezek értelmében ellenőrzi:

- hivatali munkaidő után a készenléti szolgálat ellátást;
- gyakorlat végrehajtását;
- kiképzési foglalkozás végrehajtását (alaki, elméleti, szerelési, tűzoltótechnika kezelői, sportfoglalkozás, stb.);
- szolgálatváltás végrehajtását.

⁸⁶ Készítette a szerző

Tisztázatlan kérdéskör, hogy a szabályzó előírásai mindhárom szolgálati csoportra (A, B, és C csoportokra) vonatkozó tűzoltóságok esetében ír elő ellenőrzést. Így egyértelműen nem vonatkozik az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok azon részére, amik eltérő szolgálatszervezést alkalmaznak, továbbá a létesítményi tűzoltó-parancsnokságokra és az önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó-egyesületek állományára. Ennek érdekében **egyértelműen meg kell határozni a KMSZ** (és más területi illetékességű) **intézkedésben az ellenőrzések paramétereit**, az ÖTP és ÖTE tevékenységére vonatkozóan. Kifejezetten szükséges a módosítás arra az esetre, hogyha az ellenőrzés vagy gyakorlat valamely Katasztrófavédelmi Őrsön történik. Ugyanis ha minden tűzoltóságon, minden csoportban kell félévente ellenőrizni, akkor az Őrsöt külön kell kezelni. Viszont amennyiben az adott űrs a vonatkozó tűzoltóság egysége, úgy a tűzoltósággal együtt kell számításba venni.

A KMSZ a káresemény helyszínén a beavatkozó állomány minél biztonságosabb beavatkozását felügyeli és ellenőrzi, a tapasztalt hiányosság esetén azonnal intézkedik annak elhárítására, figyelemmel kíséri a személyi, tárgyi feltételek meglétét, illetőleg különös figyelmet fordít a veszélyes vegyi anyagok jelenlétében, valamint a mélyből vagy magasból történő mentéssel kapcsolatos beavatkozásokra. A káresemény során a KMSZ feladata a szükség esetén a tűzoltói beavatkozás irányításának átvétele. A KMSZ az egyéni védőeszközök használatával, beválásukkal, esetleges hiányosságaikkal, sérülésükkel kapcsolatban adatokat gyűjt. [117] A KMSZ a beavatkozást végző súlyos, életveszélyes sérülése esetén a körülményeket és a tapasztalatait jelentésben rögzíti. **Amennyiben a KMSZ káresethez vonult, de az irányítást nem vette át, ellenőrzi a beavatkozás és megállapításait saját ellenőrzési naplójában rögzíti [22].** Viszont a tűzoltás vezetésére jogosult személy, a helyzetértékelést követően a **tűzoltás vezetésének átvétele nélkül is felelős mindazért, ami az esemény felszámolásával kapcsolatban a helyszínen történik**, kivéve a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság működési területén. Továbbá a tűzoltás vezetésének átvétele nélkül sem az átvételre jogosult, sem más a tűzoltás szervezetén kívüli személy parancsot, utasítást a tűzoltásban részt vevőknek nem adhat. Ezek alapján kimutatható az a rendellenesség, amely a beavatkozás-ellenőrzések miatt jelent meg. Ugyanis, ha az adott KMSZ vezető főtisztje a káreset helyszínén nem veszi át a tűzoltás vezetését, de ő a felelős, akkor egyértelműen nem fog az ellenőrzési naplóban olyanokat

rögzíteni, amely a beavatkozás kimenetelét negatívan befolyásolná, továbbá amennyiben súlyos hiányosságot tapasztal, vagy életveszélyes helyzet alakul ki, abban az esetben kötelessége átvenni az irányítást. Ennek következtében szintén a **KMSZ intézkedés módosítása a megoldás**, vagyis az 'Amennyiben a KMSZ káresethez vonult, de az irányítást nem vette át, ellenőrzi a beavatkozás és megállapításait saját ellenőrzési naplójában rögzíti' rész törlendő.

1996. évi XXXI. törvény kimondja: a tűz oltásának felelős vezetője a tűzoltásvezető, aki a tűzoltóság vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő tagja lehet. A tűzoltás helyszínén más személy csak a tűzoltásvezető előzetes engedélyével intézkedhet. Ezzel összhangban a 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet 5. § (1) pont szerint: a tűzoltás szervezetét a tűzoltásvezető vezeti, valamint a tűzoltásvezető a tűz oltásának egyszemélyi felelős vezetője, **elöljárója a riasztott és a tűzoltásban részt vevő tűzoltóknak**. Káresemény bekövetkezésekor a KMSZ-t leriasztják, vonul a helyszínre és kitérítést követően felderít. Úgy dönt, hogy nem veszi át a tűzoltás vezetését, mert lehetősége van rá. A rendelet alapján ebben az esetben a tűzoltásvezető marad, vagyis ő az elöljáró, tehát a KMSZ az alárendeltje. Így a tűzoltásvezető feladatot adhat egy magasabb szervtől érkezett KMSZ-nek, aki **felelős mindazért, ami az esemény felszámolásával kapcsolatban a helyszínen történik. Ezen anomáliákat elkerülendő a jogszabály módosítása szükséges, vagyis amennyiben a KMSZ kitérít és felderít, azt követően át kell vennie az irányítást.**

A kárterületi rádióforgalmazás szabályait, csatornakiosztást és az egységek, személyek hívóneveit a BM OKF intézkedés⁸⁷ szabályozza. Az intézkedés kivonata az értekezés **4. számú melléklete**. Az intézkedés szerint a szolgálat hívóneve „KMSZ”, vagyis 'MEGYEAZONOSÍTÓ' KMSZ (Békés KMSZ, Tisza KMSZ). Viszont van olyan esemény, amikor nem szervezett a tűzoltásvezető a KMSZ minden tagjának beosztást, tehát nem került a KMSZ minden tagja alkalmazásra a tűzoltásban, vagy a KMSZ-parancsnok és a KMSZ beosztott egymástól távol tevékenykedik. Ilyenkor nevesíteni kell a KMSZ beosztottakat is: KMSZ/1. Ezen a területen módosítani kell az intézkedést.

⁸⁷ 32/2017. számú a BM OKF, mint EDR VPN gazda szervezetnek az egységes digitális rádiótávközlő rendszer 52-es virtuális magánhálózat üzemeltetésének és használatának általános VPN szabályairól szóló intézkedés

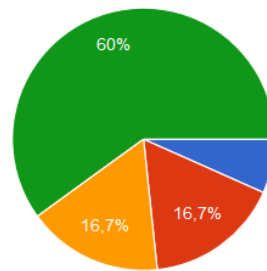
3.4.10. Képzési fejlesztés

A szolgálat képzési és továbbképzési tervét a megyei főügyeleti osztály vezetője készíti el, melyet a megyei igazgatóhelyettes hagy jóvá. Évente két alkalommal a KMSZ tagjai részére legalább 1 napos továbbképzést kell tartani, melyekre a szakterületi főfelügyelőket és a hatósági osztályvezetőt előadóként fel kell kérni [22]. A továbbképzési terv megyénként, szervezetenként eltérő. A főfelügyelői és hatósági állománnyal összevont továbbképzés rendkívül hasznos információtartalommal bírhat, hiszen a folyamatos aktualitások, elvárások, változások és feladatszabások a pontos szolgálatellátás elengedhetetlen részét képezik. Továbbá a KMSZ feladati közé tartozik a szolgálatparancsnoki (és egyéb) továbbképzéseken, oktatáson, felkészítésen prezentációk tartása a tanulságos káreseményekkel kapcsolatban. [118] A különböző megyék megoszthatnák a tapasztalatokat, hiszen az esettanulmányokból és a helyi sajátosságokból a teljes állomány tanulhat. Az így megszerzett tapasztalatokat tovább lehetne adni a tűzoltóságok beavatkozó állománya részére, szakmai értekezleteken a KMSZ tarthat előadást.

A képzés tekintve 37,5% a főfelügyelők közül szervezne továbbképzést a KMSZ-nek, valamint 58,33% szerint „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van, ami a képzések fejlesztésének igényét mutatja. A KMSZ állományának képzéseit tekintve 10,64% nyilatkozta, hogy elegendő a főügyeleti osztályvezető által szervezett, 25,53% szerint még szükséges az önképzés is, 27,66% véleménye, hogy ezeken felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket, illetőleg 55,32% mondta, hogy a továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van.

A KMSZ továbbképzését tekintve...

60 válasz

- Elegendő a főigyeleti osztályvezető által szervezett.
- Az előírtan felül még szükséges az önképzés is.
- Az előírtan és az önképzésen felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket.
- A továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van.

45. SZÁMÚ ÁBRA: kivonat a szakmai kérdőívből

A szakmai kérdőív eredményét összesítő ábrán látható, hogy az érintett állomány 60%-a bár jónak tartja a továbbképzések rendszerét, mégis több terepgyakorlatot tart szükségesnek.

A Katasztrófavédelmi Oktatási Központ képzési feladatai az alapfeladatok mellett a tűzvizsgáló alaptanfolyam szervezése és a KMSZ képzése is [119]. A KMSZ vezetőinek képzése 2012. évben kezdődött. A Katasztrófavédelmi Oktatási Központban, februárban megkezdődött a KMSZ állomány vezetőinek képzése. Az elméleti és gyakorlati elemekből álló felkészítés három ütemben történik, mindegyiket egy komplex szituációs gyakorlat zár. A BM OKF és a KOK közösen olyan képzési programot dolgozott ki, amely tartalmazza a tűzoltás megszervezését, vezetését érintő jogszabályok, szabályzók előírásait, továbbá kiterjed a tűzvizsgálati eljárásrenddel, a kritikulinfrastruktúra-védelemmel, a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos tájékoztatókra is. [120]

22. SZÁMÚ KÉPEGYÜTTES: KMSZ állomány képzése [120]

Az ilyen féle képzés, továbbképzés nagyon üdvözlendő. Az országos KMSZ állomány nem minden tagja esett át ilyen képzésen. A szakmai tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a továbbképzések és tematikus felkészítések száma nem elegendő. A KMSZ képzéseket és gyakorlatokat minimum évente egy alkalommal kellene végrehajtani.

A továbbképzések az alábbi módon történő fejlesztése indokolt:

- **Országos továbbképzés**, melynek első lépése az aktuális információk átadása (tűzoltási és főügyeleti szakterület), valamint az esettanulmányok. Minden megye képviselői előadás keretében beszámolhatnak azokról az esetekről, ahol tanulságos tapasztalatokra tettek szert. Például magasabb riasztási fokozatú káresetek, speciális tűzvizsgálati eljárások, érdekesebb események. Így mindenki tanulhat a tapasztalatokból. Amennyiben a szolgálat szervezéshez igazodik a megvalósítás, úgy évente három képzésre van szükség, és akkor mindhárom szolgálati csoport (A, B és C) állománya részt tudna venni. Van ilyen, országos továbbképzés, viszont nem elégséges. Megítélésem szerint indokolt lenne kikérni az állomány véleményét és álláspontját a napirendi pontokat illetően, valamint az esettanulmányokat is előadhatnák.
- **Indokolt lenne a KMSZ állomány regionális szintű továbbképzése, azok számának növelése.** Erre azért lenne szükség, mert a szomszédos megyéknél léteznek olyan működési területek, amelyek más megye tűzoltóságának elsődleges beavatkozási területei. Számos olyan káresemény van, ahol a vonulási útvonal átnyúlik szomszéd megyébe, és a fokozat emelése esetén, vagy akár már a jelzés alapján az eset minősítése megkívánja a KMSZ riasztását. Arról nem is beszélve, hogy ha az eset felszámolása során derül ki, hogy hatósági dokumentálás, jegyzőkönyv felvétele indokolt, illetőleg tűzvizsgálati eljárás megindítására kerül sor, úgy a területileg illetékes KMSZ fog a helyszínre menni.
- **Szinten tartó tanfolyamok** szervezése rendkívül növelné a szolgálatok hatékonyságát. Szükségszerűnek tartom, hogy bizonyos időközönként az „alapokat” átismételje az állomány. Az egész országra kiterjedt bejárásom alkalmával találok olyan megyei egységgel, amelynek állománya rendszeresen trenírozza magát, majd féléves rendszerességgel tesztjellegű ellenőrzésen esik át. Viszont van olyan KMSZ is, ahol az önképzést részesítik előnyben. Megítélésem szerint a pár napos szinten tartó képzés megfelelő tudást nyújthat, illetve segít az adott tudást frissen és naprakészen tartani.

- **Szakmai fórumok** szervezésével szélesíthető lenne a KMSZ tisztek ismeretanyaga. A külső helyszíneken szervezett képzések, (teherjárműves, hibrid technológiás, akkumulátorokkal foglalkozó) előadások nagyon hasznosak, és ezt a kezdeményezést szívesen fogadja az állomány. Lehetne külső előadókkal szemléltetett előadássorozatot szervezni olyan témákban, amik csak érintőlegesen, de vonatkoznak a KMSZ egységére.

Szakmai tanfolyamok, mint belső szakmai képzések között szerepelnek, a KOK által szervezhető egyéb szakmai tanfolyamok: Tűzvizsgáló tanfolyam és Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (KMSZ) tanfolyam [51]⁸⁸. A továbbképzésekbe is **be lehetne vonni jobban a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem szakterületei egységeit**, illetőleg közös képzési fórumok is lehetnének a KMSZ számára. Az egyetemi hallgatók vonatkozásában a BM OKF szervezésében a szakmai gyakorlaton lebonyolított képzés része a szakterületi munkavégzésben történő részvétel (40 órás tűzoltói alaptanfolyam, a tűzoltás-vezetői és az életmentési szaktanfolyam, vagy a hatósági beosztásban történő munkavégzés). Ebbe a kategóriába tartozik a katasztrófavédelmi műveleti szolgálatban (lehet KMSZ vagy KML is), valamint a tűzoltási és mentési szolgálatban történő munkavégzés. [121] Tehát az együttműködés már létezik, csak fordított képzés tekintetében, azaz a KMSZ állományt is lehetne tovább képezni. A Katasztrófavédelmi Oktatási Központ szervezésében 2011-2012-ben több mint 700 fő tűzoltó szakképzése történt meg, amely 2013-ban további közel 400 fő, új, modul rendszerű képzésével folytatódott. [122] A moduláris vezetőképzésbe lehetséges lenne integrálni a KMSZ továbbképzést. Az NKE esetében a Katasztrófavédelmi Intézet folyamatosan követi az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságon 2012. évtől történt szervezeti és minőségi változásokat az egységes katasztrófavédelmi rendszer kialakításával kapcsolatban. [123]

⁸⁸ [51] 2. melléklet

3.5. RÉSZKÖVETKEZTETÉS

Az országos szintű elemzésnek köszönhetően **Magyarország összes Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálatához eljutottam**. Az éppen aktuális napon szolgálatot teljesítő állománnyal történt egyeztetések és beszélgetések alkalmával teljes képek kaphattam a KMSZ állapotáról, és bizonyosságot nyert, hogy a területi szervek KMSZ állományának jelentősen eltér a szolgálatellátása, mások a kritériumok, más-más helyi adottságokkal bíró elvárásokkal. Mindez rendkívül hozzásegített, hogy megfogalmazzam azokat a fejlesztéseket, amelyek segítségével egységesíthető a KMSZ és növelhető a feladatellátás hatékonysága. **A beavatkozó állomány véleménye több fejezetben összecseng a vezetői állomány álláspontjával**. A szakmai irányítás, feladatszabás és létszám kérdésében hasonló a vélemény, míg a jelentési kötelezettség és a gyakorlatok tekintetében eltérés mutatkozik.

Az állomány pozitívumként emelte ki az alábbiakat:

- Elfogadta a tűzoltói állomány (megszokták),
- KMSZ segítségnyújtása káresetnél: tapasztalt tűzoltás-vezetés, szakmai támogatás, szakmai tapasztalatok jó kommunikációja, széles körű helyzetfelismerés,
- képzések vonatkozásában szívesen fogadják a szakelőadásokat, melynek eredménye a jó munkakapcsolat,
- a KMSZ informális csatornaként is működik a megye felé, kapcsolat a vezetők és a beavatkozók között.

Az állomány negatívumként emelte ki az alábbiakat:

- túl sok ellenőrzés (ez befolyásolja a tűzoltási szakmai tekintélyt),
- nem a szakma, hanem ellenőrzés irányba tevődik át a hangsúly,
- megszokottá vált (egysíkú) ellenőrzések,
- egységes szemlélet hiánya,
- sok hatósági munka,
- késői kiérkezés a távolságok miatt.

A szakmai tanulmányút minden tapasztalatát sikerült beépítenem az értekezésbe. Elkészítettem a megyék és a főváros adatlapjait, amelyek egyértelműen tükrözik az eltéréseket, a különbségeket és ugyanakkor a hasonlóságokat is. Az

összesítések elemzése után a fejlesztési irányelvek letisztázódtak, továbbá összehangba tudtam hozni azokat az állomány igényeivel.

'Az állományközpontú vezetélmélet alapja az állomány...' – mondta egykori megyei igazgatóm. Hiszen nincsen teljes szintű kutatás az végrehajtó és beavatkozó állomány megkérdezése nélkül, így a KMSZ szolgálatot ellátók egy részét megkértem, hogy töltsék ki a kérdőívet. Az osztályvezetők, mint a szervezeti egységek irányítói szintén releváns véleménnyel bírnak. Az ő esetükben minden személy kitöltötte a részükre készített kérdőívet, azaz az OV-k 100%-a kinyilvánította meggyőződését.

A kérdéskörök és vélemények aktualizálása, valamint az eredményekben jelentkező esetleges szórások elkerülése érdekében készítettem egy on-line kitölthető kérdőívet, amely szakmai kérdőív már nem külön a megyei tűzoltósági főfelügyelők, a megyei főügyeleti osztályvezetők és a KMSZ beosztott állomány véleményét mutatta, hanem mindhárom érintett beosztásokat betöltő tűzoltók álláspontjait egyben. Ennek az eredményének elemzése további adatokkal szolgált a fejlesztések meghatározásához. Szerencsés helyzetben vagyok, amikor kijelenthetem, hogy **több külföldi katasztrófavédelmi rendszert és tűzoltóságot elemeztem, tanulmányoztam.** Más országok adottságaiktól függően építették fel és ki az apparátust, eszközparkot és állománystruktúrát. A legtöbb hasonlóságot a Madridban működő rendszerrel véltem felfedezni, továbbá azt az intézményrendszert tudtam tüzetesebben megvizsgálni. A külföldi tanulmányút alkalmával betekinthettünk a spanyolok szolgálat-ellátásába, megtekinthettük a gépjárműveket és a laktanyákat. Bár a szolgálatszervezés, a beosztások, a létszám és a technikai felszereltség területén számottevő különbség mutatkozik, azért az alapelv és a taktika igen hasonló. A madridi tűzoltók ügyeletes parancsnoka tartott számunkra előadást a főváros 12 tűzoltóságának működéséről, azok összehangolásáról, valamint ismertette a több lépcsős riasztási rendszert, a felelősségi köröket.

A tapasztalatok alapján történő megállapítások:

- A KMSZ vezető, parancsnok csak a tűzoltás irányításával foglalkozik, azt viszont teljes körűen (minden esetben átveszi a tűzoltás-vezetést, övé a felelősség).
- Nem vesz részt a tűzvizsgálatban, nincs szemlézési, jegyzőkönyvezési kötelezettsége.

- A tűzoltási szakterületen belül csak a beavatkozási oldalon végez tevékenységet, így a tűzoltás és műszaki mentés irányítója. (Nincs csatolt munkakör, járulékos feladatok, hatósági ellenőrzés, stb.).

- A 3 fős alakulatban történő működés hatékonynak bizonyul, kidolgozottak a feladatkörök, valamint fel lehet osztani a munkafolyamatokat, így biztosított a beosztásokhoz tartozó létszám.

A Magyarországon szolgálatot teljesítő KMSZ járművek fejlesztésének és egységesítésének igénye megalapozott, a 3 fő vonulási létszám pedig jelentősen hozzájárulna a beavatkozás irányításának hatékonyságához. A tapasztalatok, egyezőségek és különbségek szintén a fejlesztés lehetőségeinek azonosítását szolgálták.

Fejlesztési lehetőségek

A szervezet és irányítási rendszer kapcsán határozott véleményem volt, amit **alá tudtam támasztani tényekkel**, valamint az állomány véleményével ütköztettem azokat. Ennek szellemében **váztam egy változtatott szervezeti struktúrát**, amely a feladatellátás és a szakmai irányítás hatékonyságát növelné.

A létszám kérdésében az intézkedés alapján a KMSZ összlétszáma a meghatározott katasztrófavédelmi igazgatóságokon 9 fő, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságon ezen túlmenően 5 fő gépjárművezető. A megyei KMSZ napi készenléti szolgálati létszáma minimum 2 fő. A fővárosi KMSZ napi készenléti létszáma minimum 3 fő (2 fő + 1 fő gépjárművezető). Az összesített szeradatlapok alapján kijelenthető, hogy a KMSZ vonulásokat az esetek 1/3-ában 1 fő hajtja végre, 48%-ban van 2 fő az autón és a káresek 18%-ánál 3 fős a KMSZ. Ez megítélésem szerint nem megfelelő, így ez a szegmens fejlesztésre vagy megoldásra szorul, hiszen kijelenthető, hogy minden harmadik káresetnél az előírtnál kevesebb létszám végzi a beavatkozás irányítását. A személyes tapasztalataimból kiindulva alkalmaztam a kutatási módszereket, majd **szakmailag igazoltam, hogy 1 fő nem elegendő** a KMSZ feladat-ellátásához. Álláspontom szerint kettő megoldás létezik, vagy feltölti a munkáltató a létszámot, vagy alkalmazza az általam kidolgozott párhuzamos vezénylés elvét. Fontos kiemelni, hogy a két verzió nem váltja ki egymást, hiszen az

állomány feltöltése tartós fejlesztés, míg a párhuzamos vezénylés alkalmazása esetén, bizonyítottan ugyan, de csak részeredmény érhető el.

Az ellenőrzések rendszerének vizsgálata kapcsán azonnal látszódott, hogy nincs egységes szemlélet a szolgálat-ellátás, -váltás és a kiképzési foglalkozások tekintetében, így **kidolgoztam egy olyan formanyomtatványt, amely az összes, ellenőrzést végző számára alkalmazható.**

A gyakorlatok kapcsán a szakmai szempontokat vettem figyelembe, valamint azt az igényt, hogy a tűzoltás-vezetői állományt olyan szituációkban kellene gyakoroltatni, ahol kiterjedtebb a feltételezett káreset, bonyolultabb a beavatkozás és több, komolyabb beosztást kell szervezni. Mivel az 'infrastruktúra' már adott, vagyis a gyakorlat előkészítése, formanyomtatványa, szempontrendszere ki van dolgozva, így egy olyan '**KMSZ gyakorlatot**' **vázoltam fel**, amely nagyban hozzájárul a vezetői állomány szakmai fejlődéséhez és a beosztottak technikai-, és helyismeretéhez.

Az operatív törzs megalakítása csak nagyobb volumenű és kiterjedt káresetek esetében fordul elő. **Javaslatot fogalmaztam meg** arra vonatkozólag, hogy a KMSZ milyen szerepet töltsön be az operatív törzsben, kifejezetten, ha mobil vezetési pont is létesül.

A tűzvizsgálattal kapcsolatban elemeztem az aktuális helyzetet, értékeltem a tűzvizsgálati adatbázisokat, majd **vázoltam egy olyan működési egységet**, ahol a 9 fő KMSZ létszámból 1 fő más munkarendben lenne foglalkoztatva, így növelné meg a tűzeseti helyszíni szemle és a tűzvizsgálati eljárások hatékonyságát.

A felszerelések kapcsán **konkrét javaslatot tettem** a technikai fejlesztésre, továbbá fontos kiemelnem, hogy az eszközpark folyamatos erősítése üdvözlendő.

A kutatásom alatt feltárt **anomáliák meglétét igazoltam szakmailag**, valamint javasoltam a szabályzók módosítását. A képzési fejlesztések esetében a tűzoltó-társadalmi igényt ütköztettem a meglévő képzési rendszerrel. Az általam megfogalmazott irányok csak javaslatok, viszont a kutatásom alatt kirajzolódott a fejlesztési irány.

ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat több éves fennállásának számadatai jól szemléltetik a szervezeti elem tevékenységrendszerét, a beavatkozások és egyéb alkalmazások viszonyát. **Bemutattam**, hogy a káresetek felszámolásának a KMSZ olyan eleme, amely a valós beavatkozáson felül a hatósági szegmens összehangolt működésében vesz részt, úgymint: riasztás, vonulás, felderítés, a beavatkozás előkészítése, beavatkozás, annak biztonságos előírásai, valamint az utómunkálatok feladatai. A változó feladatkörök színesítik a működést, így kijelenthető, hogy már csak részben lehet párhuzamot vonni az egykori „Tűzoltási Csoport” szervezetével. A párhuzam igen sok hasonlóságot mutat a tűzoltás vezetésében, a területi eloszlásokon és az alakulatok létrehozatalának alapjain. Viszont a jelen kor KMSZ szolgálata már szélesebb körben tevékenykedik, több feladata és jogköre van. A megyei és fővárosi struktúrában meghatározott helyen van, mint szervezeti elem, és az irányítói mandátum is jogilag szabályozott. **Meghatároztam**, hogy a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat a területi szervek olyan speciálisan képzett beavatkozó egysége, amely rendelkezik azon kompetenciákkal, amik a tűzoltóságok szakmai felügyeletéhez kell. Az állomány tagjainak magas fokú feltételeknek kell megfelelni, mind szakmai mind egészségügyi szempontból. **Kimutattam**, hogy a KMSZ a területi katasztrófavédelmi szerv azon szervezete, amely komplex beavatkozási, irányítói és hatósági feladatok ellátására hivatott és képes. A tűzvédelem három fő területből tevődik össze: tűz megelőzés, tűzoltás és tűzvizsgálat. Igazoltam, hogy a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat mindhárom szakterületen érintett, hiszen a bejárások, gyakorlatok alkalmával, figyelemmel kíséri a tűzvédelmi és iparbiztonsági hatóság előírásainak megvalósulását és teljesülését; szervesen részt vesz a tűzoltási (és műszaki mentési) műveletekben; illetőleg meghatározó szerepet tölt be a tűzvizsgálati eljárásokban. **Összegyűjtöttem és elemeztem** a KMSZ megalakulásától (2012. áprilistól) számított, elérhető és releváns statisztikai adatbázisokat, amelyek mutatják, hogy a KMSZ részére előírt ellenőrzési feladatrendszer az alapvető tevékenység meghatározó része. Az ellenőrzések kiterjednek gyakorlatokra, ami jobban szabályozott, mint a tűzoltóságok készenléti szolgálatellátás, a szolgálatváltás, vagy a képzések ellenőrzése. **Megvizsgáltam, értékeltem** az ellenőrzések szerepét, volumenét kimutattam a statisztikák alapján, valamint áttekintettem a szabályozottság mértékét.

A **négy különböző kérdőív** segítségével sikerült felmérni a beavatkozó, a vezetői és a szakmai irányítói szint véleményét, így a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálattal kapcsolatos tevékenységek valamennyi szereplőjének álláspontját. A felmérés óta valószínűsíthető valamilyen szintű fejlesztés technikai szinten, de az eljárásrendek, szolgálatszervezés és irányítás terén egyértelműek az innovatív megoldások iránti igények. A kérdőívekből kiderül az az alapvető véleménykülönbség, miszerint a KMSZ csak a tűzoltási szakterületen, és azzal kapcsolatosan végzi tevékenységét (műveletek, beavatkozás-irányítás, tűzoltóságok felügyelete) vagy a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság azon egysége, amely bármikor bevethető minden típusú feladat végrehajtására (hatósági tevékenység, iparbiztonsági és polgári védelmi feladatok). Az irányítási rendszer szakmai vizsgálata alkalmával elemeztem a hatásköröket és kompetenciákat, majd **megfogalmaztam egy átrendezett szervezeti struktúrát**, amelynek igazoltam hatékonyságát. **Megvizsgáltam és felmértem** a KMSZ létszámhelyzetét és kijelenthetem, hogy a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatok létszámát fel kell tölteni. Megyénként 9 fő, ami fedezné a napi 2 fős szolgálati létszámot (ami tulajdonképpen most is előírás). A napi 2 fős szolgálati létszám biztosítaná az egységet. Vegyük azt az esetet, ahol 1 fő vonul, megkülönböztető jelzés használatával, ugyanakkor figyelje a forgalmazást, ezen felül még hívják telefonon tájékoztatás vagy jelentés végett. Ez nem működőképes. Kérkezéskor fontos szerepe lehet a 'második' embernek, hiszen már azonnal lehet felderíteni, információt gyűjteni, majd dönteni a későbbi alkalmazásról. Továbbá amennyiben tűzvizsgálat megindítására okot adó körülmény merül fel, akkor tűzeseti helyszíni szemle lefolytatására kerül sor. A rendőrség helyszínelő csoportja minimum 3 fő, ami ideálisnak mondható. A KMSZ 1 fővel fényképeket készít, megírja a szemlejegyzőkönyvet kézzel, készít egy mérethelyes helyszínrajzot, esetleg mintát vesz, továbbá egy vagy több ügyfelet, tanút hallgat meg, amiket szintén jegyzőkönyvben rögzít. Ez egy tűzoltónak megterhelő feladat lehet, ehhez a feladatkörhöz is szükséges a 2 fő. Az ellenőrzések vonatkozásában pedig szintén (nem megvalósuló) előírás, hogy ellenőrzést nem végezhet 1 fő. Továbbá azt is figyelembe kell venni, hogy bármely munkafolyamatot is nézzük, a nagyobb létszám kevesebb hibalehetőséget eredményez. Arra az esetre, ha nem megoldható a feltöltés, úgy **kidolgoztam a 'párhuzamos vezénylés elvét'**, amelynek alkalmazása esetén részeredmények érhetőek el, és amely elvet **Magyarországon elsőként definiáltam a Katasztrófavédelem rendszerén belül**.

A felméréseknek köszönhetően az egyes tevékenységi elemekkel kapcsolatban **konkrét fejlesztési irányokat határoztam meg**. A gyakorlatok rendszerével kapcsolatban kimutattam, hogy a KMSZ szervezésében valósulhat meg a területi szintű ellenőrző gyakorlat, komplex gyakorlat, valamint vázoltam a műveletirányítással közös, és a TMMT-s létesítmények gyakorlatait. **Javaslatot tettem** a KMSZ operatív törzsben történő alkalmazására, a felszerelések fejlesztésére, illetőleg a tűzvizsgálati eljárásban való alkalmazás lehetőségeire. A képzések, továbbképzések vonatkozásában **kimutattam** az országos szintű és a regionális viszonylatban tartandó képzés (és gyakorlat) fontosságát, valamint a szinten tartó tanfolyamok, illetőleg a szakmai fórumok indokoltságát. **A feltárt anomáliák azonosítását követően egyértelmű válaszokat adtam a belső szabályzók módosítására**, a KMSZ-re vonatkozó Szolgálati Szabályzat⁸⁹, Ellenőrzési Szabályzat⁹⁰, a Tűzoltás-taktikai és Műszaki Mentési Szabályzat⁹¹, illetőleg a VPN-intézkedés⁹² vonatkozásában. Hangsúlyozandó, hogy én csak javaslatokat tettem, verziókat állítottam fel, nem tisztem a jogalkotás.

Az ellenőrzések színvonalának növelése érdekében **kidolgoztam egy közös, mindenki által használható ellenőrzési protokollt**, amelynek használata egységesítené a kontroll rendszerét. **Az ellenőrzési protokoll** segédletei mentén haladva az ellenőrző választása lehet a különböző kérdéskörök ellenőrzése, hiszen nincs egyértelműen szabályozva, hogy egy szolgálatellátás ellenőrzése alkalmával mire kell kitérni, milyen szempontokat kell figyelembe venni, vagy maga az ellenőrzés mennyi időt vegyen igénybe.

Az általam készített okmányok, vagyis a négy kérdőív, a megyék és a főváros adatlapjai, valamint a három ellenőrzési protokoll az **értekezésem mellékleteit képezik, míg a függelékek a KMSZ tevékenységének, működésének és egyes statisztikák dokumentumai**. A mellékletek és függelékek táblázatai, ábrái és képei nem kerültek számozásra, jellegükből adódóan.

⁸⁹ A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, a Katasztrófavédelmi Mobil Labor, valamint a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység tevékenységének szabályozásáról szóló 4/2017. számú BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatói Intézkedés

⁹⁰ A hivatásos katasztrófavédelmi szervek ellenőrzési és felügyeleti tevékenységének szabályairól szóló 33/2016. számú BM OKF Intézkedés

⁹¹ BM országos katasztrófavédelmi főigazgató 6/2016. (I. 24.) BM OKF utasítása a Tűzoltás-taktikai Szabályzat és a Műszaki Mentési Szabályzat kiadásáról

⁹² 32/2017. számú a BM OKF, mint EDR VPN gazda szervezetnek az egységes digitális rádiótávközlő rendszer 52-es virtuális magánhálózat üzemeltetésének és használatának általános VPN szabályairól szóló intézkedés

TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK, TÉZISEK

Megállapítást nyert, hogy a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat tehát a területi katasztrófavédelmi szerv azon apparátusa, amely komplex, beavatkozási, irányítói és ellenőrzési feladatok ellátására hivatott és képes, valamint az ellenőrzési rendszer lényeges végrehajtója.

1. **Olyan komplex témavizsgálatot folytattam le, amelynek eredményeképpen kidolgoztam egy új szervezetirányítási rendszert**, amely alkalmazása esetén megvalósulhat a direkt feladatszabás, vagyis a megyei tűzoltósági főfelügyelő a szakmai és a szolgálati előljáró, továbbá jelentősebb szerepvállalás kerül a KMSZ-hez. **Kidolgoztam** a korszerűsített jog, szervezet és intézményrendszer keretén belül létrehozott KMSZ hatékonyabb alkalmazására egy új szervezeti struktúrát.

2. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat tűzoltás-vezetéssel kapcsolatos tevékenységének elemzése alkalmával feltártam a szabályzók ellentmondó előírásait. **Bizonyítottam**, hogy a 39/2011. (XI.15) BM rendelet 5. § (1) pontjának előírásai és a KMSZ intézkedés II. 19. pontja között ellentmondás van. **Javaslom** a változtatást úgy, hogy a KMSZ kérés és felderítés után kötelezően vegye át az irányítást. **Kimutattam**, hogy egyértelműen meg kell határozni a KMSZ (és más területi illetékességű) intézkedésben az ellenőrzések paramétereit, a Katasztrófavédelmi Őrs, az ÖTP és ÖTE tevékenységére vonatkozóan.

3. Az egységes ellenőrzés érdekében **kidolgoztam egy új ellenőrzési protokollt**, amely alkalmazható a készenléti szolgálatellátás, szolgálatváltás és kiképzési foglalkozás objektív módon történő ellenőrzésére.

4. **Igazoltam**, hogy a KMSZ létszáma több feladatellátásban jelentkező probléma. A **Katasztrófavédelem és a Tűzoltóság vonatkozásában elsőként definiáltam a 'párhuzamos vezénylés fogalmát'**, majd ezt alapul véve **elsőként dolgoztam ki** a párhuzamos vezénylés módszerét a katasztrófavédelem egységes rendszerén belül.

AJÁNLÁS

Az **ellenőrzési protokoll bevezetése egységesebbé tenné az ellenőrzések rendszerét**, növelné annak hatékonyságát. A protokoll használata alkalmával standardizálásra kerül az ellenőrzés, így a szempontrendszer független az ellenőrzőtől (lehet parancsnok, KMSZ, (fő)felügyelő, vagy MEO).

A kutatásom alatt kimutatott, a területi szervek és Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatok különbségei, körülményei és adottságai miatt érdemes lenne további kutatásokat végezni. A **differenciált feladatszabás és a diszlokáció** vonatkozásában, szakmai illetékességek és prioritások mentén, tudományos kutatással és esettanulmány-elemzéssel igazolhatók az eltérésekhez igazított tevékenységrendszer megújítandó elemei. Nógrád és Heves megyék 2012-2017 közötti évek, KMSZ adatainak elemzése során arra a következtetésre jutottam, hogy a két megyének elég lenne egy szolgálatot működtetni optimális létszámmal, Gyöngyös bázissal. A diszlokáció Bács-Kiskun megyében is aktuális, ott a nagy távolság miatt indokolt az áthelyezés vagy felosztás (Kecskemét és Baja központokkal).

A **tűzvizsgálattal** kapcsolatos adatfelmérések és elemzések kapcsán szintén a differenciált feladatszabást és feltétel-biztosítást tartom indokoltnak, ami további vizsgálatok alapján kerülhet meghatározásra. Továbbá a kutatásom alatt felszínre kerültek olyan tűzvizsgálati paraméterek, amelyek a helyszíni szemle lefolytatásának, metodikájának közös részét mutatják a rendőrség tevékenységével. Így **javaslom** a rendőrséggel közös helyszíni szemlebizottság vagy tűzvizsgálói csoport felállításának és esetleges működésének vizsgálatát, továbbá a tűzvizsgálati eljárás további lépéseiben történő együttműködés lehetőségeinek elemzését, mert a statisztikai adatok alapján az esetek 68,6 százalékában mindkét szervezetnek van kötelezettsége (haláleset, bűncselekmény).

A **műszaki fejlesztésekkel** kapcsolatban szükséges a folyamatos innováció tényleges megfogalmazása, vagyis a konkrét műszaki felszerelése, megoldások és eszközök alkalmazásának további vizsgálata és azok bevalásának, használatának elemzése.

KUTATÁSI EREDMÉNYEK GYAKORLATI ALKALMAZHATÓSÁGA

Az okfejtések, útmutatók, fejlesztési irányok megítélésem szerint figyelembe vehetők a szakmai irányelvek kidolgozásánál. A vázolt elképzelések és javaslatok pozitívan befolyásolhatják a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat tevékenységrendszerét, így megvalósítható lenne a **'Fejlesztési Lehetőségek'** alapján egy **fejlesztési stratégia** kidolgozása, amely efficiens és megvalósítható.

Az általam vázolt irányítási struktúra bevezetése alkalmával **közvetlen megyei tűzoltósági főfelügyelői irányítás alá kerülne a KMSZ, megvalósulna a direkt feladatszabás.** Ezáltal kialakulna az a tevékenységi metódus, hogy a tűzoltói beavatkozások vonatkozásában a KMSZ lenne az operatív irányító. A BM OKF intézkedések módosítása által gördülékenyebbé válna a beavatkozás, valamint nem lenne tisztázatlan kérdéskör.

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatok működésének alapos elemzését követően a **'fejlesztési lehetőségeken'** keresztül konkrét változtatási irányelveket fogalmaztam meg. **A szervezeti struktúra átszervezésére, a továbbképzés, a tűzvizsgálat és az ellenőrzések tevékenységére irányuló állásfoglalásaim bevezetése vagy alkalmazása esetén a szolgálatok hatékonyabb munkavégzésre képesek.** A megvalósítás szintjei eltérőek lehetnek, mivel a fejlesztési vélemény tartalmaz olyan elemet, amely működési dokumentum, tehát belső szabályzó előírhatja, de kiterjed olyan megállapításra is, ahol bizonyos jogszabályok módosítása esedékes. A felszerelések tekintetében a fejlesztés az anyagi források függvénye, így azt az ütemezett végrehajtás tenné lehetővé. A képzések rendszerének megújítása belső igény, valamint a továbbképzések és gyakorlatok végrehajtásának módjai is felülvizsgálatra szorulnak.

A **párhuzamos vezénylés** átmeneti megoldást jelentene a létszámkérdésre, de természetesen a teljes feltöltöttség lenne a cél. Az iránymutatás belső szabályzók kisebb módosításaival azonnal bevezethető. Az **ellenőrzési protokoll** formanyomtatványainak rendszerbeállításával egységesíteni lehetne az ellenőrzések szempontrendszerét, függetlenül attól, hogy melyik szervezet az ellenőrző, amely szervesen hozzájárulna a szervezet egységesítéséhez.

HIVATKOZOTT IRODALOM

- [1] TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat Tevékenységrendszere*; Hadmérnök Online, ISSN 1788-1919; X. Évfolyam 2. szám; pp. 190.
- [2] 2011. évi CXXVIII. törvény a Katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- [3] DR. MUHORAY ÁRPÁD: *A Katasztrófavédelem Aktuális Feladatai*; Honvédelmi Kulturális Központban a Mindenki Hadtudománya című előadássorozat keretében elhangzott előadásának szerkesztett vázlata; 2012. október 11.; pp. 3.
- [4] DR. SZABÓ SÁNDOR, DR. TÓTH RUDOLF: *A Kárelhárítási és Kárfelszámolási Feladatok Értelmezése a Katasztrófavédelem Területén.*; ISSN 1416-1443; VI.th International Symposium on Defence Technology, 6-7 May 2010 Budapest, Hungary; Konferencia kiadvány; pp. 7-8.
- [5] CSÉPÁNYI-BARCZI PETRA: *Új Kihívások a Katasztrófavédelemben*; Miskolci Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar Közigazgatási jogi tanszék; 2013; pp. 42.
- [6] DR. SCHWEICKHARDT GOTTHILF: *A Rendészeti Szervek Vezetés- és Szervezéselmélete*; Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar; Budapest, 2014; pp. 210.
- [7] 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról
- [8] MUHORAY ÁRPÁD, SCHWEICKHARDT GOTTHILF: *Beavatkozó Önkéntes Tűzoltó Egyesületek Képzésének Egyes Kérdései*; Bolyai Szemle; ISSN 1416-1443; 2014/3; NKE; Budapest; pp. 43.
- [9] BOGNÁR BALÁZS, KÁTAI-URBÁN LAJOS, KOSSA GYÖRGY, KOZMA SÁNDOR, SZAKÁL BÉLA, VASS GYULA: *Iparbiztonságtan I.: Kézikönyv az iparbiztonsági üzemeltetői és hatósági feladatok ellátásához.*; ISBN:978-615-5344-12-1; Budapest: Nemzeti Közszolgálati és Tankönyvkiadó, 2013.; pp. 564.

- [10] 1/2013. (IV. 24.) *BM OKF utasítás a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról*; Hivatalos Értesítő: 2013. évi 17. szám: 2524. <http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/index.php?m=2&p=0250&k=12>; letöltés ideje: 2016.01.27.
- [11] <http://www.katasztrofavedelem.hu/images/szervezet/Szervezeti-abra20180418.pdf?12>; letöltés ideje: 2018. 05. 10.
- [12] <http://www.katasztrofavedelem.hu>; letöltés ideje: 2016.12.18.
- [13] DR. SWEICHARDT GOTTHILF: *Katasztrófavédelmi jog és igazgatás.*; ISBN:978-615-5527-50-0; NKE egyetemi jegyzet; 6.1. Jogszabályok, II. 4. Belügyi igazgatás; 2014.
- [14] KOZÁK ATTILA: *Az Integrált Katasztrófavédelem Szervezeti Fejlődése 1990-től*; Hadmérnök; ISSN 1788-1919; VIII. Évfolyam 2. szám; pp. 223.
- [15] DR. SCHWEICKHARDT GOTTHILF, PAP-SZIGETI SÁNDOR, KURTÁN ATTILA, KÖRÖSSY TIBOR, DR. NAGY LÁSZLÓ, DR. GUBICZA JÓZSEF: *Rendfokozati Vizsga Tananyag*; 2016.; pp. 5.
- [16] <http://www.katasztrofavedelem.hu>; letöltés ideje: 2016.12.18.
- [17] DR. MUHORAY ÁRPÁD, DR. BECZE RÉKA: *A katasztrófavédelmi szervek nemzetközi együttműködése*; Közszolgálati Nemzetközi Képzési Központ; Oktatási segédanyag; NKE; 2013.; pp. 4.
- [18] 290/2011. (XII. 22.) *Korm. rendelet a 2011. a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető egyes intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény végrehajtásáról*
- [19] http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_jogszabaly; letöltés ideje: 2017.11.18.
- [20] BÉRCZI LÁSZLÓ: *Az Extrém Körülmények Közötti Tűzoltói Beavatkozások Biztonságát Növelő Eszközrendszer Fejlesztések az Integrált Katasztrófavédelem Rendszerében*; Doktori (PhD) értekezés; NKE; 2014.
- [21] 6/2016. (VI.24.) *BM OKF utasítás a Tűzoltás-taktikai Szabályzat és a Műszaki Mentési Szabályzat kiadásáról*
- [22] 4/2017. *BM OKF Intézkedés a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat, a Katasztrófavédelmi Mobil Labor, valamint a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység tevékenységének szabályozásáról*

- [23] DR. HABIL CZIVA OSZKÁR, DURUC JÓZSEF: *Tűzvédelmi Igazgatás*; Lektor: DR. BÉRCZI LÁSZLÓ; *rendészeti szakvizsga katasztrófavédelmi-tűzvédelmi igazgatás*, 2016; pp. 87.
- [24] 2015. évi XLII. törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról
- [25] DR. PÁNTYA PÉTER: *A tűzoltói beavatkozás veszélyes üzem?*; Bolyai Szemle; ISSN 1416-1443; 2014/3; NKE, Budapest; pp. 36.
- [26] 118/2011. BM OKF főigazgatói intézkedés 1. számú melléklete *Katasztrófavédelmi Műveleti Szabályzat*; (hatályon kívül helyezve: 2015.10.14.)
- [27] DR. RESTÁS ÁGOSTON: *Tűzoltásvezetők Kényszerhelyzeti Döntéshozatala* (PhD. értekezés); Budapesti Corvinus Egyetem; Budapest; 2012; pp. 74.
- [28] DR. MUHORAY ÁRPÁD: *Katasztrófa megelőzés I.*, ISBN 978-615-5527-85-2; NKE egyetemi jegyzet; 2016; pp. 91.
- [29] TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat Tevékenységrendszere*; Hadmérnök; ISSN 1788-1919; X. Évfolyam 2. szám; 2015. június; 190 p.
- [30] GREGA ATTILA: *A fővárosban működő Tűzoltási Csoportok átfogó bemutatása*; (szakdolgozat); NKE Budapest, 2012.
- [31] Forrás: A Tűzoltó Múzeum archívuma; DR. HADNAGY IMRE JÓZSEF: *Most Megtüzesít Vízet, Levegőt, Majd Haragjában Olvaszt, Éget, Öl*; www.vedelem.hu/letoltes/historia/hist37.pdf; letöltés: 2014. 11. 26.
- [32] http://fovaros.katasztrofavedelem.hu/a-fovarosi_tuzoltosag-tortenete/az-osztalyparancsnoksag%20mukodese; letöltés: 2014. 11. 24.
- [33] http://www.langlovagok.hu/azs/18_tuzoltasi-csoport; letöltés: 2014. 11. 26.
- [34] DOMBRÁDY GÁBOR: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat helye, szerepe és jövője az integrált katasztrófavédelem rendszerében*; (szakdolgozat); NKE Budapest; 2014; pp. 7.
- [35] SZABÓ BALÁZS: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat Tevékenysége Győr-Moson-Sopron Megyében*; (szakdolgozat); NKE, Budapest 2014. pp. 5.
- [36] TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat Ellenőrzési Tevékenységének Fejlesztési Lehetőségei, az Ellenőrzési Protokoll*; BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság; Dr. Balogh Imre Emlékpályázat; 2015; pp. 5.

- [37] RESTÁS ÁGOSTON: *Az Erdőtűzoltás Hatékonyságának Közgazdasági Megközelítése*; VÉDELEM; Katasztrófa- Tűz- és Polgári Védelmi Szemle; ISSN 2498-6194; 2011/185; pp. 47-50.
- [38] http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_szervezeti_abra; letöltés ideje: 2016.12.14.
- [39] NOSKÓ ZSOLT: *Döntéstámogatás és vezetésirányítás a tűzoltók munkájában*; <http://vedelem.hu/letoltes/anyagok/776-dontestamogatas-es-vezetesiranyitas-a-tuzoltok-munkajaban.pdf>; letöltés ideje: 2017.10.02.
- [40] NOSKÓ ZSOLT, Dr. KOMJÁTHY LÁSZLÓ: *Riasztási Sorrendet Meghatározó Döntéstámogató Rendszerek, avagy Mesterséges Intelligencia a Tűzoltók Szolgálatában*; Bolyai Szemle Különszám; pp. 207. <http://komjathylaszlo.hu/elemek/pub/folyoirat/2013-bolyaiszemlekulonszam.pdf>; letöltés ideje: 2016.01.20.
- [41] KALAMÁR NORBERT, DR. PÁNTYA PÉTER: *A Magyar Katasztrófavédelem Által Végzett Beavatkozások*; <http://www.vedelemtudomany.hu/articles/07-kalamar-pantya.pdf>; letöltés ideje: 2017.02.11.
- [42] MACZEK SZILÁRD: *Az Önállóan Beavatkozó Önkéntes Tűzoltóságok Helye, Szerepe a Mentő Tűzvédelemben*; (szakdolgozat); NKE, Budapest 2014. pp. 4.
- [43] DR. MUHORAY ÁRPÁD: *A Katasztrófavédelem Aktuális Feladatai*; Honvéd Kulturális Központ; Mindenki Hadtudománya előadássorozat; 2012.; pp. 8.
- [44] DR. ENDRÓDI ISTVÁN: *A Katasztrófavédelem Feladat- és Szervezetrendszer*; NKE Egyetemi szakanyag; 2013; pp. 43.
- [45] DR. BÉRCZI LÁSZLÓ: *A mentő tűzvédelem aktuális kérdései*; <http://www.vedelem.hu/files/UserFiles/File/aktualis/20160123/01.pdf>; letöltés ideje: 2017.07.04.
- [46] 49/2011. (XII. 20.) *BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szervek állományának, valamint a polgári védelmi szervezetek Szolgálati Szabályzatáról*
- [47] 39/2011. (XI. 15.) *BM rendelet a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól*
- [48] 30/2015. (VI. 16.) *BM rendelet a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről*

- [49] 57/2016. BM OKF intézkedés a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél folyamatos ügyeleti szolgálat ellátására szervezett, valamint a készenléti jellegű beosztásokban, váltásos szolgálati időrendszerben foglalkoztatottak szolgálatteljesítési időkeretének meghatározásáról
- [50] 29/2017. BM OKF intézkedés a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél folyamatos ügyeleti szolgálat ellátására szervezett, valamint a készenléti jellegű beosztásokban, váltásos szolgálati időrendszerben foglalkoztatottak szolgálatteljesítési időkeretének meghatározásáról szóló 57/2016. BM OKF intézkedés módosításáról
- [51] 9/2015. (III. 25.) BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről
- [52] BLESZITY JÁNOS, GRÓSZ ZOLTÁN, PÁNTYA PÉTER, KRIZSÁN ZOLTÁN: *A katasztrófavédelem szak oktatásának aktuális kérdései*; Bolyai Szemle; ISSN 1416-1443; NKE; Budapest; 2014/3; pp. 7.
- [53] DR. BÉRCZI LÁSZLÓ, VARGA FERENC: Nemzetközi Tűzvizsgálati Gyakorlat Elemzése; <http://www.vedelemtudomany.hu>; letöltés ideje: 2017.07.08.
- [54] 57/2009. (X. 30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendelet egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazottai és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról
- [55] BOKÁN PÉTER: *A Csapatmunka Szepe Egy Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság Tevékenységében*; (szakdolgozat); Pécsi Tudományegyetem; 2005.; pp. 11.
- [56] http://www.katasztrofavedelem.hu/images/szervezet/egyenruha_jelveny_igazolvan/teljes_ruhazat.jpg; letöltés ideje: 2015. 12. 15.
- [57] http://www.katasztrofavedelem.hu/images/szervezet/egyenruha_jelveny_igazolvan/szolgalati_jelveny.jpg letöltés ideje: 2015. 12. 15.
- [58] <http://szolgalatiruha.hu/tuzoltosagi-webaruhaz/bevetesi-vedoruhazat/1/bristol-tuzolto-bevetesi-vedoruhazat> letöltés ideje: 2015. 12. 15.

- [59] <http://szolgalatiruha.hu/tuzoltosagi-webaruhaz/bevetesi-vedoruhazat/1/bristol-tuzolto-bevetesi-vedoruhazat> letöltés ideje: 2015. 12. 15.
- [60] http://www.respirator.hu/?module=products&site=main&group=sajat_egyenivedoeszkozok&menupath=sajat_egyenivedoeszkozok&product=r13&lang=hun letöltés ideje: 2015. 12. 15.
- [61] 2/2017 (VI.15.) *BM OKF utasítása a tűzoltó védősisakok jelöléséről (2. melléklet 5.)*
- [62] http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_hirek&hirid=4764; letöltés ideje: 2017. 02. 05.
- [63] KOVÁCS ZOLTÁN: *A Tűzvizsgálat Során Elvégzendő Feladatok*; Tűzvizsgálók továbbképzése; JOGAR Továbbképző Intézet; 2016. február 9-10.
- [64] BÉRCZI LÁSZLÓ: *A Mentő Tűzvédelem Diszlokációja*; <http://archiv.uni-nke.hu/downloads/bsz/bszemle2013/3/2.pdf>; letöltés ideje: 2017.07.08.
- [65] DR. RESTÁS ÁGOSTON: *Tűzoltásvezetők Kényszerhelyzeti Döntéshozatala* (PhD. értekezés); Budapesti Corvinus Egyetem; Budapest; 2012.; pp. 45.
- [66] RÁCZ SÁNDOR: *A Tűzoltói Beavatkozások Súlyponti Erőmegosztásának Vizsgálata*; Hadmérnök; ISSN 1788-1919; XII. Évfolyam „KÖFOP” szám; 2017. október; pp.98.
- [67] FIRE AND RESCUE SERVICE: *Operational guidance - Operational Risk Information*; Department for Communities and Local Government; ISBN: 978-1-4098-978-3374-1; pp. 5.
- [68] NAGY ZSOLT: *A tűzoltás-mentésvezetők döntéshozatali hatékonyságának kérdései*; <http://www.vedelem.hu/letoltes/anyagok/488-a-tuzoltas-mentesvezetok-donteshozatali-hatekonysaganak-kerdesei.pdf>; letöltés ideje: 2017.05.09.
- [69] SZABÓ SÁNDOR: *A Tűzoltásvezetők Kényszerhelyzeti Döntéseinek Vizsgálata*; (szakdolgozat); Miskolc; 2013. pp. 11-12.
- [70] ZELENÁK MIHÁLY: *Tűzoltás Taktikai Alapismeretek*, Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola, Budapest; Tankönyvkiadó, Budapest, 1990 (ERDÉLYI ISTVÁN: *Tűzoltási Műszaki Mentési Terv*; Forrás: <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan423.pdf>; letöltés ideje: 2015.09.27.)

- [71] GRÓF JÓZSEF, GYÖRGY ANTAL, KAPTA GYULA, KERÉKES JÁNOS, LUCZ JÓZSEF, LJESZKOVSKY BÉLA, MOLNÁR KÁROLY, L. SZABÓ BÉLA, TOTZL KÁROLY: *Tűzoltó taktikai ismeretek*; BM Országos Tűzrendészeti Parancsnokság; 1959.; pp. 137.
- [72] DR. LÁSZLÓ BÉRCZI PHD: *Structure, organization and duties of fire services in Hungary*; <http://www.vedelemtudomany.hu>; letöltés ideje: 2016.05.22.
- [73] DR. FÖLDI LÁSZLÓ, KÖRMENDY NORBERT: *Katasztrófaveszély felderítés 1.*; Általános felderítési feladatok.; pp. 1.; http://www.zmne.hu/tanszekek/vegyi/docs/fiatkut/pdf/korm_04_03.pdf ; Letöltés ideje: 2017.10.05.
- [74] PÁNTYA PÉTER: *Zárt térben történő tűzoltói beavatkozások kockázatának csökkentése.*; PhD értekezés; 2011; ZMNE; pp. 22.
- [75] KOMJÁTHY LÁSZLÓ: *Alapfokú Tűzoltó Ismeretek: tűzoltási és műszaki mentési alapismeretek (12. Fejezet)*; BM KOK, Budapest 2003; pp. 164.
- [76] DR. HORNYACSEK JÚLIA: *A Katasztrófa-Kárterület Felderítésének Elméleti és Gyakorlati Kérdései*; Hadmérnök; ISSN 1788-1919; VIII. Évfolyam 1. szám; pp. 86.
- [77] DR. UNIV. BEDA LÁSZLÓ: *Épületek Tűzbiztonságának Műszaki Értékelése*; Doktori (PhD) értekezés; 2004.; pp. 19.
- [78] BLESZITY JÁNOS, ZELENÁK MIHÁLY: *A tűzoltás taktikája II.*; ISBN: 963-7703-29-2; Tankönyvkiadó, Budapest, 1986.
- [79] CSEFFÓ KÁROLY, KOMJÁTHY LÁSZLÓ: *Környezetvédelmi alapismeretek és a tűzoltói beavatkozás környezetvédelme*; pp. 65. <http://komjathylaszlo.hu/elementek/pub/konyvfejezet/2004-kornyezetvedelmi-alapismeretek.pdf>; letöltés ideje: 2015. 05. 21.
- [80] ROSOS ANDRÁS: *A Műveletirányítás múltja, jelene, jövője*; (szakdolgozat); NKE; Budapest, pp. 48.
- [81] DOMBRÁDY GÁBOR: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat helye, szerepe és jövője az integrált katasztrófavédelem rendszerében*; NKE Budapest; 2014.; pp. 45.
- [82] RESTÁS ÁGOSTON: *Tűzoltók szemtől szemben az érintettekkel. Viselkedésformák tűz- és káreseteknél*; Bolyai Szemle; ISSN 1416-1443; 2014/3; NKE Budapest; pp. 25.

- [83] DR. KOVÁCS GÁBOR: *A rendészeti szervezetekben lejátszódó vezetési folyamatok*; A Rendészeti Szervek Vezetés- és Szervezésemélete; NKE, Budapest 2014; pp 58-59.
- [84] DR. HESZ JÓZSEF: *A parancsnoki/vezetői feladatok a műveletirányítási és az ügyeleti munka kapcsán*; előadás az alparancsnoki képzésen; Budapest; 2013.
- [85] TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat Tevékenysége a Számok Tükrében*; Katasztrófavédelmi Szemle; ISSN: 2064 – 1559; 2015. 22. évfolyam 6. szám; pp. 35.
- [86] 60/2016. *BM OKF főigazgatói intézkedés a készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltó állomány napi továbbképzésének, valamint a tűzoltósági szakterület által tartandó gyakorlatok rendszerének szabályairól - 2. számú melléklet*
- [87] TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat Tevékenységrendszere*; Hadmérnök; ISSN 1788-1919; X. Évfolyam 2. szám; pp. 193.
- [88] 33/2016. *BM OKF Intézkedés a hivatásos katasztrófavédelmi szervek ellenőrzési és felügyeleti tevékenységének szabályairól*
- [89] 85/2014. *BM OKF intézkedés a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Kiképzési Szabályzatának kiadásáról*
- [90] DR. BÉRCZI LÁSZLÓ, VARGA FERENC: *Nemzetközi tűzvizsgálati gyakorlat elemzése*; Védelem Tudomány Katasztrófavédelmi online tudományos folyóirat; ISSN 2498-6194; I. évfolyam, 3. szám – 2016. október; pp. 32.
- [91] 259/2011. (XII. 7.) *Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról*
- [92] DR. BÉRCZI LÁSZLÓ, VARGA FERENC: *Nemzetközi Tűzvizsgálati Gyakorlat Elemzése*; Forrás: <http://www.vedelemtudomany.hu>; letöltés ideje: 2017.07.08.
- [93] 44/2011. (XII. 5.) *BM rendelet a tűzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról*
- [94] 2016. évi CL. *törvény az általános közigazgatási rendtartásról*
- [95] TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat Szerepe a Tűzvizsgálatban*; Katasztrófavédelmi Szemle; ISSN 2064-1559; 2015. 22. évfolyam, 3. szám; pp: 13.

- [96] MÁTÉ JÁNOS: *A Tűzvizsgálati Helyszíni Szemle Módszertanának Kidolgozása, a Hozzá Szükséges Eszközpark és Dokumentáció Kialakítása*; (szakdolgozat); NKE; 2014.; pp. 25.
- [97] NAGY LÁSZLÓ ZOLTÁN: *A Tűzvizsgálat Taktikája*; Budapest 2010; pp. 15-16.
- [98] FENTOR LÁSZLÓ: *A helyszíni szemle folyamata*; Tűzvizsgálók továbbképzése; JOGAR Továbbképző Intézet; 2016. február 9-10.
- [99] HEIZLER GYÖRGY: „Tűzvizsgálat, szakértői vizsgálat”; konferencia-előadás; Kecskemét; 2014.12.17.
- [100] FENTOR LÁSZLÓ: *A tűzvizsgálatok tapasztalatai, a 2016-os év feladatai*; „Tűzoltó Szakmai Nap 2016” Tudományos Konferencia, konferenciakiadvány; pp. 38.
- [101] http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tablak_teruleti_00;
(00_4_1_1_1.xls); letöltés ideje: 2015.04.12.
- [102] http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_teruleti;
letöltés ideje: 2015.04.12.
- [103] TÓTH TIBOR, TÍMÁR TAMÁS: *The Disaster Management Operational Service*; Magyar Rendészet; ISSN 1586-2895; 2016/2. szám;
- [104] TAMÁS TÍMÁR: *The Hungarian Disaster Management Operational Service*; International Firefighter Magazine; ISSN 1744-5841; ISSUE 46. JUNE 2013; PP: 101-104
- [105] Forrás: TÍMÁR TAMÁS, BARÁTH JÁNOS: *BM OKF Úti jelentés és elemző jelentés, Spanyolország*, Madrid 2016. (belső dokumentum)
- [106] [http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_hirek&hirid=2731;](http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_hirek&hirid=2731) letöltés ideje: 2014. április 26.
- [107] [http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=press_keptar_mutat&galeria_id=1810;](http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=press_keptar_mutat&galeria_id=1810) letöltés ideje: 2014. április 26.
- [108] ERDÉLYI ISTVÁN: *Tűzoltási Műszaki Mentési Terv*; Forrás: [http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan423.pdf;](http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan423.pdf) letöltés ideje: 2015.09.27.
- [109] RESTÁS ÁGOSTON, EVERETT A. HINKLEY, VINCENT G. AMBROSIA: *An approach for measuring the effectiveness of fire detection systems in different dimensions*; Bolyai Szemle; ISSN 1416-1443; NKE Budapest; 2014/3; pp. 283.

- [110] TÍMÁR TAMÁS: *A Körös Mentőcsoport, mint Területi Polgári Védelmi Szervezet*; Hadmérnök; ISSN 1788-1919; VIII. Évfolyam 2. szám; pp. 307.
- [111] 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
- [112] VARGA FERENC: *A tűzvizsgálat gyakorlata Magyarországon*; Nemzetközi Tűzvizsgálati Konferencia, Budapest, 2016. május 24-25. [http://www.vedelemtudomany.hu/?pageid=article_abstract&szerzo=VargaFerenc&cim= A tűzvizsgálat gyakorlata magyarországon](http://www.vedelemtudomany.hu/?pageid=article_abstract&szerzo=VargaFerenc&cim=A%20t%C3%BAzvizsg%C3%A1lat%20gyakorlata%20magyarorsz%C3%A1gon); (letöltés ideje: 2016. 09. 05.)
- [113] FIRE CHIEFS ASSOCIATION OF BRITISH COLUMBIA: *British Columbia Fire Service Minimum Training Standards - Structure Firefighters Competency and Training*; Second Edition; <https://www2.gov.bc.ca/assets/gov/public-safety-and-emergency-services/emergency-preparedness-response-recovery/embc/fire-safety/playbook.pdf>; letöltés ideje: 2018.04.11.
- [114] MOLDOVÁN ANDRÁS: *A Drónok Alkalmazásának Lehetőségei a Katasztrófavédelemben, Kiemelten a Mentő Tűzvédelem Területén*; (szakdolgozat); NKE; 2016. pp. 48.
- [115] NOSKÓ ZSOLT, KOMJÁTHY LÁSZLÓ: *Android alapú döntéstámogatás a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos baleseteknél*; Bolyai Szemle; ISSN 1416-1443; NKE Budapest; 2014/3; pp. 232.
- [116] DR. PÉTERFALVI ATTILA: *Átláthatóság a védelmi igazgatásban*; Doktori (PhD) értekezés; NKE Budapest, 2014.; pp. 201.
- [117] TAMÁS TÍMÁR: *Extra Back-Up For When You Need It*; Fire & Rescue; ISSN 0964-9727; first quarter 2015; ISSUE 97; pp:46-47
- [118] Forrás: Katasztrófavédelmi műveleti szolgálat; http://www.szentflorian.hu/?pageid=katved_kmsz&menuid=katved; letöltés ideje: 2017. 07.14.
- [119] ZAHORÁN TAMÁS: *A katasztrófavédelmi szervek képzési rendszerében bekövetkezett változások*; (szakdolgozat); NKE; Budapest; 2013; pp. 21.
- [120] http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=szervezet_hirek&hirid=967; letöltés ideje: 2016. 02. 06

- [121] DR. HABIL. VASS GYULA, DR. HABIL. KÁTAI-URBÁN LAJOS, CSÉPLŐ ZOLTÁN: *A Katasztrófavédelmi Felsőoktatási Képzés Gyakorlatorientált Felkészítési Tevékenységének Elemzése*; <http://www.vedelemtudomany.hu/articles/14-vass-katai-cseplo.pdf>; letöltés ideje: 2017.11.17.
- [122] GUBICZA JÓZSEF: *Az integrált katasztrófavédelmi szervek képzési rendszerének kialakítása, szinterei, megvalósulása*; Magyar Hadtudományi Társaság; XIV. kötet; 2013.; pp. 212.
- [123] BLESZITY JÁNOS, DOBOR JÓZSEF, ENDRÓDI ISTVÁN, GRÓSZ ZOLTÁN, KÁTAI-URBÁN LAJOS, KRIZSÁN ZOLTÁN, RESTÁS ÁGOSTON: *Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet Önértékelés Intézményakkreditáció*; ISBN:978-615-80429-2-5; Budapest; BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság; 2016.
- [124] 7/2016. *BM OKF intézkedés a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok és katasztrófavédelmi őrsök készenléti szerállományáról és szolgálatszervezésének szabályairól*
- [125] Forrás: FIRE STATISTICS TEAM; *Fire Operational Statistics: Definitions Document*;
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/562922/fire-rescue-operational-statistics-201516-definitions.pdf; letöltés ideje: 2018.04.11.
- [126] Forrás: Brunswick Press Ltd (27659): National Directorate for Fire and Emergency Management;
<https://www.housing.gov.ie/sites/default/files/migrated-files/en/Publications/Community/FireandEmergencyServices/FileDownload%2C32381%2Cen.pdf>;
letöltés ideje: 2018.04.11.

A TÉMAKÖRBŐL KÉSZÜLT PUBLIKÁCIÓIM

1. TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat Ellenőrzési Tevékenységének Fejlesztési Lehetőségei, az Ellenőrzési Protokoll*; BM Országos Katasztrófavédelemlési Főigazgatóság, **Dr. Balogh Imre Emlékpályázat**; 2015, szakmai különdíj
2. TÓTH TIBOR, TÍMÁR TAMÁS: *The disaster management operational service*; **Magyar Rendészet**; 2016/2. szám; ISSN 1586-2895
3. TÍMÁR TAMÁS: *A Körös Mentőcsoporthoz, mint Területi Polgári Védelmi Szervezet I. rész*; **Hadmérnök online**; ISSN 1788-1919, VIII. Évfolyam 2. szám; 2013. június; pp: 306-313
4. TÍMÁR TAMÁS: *A Körös Mentőcsoporthoz, mint Területi Polgári Védelmi Szervezet II. rész*; **Hadmérnök online**; ISSN 1788-1919, VIII. Évfolyam 2. szám; 2013. június; pp: 314-319
5. TÍMÁR TAMÁS: *A Körös Mentőcsoporthoz, mint Területi Polgári Védelmi Szervezet III. rész*; **Hadmérnök online**; ISSN 1788-1919, VIII. Évfolyam 3. szám; 2013. szeptember; pp: 151-158
6. TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat Tevékenységrendszeréről*; **Hadmérnök online**; ISSN 1788-1919, X. Évfolyam 2. szám; 2015. június; pp: 190-198
7. TÍMÁR TAMÁS: *A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat Szerepe a Tűzvizsgálatban*; **Katasztrófavédelmi Szemle**; ISSN 2064-1559; 2015. 22. évfolyam, 3. szám; pp: 13-15
8. TÍMÁR TAMÁS: *A katasztrófavédelmi művelési szolgálat tevékenysége a számok tükrében*; **Katasztrófavédelmi Szemle**; ISSN: 2064 – 1559; 2015. 22. évfolyam, 6. szám; pp. 29-35.
9. TAMÁS TÍMÁR: *Top Marks*; **Fire & Rescue**; ISSN 0964-9727; second quarter 2013 issue 90; pp 45-48
10. TAMÁS TÍMÁR: *Extra back-up for when you need it*; **Fire & Rescue**; ISSN 0964-9727; first quarter 2015; issue 97; pp:46-47
11. TAMÁS TÍMÁR: *Hungary's New USAR Team*; **International Firefighter Magazine**; ISSN 1744-5841; Issue 38 – May 2013; 27-29
12. TAMÁS TÍMÁR: *The Hungarian Disaster Management Operational Service*; **International Firefighter Magazine**; ISSN 1744-5841; Issue 46; June 2013; pp: 101-104

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton szeretném megköszönni mindenkinek a segítséget és támogatást. Külön szeretném megköszönni témavezetőmnek, **Dr. Komjáthy László PhD.** egyetemi docens Úrnak, a hozzáállását, a folyamatos nyitottságát és a türelmét.

Köszönet az egykori Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, a Katasztrófavédelmi Intézet, valamint a BM Katasztrófavédelmi Oktatási Központ oktatóinak, tanárainak és munkatársainak, továbbá a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a Békés (és valamennyi) Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság állományának minden támogatásért.

Szeretnék köszönetet mondani **munkatársaimnak** a szakmai segítségükért. Köszönöm mindazon munkahelyi vezetőmnek a támogatást, akik biztosították a tanulmányaim feltételeit.

Természetesen köszönöm családomnak, akik mindvégig tartották bennem a lelket. Hálával tartozom nekik, mert Nélkülük nem sikerült volna...

.....
Tímár Tamás
tűzoltó őrnagy

FÜGGELÉKEK

- I. SZÁMÚ FÜGGELÉK – FŐFELÜGYELŐI KÉRDŐÍV
- II. SZÁMÚ FÜGGELÉK – OSZTÁLYVEZETŐI KÉRDŐÍV
- III. SZÁMÚ FÜGGELÉK – BEOSZTOTTI ÁLLOMÁNY KÉRDŐÍVE
- IV. SZÁMÚ FÜGGELÉK – SZAKMAI KÉRDŐÍV
- V. SZÁMÚ FÜGGELÉK – A MEGYÉK ÉS A FŐVÁROS
ADATLAPJAI
- VI. SZÁMÚ FÜGGELÉK – SZOLGÁLATELLÁTÁS ELLENŐRZÉSI
PROTOKOLLJA
- VII. SZÁMÚ FÜGGELÉK – SZOLGÁLATVÁLTÁS ELLENŐRZÉSI
PROTOKOLLJA
- VIII. SZÁMÚ FÜGGELÉK – A KIKÉPZÉSI FOGLALKOZÁSOK
ELLENŐRZÉSI PROTOKOLLJA

I. SZÁMÚ FÜGGELEK – FŐFELÜGYELŐI KÉRDŐÍV

EREDMÉNY

A KMSZ szolgálati elöljárója a főügyeleti osztályvezető. Melyik állítással ért egyet leginkább?

22 Válaszdó

1. Jobb lenne, ha a KMSZ a megyei tűzoltósági főfelügyelő közvetlen irányítása alatt lenne. **10 – 45,45 %**
2. Az egész főügyeleti osztály tartozzon a megyei tűzoltósági főfelügyelő irányítása alá. **9 – 40,90 %**
3. A jelenlegi struktúra megfelelő. **3 – 13,64 %**

A KMSZ szakmai tevékenységével kapcsolatosan Ön melyik állítást preferálja? 24 Válaszdó

1. A KMSZ állományát be kell vonni az ipabiztonsági és polgári védelmi tevékenységekbe is (veszélyes anyagok szállításának ellenőrzése, mentőcsoportok tevékenységei, ...) **3 – 12,5 %**
2. A KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, illetőleg a káreseményekkel foglalkozzon. **21 – 87,5 %**

Ön szerint mennyi a szolgálat napi létszáma optimális esetben? 24 Válaszdó

1. Egy fő is el tudja látni a szolgálatot. **0 – 0 %**
2. A kettő fő minden szolgálati nap szükséges. **21 – 87,5 %**
3. Három fő szükséges. **3 – 12,5 %**

Ön szerint a tűzvizsgálati eljárást megindító tűzeseti helyszíni szemlét ki folytassa le? 24 Válaszdó

1. Minden esetben a tűzoltósági felügyelő. **4 – 16,67 %**
2. Munkaidőben a tűzoltósági felügyelő, munkaidőn kívül a KMSZ. **15 – 62,5 %**
3. Minden esetben a KMSZ. **5 – 20,83 %**

A KMSZ illetékességét tekintve... 24 Válaszdó

1. megfelelő, hogy a KMSZ illetékessége a megye illetékességi területe. **13 – 54,17 %**
2. jobb lenne, ha a KMSZ illetékessége a megyében lévő tűzoltóságok működési körzete lenne. **11 – 45,83 %**

Ön szerint a KMSZ a felsorolt gyakorlatok kapcsán szervező vagy résztvevő legyen? 24 Válaszdó

	A KMSZ szervezze	A KMSZ részvevő
Tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlatok	[] 15 – 62,5 %	[] 11 – 45,83 %
Szituációs begyakorló gyakorlat	[] 12 – 50,00 %	[] 11 – 45,83 %
Katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat	[] 13 – 54,17 %	[] 14 – 58,33 %
Vezetési törzsgyakorlat	[] 7 – 29,16 %	[] 17 – 70,83 %
Megyei ellenőrző gyakorlat	[] 15 – 62,50 %	[] 10 – 41,67 %

A KMSZ káresetnél történő beavatkozások kapcsán Ön szerint kinek teljesítse azonnali jelentési kötelezettségét? 24 Válaszdó

1. A főügyeleti osztályvezetőnek. 3 – 12,5 %
2. A megyei tűzoltósági főfelügyelőnek. 17 – 70,83 %
3. A megyei igazgatóhelyettesnek. 7 – 29,16 %
4. A megyei igazgatónak. 3 – 12,5 %
5. Minden eljárónak. 0 – 0 %

A KMSZ képzését tekintve... 24 Válaszdó

1. elegendő a főügyeleti osztályvezető által szervezett. 0 – 0 %
2. az előírtan felül még szükséges az önképzés is. 3 – 12,5 %
3. az előírtan és az önképzésen felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket. 9 – 37,5 %
4. a továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van. 14 – 58,33 %

Ön szerint, a helyszíni ellenőrzések kapcsán melyik állítással ért leginkább egyet? 23 Válaszdó

1. Munkaidőben a tűzoltósági felügyelő, munkaidőn kívül a KMSZ feladata a kémény és CO káresetekkel kapcsolatos helyszíni ellenőrzések lefolytatása. 4 – 17,39 %
2. A KMSZ feladata a kémény és CO káresetekkel kapcsolatos helyszíni ellenőrzések lefolytatása. 1 – 4,34 %
3. A kémény és CO káresetekkel kapcsolatos helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvét a tűzoltás vezetője is ki tudja tölteni, nem indokolt a KMSZ riasztása. 18 – 78,26 %

II. SZÁMÚ FÜGGELÉK – OSZTÁLYVEZETŐI KÉRDŐÍV

<i>EREDMÉNY</i>	Válaszok: 20			
	Igen	%	Nem	%
Létszám (kiemelt főreferensek)				
Kinevezett kiemelt főreferensek száma a KMSZ-nél az előírásoknak megfelel?	17	85	3	15
Felsőfokú állami képzéssel mindenki rendelkezik?	20	100	0	0
Felsőfokú szakmai képzéssel mindenki rendelkezik?	20	100	0	0
Tűzvizsgálói képzéssel mindenki rendelkezik?	13	65	7	35
PÁV I-el (vagy azzal egyenértékű) képzéssel mindenki rendelkezik?	19	95	1	5
Megfelelő tűzoltásvezetői gyakorlattal mindenki rendelkezik?	18	90	2	10
ADR/RID/ADN képzéssel mindenki rendelkezik?	5	25	15	75
Létszám (kiemelt főelőadók)	Igen	%	Nem	%
Kinevezett kiemelt főelőadók száma a KMSZ-nél az előírásoknak megfelel?	14	70	6	30
Felsőfokú állami képzéssel mindenki rendelkezik?	19	95	1	5
Felsőfokú szakmai képzéssel mindenki rendelkezik?	18	90	2	10
Tűzvizsgálói képzéssel mindenki rendelkezik?	10	50	10	50
PÁV I-el (vagy azzal egyenértékű) képzéssel mindenki rendelkezik?	19	95	1	5
Megfelelő tűzoltásvezetői gyakorlattal mindenki rendelkezik?	15	75	5	25
ADR/RID/ADN képzéssel mindenki rendelkezik?	1	5	19	95
Létszám (főelőadók)	Igen	%	Nem	%
Kinevezett főelőadók száma a KMSZ-nél az előírásoknak megfelel?	7	35	13	65
Felsőfokú állami képzéssel mindenki rendelkezik?	14	70	6	30
Felsőfokú szakmai képzéssel mindenki rendelkezik?	11	55	9	45
Tűzvizsgálói képzéssel mindenki rendelkezik?	5	25	15	75
PÁV I-el (vagy azzal egyenértékű) képzéssel mindenki rendelkezik?	14	70	6	30
Megfelelő tűzoltásvezetői gyakorlattal mindenki rendelkezik?	13	65	7	35
ADR/RID/ADN képzéssel mindenki rendelkezik?	1	5	19	95
Szolgáltatellátás	Igen	%	Nem	%
A KMSZ napi minimum szolgálati létszáma az előírásoknak megfelel?	8	40	12	60
A KMSZ átlag napi szolgálati létszáma az előírásoknak	9	45	11	55

megfelel?				
A KMSZ helyettesítése megoldott-e?	17	85	3	15
A KMSZ-nél keletkezik-e túlmunka?	5	25	15	75
Túlmunka keletkezése esetén, annak átlagos óraszám:	10, 80, 4, 100, 24-30		átlag: 41,3	
A szolgálatváltás időpontja: 6:00-3, 6:45-1, 7:00-8, 7:15-1, 7:30-4, 7:45-1, 8:00-1				
A KMSZ elhelyezése az igazgatóságon történik?	15	75	5	25
A KMSZ elhelyezése HTP-n történik?	5	25	15	75
A KMSZ elhelyezése Katasztrófavédelmi Őrsön történik?	1	5	19	95
A KMSZ szolgálati és pihenő helyiségei egy szinten található-e?	18	90	2	10
Az előírt szolgálati gépjárművel rendelkezik-e a KMSZ?	19	95	1	5
Robbanásbiztos kézi rádióval rendelkezik-e a KMSZ?	10	50	10	50
Mobil internettel rendelkezik-e a KMSZ?	14	70	6	30
Lapotoppal rendelkezik-e a KMSZ?	19	95	1	5
Az előírt egyéni védőfelszereléssel rendelkeznek-e a KMSZ tagjai?	20	100	0	0
A légzőkészülék Bodyguard-os-e a KMSZ-en?	8	40	12	60
Mentőálarccal rendelkezik-e a KMSZ?	17	85	3	15
Gázérzékelővel a KMSZ rendelkezik-e?	17	85	3	15
Ponthőmérővel a KMSZ rendelkezik-e?	8	40	12	60
Hőkamerával a KMSZ rendelkezik-e?	16	80	4	20
Egészségügyi felszereléssel a KMSZ rendelkezik-e?	9	45	4 (20%)	részben: 7 (35%)

III.SZÁMÚ FÜGGELÉK – BEOSZTOTTI ÁLLOMÁNY KÉRDŐÍVE

EREDMÉNY

A KMSZ szolgálati eljárója a főügyeleti osztályvezető. Melyik állítással ért egyet leginkább?

1. Jobb lenne, ha a KMSZ a megyei tűzoltósági főfelügyelő közvetlen irányítása alatt lenne. **24 – 51%**
2. Az egész főügyeleti osztály tartozzon a megyei tűzoltósági főfelügyelő irányítása alá. **6 – 12,77%**
3. A jelenlegi struktúra megfelelő. **16 – 34,04%**

A KMSZ szakmai tevékenységével kapcsolatosan Ön melyik állítást részesíti előnyben?

1. A KMSZ állományát be kell vonni az ipabiztonsági és polgári védelmi tevékenységekbe is (veszélyes anyagok szállításának ellenőrzése, mentőcsoportok tevékenységei, ...) **3 – 6,28%**
2. A KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, illetőleg a káreseményekkel foglalkozzon. **44 – 93,62%**

Ön szerint mennyi a szolgálat napi létszáma optimális esetben?

1. Egy fő is el tudja látni a szolgálatot. **1 – 2,13%**
2. A kettő fő minden szolgálati nap szükséges. **39 – 82,98%**
3. Három fő szükséges. **7 – 14,89%**

A KMSZ illetékességét tekintve...

1. megfelelő, hogy a KMSZ illetékessége a megye illetékességi területe. **28 – 59,57%**
2. jobb lenne, ha a KMSZ illetékessége a megyében lévő tűzoltóságok működési körzete lenne. **16 – 34,04%**

Ön szerint a KMSZ a felsorolt gyakorlatok kapcsán szervező vagy résztvevő legyen?

	A KMSZ szervező	A KMSZ résztvevő
Tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlatok	☐ 89,36%	☐ 23,4%
Szituációs begyakorló gyakorlat	☐ 76,6%	☐ 29,79%
Katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlat	☐ 25,53%	☐ 76,6%
Vezetési törzsgyakorlat	☐ 14,89%	☐ 85,1%
Megyei ellenőrző gyakorlat	☐ 59,57%	☐ 46,8%

A KMSZ káresetnél történő beavatkozások kapcsán Ön szerint kinek teljesítse azonnali jelentési kötelezettségét?

1. A megyei műveletirányítási ügyeletnek. **33 – 70,21%**
2. A főügyeleti osztályvezetőnek. **8 – 17,02%**
3. A megyei tűzoltósági főfelügyelőnek. **11 – 23,4%**

4. A megyei igazgatóhelyettesnek. 4 – 8,51%
5. A megyei igazgatónak. 3 – 6,38%
6. Minden elöljárónak. 0

A KMSZ állományának képzéseit tekintve...

1. elegendő a főigazgatói osztályvezető által szervezett. 5 – 10,64%
2. az előírtan felül még szükséges az önképzés is. 12 – 25,53%
3. az előírtan és az önképzésen felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket. 13 – 27,66%
4. a továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van. 26 – 55,32%

Ön szerint a tűzvizsgálati eljárást megindító tűzeseti helyszíni szemlét ki folytassa le?

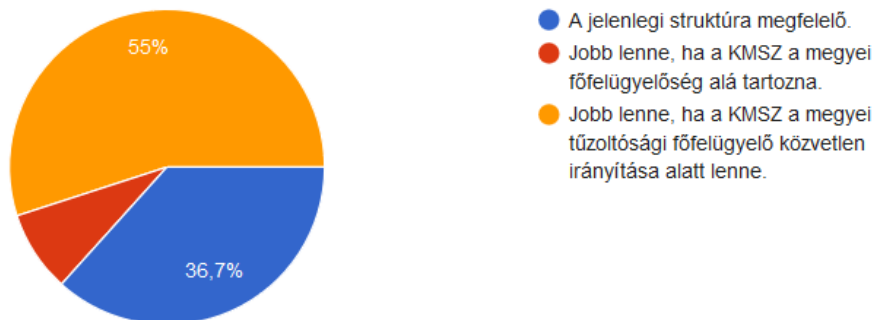
1. Minden esetben a tűzoltósági felügyelő. 21 – 44,68%
2. Munkaidőben a tűzoltósági felügyelő, munkaidőn kívül a KMSZ. 22 – 46,8%
3. Minden esetben a KMSZ. 1 – 2,12%

IV.SZÁMÚ FÜGGELÉK – SZAKMAI KÉRDŐÍV

EREDMÉNY

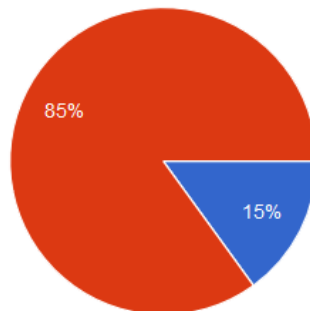
A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat szolgálati elöljárója a főigazgatói osztályvezető, a megyei főfelügyelőség szakmai irányítása mellett. Ezzel kapcsolatban melyik állítással ért egyet leginkább?

60 válasz

A KMSZ szakmai tevékenységével kapcsolatosan Ön melyik állítást preferálja?

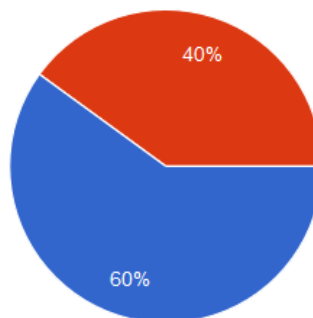
60 válasz

- A KMSZ állományát be kell vonni az ipabiztonsági és polgári védelmi tevékenységekbe is (veszélyes anyagok szállításának ellenőrzése, mentőcsoportok tevékenységei, stb.)
- A KMSZ csak a tűzoltóságok felügyeletét lássa el, illetőleg a káreseményekkel foglalkozzon.

A KMSZ működési területét tekintve...

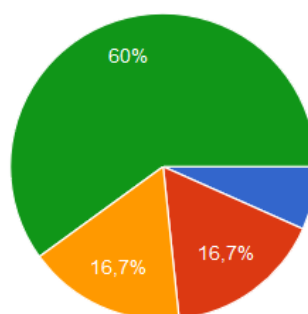
60 válasz

- Megfelelő, hogy a KMSZ működési területe a megye illetékességi területe.
- Jobb lenne, ha a KMSZ működési területe a megyében lévő tűzoltóságok működési területeivel megegyező terület lenne.

A KMSZ továbbképzését tekintve...

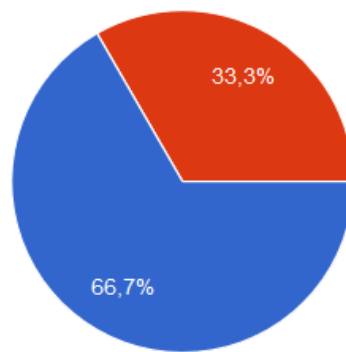
60 válasz

- Elegendő a főügyeleti osztályvezető által szervezett.
- Az előírtan felül még szükséges az önképzés is.
- Az előírtan és az önképzésen felül szükséges a megyei tűzoltósági főfelügyelő által is szervezni továbbképzéseket.
- A továbbképzések mellett „terepen” történő gyakorlatokra is szükség van.

Tűzoltási, műszaki-mentési gyakorlatok kapcsán:

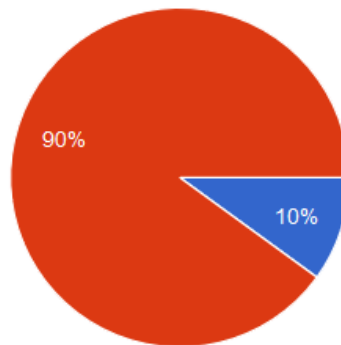
60 válasz

- A KMSZ szervezze
- A KMSZ részvevő legyen

Katasztrófa-felszámolási együttműködési gyakorlatok kapcsán:

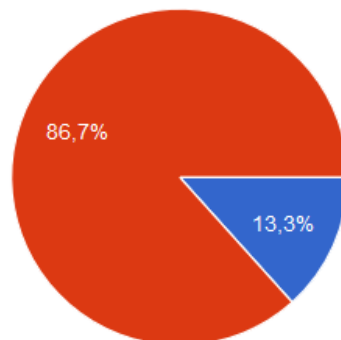
60 válasz

- A KMSZ szervezze
- A KMSZ részvevő legyen

Vezetési törzsgyakorlatok kapcsán:

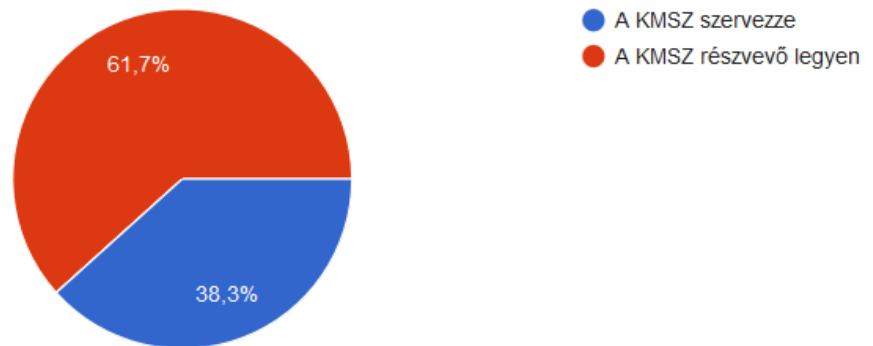
60 válasz

- A KMSZ szervezze
- A KMSZ részvevő legyen

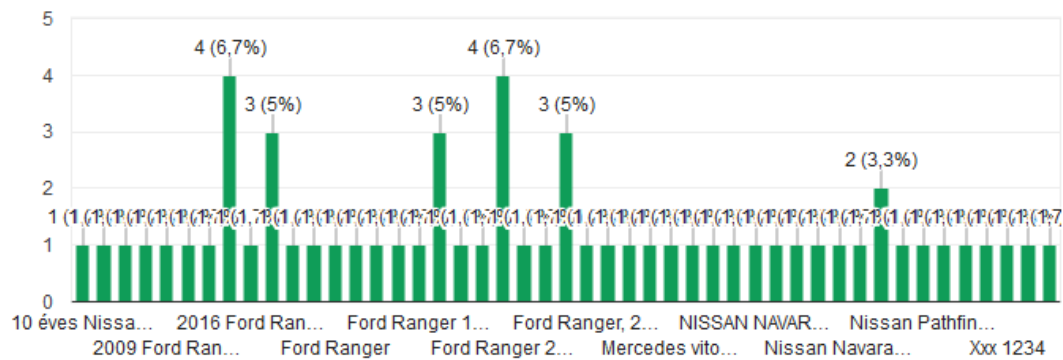
Területi szintű ellenőrző gyakorlatok kapcsán:

60 válasz

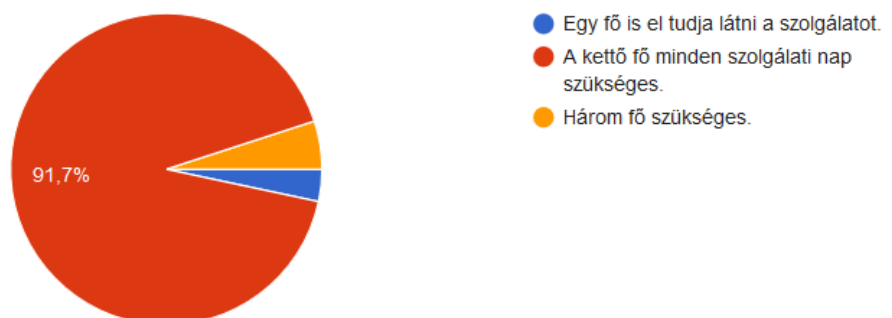
Milyen típusú és évjáratú a KMSZ jármű?

60 válasz

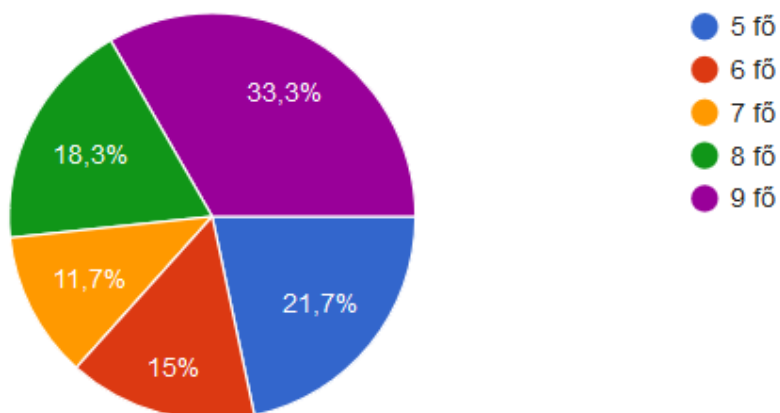
Ön szerint mennyi a szolgálat szükséges napi létszáma optimális esetben?

60 válasz

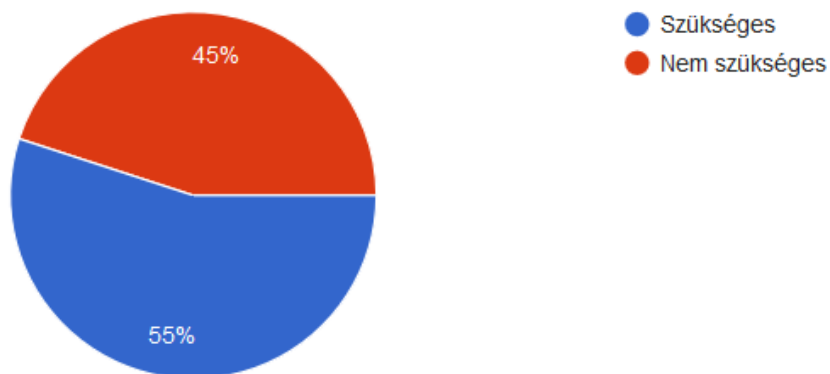
Hány fő a KMSZ létszáma a megyében?

60 válasz

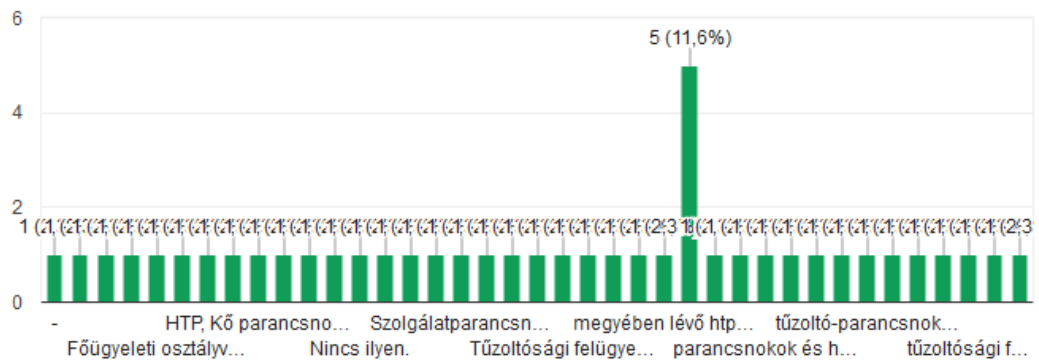
A KMSZ helyettesítése:

60 válasz

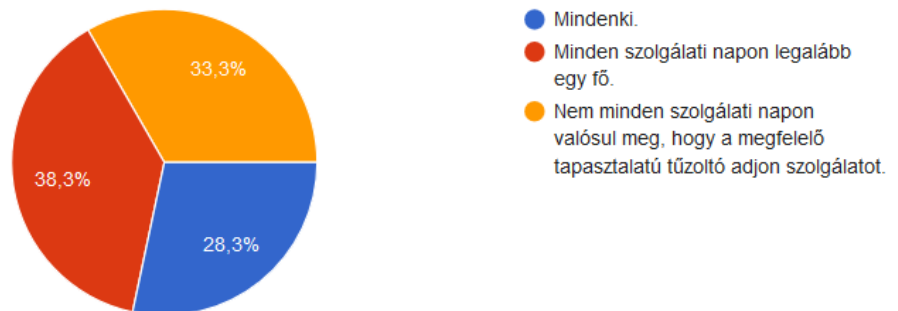
A KMSZ helyettesítését (ha van ilyen) kik végzik?

43 válasz

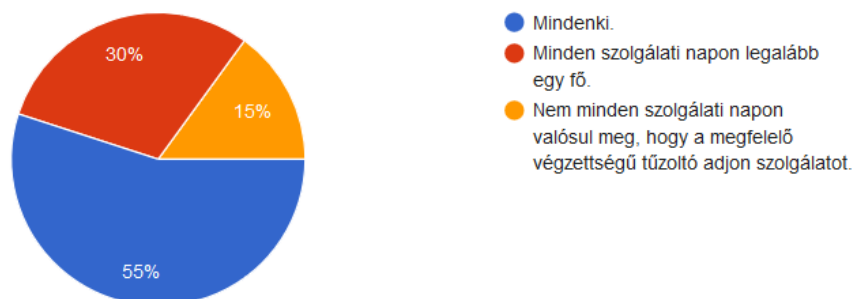
A KMSZ állomány közül mennyien rendelkeznek "megfelelő tűzvizsgálói tapasztalattal"?

60 válasz

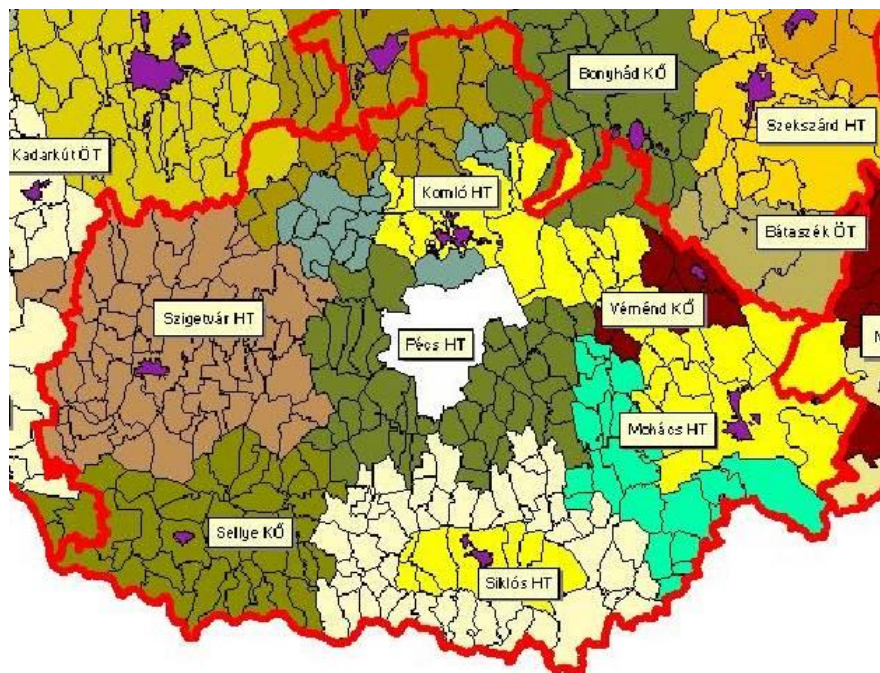

A KMSZ állomány közül mennyien rendelkeznek előírt tűzvizsgálói végzettséggel?

60 válasz

Baranya megye

BARANYA MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI⁹³

Terület: 442 9,59 km²

Népesség: 386 441 fő

Járások száma: 10

Települések száma: 301

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Mohácsi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Pécsi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Siklói Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Szigetvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: Komlói Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Pécsi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Mohácsi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Siklói Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Szigetvári Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Sellyei, Véméndi, Sásdi és Villányi Katasztrófavédelmi Őrs

⁹³ Szerkesztette: a szerző

Baranya megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Pécs

A legtovábbi település: 62 km

Tűzoltóságok: 5

Kötelező minimális ellenőrzés fél évente: 60

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	324	136	48	67	121
2013	538	225	44	88	225
2014	451	205	39	84	162
2015	367	117	19	96	154
2016	334	94	30	103	137

BARANYA MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI⁹⁴

KMSZ gépjármű:

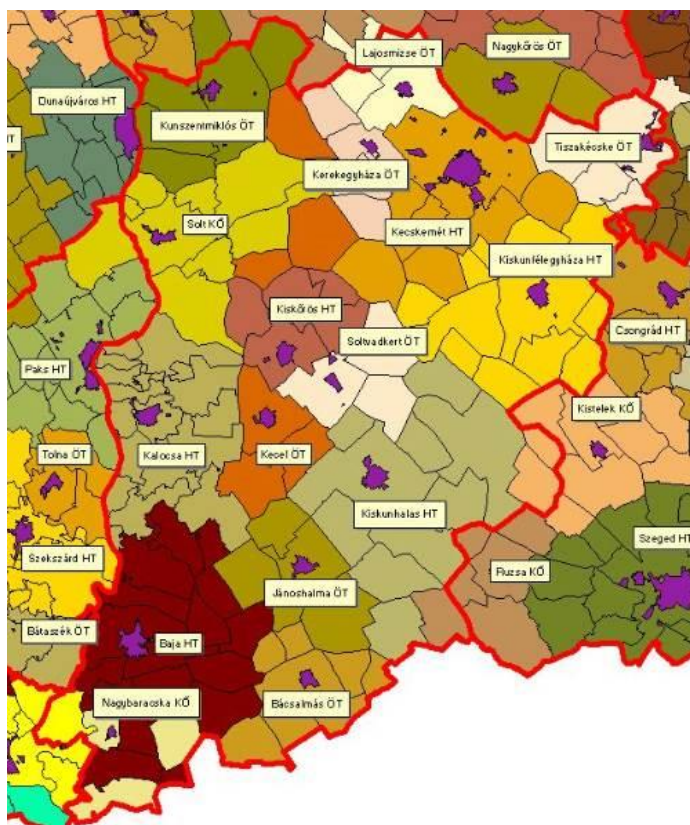

BARANYA MEGYEI KMSZ JÁRMŰ⁹⁵

⁹⁴ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

⁹⁵ Készítette: a szerző

Bács-Kiskun megye

Terület:

844 4,81km²

Népesség: 520 331fő

Járások száma: 11

Települések száma: 119

Katasztrófavédelmi

Kirendeltség:

Bajai Katasztrófavédelmi

Kirendeltség

Kecskeméti

Katasztrófavédelmi

Kirendeltség

Kiskunhalasi Katasztrófavédelmi Kir.

BÁCS-KISKUN MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI⁹⁶

Tűzoltó-parancsnokság: **Baja** Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Kalocsa Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Kecskemét Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Kiskőrös Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Kiskunfélegyháza Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Kiskunhalas Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Nagybaracscai Katasztrófavédelmi Őrs
Solti Katasztrófavédelmi Őrs
Kiskunmajsai Katasztrófavédelmi Őrs

⁹⁶ Szerkesztette: a szerző

Bács-Kiskun megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Kecskemét

A legtovábbi település: 138 km

Tűzoltóságok: 6

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 72

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	214	76	22	63	75
2013	425	188	17	54	183
2014	462	145	25	95	222
2015	218	68	16	75	75
2016	205	75	20	47	83

BÁCS-KISKUN MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI⁹⁷

KMSZ gépjármű:

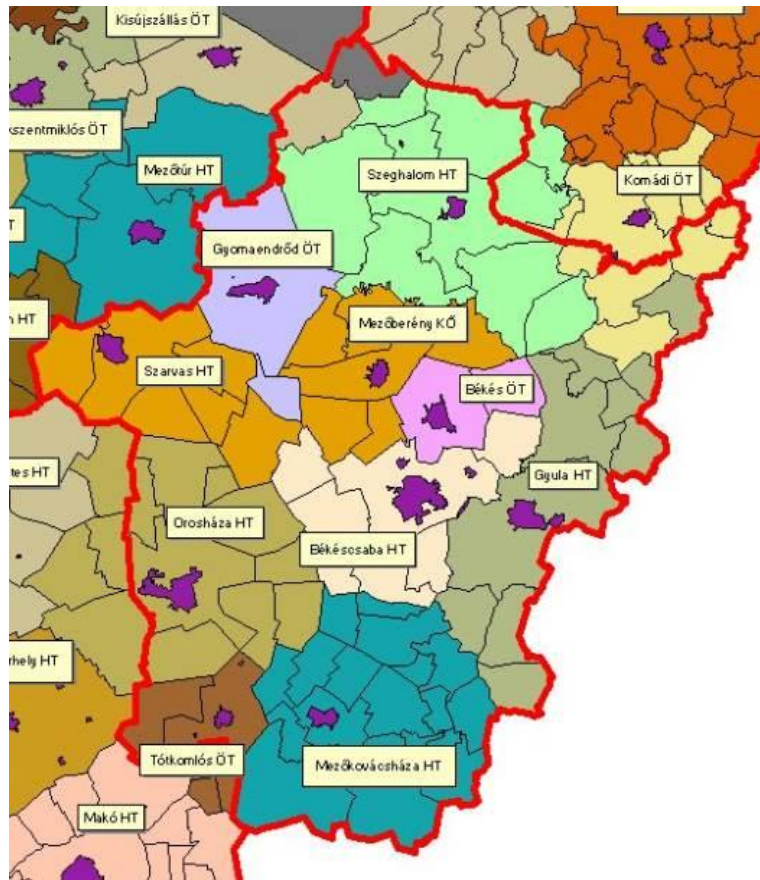

BÁCS-KISKUN MEGYEI KMSZ JÁRMŰ⁹⁸

⁹⁷ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

⁹⁸ Forrás: Beier Balázs, http://tuzoltoautok.hu/szertar/bevetesiranyito_jarmu/ford_ranger/, letöltés ideje: 2014. november 26.

Békés megye

Terület:

5629,71km²

Népesség:

359 948fő

Járások száma:

9

Települések

száma:

75

BÉKÉS MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI⁹⁹

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Békéscsabai Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Orosházai Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Szeghalmi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: Békéscsabai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Gyulai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Orosházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Mezőkovácsházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Szeghalmi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Szarvasi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Mezőberényi Katasztrófavédelmi Őrs

⁹⁹ Szerkesztette: a szerző

Békés megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Békéscsaba

A legtávolabbi település: 78 km

Tűzoltóságok: 6

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 72

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	236	105	22	37	94
2013	438	157	20	67	214
2014	412	110	16	56	246
2015	238	68	30	68	102
2016	294	119	22	74	101

BÉKÉS MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹⁰⁰

KMSZ gépjármű:

BÉKÉS MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹⁰¹

¹⁰⁰ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹⁰²

Terület: 7249,67km² **Népesség:** 686 266fő

Járások száma: 16 **Települések száma:** 358

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Encsi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Kazincbarcikai Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Miskolci Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tiszaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: Miskolci Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Szerencsi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Kazincbarcikai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Ózdi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Szendrői Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Tiszaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Mezőkövesdi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Encsi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Sátoraljaújhelyi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

¹⁰¹Készítette: a szerző

¹⁰² Szerkesztette: a szerző

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Katasztrófavédelmi Őrs: Aggtelek, Bódvaszilas, Cigánd, Gönc, Tolcsva és Mezőcsát KŐ

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Diósgyőr

A legtávolabbi település: 132 km

Tűzoltóságok: 9

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 108

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	371	134	10	92	145
2013	561	179	26	93	289
2014	503	173	18	95	235
2015	348	114	37	108	126
2016	366	135	52	110	121

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹⁰³

KMSZ gépjármű:

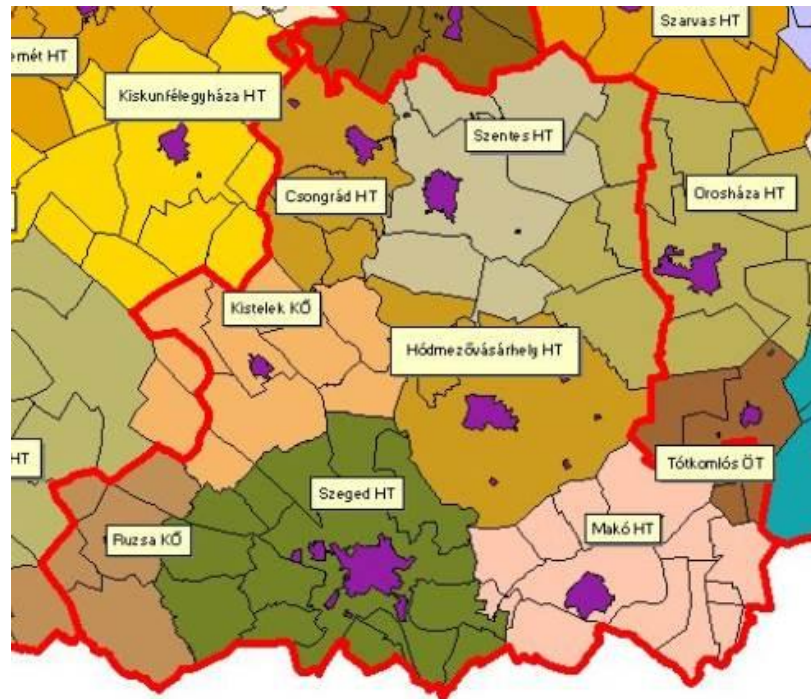

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹⁰⁴

¹⁰³ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹⁰⁴ Készítette: a szerző

Csongrád megye

CSONGRÁD MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹⁰⁵

Terület: 4262,71km² **Népesség:** 417 456fő
Járások száma: 7 **Települések száma:** 60

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Szegedi Katasztrófavédelmi
Kirendeltség
Szentesi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: Csongrádi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Hódmezővásárhelyi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Makói Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Szegedi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Szentesi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Kisteleki Katasztrófavédelmi Őrs
Ruzsai Katasztrófavédelmi Őrs

¹⁰⁵ Szerkesztette: a szerző

Csongrád megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Szeged

A legtovábbi település: 76 km

Tűzoltóságok: 5

Kötelező minimális ellenőrzés fél évente: 60

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	225	112	9	46	67
2013	301	138	10	39	124
2014	307	104	17	31	172
2015	282	167	39	35	80
2016	354	168	37	46	140

CSONGRÁD MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹⁰⁶

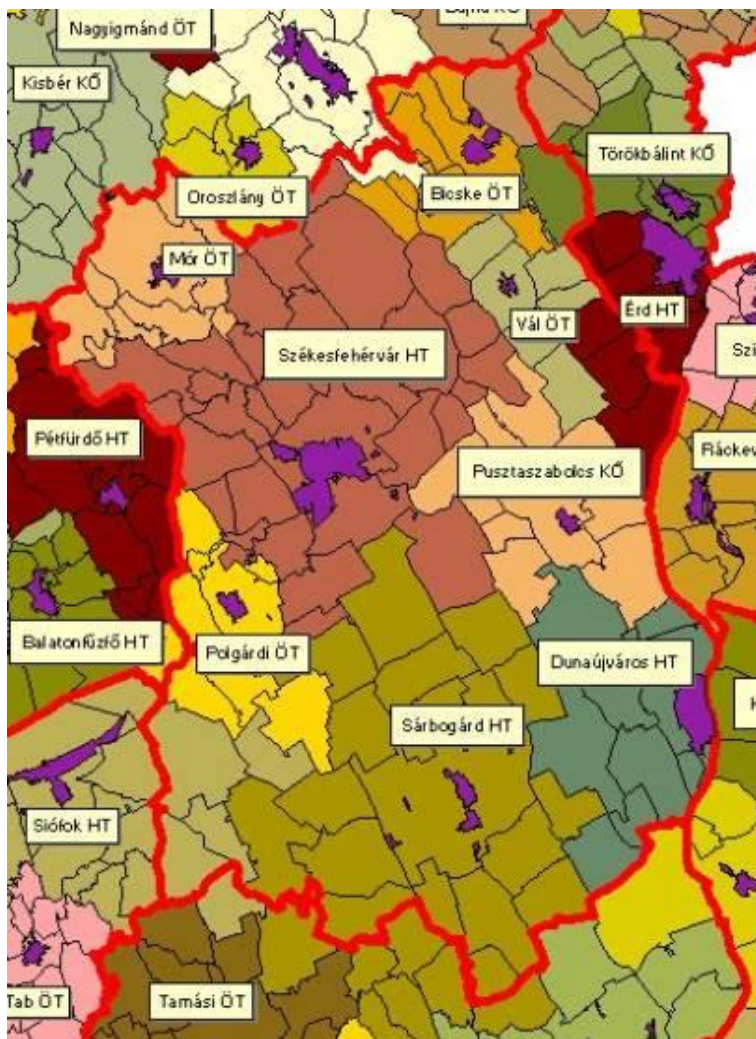
KMSZ gépjármű:

CSONGRÁD MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹⁰⁷

¹⁰⁶ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

Fejér megye

Terület:
4358,45km²

Népesség:
425 847fő

Járások száma:
9

Települések száma:
108

FEJÉR MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹⁰⁸

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Székesfehérvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: Székesfehérvári Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Sárbogárdi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Pusztaszabolcsi Katasztrófavédelmi Őrs

¹⁰⁷Készítette: Csongrád KMSZ

¹⁰⁸ Szerkesztette: a szerző

Fejér megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Székesfehérvár

A legtovolabbi település: 57 km

Tűzoltóságok: 3

Kötelező minimális ellenőrzés fél évente: 36

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	261	164	18	34	63
2013	383	222	30	38	123
2014	358	168	25	45	145
2015	260	171	53	44	45
2016	306	191	68	39	76

FEJÉR MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹⁰⁹

KMSZ gépjármű:

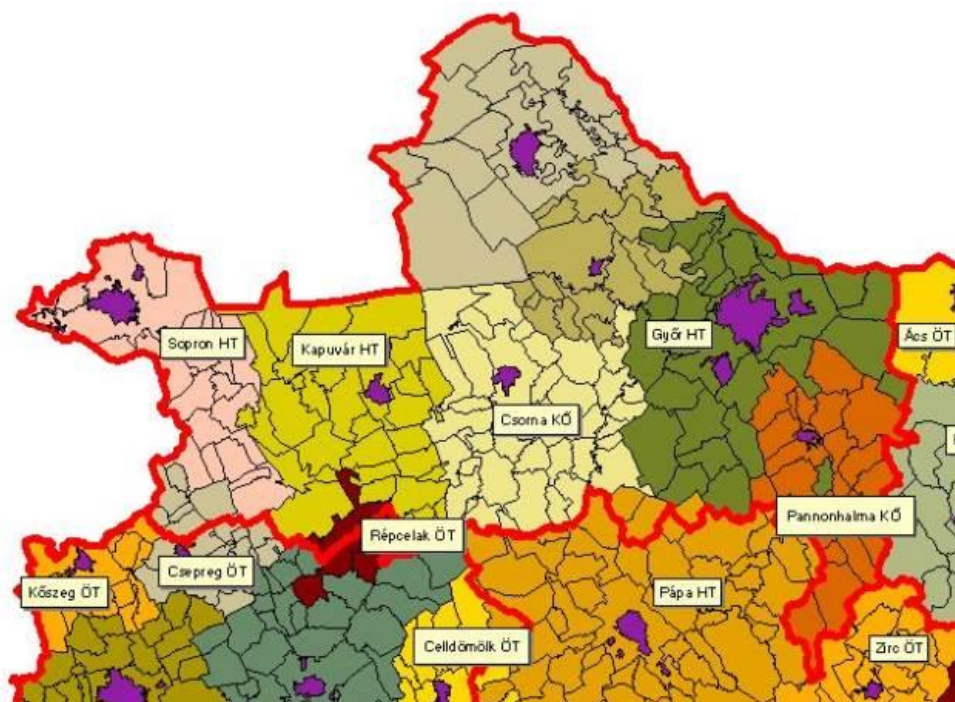

FEJÉR MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹¹⁰

¹⁰⁹ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹¹⁰ Készítette: a szerző

Győr-Moson-Sopron megye

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹¹¹

Terület: 4208,05km²

Népesség: 447 985fő

Járások száma: 7

Települések száma: 183

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Győri Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Kapuvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Mosonmagyaróvári Katasztrófavédelmi Kir.
Soproni Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: Győri Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Soproni Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Mosonmagyaróvári Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Kapuvári Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Csorna, Pannonhalma, Sopronkövesd, Lébény KÖ

¹¹¹ Szerkesztette: a szerző

Győr-Moson-Sopron megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Csorna

A legtovábbi település: 68 km

Tűzoltóságok: 4

Kötelező minimális ellenőrzés fél évente: 48

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	472	86	54	49	337
2013	603	134	55	50	419
2014	509	143	48	57	309
2015	297	108	46	53	136
2016	283	148	43	67	68

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹¹²

KMSZ gépjármű:

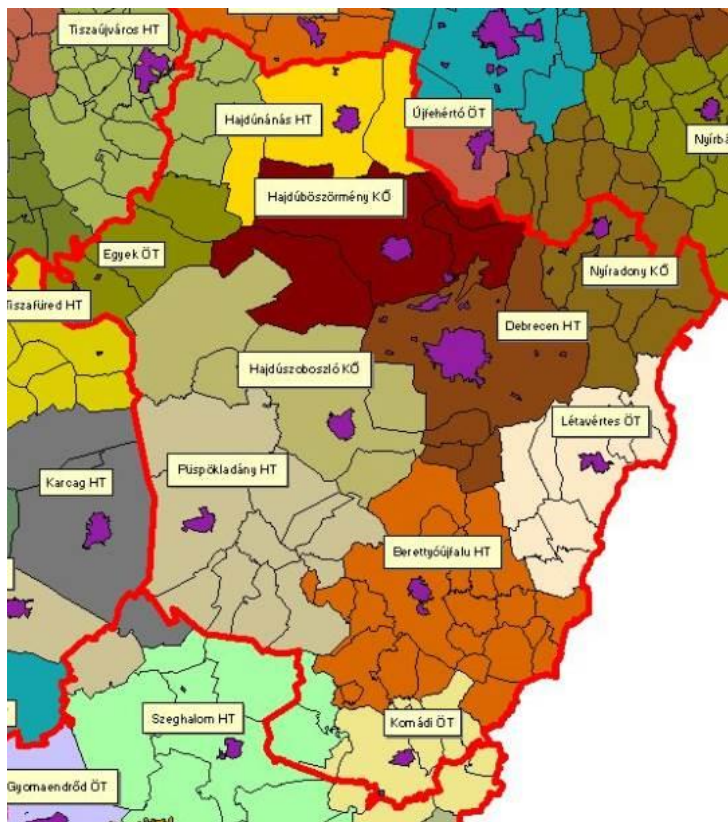

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹¹³

¹¹² Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹¹³ Készítette: a szerző

Hajdú-Bihar megye

HAJDÚ-BIHAR MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹¹⁴

Terület: 6210,51km² **Népesség:** 546 721fő
Járások száma: 10 **Települések száma:** 82

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: **Debreceni** Katasztrófavédelmi Kir.
 Hajdúnánási Katasztrófavédelmi Kir.
 Püspökladányi Katasztrófavédelmi Kir.

Tűzoltó-parancsnokság: **Debreceni** Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
 Hajdúnánási Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
 Püspökladányi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
 Berettyóújfalui Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: **Hajdúböszörményi** Katasztrófavédelmi Őrs
 Hajdúszoboszlói Katasztrófavédelmi Őrs
 Nyíradonyi Katasztrófavédelmi Őrs

¹¹⁴ Szerkesztette: a szerző

Hajdú-Bihar megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Debrecen

A legtávolabbi település: 70 km

Tűzoltóságok: 4

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 48

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	237	108	11	45	84
2013	431	193	30	24	214
2014	448	181	40	36	231
2015	300	162	81	29	109
2016	349	166	71	66	117

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹¹⁵

KMSZ gépjármű:

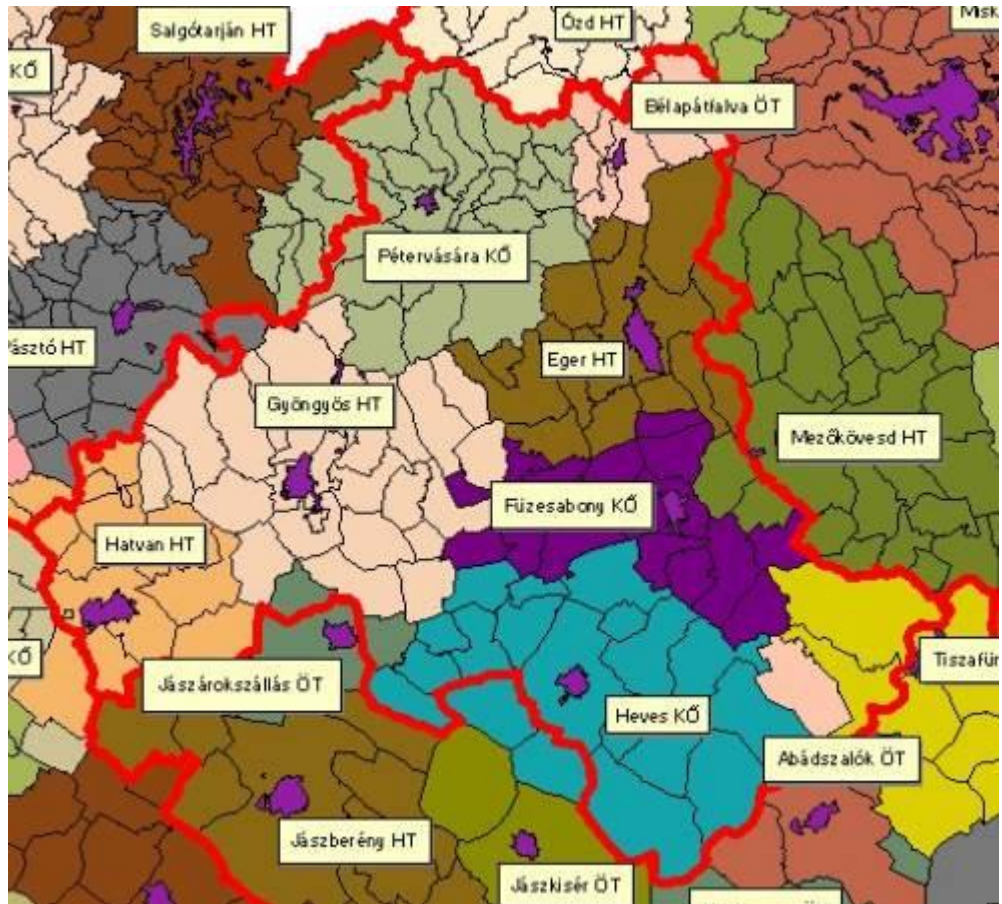

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹¹⁶

¹¹⁵ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹¹⁶ Készítette: a szerző

Heves megye

HEVES MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹¹⁷

Terület: 3637,21km²

Népesség: 308 882fő

Járások száma: 7

Települések száma: 121

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: **Egri** Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Gyöngyösi Katasztrófavédelmi Kir.

Tűzoltó-parancsnokság: **Eger** Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Gyöngyös Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Hatvan Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: **Heves** Katasztrófavédelmi Őrs

Füzesabonyi Katasztrófavédelmi Őrs

Pétervásárai Katasztrófavédelmi Őrs

¹¹⁷ Szerkesztette: a szerző

Heves megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Eger
A legtovábbi település: 85 km
Tűzoltóságok: 3
Kötelező minimális ellenőrzés fél évente: 36

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	103	41	14	22	40
2013	273	51	19	26	196
2014	282	49	18	46	187
2015	246	50	27	78	118
2016	215	75	26	55	85

HEVES MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹¹⁸

KMSZ gépjármű:

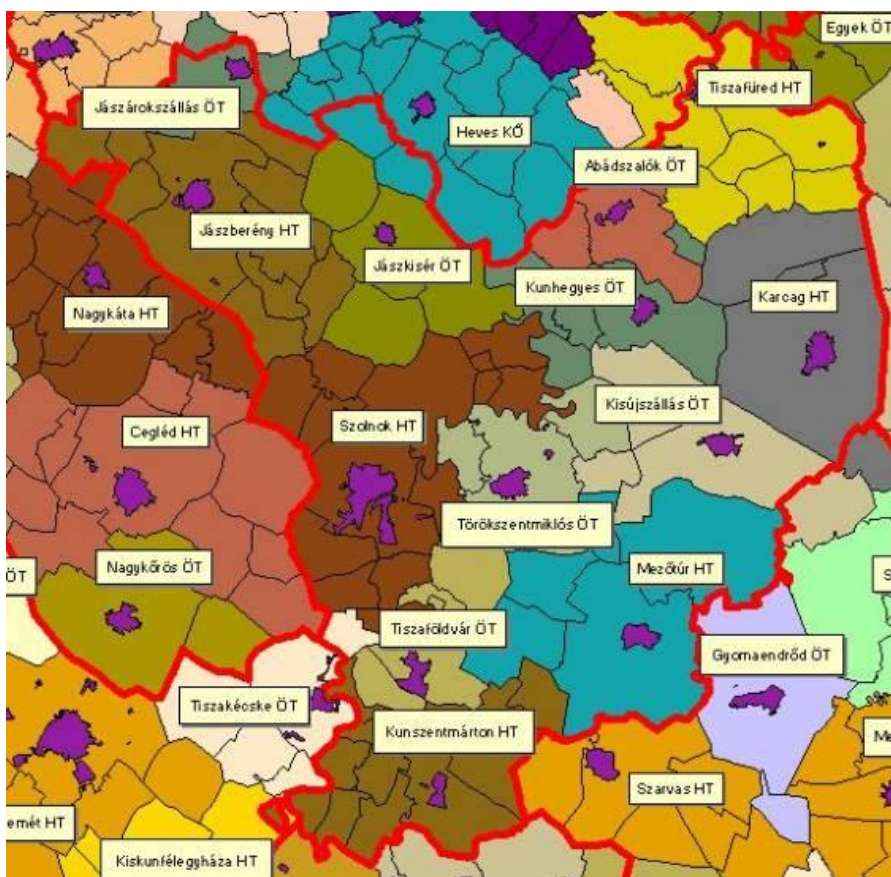

HEVES MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹¹⁹

¹¹⁸ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹¹⁹ Készítette: a szerző

Jász-Nagykun-Szolnok megye

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹²⁰

Terület: 5581,61km²

Népesség: 386 594fő

Járások száma: 9

Települések száma: 78

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Jászberényi Katasztrófavédelmi Kir.

Karcagi Katasztrófavédelmi Kir.

Mezőtúri Katasztrófavédelmi Kir.

Szolnoki Katasztrófavédelmi Kir.

Tűzoltó-parancsnokság: Szolnok Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Karcag Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Mezőtúr Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Jászberény Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Tiszafüred Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Kunszentmárton Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

¹²⁰ Szerkesztette: a szerző

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Szolnok

A legtávolabbi település: 84 km

Tűzoltóságok: 6

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 72

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	321	105	37	57	159
2013	497	177	49	74	246
2014	399	154	42	78	167
2015	312	85	30	125	102
2016	290	66	24	116	108

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹²¹

KMSZ gépjármű:

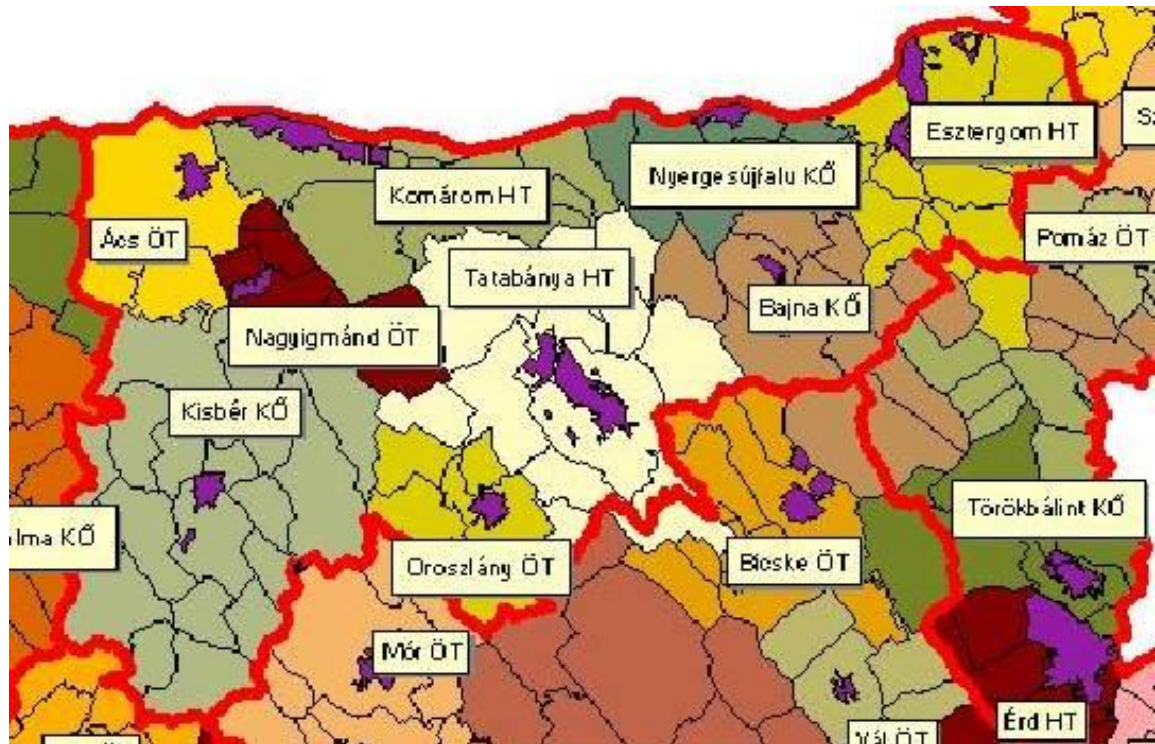

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹²²

¹²¹ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹²² Készítette: a szerző

Komárom-Esztergom megye

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹²³

Terület: 2264,52km²

Népesség: 304 568fő

Járások száma: 6

Települések száma: 76

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Esztergomi Katasztrófavédelmi Kir.
Tatabányai Katasztrófavédelmi Kir.

Tűzoltó-parancsnokság: Tatabánya Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Komárom Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Esztergom Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Nyergesújfalui Katasztrófavédelmi Őrs
Kisbéri Katasztrófavédelmi Őrs
Bajnai Katasztrófavédelmi Őrs

¹²³ Szerkesztette: a szerző

Komárom-Esztergom megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Tatabánya

A legtávolabbi település: 64 km

Tűzoltóságok: 3

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 36

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	226	69	24	46	111
2013	427	164	56	92	171
2014	339	107	32	90	142
2015	283	78	28	93	112
2016	349	138	52	87	124

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹²⁴

KMSZ gépjármű:

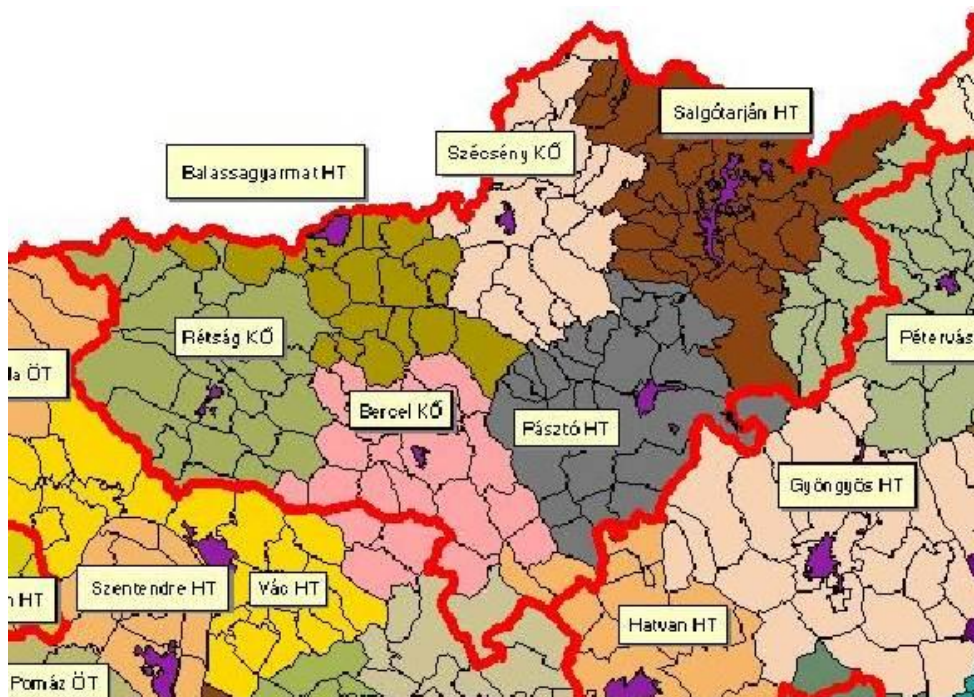

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹²⁵

¹²⁴ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹²⁵ Készítette: a szerző

Nógrád megye

NÓGRÁD MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹²⁶

Terület: 2545,48km²

Néesség: 202 427fő

Járások száma: 6

Települések száma: 131

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Balassagyarmat Katasztrófavédelmi Kir.

Salgótarján Katasztrófavédelmi Kir.

Tűzoltó-parancsnokság: Salgótarjáni Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Balassagyarmati Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Pásztói Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Rétsági Katasztrófavédelmi Őrs
Berceli Katasztrófavédelmi Őrs
Szécsényi Katasztrófavédelmi Őrs
Bátonyterenye Katasztrófavédelmi Őrs

¹²⁶ Szerkesztette: a szerző

Nógrád megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Salgótarján

A legtovábbi település: 75 km

Tűzoltóságok: 3

Kötelező minimális ellenőrzés fél évente: 36

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	290	132	22	50	108
2013	331	101	15	43	187
2014	295	52	8	28	215
2015	164	62	12	27	75
2016	202	56	18	39	107

NÓGRÁD MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹²⁷

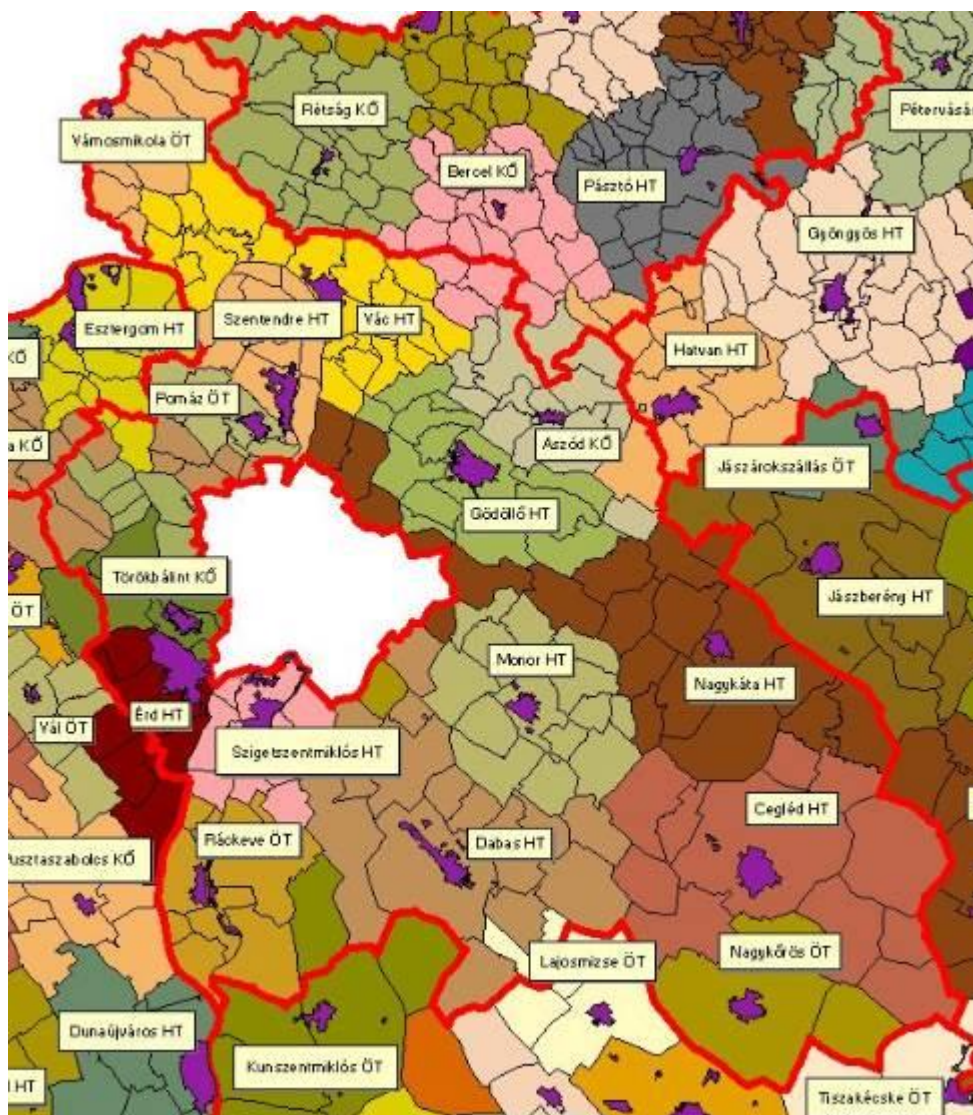
KMSZ gépjármű:

NÓGRÁD MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹²⁸

¹²⁷ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

Pest megye

PEST MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹²⁹

Terület: 6391,14km²

Népesség: 1 217 476fő

Járások száma: 18

Települések száma: 187

Katasztrófavédelmi Kirendeltség:

Cegléd Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Érd Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Gödöllő Katasztrófavédelmi Kir.

Monor Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Vác Katasztrófavédelmi Kirendeltség

¹²⁸Készítette: a szerző

¹²⁹ Szerkesztette: a szerző

Pest megye

Tűzoltó-parancsnokság: Nagykáta Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Cegléd Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Dabas Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Monor Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Érd Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Szigetszentmiklós Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Gödöllő Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Vác Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Szentendre Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Aszód Katasztrófavédelmi Őrs
Tahitótfalu Katasztrófavédelmi Őrs
Törökbálint Katasztrófavédelmi Őrs

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Budapest – IV. kerület

A legtovábbi település: 113 km

Tűzoltóságok: 9

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 108

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	260	104	47	68	88
2013	713	360	65	84	269
2014	584	312	83	48	224
2015	249	141	45	44	64
2016	339	171	37	85	83

PEST MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹³⁰

¹³⁰ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

Pest megye

KMSZ gépjármű:

PEST MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹³¹

¹³¹Forrás: Beier Balázs, http://tuzoltoautok.hu/szertar/bevetesiranyito_jarmu/ford_ranger/, letöltés ideje: 2014. november 26.

Somogy megye

SOMOGY MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹³²

Terület: 6035,86km²

Népesség: 316 137fő

Járások száma: 8

Települések száma: 245

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Barcsi Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Kaposvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Marcali Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Siófoki Katasztrófavédelmi Kirendeltség

¹³² Szerkesztette: a szerző

Somogy megye

Tűzoltó-parancsnokság: Barcsi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Kaposvári Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Marcali Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Nagyatádi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Siófoki Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Kaposvár

A legtávolabbi település: 99 km

Tűzoltóságok: 5

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 60

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	190	64	11	27	99
2013	366	163	30	44	159
2014	335	88	37	73	174
2015	232	79	36	66	87
2016	271	100	29	71	100

SOMOGY MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹³³

KMSZ gépjármű:

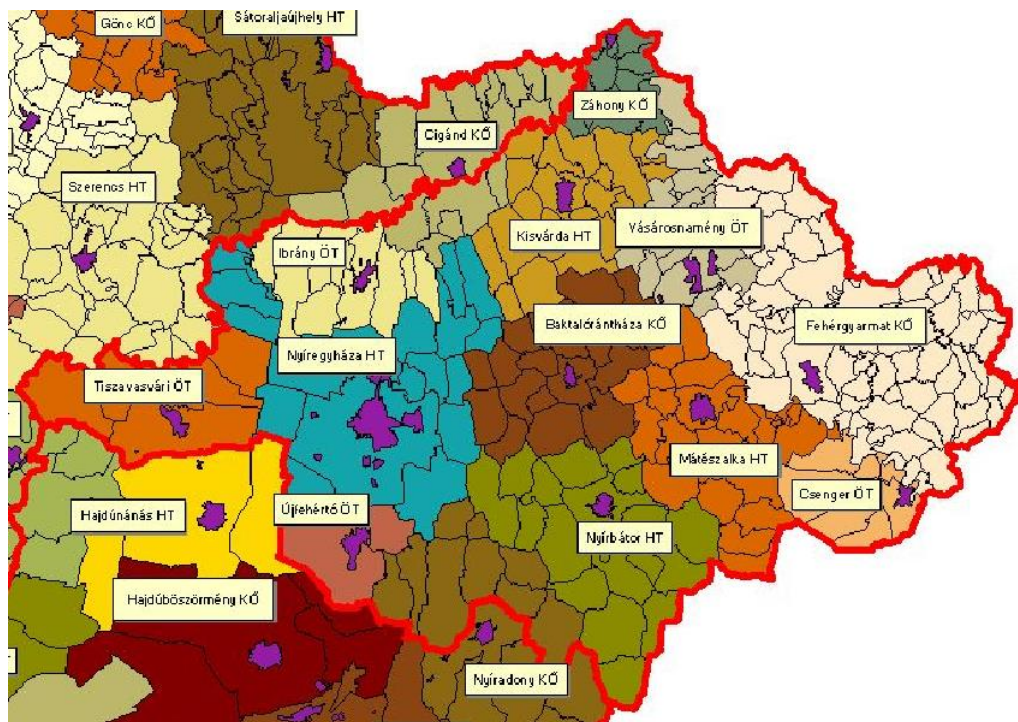

SOMOGY MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹³⁴

¹³³ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹³⁴ Készítette: a szerző

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹³⁵

Terület:	593 5,83 km ²	Népesség:	559 272 fő
Járások száma:	13	Települések száma:	229

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Fehérgyarmati Kirendeltség Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Kisvárdai Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Mátészalkai Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Mátészalkai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Kisvárdai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Nyírbátori Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Baktalórántháza Katasztrófavédelmi Őrs

Fehérgyarmat Katasztrófavédelmi Őrs

Záhony Katasztrófavédelmi Őrs

¹³⁵ Szerkesztette: a szerző

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Nyíregyháza
A legtovábbi település: 90 km
Tűzoltóságok: 4
Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 48

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	265	72	16	28	165
2013	614	221	23	87	306
2014	564	161	27	104	299
2015	300	74	22	71	155
2016	315	71	17	83	161

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹³⁶

KMSZ gépjármű:

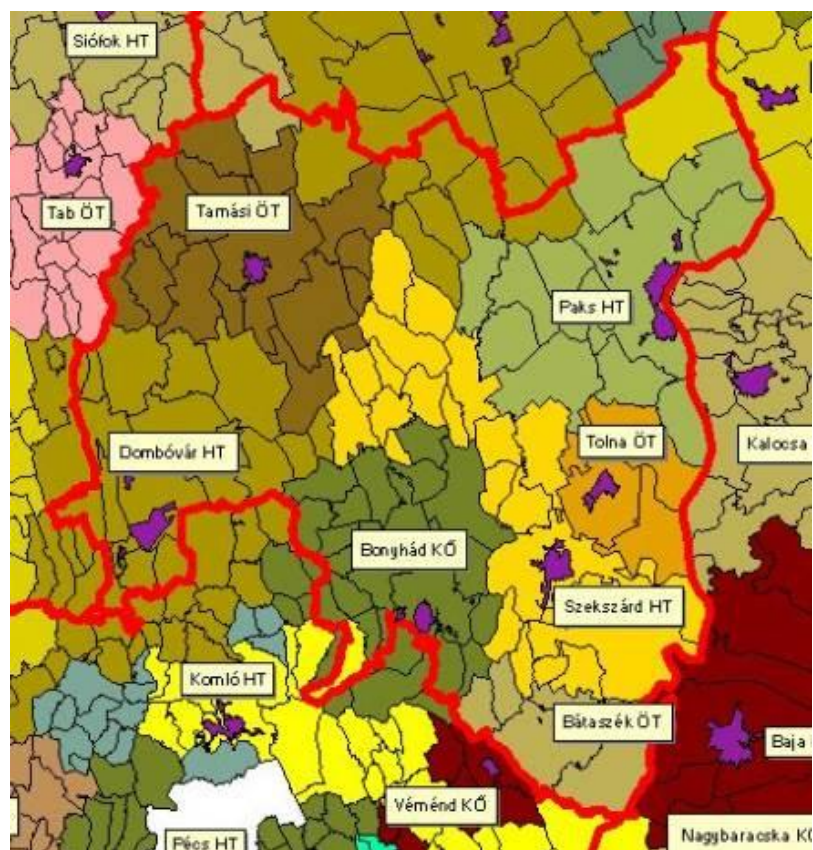

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹³⁷

¹³⁶ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹³⁷ Készítette: a szerző

Tolna megye

TOLNA MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹³⁸

Terület: 3703,16km²

Népesség: 230 361fő

Járások száma: 6

Települések száma: 109

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Dombóvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Paksi Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Szekszárdi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: Dombóvár Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Paks Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Szekszárd Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Bonyhád Katasztrófavédelmi Őrs

¹³⁸ Szerkesztette: a szerző

Tolna megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Szekszárd

A legtávolabbi település: 81 km

Tűzoltóságok: 3

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 36

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	122	52	7	22	48
2013	256	67	7	48	141
2014	402	73	18	52	277
2015	267	81	36	54	132
2016	207	53	22	37	117

TOLNA MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹³⁹

KMSZ gépjármű:

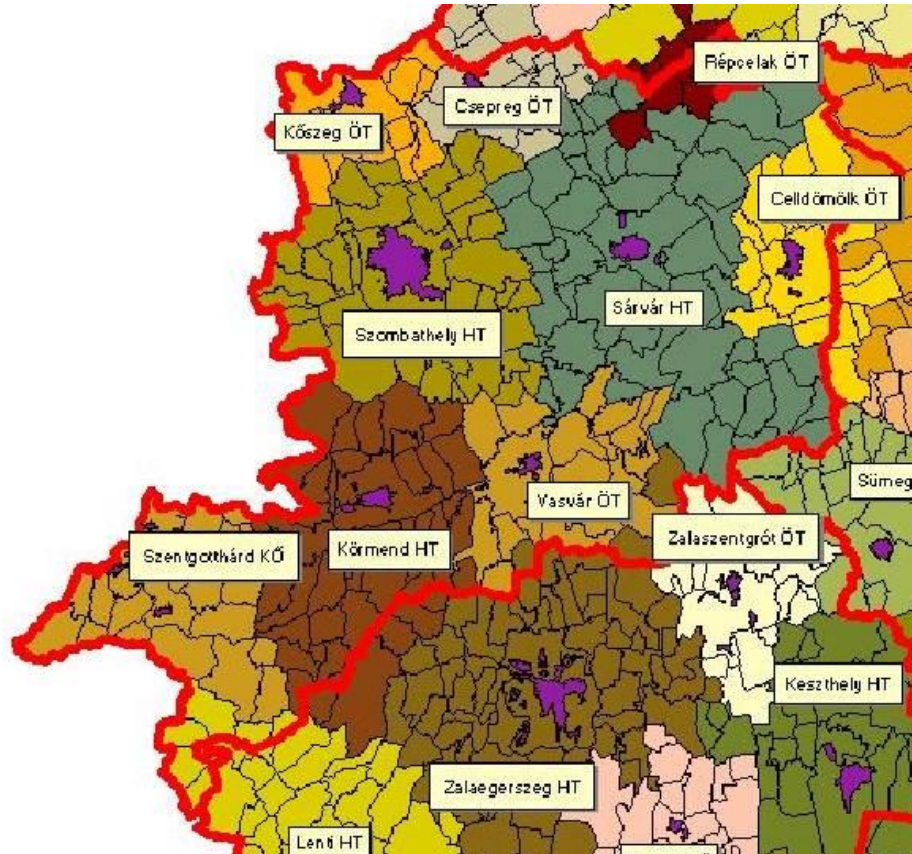

TOLNA MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹⁴⁰

¹³⁹ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹⁴⁰ Készítette: a szerző

Vas megye

VAS MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹⁴¹

Terület: 3336,14km²

Néesség: 256 629fő

Járások száma: 7

Települések száma: 216

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: **Körmendi** Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Sárvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Szombathelyi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tűzoltó-parancsnokság: **Körmendi** Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Sárvári Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Szombathelyi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: **Szentgotthárdi** Katasztrófavédelmi Őrs

¹⁴¹ Szerkesztette: a szerző

Vas megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Szombathely

A legtávolabbi település: 69 km

Tűzoltóságok: 3

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 36

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	159	60	0	31	68
2013	277	76	13	29	172
2014	259	35	2	16	208
2015	160	34	6	18	108
2016	174	75	17	30	69

VAS MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹⁴²

KMSZ gépjármű:

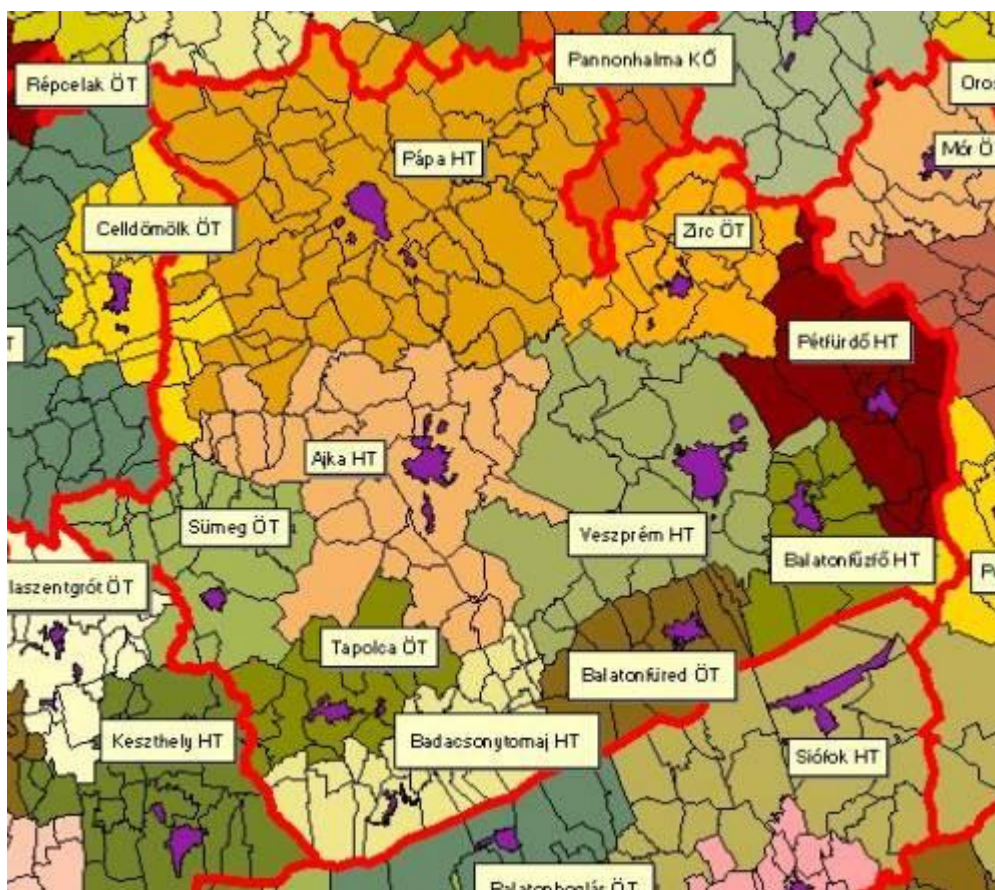

VAS MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹⁴³

¹⁴² Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹⁴³ Készítette: a szerző

Veszprém megye

VESZPRÉM MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹⁴⁴

Terület: 4492,86km²

Népesség: 353 068fő

Járások száma: 10

Települések száma: 217

Katasztrófavédelmi Kirendeltség:

Ajkai Katasztrófavédelmi Kir.

Pápai Katasztrófavédelmi Kir.

Veszprémi Katasztrófavédelmi Kir.

Tűzoltó-parancsnokság:

Ajkai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Badacsonytomaji Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Balatonfűzfői Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Pápai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Pétfürdői Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Veszprémi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

¹⁴⁴ Szerkesztette: a szerző

Veszprém megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Veszprém

A legtávolabbi település: 75 km

Tűzoltóságok: 6

Kötelező minimális ellenőrzés fél évente: 72

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	253	50	15	33	170
2013	420	113	37	73	234
2014	366	59	24	74	233
2015	188	61	17	86	41
2016	323	148	19	61	114

VESZPRÉM MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹⁴⁵

KMSZ gépjármű:

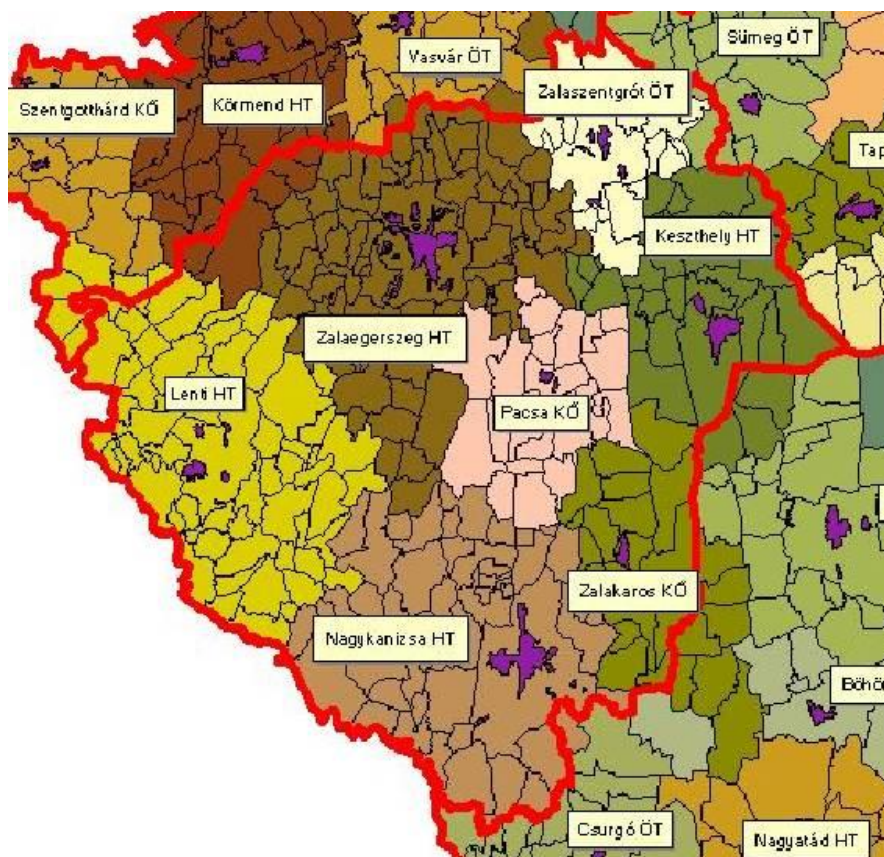

VESZPRÉM MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹⁴⁶

¹⁴⁵ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹⁴⁶ Készítette: a szerző

Zala megye

ZALA MEGYE TŰZOLTÓSÁGAI¹⁴⁷

Terület: 3783,89km²

Népesség: 282 179fő

Járások száma: 6

Települések száma: 258

Katasztrófavédelmi Kirendeltség: Keszthelyi Katasztrófavédelmi Kir.
Nagykanizsai Katasztrófavédelmi Kir.
Zalaegerszegi Katasztrófavédelmi Kir.

Tűzoltó-parancsnokság: Zalaegerszegi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Lenti Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Nagykanizsai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Keszthelyi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Letenyei Katasztrófavédelmi Őrs
Zalakarosi Katasztrófavédelmi Őrs
Pacsa Katasztrófavédelmi Őrs

¹⁴⁷ Szerkesztette: a szerző

Zala megye

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Zalaegerszeg

A legtovolabbi település: 73 km

Tűzoltóságok: 4

Kötelező minimális ellenőrzés fél évente: 48

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	164	77	16	26	61
2013	231	104	35	35	92
2014	286	107	36	47	132
2015	260	119	68	41	100
2016	318	119	49	50	149

ZALA MEGYEI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹⁴⁸

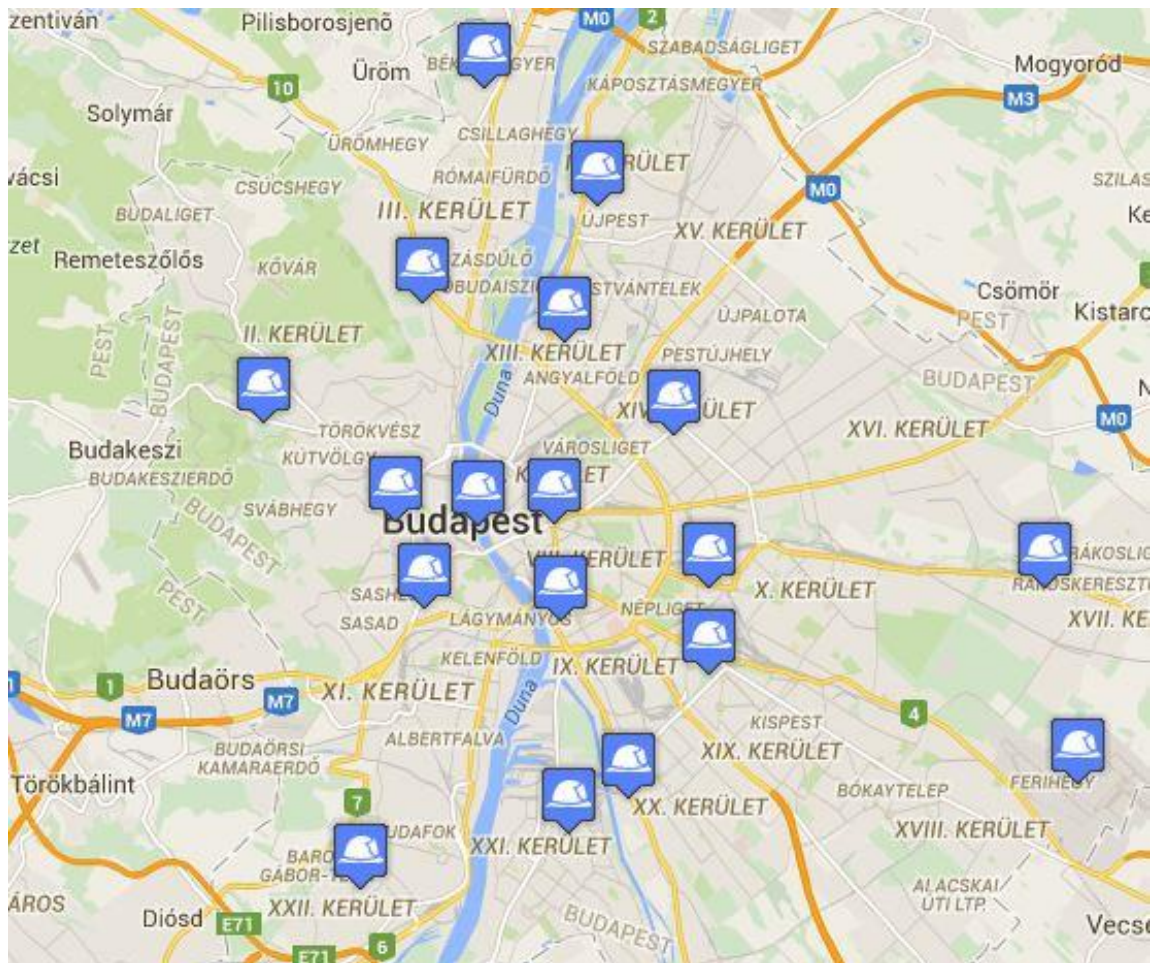
KMSZ gépjármű:

ZALA MEGYEI KMSZ JÁRMŰ¹⁴⁹

¹⁴⁸ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

Budapest – Főváros

FŐVÁROS TŰZOLTÓSÁGAI¹⁵⁰

Terület: 525,13km²

Néesség: 1 729 040fő

Járások száma: 23

Katasztrófavédelmi Kirendeltség:

Észak-budai Katasztrófavédelmi Kir.

Dél-budai Katasztrófavédelmi Kir.

Észak-pesti Katasztrófavédelmi Kir.

Közép-pesti Katasztrófavédelmi Kir.

Dél-pesti Katasztrófavédelmi Kir.

¹⁴⁹Készítette: a szerző

¹⁵⁰ Szerkesztette: a szerző, Forrás: <http://fovaros.katasztrofavedelem.hu/hivatasos-tuzolto-parancsnoksagok>

Budapest – Főváros

Tűzoltó-parancsnokság: II. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

III. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

IV. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

IX. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Repülőtéri Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

VIII. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

X. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

XI. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

XIII. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

XIV. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

XIX. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

XVII. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

XX. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

XXI. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

Katasztrófavédelmi Őrs: Békásmegyeri Katasztrófavédelmi Őrs

Belvárosi Katasztrófavédelmi Őrs

Budafoki Katasztrófavédelmi Őrs

Budavári Katasztrófavédelmi Őrs

XVI. kerületi űrs Katasztrófavédelmi Őrs

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat:

KMSZ Állomáshelye: Budapest – VIII. kerület

A legtávolabbi település: 20 km

Tűzoltóságok: 14

Kötelező minimális ellenőrzés félévente: 168

Budapest – Főváros

Év	Összes igénybevétel	Káreseti tevékenység	Irányítás átvétele	Gyakorlat ellenőrzése, tartása	Ellenőrzések
2012	643	465	68	90	88
2013	969	599	108	92	278
2014	894	568	80	73	253
2015	703	484	99	67	152
2016	740	520	123	106	114

FŐVÁROSI KMSZ IGÉNYBEVÉTELEINEK SZÁMADATAI¹⁵¹

KMSZ gépjármű:

FŐVÁROSI KMSZ JÁRMŰ¹⁵²

¹⁵¹ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹⁵²Készítette: a szerző

VI.SZÁMÚ FÜGGELÉK – SZOLGÁLATELLÁTÁS ELLENŐRZÉSI PROTOKOLLJA

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat

Ellenőrzött szervezet: _____ **Csoport:** _____

Ellenőrzés: Szolgálatellátás Szolgálatváltás Kiképzési foglalkozás

Ellenőrzésen résztvevők:

	Ellenőrzött	Ellenőrző
Név, rf., beo.	_____	_____
Alíráás	_____	_____

Ellenőrzés időtartama: Kezdete: _____ Vége: _____
 _____ év _____ hó _____ nap _____ óra _____ perc _____ óra _____ perc

Szolgálati csoport - Szerállomány

Napi szolgálati létszám:	_____ fő
Készenléti létszám:	_____ fő
Rendszeresített létszám:	_____ fő
Szabadság lévők száma:	_____ fő
Szabadnapon levők száma:	_____ fő
Vezényelték száma:	_____ fő
Betegszabadságon levők száma:	_____ fő
Egyéb ok miatt távollevők száma:	_____ fő

Alkoholszondás ellenőrzés: _____ fő **Eredmény:** _____ fő Negatív _____ fő Pozitív

Megjegyzés:

Riasztható gépjárművek száma: _____ db

	Típus	Állapot	
I. szer:	_____	_____	_____
II. szer:	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____

Megjegyzés:

Próbariasztás végrehajtása

Próbariasztás végrehajtása

Idő :

Megjegyzés:

Egyéni védőfelszerelések

Tűzoltó védőkabát állapota:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Tűzoltó védőnadrág állapota:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Tűzoltó védősisak állapota:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Tűzoltó kámsza állapota:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Tűzoltó védőkesztyű (tűzoltási):

Megfelelő

Nem Megfelelő

Tűzoltó védőkesztyű (műszaki mentési):

Megfelelő

Nem Megfelelő

Tűzoltó védőcsizma állapota:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Tűzoltó mászóöv állapota, felszereltsége:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Sűrített levegős légzőálarc állapota:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Légzőpalack nyomásértéke (szűrőpróbaszerűen):

Megfelelő

Nem Megfelelő

Zajvédő fildugó:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Okmányok

Kisgépközlelői igazolványok:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Gépjárművezetők vezetői engedélyei:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Gépjárművezetők személyi igazolványai:

Megfelelő

Nem Megfelelő

PÁV. I.:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Menetlevelek kitöltése:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Napi gépjármű ellenőrzés:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Üzemeltetési napló:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Gépjármű forgalmi engedély:

Megfelelő

Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Gépjárművek állapota - málházási ismeretek

Gépjárművek állapota:

Gépjárműfűcskendők alapmálhája:

Gépjárműfűcskendők kiegészítő málhája:

I. szer:

II. szer:

..... szer

..... szer

..... szer

..... szer

..... szer

..... szer

☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő
☐	Megfelelő

☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő
☐	Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Szerelési feladat

Szerelési feladat megnevezése: _____

 Megfelelő Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Idő :

Szerelési feladat megnevezése: _____

 Megfelelő Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Idő :

Szerelési feladat megnevezése: _____

 Megfelelő Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Idő :

Szolgálati dokumentumok, okmányok

Szolgálati napló:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Szolgálatparancsnoki eseménynapló:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Oktatási, kiképzési tematika:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Oktatási napló:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Foglalkozási tervek, jegyek:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Munkavédelmi oktatási napló:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Munkavédelmi örnapló:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Alkoholszondás ellenőrzési napló:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Hatályos jogszabályok és intézkedések gyűjtője:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Heti szolgálatvezénylés:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Szabadság-nyilvántartás, szabadságolási terv:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Együttműködési megállapodások:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Oltóanyag-nyilvántartás:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Ellenőrzési napló:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Egyéb szolgálati dokumentum:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Híradóügyeletes szolgálati okmányai

Ügyeletes Eseménynapló:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Káreset-felvételi lap:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Híradóügyelet ügyrendje:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Különleges jogrend időszak működési okmányai:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
SEVESO üzemek nyilvántartása:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Sugárzó anyagot felhasználó létesítmények:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Út- és vízelzárások nyilvántartása:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Térképek a működési területről:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
MT adatlapok:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
TMMT megléte:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Kulcsdoboz-nyilvántartás:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Veszélyes anyag meghatározása:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Intézkedési sorok:	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Ellenőrzési záradék

Az ellenőréssel kapcsolatos egyéb feladat-meghatározás:

Eredmény:

Megjegyzés:

Az ellenőréssel kapcsolatos egyéb észrevétel:

Az ellenőrzött észrevételei:

Az ellenőrző egyéb észrevételei:

Az ellenőrző eljárójának záradéka:

VII. SZÁMÚ FÜGGELÉK – SZOLGÁLATVÁLTÁS ELLENŐRZÉSI PROTOKOLLJA

Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat

Ellenőrzött szervezet: _____		Csoport: _____
Ellenőrzés:	☐ Szolgálatellátás	☐ Szolgálatváltás
	☐ Kiképzési foglalkozás	
Ellenőrzésen résztvevők:	Ellenőrzött	Ellenőrző
	Név, rf., beo.	_____
	Aláírás	_____
Ellenőrzés időtartama:	Kezdete: _____	Vége: _____
	____ év ____ hó ____ nap ____ óra ____ perc	____ óra ____ perc

Szolgálati csoport - Szerállomány

Napi szolgálati létszám:	_____ fő
Készenléti létszám:	_____ fő
Rendszeresített létszám:	_____ fő
Szabadság levők száma:	_____ fő
Szabadnapon levők száma:	_____ fő
Vezényelték száma:	_____ fő
Betegszabadságon levők száma:	_____ fő
Egyéb ok miatt távollevők száma:	_____ fő

Alkoholszondás ellenőrzés:	_____ fő	Eredmény:	_____ fő Negatív	_____ fő Pozitív
-----------------------------------	----------	------------------	------------------	------------------

Megjegyzés:

Riasztható gépjárművek száma:	_____ db
	Típus Állapot
I. szer:	_____
II. szer:	_____
..... szer	_____
..... szer	_____
..... szer	_____
..... szer	_____
..... szer	_____
..... szer	_____

Megjegyzés:

Szolgálatváltás Ellenőrzése

A szolgálatba lépő állomány beérkezett	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
átadás-átvétel ... óra ... perc	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
gépi hangjelzés	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
felsorakozás	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
ruházatát, felszerelések ellenőrzése	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
gyakorló, sisak, csizma és mászóöv	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
„VÁLTÁS VIGYÁZZ”	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
vezényszavak	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
felolvasás	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
vezényszavak	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
„1”-es beosztott	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
„2”-es beosztott	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
„3”-as beosztott	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
„4”-es beosztott	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
„5”-ös beosztott	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
„5”-ös beosztott - napi gépjármű ellenőrzés	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Féltaj esetén ...	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
légzőkészülék nyomások	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
rádiópróba	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
laktanya állapota	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
jelentések	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
vezényszavak	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
gépi hangjelzés	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Híradóügyelet átadás-átvétel	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
Próbarisztás (leadó)	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
mászóöv vizsga	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
szolgálati napló	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő
szolgálatcsere, szolgálati jegyek	☐	Megfelelő	☐	Nem Megfelelő

Megjegyzés:

Az ellenőrzött észrevételei:

Az ellenőrző észrevételei:

Az ellenőrző előjárójának záradéka:

Ellenőrzési záradék

Az ellenőréssel kapcsolatos egyéb feladat-meghatározás:

Eredmény:

Megjegyzés:

Az ellenőréssel kapcsolatos egyéb észrevétel:

Az ellenőrzött észrevételei:

Az ellenőrző egyéb észrevételei:

Az ellenőrző eljárójának záradéka:

VIII. SZÁMÚ FÜGGELÉK – A KIKÉPZÉSI FOGLALKOZÁSOK ELLENŐRZÉSI PROTOKOLLJA

Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat

Ellenőrzött szervezet: _____		Csoport: _____
Ellenőrzés:	☐ Szolgálatellátás	☐ Szolgálatváltás
	☐	☐ Kiképzési foglalkozás
Ellenőrzésen résztvevők:	Ellenőrzött	Ellenőrző
	Név, rf., beo. Aláírás	_____ _____
Ellenőrzés időtartama:	Kezdete: _____	Vége: _____
	____ év ____ hó ____ nap ____ óra ____ perc	____ óra ____ perc

Szolgálati csoport - Szerállomány

Napi szolgálati létszám:	_____ fő
Készenléti létszám:	_____ fő
Rendszeresített létszám:	_____ fő
Szabadság lévők száma:	_____ fő
Szabadnapon levők száma:	_____ fő
Vezényelték száma:	_____ fő
Betegszabadságon levők száma:	_____ fő
Egyéb ok miatt távollevők száma:	_____ fő

Alkoholszondás ellenőrzés: _____ fő **Eredmény:** _____ fő Negatív _____ fő Pozitív

Megjegyzés:

Riasztható gépjárművek száma: _____ db

	Típus	Állapot	
I. szer:	_____	_____	_____
II. szer:	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____
..... szer	_____	_____	_____

Megjegyzés:

Kiképzési foglalkozás ellenőrzése

Tantermi foglalkozás

oktatási tematika oktatási tematikának megfelelő végrehajtás foglalkozási terv prezentáció ☐ van ☐ nincs oktatási napló számonkérés ☐ van ☐ nincs eredmény: _____	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Megfelelő Megfelelő Megfelelő Megfelelő Megfelelő	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Nem Megfelelő Nem Megfelelő Nem Megfelelő Nem Megfelelő Nem Megfelelő
---	--	---	--	---

Elmélet:

☐ katasztrófavédelmi ismeretek	☐ szabályzatismeret
☐ műszaki ismeretek	☐ tűzoltási ismeretek
☐ műszaki mentési ismeretek	☐ szakmai tapasztalatok feldolgozása

Gyakorlat:

☐ sportfoglalkozás	☐ kisgépek és különleges szerek
☐ katasztrófavédelmi versenysport	☐ helyismeret
☐ szerelési ismeretek	

Alaki foglalkozás

alaki foglalkozást tartanak foglalkozás vezető kijelölése mindenki részt vesz kiképzési szabályzatnak megfelel oktatási napló	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Megfelelő Megfelelő Megfelelő Megfelelő Megfelelő	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Nem Megfelelő Nem Megfelelő Nem Megfelelő Nem Megfelelő Nem Megfelelő
---	--	---	--	---

Sportfoglalkozás

sportfoglalkozáson részvétel foglalkozás vezető kijelölése bemelegítés oktatási napló	☐ ☐ ☐ ☐	Megfelelő Megfelelő Megfelelő Megfelelő	☐ ☐ ☐ ☐	Nem Megfelelő Nem Megfelelő Nem Megfelelő Nem Megfelelő
--	--	--	--	--

Az ellenőrzött észrevételei:

Az ellenőrző észrevételei:

Az ellenőrző előjárójának záradéka:

Ellenőrzési záradék

Az ellenőréssel kapcsolatos egyéb feladat-meghatározás:

Eredmény:

Megjegyzés:

Az ellenőréssel kapcsolatos egyéb észrevétel:

Az ellenőrzött észrevételei:

Az ellenőrző egyéb észrevételei:

Az ellenőrző eljárójának záradéka:

MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET – KMSZ MUNKATERV
2. SZÁMÚ MELLÉKLET – A SZOLGÁLATSZERVEZÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ÚTMUTATÓJA
3. SZÁMÚ MELLÉKLET – KMSZ MUNKATERV
4. SZÁMÚ MELLÉKLET – A SZOLGÁLATSZERVEZÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ÚTMUTATÓJA
5. SZÁMÚ MELLÉKLET – SZAKMAI KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEK
6. SZÁMÚ MELLÉKLET – A GYAKORLATOK ELLENŐRZÉSÉHEZ HASZNÁLT ELLENŐRZŐ ÍV
7. SZÁMÚ MELLÉKLET – NYÍLT PARANCS
8. SZÁMÚ MELLÉKLET – A TŰZVIZSGÁLATOK STATISZTIKAI ADATAI
9. AZ ÚJ GÉPJÁRMŰVEK 'ALAP'-MÁLHÁJÁT AZ ALÁBBI TÁBLÁZAT TARTALMAZZA.

1. SZÁMÚ MELLÉKLET – KATASZTRÓFAVÉDELMI MŰVELETI SZOLGÁLAT MUNKATERVE

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat havonta készülő munkaterve¹⁵³

	 Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettes		2. melléklet a 4/2017. BM OKF főigazgatói intézkedéshez																											
Szám: Jóváhagyom! igazgató-helyettes																															
..... Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatának Munkaterve																															
Egyetérttek!																															
tűzoltósági főfelügyelő		iparbiztonsági főfelügyelő		polgári védelmi főfelügyelő																											
Készítette!																															
főigazgatói osztályvezető																															
FELADATOK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1. Gyakorlat ellenőrzés																															
2. Kiképzési felmérés ellenőrzés																															
3. Szolgálat ellátás/Szolgáltatottság ellenőrzés																															
5. Gyakorlat tartása																															
6. Továbbképzések																															
7. Egyéb																															
A feladatoknál az adott feladat pontos megjelölését és a végrehajtásának pontos helyét szükséges megadni. A dátumnál, az adott napon a feladat végrehajtásának pontos időpontját szükséges megadni.																															

¹⁵³ A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat, a Katasztrófavédelmi Mobil Labor, valamint a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység tevékenységének szabályozásáról szóló 4/2017. számú BM OKF Intézkedés 2. számú mellélete

2. SZÁMÚ MELLÉKLET – A SZOLGÁLATSZERVEZÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ÚTMUTATÓJA¹⁵⁴

ÚTMUTATÓ

a szolgálatvezénylési tervhez és a szolgálati idő nyilvántartáshoz

1. A Szolgálatvezénylési tervben alkalmazott jelölések és fogalmak meghatározása:

a) <u>Megnevezés:</u>	<u>Jelölés a táblázatban:</u>
Szolgálat	X
Szabadnap	SZN
Szabadság*	SZ
Pihenőnap	P
Kompenzációs szabadnap	KSZ
Kiküldetés	KIK
Tanulmányi szabadság*	TSZ
Egészségügyi szabadság	EÜ
Igénybevétel (berendelés, továbbképzés stb.)	I
Mentesítés szolgálatelljesítés alól*	MSZ
Túlmunka miatt kiadott nap	TM
Egyéb engedélyezett távollét*	ET

* A SZÖSZ nyilvántartásban differenciált jogcímként szerepel, amelyre tekintettel kell lenni.

- b) Fogalmak meghatározása

Szabadnap (SZN): amikor az állomány tagja nincsen szolgálatra beosztva.

Szabadságon (SZ): évi rendes és az előző évről megmaradt szabadság (pótszabadság), engedélyezett illetmény nélküli szabadság, szülési szabadság.

Pihenőnap (P): megszakítás nélkül 24 órát elérő szabadnap, amely szolgálatvezénylés szerint rögzített és a szabadnaptól eltérően fokozott munkajogi védelemben részesül a szolgálati érdekekkel szemben.

Kompenzációs szabadnap (KSZ): az állomány tagja szolgálatvezénylés szerint szolgálatra beosztott, de tervezetten a túlszolgálat elkerülése érdekében a szolgálat alól mentesül.

Kiküldetés (KIK): külföldi kiküldetésen tartózkodik.

Tanulmányi szabadság (TSZ): valamennyi, a tanulmányok miatt engedélyezett távollét.

Egészségügyi szabadság (EÜ): a jogszabályok és belső normák által meghatározott módon engedélyezett, tervezhető távollét.

Igénybevétel (I): minden olyan tervezett szolgálati feladat, amelyet nem az eredeti munkarendje és/vagy munkaköre és/vagy szolgálatelljesítési

¹⁵⁴ BM OKF főigazgató a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél folyamatos ügyeleti szolgálat ellátására szervezett, valamint a készenléti jellegű beosztásokban, váltásos szolgálati időrendszerben foglalkoztatottak szolgálatelljesítési időkeretének meghatározásáról szóló 57/2016. számú intézkedése [49]

helye szerint kell végeznie (vezénylés, megbízás, berendelés, belföldi kiküldetés, továbbképzés stb.).

Túlmunka miatt kiadott nap (TM): az előző szolgálatteljesítési időkeret lezártaival túlszolgálat ellentételezésére szolgáló szabadnap.

Mentesítés szolgálatteljesítés alól (MSZ): jogszabály vagy belső szabályozó alapján engedélyezett távollét (véradás, állampolgári kötelezettség, stb.).

Egyéb engedélyezett távollét (ET): amely az előbbi kategóriákba nem sorolható.

2. Szolgálati idő nyilvántartás:
 - a) egy szolgálatban töltött napot 24,5 órával (a 12 órás munkarend esetén 12,5 órával) kell számolni, a váltások időtartama miatt;
 - b) egy szabadságon töltött napot 24 órával (a 12 órás munkarend esetén 12 órával) kell figyelembe venni;
 - c) az egészségügyi szabadságot, a felmentési időt, a naptári hetet meg nem haladó illetmény nélküli szabadságot, valamint az egyéb munkaidő kedvezményeket naponként 24/48-as szolgálati rendnél 6,86 órával, a 24/72-es szolgálati rendnél 6,21 órával kell figyelembe venni. A 12/24-12/48-as szolgálati rendnél, illetve amennyiben az érintett esetében a munkahét 40 órás, a napi távollétet 5,71 órával kell számolni;
 - d) a továbbképzések és egyéb igénybevételeket az igénybevétel időtartama, valamint az oda- és hazautazás figyelembevételével kell számolni. A többnapos igénybevétel esetén a napi 8 órát, valamint egyszer az oda-visszautazás időtartamát kell figyelembe venni;
 - e) a szolgálatmentes napokat az adott félévben a túlszolgálat elkerülése érdekében kell kiadni, amelyet 0 órával kell figyelembe venni;
 - f) az adott félévben szerzett túlszolgálatot a következő félévben kell kiadni, amelyet 24 órával kell elszámolni a következő félévben.
3. Az egyéb igénybevételnél figyelembe kell venni, hogy az igénybevétel az adott személynek heti pihenőnapjára esett-e. Amennyiben igen, akkor azt kétszeres szorzóval kell figyelembe venni.
4. A havi elszámolható órákba bele kell számolni a szolgálatban, a szabadságon és egyéb igénybevételen töltött időtartamot is. Ha a szolgálati feladatot az eredeti szolgálati beosztásba tartozó feladatként kell más szervezeti egységben vagy más helységben teljesíteni, akkor a *belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet 73-74.§-aiban* foglaltak szerint kell az időt kiszámítani.
5. Amennyiben valaki a féléves időkeretét átlépi, úgy túlszolgálat keletkezik és a túlszolgálat kiadásának szabályai szerint kell eljárni.
6. A hivatali munkarendben dolgozók váltásos szolgálati időrendszerbe történő vezénylése esetén a vezénylésben szerepeltetni kell őket, a túlszolgálat elszámolásuk az Eljárásrend túlmunka elrendelése nyomtatványán történik.

3. SZÁMÚ MELLÉKLET – SZAKMAI KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEK

Felsőszintű szakmai képesítések az alkalmazó szerveknél szakterületenként¹⁵⁵

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek tagjainak és a katasztrófa- és tűzvédelmi szakmai képesítést nyújtó oktatási intézmények oktatást, képzést, vizsgáztatást végző tagjaira, valamint azok szakmai felügyeletét végző személyekre vonatkozóan:

1.1. A katasztrófavédelmi és polgári védelmi szakterület

- a) rendészeti szervező szakképesítés, katasztrófavédelmi szervező szakmairány;
- b) rendészeti szervező szakképesítés, tűzvédelmi szervező szakmairány;
- c) rendészeti szervező szakképesítés, iparbiztonsági szervező szakmairány;
- d) rendészeti szervező szakképesítés, katasztrófavédelmi és polgári védelmi szervező szakképesítés-elágazás;
- e) rendészeti szervező szakképesítés, tűzoltó szervező szakképesítés-elágazás;
- f) katasztrófavédelmi szakirányú felsőoktatási szakképzés;
- g) építőmérnöki alapképzési szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány;
- h) építészmérnöki alapképzési szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány;
- i) rendészeti igazgatás alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány;
- j) rendészeti igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány tűzvédelmi specifikáció;
- k) védelmi igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány;
- l) védelmi igazgatási alapképzési szak, tűzvédelmi és tűzoltó szakirány;
- m) had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak műszaki, katasztrófavédelmi, közlekedési (katasztrófavédelmi specializáció) vagy biztonságtechnikai szakirány;
- n) had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, tűzvédelmi szakirány;
- o) katasztrófavédelem alapképzési szak, katasztrófavédelmi műveleti szakirány;
- p) katasztrófavédelem alapképzési szak, tűzvédelmi és mentésirányítási szakirány;
- q) katasztrófavédelem alapképzési szak, iparbiztonsági szakirány;
- r) védelmi igazgatási mesterképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány;
- s) katasztrófavédelmi mérnöki mesterképzési szak, műszaki és mentésszervezői szakirány, műszaki és technikai szakirány vagy
- t) tűzvédelmi szakmérnök szakképesítés.

1.2. Tűzoltósági és ügyeleti szakterület

- a) építőmérnöki alapképzési szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány;
- b) építészmérnöki alapképzési szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány;
- c) védelmi igazgatási alapképzési szak, tűzvédelmi és tűzoltó szakirány;
- d) had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, tűzvédelmi szakirány;
- e) rendészeti igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány;
- f) rendészeti igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány tűzvédelmi specifikáció;
- g) katasztrófavédelem alapképzési szak, tűzvédelmi és mentésirányítási szakirány;

¹⁵⁵ Forrás: 1. melléklet a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képesítési követelményeiről és szakmai képzéseiről szóló 9/2015. (III. 25.) BM rendelethez

- h) rendészeti szervező szakképesítés, tűzoltó szervező szakképesítés-elágazás;
- i) rendészeti szervező szakképesítés, tűzvédelmi szervező szakmairány
- j) tűzvédelmi szakmérnök szakképesítés
- k) főiskolai szintű tűzvédelmi mérnök szak

1.3. Iparbiztonsági szakterület

- a) rendészeti szervező szakképesítés, katasztrófavédelmi szervező szakmairány;
- b) rendészeti szervező szakképesítés, iparbiztonsági szervező szakmairány;
- c) rendészeti szervező szakképesítés, tűzvédelmi szervező szakmairány;
- d) rendészeti szervező szakképesítés, katasztrófavédelmi és polgári védelmi szervező szakképesítés-elágazás;
- e) rendészeti szervező szakképesítés, tűzoltó szervező szakképesítés-elágazás;
- f) katasztrófavédelmi szakirányú felsőoktatási szakképzés;
- g) építőmérnöki alapképzési szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány;
- h) építészmérnöki alapképzési szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány;
- i) rendészeti igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány;
- j) rendészeti igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány tűzvédelmi specifikáció;
- k) katasztrófavédelem alapképzési szak, katasztrófavédelmi műveleti szakirány;
- l) katasztrófavédelem alapképzési szak, tűzvédelmi és mentésirányítási szakirány;
- m) katasztrófavédelem alapképzési szak, iparbiztonsági szakirány;
- n) védelmi igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány;
- o) védelmi igazgatási alapképzési szak, tűzvédelmi és tűzoltó szakirány;
- p) védelmi igazgatási mesterképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány;
- q) rendészeti igazgatási alapképzési szak igazgatásrendészeti szakirány;
- r) bűnügyi igazgatási alapképzési szak, bűnügyi nyomozó szakirány (legalább alapszintű katasztrófavédelmi, vagy iparbiztonsági szakképesítéssel együtt);
- s) had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, tűzvédelmi szakirány BA;
- t) katasztrófavédelmi mérnöki mesterképzési szak, műszaki és mentésszervezői szakirány, vagy műszaki és technikai szakirány;
- u) környezetmérnök mesterképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány;
- v) tűzvédelmi szakmérnök szakképesítés.

4. SZÁMÚ MELLÉKLET – A TŰZOLTÁSI BEOSZTÁSOK HÍVÓNEVEI¹⁵⁶

BEOSZTÁS	HÍVÓNÉV	HÍVÓKÓD	
Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat	KMSZ	52XX	630-639

Megyei műveletirányító ügyelet	megye hívóneve	52XX	90-100
Ügyeletvezető	megye hívóneve+45	52XX	90-100
Igazgató	megye hívóneve+10	52XX	101
Igazgató helyettes	megye hívóneve+11	52XX	200
Tűzoltósági Főfelügyelő	megye hívóneve+50	52XX	210
Beosztottai	megye hívóneve+50/1...	52XX	211-279
Polgári Védelmi Főfelügyelő	megye hívóneve+70	52XX	310
Beosztottai	megye hívóneve+70/1...	52XX	311-369
Iparbiztonsági Főfelügyelő	megye hívóneve+80	52XX	510
Beosztottai	megye hívóneve+80/1...	52XX	510-579
Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály	megye hívóneve+71	52XX	320
Beosztottai	megye hívóneve+71/1...	52XX	321-329
Megyei Főügyeleti Osztályvezető	megye hívóneve+ 40	52XX	380
Beosztottai	megye hívóneve+ 40/1...	52XX	381-399
Katasztrófavédelmi Mobil Labor kezelői (parancsnok, technikus, gépjárművezető)	megye hívóneve+ LABOR/1/2/5	52XX	620-629
Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat	KMSZ	52XX	630-639
Operatív Törzs	megye hívóneve + OPERATÍV TÖRZS	52XX	570-579
Helyszíni Operatív Törzs	„kárhelyszín” TÖRZS	52XX	
Mobil vezetési Pont	megye hívóneve+MOBIL	52XX	600-619

¹⁵⁶ kivonat az 32/2017. számú OKF intézkedés 3. számú függelékéből (a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, mint EDR VPN gazda szervezetnek az egységes digitális rádiótávközlő rendszer 52-es virtuális magánhálózat üzemeltetésének és használatának általános VPN szabályairól)

Tűzoltó hívónevek

MEGNEVEZÉS	HÍVÓNÉV KIEGÉSZÍTÉS
Tűzoltó Parancsnok	20
Parancsnok-helyettes	21
Őrsparancsnok	23
Szolgálatparancsnok	24
Rajparancsnok	25
Szerparancsnok	26
Műszaki-Biztonsági Tiszt	28
KMSZ Parancsnok	30
Tűzoltásvezető helyettes	31
Háttérparancsnok	32
Háttérparancsnok helyettes	32/1
Törzstiszt	33
Mentési csoport parancsnoka	34
Szakaszparancsnok	35
Összekötő	36
Eligazító	37
Gépkocsivezető	38
Fényképész	39
Tűzvizsgáló	67

5. SZÁMÚ MELLÉKLET – A GYAKORLATOK ELLENŐRZÉSÉHEZ HASZNÁLT ELLENŐRZŐ ÍV¹⁵⁷

ELLENŐRZŐ ÍV

(ellenőrző gyakorlat értékeléséhez)

A gyakorlat helyszíne				
A gyakorlat felvetése				
Ellenőrzött tűzoltóság/ szolgálati csoport	Ellenőrzés kezdete (év/hó/nap/óra/perc)	Ellenőrzés befejezése (év/hó/nap/óra/perc)	Ellenőrzött neve és aláírása	Ellenőrző neve és aláírása

Ellenőrzési szempontok

A szemléltetés minősége	Kiváló	Jó	Megfelelő	Nem megfelelő

A beavatkozásra vonatkozóan		1	2	3	4	5	Megjegyzés
1.	Vonulás és annak során elvégzendő feladatok						
2.	Kapcsolatfelvétel a szükséges személyekkel (helyi szababmbor, dolgozók, portás, stb.)						
3.	Beavatkozást végző terek rendelkezésre állása, használata						
4.	Felderítés						
5.	Riasztási fokozat meghatározása						
6.	Szerek felállási helye						
7.	Irányítási mód megvalósítása, irányítás szervezése, utasítások kiadása/feladatok meghatározása. Tűzokárvédeli felkészültség.						
8.	Közösség kikötése, kapcsolatfelvétel a közösségszolgálatokkal						
9.	Társzerek bevonása						
10.	Fecskeendő szivattyúkának ismeretelése, osztály vizadás						
11.	Választott taktika megfelelősége						
12.	Beépített tűzvédelmi rendszereknek virtuális bevonása						
13.	Életmentés						
14.	Oldóanyag bitizálás						
15.	Táplálás biztosítása						
16.	Osztó(k) elhelyezése						
17.	Sugarak elhelyezése						
18.	Rádióforgalmazás a műveletirányítás, vagy a HTP ügyelet felé						
19.	Rádióforgalmazás a kárhelyszínen						
20.	Veszélyes anyagokkal kapcsolatos feladatok elvégzése						
21.	Védőfelszerelések használata						
22.	Térítet lezárása						
23.	Szakkifejezések, közepek használata						
24.	Tartalékközpén						
25.	Biztonsági tűz feladatok végrehajtása						
26.	Tartalékközpén						
27.	Lakosságvédelmi intézkedés						
28.	Baleset- és munkavédelmi előírások betartása						
29.	Végrehajtó állomány aktívítása, feladat végrehajtása						
30.	Taktikai szabályok betartása (pl. zárttériben párbaj közlekedés)						
31.	Gyakorlatierv tartalmi és formai követelményei						
Elért pontszám:							Megfelelt/nem megfelelt
Elérhető pontszám:		A gyakorlat minősítése					
%-os értékelés:							
A gyakorlattal kapcsolatos egyéb észrevételek:							

A pontszámtól függően az ellenőrzési szempontok közül egy, vagy több értékelés elfogadható.

¹⁵⁷ a készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltó állomány napi továbbképzésének, valamint a tűzoltósági szakterület által tartandó gyakorlatok rendszerének szabályairól szóló 60/2016. számú BM OKF Intézkedés 10. számú függeléke

6. SZÁMÚ MELLÉKLET – NYÍLT PARANCS

A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat tagjai részére kiállított nyílt parancs¹⁵⁸

Sorszám: szerv megnevezése	Sorszám: szerv megnevezése
NYÍLT PARANCS	NYÍLT PARANCS
Név: rendf. részére, Érvényes: év hó napjáig. Kiadva: év hó nap	A/2016. () intézkedés pontja alapján a jelen nyílt parancsot felmutató(név, rendfokozat), a(szolgálati hely) beosztottja, felhatalmazást kapott arra, hogy a BM OKF/.....MKI illetékességi területén..... szervezeti egységénél*, szakmai irányítás keretében alapján ellenőrzési feladatokat hajtson végre, intézkedéseket fogantossítson.
..... kiadta átvette
Bevonva: év.....hó nap	A feladatai keretében tartozóan a nyílt / minősített* iratokba betekinhet, azok tartalmát megismerheti. Jelen nyílt parancs a számú szolgálati igazolvány felmutatása mellett érvényes. A nyílt parancs év hó napjáig érvényes. város, év hó nap. kiadásra jogosult vezető
	(a *-gal jelölt résznél a megfelelő rendelkezést kell aláhúzni, illetve kitölteni)

¹⁵⁸ A hivatásos katasztrófavédelmi szervek ellenőrzési és felügyeleti tevékenységének szabályairól szóló 33/2016. számú BM OKF Intézkedés 3. számú melléklete (kivonat)

7. SZÁMÚ MELLÉKLET – LEFOLYTATOTT TŰZVIZSGÁLATOK SZÁMADATAI

A katasztrófavédelmi kirendeltségek által lefolytatott tűzvizsgálatok számadatai¹⁵⁹

	2012	2013	2014	2015	2016	Összesen:
Ajka	14	25	18	12	9	78
Baja	29	24	15	8	10	86
Balassagyarmat	8	10	1	6	5	30
Barcs	8	11	4	4	8	35
Békéscsaba	14	18	7	12	17	68
Cegléd	22	12	11	20	4	69
Debrecen	84	55	23	40	24	226
Dél-Buda		5	16	12	18	51
Dél-Pest		4	25	17	31	77
Dombóvár	7	7	7	14	5	40
Dunaújváros	11	16	12	15	7	61
Eger	8	10	15	10	6	49
Encs	19	19	11	10	3	62
Érd	17	19	11	19	18	84
Észak-Buda		3	32	25	16	76
Észak-Pest		5	33	30	26	94
Esztergom	15	9	12	6	3	45
Fehérgyarmat	2	9	9	5	4	29
Fővárosi Kat.véd. Ig.	199	155	1			355
Gödöllő	21	8	12	14	7	62
Gyöngyös	13	11	10	11	5	50
Győr	20	24	20	12	19	95
Hajdúnánás	10	16	9	10	11	56
Jászberény	18	11	9	4	2	44
Kaposvár	6	13	1	9	10	39
Kapuvár	3	4	2	6	2	17
Karcag	7	8	4	6	7	32
Kazincbarcika	18	19	13	6	5	61
Kecskemét	49	41	23	16	11	140
Keszthely	8	7	3	11	10	39
Kiskunhalas	27	15	13	12	13	80

¹⁵⁹ Szerkesztette: a szerző; forrás OKF intranet

Kisvárd	16	17	25	9	4	71
Körmend	4	6	4	3	5	22
Közép-Pest		10	14	39	35	98
Marcali	8	6	7	3	2	26
Mátészalka	12	20	9	18	4	63
Mezőtúr	9	5	6	11	5	36
Miskolc	32	20	6	22	14	94
Mohács	3	2	4	2	6	17
Monor	19	10	12	7	7	55
Mosonmagyaróvár	5	13	7	5	2	32
Nagykanizsa	7	4	3	10	4	28
Nyíregyháza	28	26	35	38	19	146
Orosháza	17	6	4	7	9	43
Paks	5	4	6	1	2	18
Pápa	15	7	3	9	8	42
Pécs	35	26	21	21	24	127
Püspökladány	17	4	8	13	7	49
Salgótarján	13	10	5	7	3	38
Sárvár	4	11	16	6	5	42
Siklós	2	8	4	4	3	21
Siófok	11	12	5	15	9	52
Sopron	12	8	6	9	7	42
Szeged	29	15	22	17	15	98
Szeghalom	8	9	8	6	4	35
Székesfehérvár	35	19	5	17	9	85
Szekszárd	6	17	5	9	10	47
Szentes	27	7	8	11	10	63
Szigetvár	5	7		6	4	22
Szolnok	28	9	11	7	11	66
Szombathely	9	10	20	14	15	68
Tatabánya	35	24	11	11	15	96
Tiszaújváros	16	27	7	9	4	63
Vác	21	10	9	12	9	61
Veszprém	17	23	13	14	16	83
Zalaegerszeg	13	4	5	12	14	48

8. SZÁMÚ MELLÉKLET – A TŰZVIZSGÁLATOK STATISZTIKAI ADATAI

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bűncselekmény	679	519	387	263	266	227
Szabálysértés	35	21	15	9	15	11
Tűzvédelmi bírság	14	52	33	40	47	29
Egyéb	323	254	208	166	189	135

TŰZVIZSGÁLATI ADATOK – FELELŐSSÉGRE VONÁS KEZDEMÉNYEZÉSE SZERINT¹⁶⁰

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gondatlan	284	235	169	134	134	112
Nem volt	393	332	366	238	269	226
Szándékos	739	573	442	318	351	277
Vétlen	23	38	32	26	32	13

TŰZVIZSGÁLATI ADATOK – EMBERI HIBA SZERINT¹⁶¹

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Igen	63	54	23	17	28	17

TŰZVIZSGÁLATI ADATOK – GYERMEKI TEVÉKENYSÉG SZERINT¹⁶²

¹⁶⁰ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹⁶¹ Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

¹⁶² Készítette: a szerző – Forrás: KAP on-line

9. SZÁMÚ MELLÉKLET – AZ ÚJ GÉPJÁRMŰVEK 'ALAP'-MÁLHÁJA¹⁶³

KMSZ-tűzvizsgáló járművel együtt szállítandó eszközök
<i>Védőeszközök</i>
Légzőkészülék+ tartalékpalack+ álarc
Egészségügyi gumikesztyű (100pár/doboz)
Eldobható cipőhuzat (kb 20 pár)
Porálarc, védőálarc (szag és por elleni álarc, kilélegző szeleppel)
TIVEK védőruha (L, XL, 2XL méret)
Munkavédelmi kesztyűpár)
Gumikesztyű (M, L méret)
<i>Tűzvizsgálati helyszín dokumentálásához</i>
Fényképezőgép
Fotós táska
állvány fényképezőgéphez
SD memória kártya 16 gb
Laptop
hordozható lézer nyomtató
inverter a laptop és nyomtató működtetéséhez gépkocsiban
Dokumentumtáska nyomtatványoknak
Felírólap A4 méretű (nyomtatványoknak)
<i>Világítás, mérés, jelölés</i>
Les-es kézi lámpa (Olight SR52 UT LED lámpa)
Akkumulátoros Led-es lámpa állvánnyal
3 m-es mérőszalag
Lézeres távmérő
Digitális multiméter
Gázérzékelő műszer (több csatornás)
Mérőkerék
Tolómérő mélységmérővel (fém, 150mm)
mérőléc (2m-es összehajtható)
derékszögű mérőléc (40 cm-es)
Iránytű
<i>Szerszámok</i>
Szerszámos láda a szerszámok tárolására

¹⁶³ Szerkesztette: a szerző, forrás: Fentor László tű. alezredes, országos fő-tűzvizsgáló, BM OKF

Csavarhúzó készlet
Kalapács (500 g-os)
Fémvágó
Favéső (25 mm-es)
Spaklik (50 mm)
Spaklik (100 mm)
Fémkés kitolható pengével
Fémkés kitolható penge
Zsebkés
Fémfűrész, 10 tartaléklappal
Fafűrész, egykezes
Kombinált fogó
Olló
Műszerész csipesz
Csípőfogó
Lapát
Kapacs
Feszítővas (60 cm) 900
Feszítővas (90 cm) 1100
Kézi nagyító (kb 5-10 x nagyítású)
HAVARIA tapasz
FORCE balta
Mentőkötél
Mintavételezéshez lapát*
simítózárás tasakok (3 féle méret) (60/100/150)
Papírzsák
Öntapadós etikettek (A4 lapon kb. 85x55 mm-es méretű)
Egyéb
Kordonszalag
Bója
Tűzoltó készülék 12 kg-os (habbal oltó, a helyszín biztosításhoz)
Univerzális csuklós létra (4x3 fokos)
Távcső
Egészségügyi felszerelés (Szemmosó, WATERJEL)